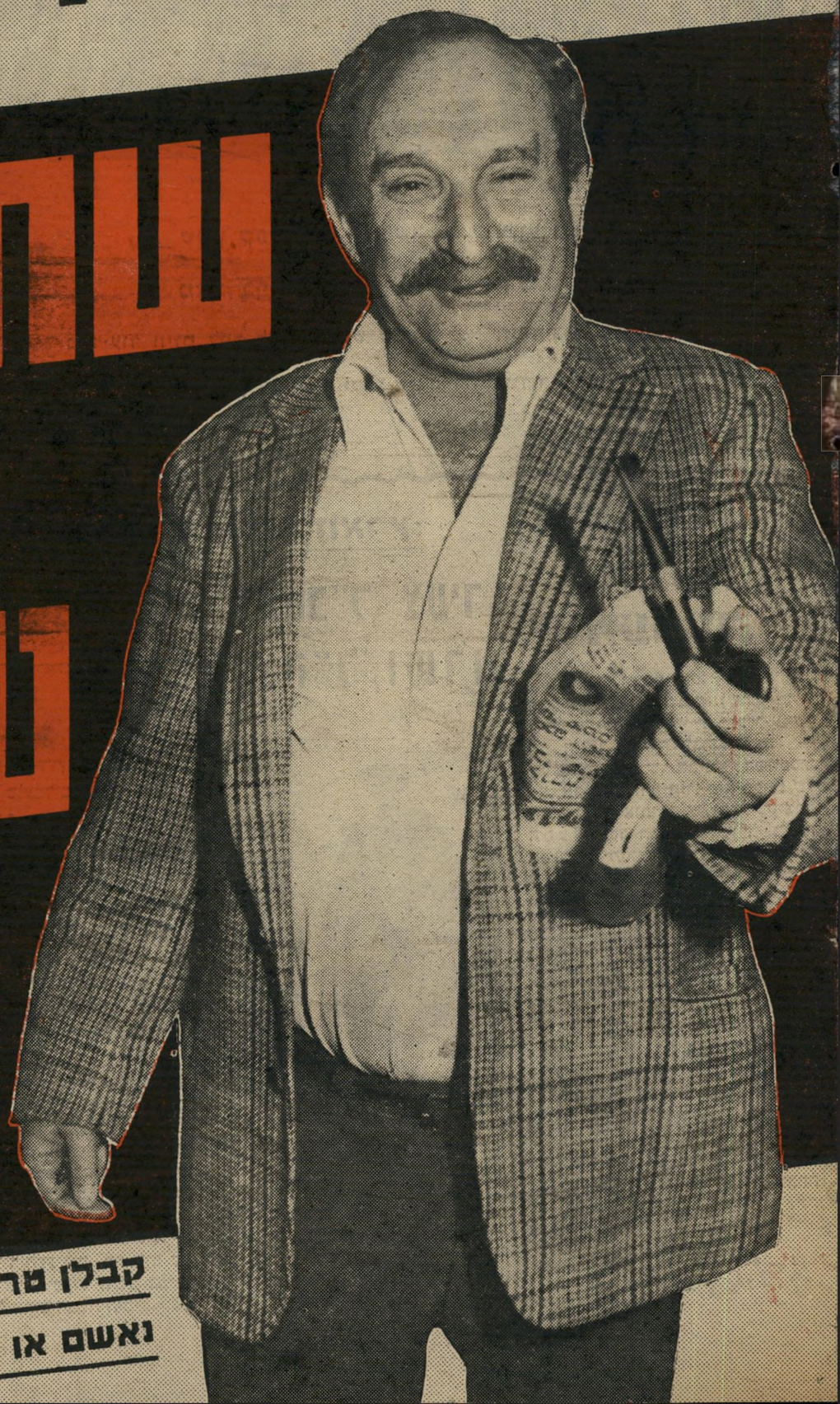
מחיר: 5.00 ל"י | מספר 2007 | שנה 40 | י"ז אדר א' תשל"ו, 18.2.76

העולם הזה

עסקות מישרד הביטחון:

שחיתות או טימטום?

קבלן טרקטורים שייקה ירקוני:

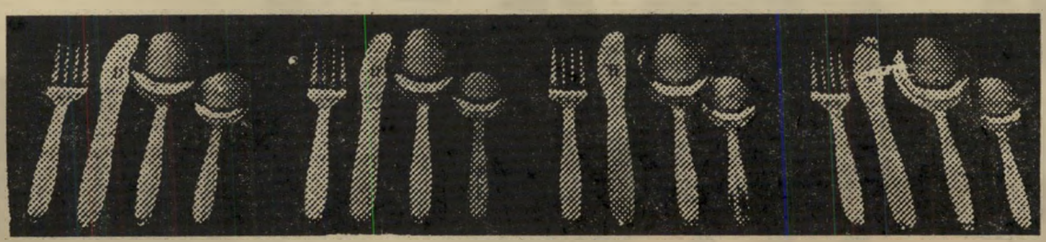
נאשם או מאשים?

ZOO

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א:
חנוך מרמרי, קובי ניב, אפרים סידון

היום היא בהישג ידך!

מערכת סכו"ם נפלאה לחקיעה בלב האומה

המערכת כוללת:

1. **סכין קפיצית** — אפשר גם לתקוע בגב.
2. **מזלג, כף וכפות** — ללעיסת האומה הגוססת

פנה עוד היום למר לנדאו ובקש לנסיון ללא התחייבות מוקדמת.

כל הרוכש במערכת תוך 10 ימים יקבל שי פצירה לסידור ציפורני האומה.

* כמו בגרמניה.

זכרונות בית יונדף

פגשתי את האחים יונדף במישרדם, מישרד מרווח בפאתי פרנקפורט. על ה־דלת שלט בגרמנית „יונדף את יונדף". מזכירה חיננית הגישה לנו קפה וכי־בוד קל.

האחים יונדף. חייכניים כתמיד. דומה שנשאר סבוע בפניהם איזה חן צברי, מיזכרת משלוש שנות נעוריהם בישראל.

„חלפו שלושים שנה מאז הוטסתם ל־גרמניה," פניתי אל האחים, „והארץ עדיין סוערת מן הפרשה. האם הפסקתם להיאבק על שובכם?"

„שובנו לאן?" שואלים דובי ומנחם. „לישראל."

דובי ומנחם
אחרי שלושים שנה

„נשמח לבוא לביקור," הם עונים.

„ואתם נשארים כאן? לא מתגעגעים לחברים? לבית־הספר? לשכונה?"

„איזו שכונה?" שואלים השניים בני־מוש מהול בתמיהה.

„והפצע בנפשכם? הפצע הסראגי הנובע מקריעתכם האכזרית מתוך סביבתכם הטבעית, מן המולדת שאליה אתם שייכים?"

„אין פצע," אמרו השניים ביובש צונן.

„אתם בטוחים? גם לא טראומה? או משבר זהות לפחות?"

„לא."

„ואבא אמא — מה שלומם."

„קצת רבים — קצת מתפשרים."

„אז מה יש לכם להגיד, לסיכום לכל האנשים שנאבקו את מאבקכם ימים ולילות?"

„שיהיו בריאים, העיקר שהם נהנו מן העסק."

„תודה לכם."

„תודה גם לך."

במשאל־סימטה מיוחד לזוארץ:

רוב הציבור בעד רמטכ"ל צעיר, תימני, משורות צה"ל ושרון

עם פתיחת המירוץ לרמטכלות, ני־צבים ארבע מועמדים על קו הזינוק. מה סיכוייהם?

הצורך בנסיון קרבי ובעבר מפואר מעלה כמובן את סיכוייהם של האלו־פים י. טל וא. שרון שנסיונם במובן מסויים הוא גם חסרונם מבחינת קלי־טת רעיונות חדשים והתגברות על דפוסי מחשבה מסורתיים, כך ששפיר ואדם הבלתי מנוסים באים בחשבון לתפקיד, מה עוד שהכוונה למנות קציניים בולטים וצעירים ששפיר ואדם אינם נמנים עליהם, שכן אינם מן ה־צעירים והבולטים בשורות אלופינו, בעוד שי. טל וא. שרון הם מן הבול־טים, אך לא מן הצעירים וחסרונם שהם אנשי מילואים, בעוד הראשונים בשירות פעיל, דבר העלול להיראות כ„הצנחה" מגבוה, בעוד מינוי איש צבא פעיל עלול לגרום לתככים וקינ־אה בין חבריו הפעילים. מה עוד ש־שפיר ויקותיאל תיפקדו היטב במיל־חמות יום הכיפורים ושתת הימים, כשם שא. שרון וטל זכו להצלחות במיל־חמות אלה. מכאן שעלינו לבחור ב־רמטכ"ל שיהיה צעיר תימני כמר טל למשל או שפיר. אבל העיקר, שיהיה אריק שרון!

רוב הציבור בשעת תפילה
לרמטכ"ל עם חזה שעיר

דבר המערכת

הצעה מעניינת

מעניינת ומוזרה היא הצעתו של השר מר זבולון המר (שהמר עליו גורלו לנוכח שערוריית מנכ"ל מיש־רד חוצנו העתיד לבוא לרעה — שהמפריד בין ש. אבינרי הפרופסור לא. אבנרי העורך הזד, הוא כקוצו של יוד). ועמד אותו המר והמיר קיצבת הסעד בסד הקצב לאמור, מעתה ואילך תהיה ועדת הכנסת אמונה על מינוייהם של מנהלי המיניסטריונים, וברטרואקטיביות דווקא!

וכך אף ב„סים" הפולני וב„דומה" הרוסית וב„קאטג'" האלבני שהפיקוח על כל איש ואישה במישרות הציבו־ריות שריר וקיים על פי הרשות ה־מחוקקת.

ואם יתמהה הקורא ויזעק, כלום תאלץ הוועדה לדון במינויים כמו של אותו שרון־יתברך ונאמן־יתהלל ודו־מיהם? אחת תשובתנו, לאו! הלרוסיה היינו? הללאטביה דמינו? שיפשפשו בעברו של אדם?

מכאן שיש לפקח, אך יש לדעת על מי. כמאמר הפתגם „קודם שאתה פולה כינים פלה פולים", ולא פיל־פולים המה.

בס"ד. צבי צור

הארץ

ממישנתו של מייסדו

ה' רועי לא אחסר
בנאות דשא ירביצני
על מי־מנוחות יכניס לי זאפטה
(בכנס מזוכיסטים)

האתגר החלוצי של שנות ה־80:

100 נקודות בשומרון! 65 פסיקים ביהודה!

מטה גוש־אמונים הודיע השבוע על תוכניתו להקמת מאה נקודות יהודיות (נקודות־חן) כהמשך למיבצע ייחוד השומרון.

דוברי הגוש הבהיר את תקוותם כי הנקודות הללו תהיינה ברכות חיים לחצ'קונים של ממש על מפת השומרון.

תוכנית יישוב השומרון בעשור הבא כוללת הקמת 100 נקודות ע"י 80 מתנחלים, כאשר כל מתנחל עומד בזהירות על קצות אצבעותיו, לבל יחרוג מתחום נקודתו. חלק מן המתנחלים יאיישו בו בזמן שתי נקודות כאשר הם נעים בדילוגים מנקודה ל־נקודה.

חוגים בחזית העממית קיבלו ב־ברכה את תוכנית הגוש להעביר ל־שומרון את 80 המתנחלים, והציעו לתת ביטוי לזכויות הלגיטימיות של העם היהודי ביהודה ושומרון וברצועת עזה. „בשאר חלקי הארץ יוכלו אז להקים מדינה פלשתינאית כאוות נפשם", אמרו החוגים.

נודע כי בכוונת גוש־אמונים גם להקים כשישים וחמישה פסיקים ביהודה. אולם לכך אין עדיין אישור רשמי, ומצפים למסיבת עיתונאים נוספת.

העם של לנדאו

לאזרחים לנדאו, בגין, שרון, שמר, פורת, ולעוד כמה אזרחים — יש עם. עם שאת רצונותיו הם מייצגים, לדבריו הם משמשים שופר, למענו הם נושאים בנטל־שליחותם ובשמו הם נשבעים.

בקיצור: העם — זה הם.

אבל העם שלהם כנראה כפוי טובה. למרות רצונם הטוב של האזרחים הנ"ל לא ראינו עד היום שהעם גמל להם טובה תחת טובה.

למען הדיוק, בחר בהם רק שליש מן העם, כמות הקטנה ב־מידה מסויימת משני השלישים שלא בחרו בהם — למרות המצב ובגלל המצב.

כך שמבחינה לשונית צריך אותו מנהיג פוליטי המייצג שליש זה לנסח את דבריו כמשהו הנש־מע בערך כך: „בשמי ובשם שליש העם..." אלא אם כן מתכוון הנואם לדורות הקודמים שהלכו לעולמם, מבלי שיהיה הסיפק בידם להטיל פתק נח"ל לקלפי במטרה לשמוע את לנדאו מדבר בשמם.

הו, הימים הטובים...

יוסקה: אח, איזה ימים נפלאים היו אז...

שולקה: איזו תקופה... איזו עוצמה...

רוחקה: אתם זוכרים שהיו אומרים „הערבים זה הנשק הסו־די של מדינת ישראל."

שמולקה: ועל הפלשתינאים אף־אחד לא שמע... מכסימום תפסו איזה פתח שגנב עיזה ושפטו אותו על המקום. מי עשה מזה עניין?

מנחמקה: והיתה אז איזו הרגשה טובה בלב. איזה ביטחון. ישנת בלילה בשקט. ידעת שיש מי שמנהל את העניינים.

עמיחייקה: והצבא היה צבא. היה נכנס אלוף למסעדה — כולם היו קמים! היום אתה מכיר איזה אלוף?

ציפקה: והעיקר — היתה הנהגה. היתה ראש ממשלה שידעה לעשות. מילה שלה — היתה מילה.

רינקה: ושר הביטחון — איזה גבר. היה עושה צחוק מכולם. כשהיה נותן ראיון ראית מה זה מדינת ישראל.

ראובנקה: ועכשיו כולם סמרטוטים, חלשלשים, הססנים, פח־דנים...

ריבקהקה: אח... שיחזירו לנו את גולדה ודיין — איזה ימים נפלאים ראינו איתם...

שיפכי ממון

הרעיון בכללותו היה מצויין, כלומר, ריכזו את כל הביוב של גוש דן בחולות ראשון־לציון ונשאר רק לטהר את החרא ואז להחדיר לקרקע. השלב הראשון באמת עבר בלי בעיות. השיגו שלושה מיליארד, הביאו את החרא, ואז נותרו רק הטיהור והחדרה.

בתחילה הלכו בטובות וחשפו את ה־חרא לאוויר ולרוח מתוך תקווה שתו־תש. אחרי זה הביאו מערבלים עצומים וסובבו את העיסה כנגד סיבוב השעון עד שתקיא, בהסתמך על הנסיון העצום שהצטבר והמוכיח כי כל צואה מסובבת סופה לחישבר ולהזדכך. כיוון שהביוב לא נשבר אלא הפך לגוש, הפסיקו בטו־בות והזרימו כמה מיליונים קוב מים טהורים כדי להגיע לאיכות העיסה הקו־דמת. וניסו עם קוסם מדרום־אפריקה שקילל את החרא באבי אביו וגייס רו־חות מתים נגדו. וכאן כולם ראו באמת

קוסם בפעולה
חרא, היסהר!

את הסוף, שהרי מה שנותר היה רק לטהר ולהחדיר.

מובן שכל הפרובניצאלים מראשון וה־סביבה צרחו על סירחון וצחנה. ואז ניסו לפזר פפריקה מן האוויר כמו שכתוב באינציקלופדיה „מדע" וגייסו מגיד עתי־דות בדואי. יחד איתו הגיעו כמה ביר־יונים עם נבוטים שהרביצו לחרא בראש וכולם היו בטוחים שמה שנותר עכשיו זה רק לטהר ולהחדיר. העסק עם חנבו־טים לא כל כך הלך ואז הביאו מיקווה טהרה אמיתית והעבירו דרכה את כל העיסה ולא עזר. בשלב זה הגיעו המומ־חים לכותל ושמו פתק, ושברו בלוק קרח, והפריחו יונים ונדרו נדרים ונתנו נדבות, אבל לך תשכנע חרא שיטהר.

לכן החמירו והטביעו בביצה בקבוק עם מגילת קלף ושמו בה 2000 צפרדעים כמנין קהילות ישראל ושפכו מיץ אשכו־ליות וסוכרזית וכלום לא עזר.

כך הפכו שלושה מיליארד לירות ל־חרא, אבל לפחות לא איבדו את ער־כם — כי הרי „חרא נשאר חרא."

תשקיף

רבין סירב
להדיח את פרס

ראש־הממשלה יצחק רבין סירב להצעות של מקורבו להדיח את שימעון פרס מתיק־החיטחון. ההצעה באה בעיקבות הקנוניה של פרס להדחת רבין, והקמת ממשלה אלטרנטיבית בתמיכת 62 חברי־כנסת. סירובו של רבין גרם לריב קשה בינו לבין ידידו האישי, יעקב חזפון.

בדיקת הפוטש שנכשל העלתה, כי פרס עצמו קיבל מישלחת של חברי־כנסת, שהציעה לו לעמוד בראש ממשלת־62. פרס לא סירב, אולם אמר, כי רצונו לראות קודם את שמות ה־62 חברי־הכנסת.

פרס גם נפגש בעצמו עם מזכיר אחדות־העבודה, אברהם גיבלבר, כדי לשכנעו לתמוך ברעיון. גיבלבר השיב כי „למכור את פרס לאחדות־העבודה זה כמו למכור את יגאל אלון לרס״י.״

תובעי הדחת פרס טענו כי מילבד פרס ובן־פורת לא ינטוש אף ח״כ אחר של רפ״י את התמיכה בממשלה, וכי משה דיין וגד יעקובי ישמחו להפלת פרס, כל אחד ביגלל נימוקים משלו.

אלון ערך מצוד
על הפרופסורים

הפרופסור שלמה אבינרי לא היה הפרופסור הראשון שיגאל אלון ביקש לגייסו לתפקיד בכיר במישרד־החוץ.

מזה קרוב לשנה ביקש שר־החוץ להביא פרופסורים למישרדו, לרענן את מתכונתו. בין השאר פנה לפרופסורים שימעון שמיר, זסמן וכרונו, והציע להם תפקידים בכירים. הם סירבו מסיבות שונות.

אש״ף חושש מפני
השחלטות סורית

בניגוד לדיעה השוררת בצמרת הישראלית, כאילו השתלטו „המחבלים״ על לבנון, שוררת עתה אווירה של חירום בצמרת אש״ף בכיירות.

אמצעי מניעה
לחיילות צה״ל

מיפקדת קצינת ח״ן ראשית הכינה מיבצע הסברתי בקרב חיילות, על שימוש נכון באמצעי־מניעה.

הקצינה, דליה רז, הגיעה למסקנה כי חיילות רבות אינן יודעות להשתמש נכונה באמצעי־מניעה, דבר הגורם לחן נזקים גופניים ונפשיים.

האור האדום נדלק כאשר תקפה יחידה של אירגון־הפידאיון אל־צעאיקה, הכפוף לסוריה, את מערכת ביטחון אש״ף, אל־מוחרר, ושרפה אותה. הרקע של התקפה זו לוטה ערפל, אבל מנהיגי אש״ף סבורים כי הסורים ציוו להרוס את העיתון משום שפירסם, בין השאר, מאמרים של פלסטינים קיצוניים. הכוונה היתה לתת אזהרה ברורה לכל הגורמים הפלסטיניים, ובעיקר לאותם הקשורים בלוב ובעיראק, שעליהם לחדול מתעמולה קיצונית.

למעשה הפכו הסורים אפוטרופסים של המישטר הלבנוני, אחרי שזה קיבל את הצעת־הפשרה המתונה שהוצעה על־ידי סוריה. הסורים אינם מעוניינים בסיפוח לבנון או בפירורה, אלא להיפך, בהשארת לבנון כמדינה עצמאית, המשולבת בחזית הסורים נגד מצריים.

לשם כך השתמשו הסורים ביחידות צבא־השיחרור־הפלסטיני, הכפוף להלכה לפקודת אש״ף, אך שהינו למעשה חלק מן הצבא הסורי. כן משתמשים הסורים באירגון אל־צעאיקה, השייך גם הוא להלכה לאש״ף, אך המקבל את הוראותיו מדמשק. גופים אלה השתלטו על מחנות־הפליטים, שהיו מעוזי אש״ף.

המצב החדש גרם לבהלה בצמרת אש״ף, היודעת מניסיונה כי לא תיתכן פעולה פלסטינית עצמאית תחת שילטון סורי. יאסר עראפאת חושש כי אש״ף עלול ליהפך, מאוגם, לגרורה סורית, כפי שהיה לפני תריסר שנים. מנוי־וגמור עימו למנוע מצב זה, ולשמור על עצמאות התנועה הפלסטינית.

משקיפים זרים, העוקבים אחרי המאורעות, סבורים כי מצב זה מעניק לישראל הזדמנות

החפטרות
יצחק מן –
בגלל איומי רצח?

בצמרת שילטונות המס השתרר פחד בעיקבות ידיעות מודיעיניות, כאילו נמצאת בארץ חבורת רוצחים מיקצועיים מחו״ל, שנשכרו באמצעות העולם התחתון המקומי על־ידי אילי ההון השחור כדי לחסל את מוראם על הגורמים העשויים למנוע בעניניהם.

יש הסבורים כי גם התפטרותו של נציב מס־ההכנסה, יצחק מן, הושפעה על־ידי ידיעות אלה.

בכמה מינזרים כלכליים נפוצו שמועות שמי שישתף פעולה עם שילטונות־המס, למשל, על־ידי ניתוח ספרים, צפוי למעשי־אילמות.

שלו זהב לבוא בדברים עם אש״ף, חזקוק עתה לניצחון פוליטי יותר מאשר אי־פעם, והמוכן לשלם עבורו מחיר יקר.

לעומת זאת, אם לא תנוצל הזדמנות זו, עשוי לקרות ההיפך: מול האיום הסורי עלול עראפאת להתפייס עם האירגונים הקיצוניים של ג׳ורג׳ חבש, ג׳בריל ואחרים, כדי להציב חזית מאוחדת.

במיקרה זה, עלולה עמדת אש״ף להתקשח, וההתקרמות לקראת עמדה מתונה, שהיתה בשנתיים האחרונות, עלולה להיעצר.

המישטרה והפושעים
מאיימים על וייסברג

קצין־מישטרה יצא לדרום־אפריקה בניסיון להחזיר לישראל את עמירם וייסברג, קבלן ציוד־העפר שברח לחו״ל בגלל נושיו. המישטרה ניהלה משא־ומתן עם וייסברג, באמצעות קרובי־משפחתו, כדי שייהפוך עד־מדינה וימסור עדויות על שיחוד אנשי מישרד־הביטחון.

בינתיים נמסר כי בעיקבות וייסברג יצאו גם נציגי הפשע המאורגן, ובניהם קצין־צנחנים לשעבר שהיה מעורב בחטיפת המיליונר בצלאל מזרחי, כדי לגבות ממנו כסף ולהכבידו את שתיקתו.

„אגד" ביקש
לשכנע את „הארץ"

עורך הארץ, גרשום שוקן, מכחיש בתוקף את הידיעה כאילו יזם הוא שיחת־התפייסות עם הנהלת אגד, אחרי שחברי אגד איימו לבטל את חתימתם על הארץ בשל עמדתו בימי שביתת התחבורה.

ראשי הקואופרטיב הם שיזמו את הפגישה עם שוקן, אחרי השביתה, כדי לשכנע אותו בצידקת עמדתם. עניין המינויים הוזכר בשיחה רק באקראי. בשיחה זו הוכיח שוקן לאנשי „אגד" כי העיתונות לא נקטה עמדה עויינת כלפיהם, מילבד קאריקטורה של זאב, שהרגיזה את חברי הקואופרטיב במייוחד.

ועדת־הצנזורה
קנסה את „הארץ"

ועדת־הצנזורה קנסה את העיתון „הארץ" על שפירסם את מאמרו של יובל נאמן מבלי להגישו תחילה לצנזורה.

העיתון טען כי הניח שמי שעמד בראש מישרד־הביטחון יודע מה מותר לפרסם בעיתונות, ומה לא.

פרשת ההתאבדות
חמושמש

חקירת מיקרה התאבדותו של חייל חילי־התותחנים צבי בן־ישי גיתתה עובדות וראיות רבות, אשר לא יתפרסמו, משום שצה״ל אינו מעוניין בהשחרת פני חיילים מתים.

אולם הפרקליטות הצבאית הראשית שוקלת עתה פנייה ליועץ המישפטי לממשלה, כדי שיורה להעמיד לדין את בני מישפחתו של בן־ישי, אשר היכו אנשי־צבא בעת ההלווייה ואיימו על מפקדיו של בן־ישי כי ירצחו אותם.

צה״ל מחרים
את רפאל הלפרין

רפאל הלפרין, המופיע בהתנדבות לפני חיילי צה״ל בהופעות קראזטה ותצוגות־שרירים, מוחרם על־ידי שילטונות הצבא.

התוכנית סימני דרך של הטלוויזיה ביקשה לצלם את הלפרין בהופעה לפני חיילים, אך הבקשה נדחתה, משום שצה״ל אינו מעוניין בקשירת שמו של הלפרין עם הצבא.

לא יפורסמו
שמות פליטים

על־פי הוראות שר־הביטחון שימעון פרס לא יפורסמו בעתיד שמותיהם ותמונותיהם של פליטים אשר יגיעו — אם יגיעו — מלבנון לישראל.

אחרי פרשת הפליטה שהגיעה לישראל לפני כשלושה שבועות וצולמה בניגוד לרצונה בבית־החולים בצפת, הגיעו פניות זועמות רבות של אזרחים למישרד־הביטחון ולצה״ל, בהן נטען כי נעשה עוול לפליטה ולבני מישפחתה, וכי חייהם הועמדו בסכנה בעיקבות הפירסום. בעיקבות אלה החליט שימעון פרס שלא להתיר צילומים ופירסום שמות של פליטים המגיעים לארץ, אם־כי אפשר יהיה לפרסם את עצם העובדה שמגיעים פליטים, ואת מיספרם.

המזכיר הצבאי
לא ננזף

בגיליון האחרון הוכשל העולם הזה בפירסום מידע מוטעה. הידיעה שפורסמה במדור זה, כאילו נזף ראש־הממשלה במזכירו הצבאי, תת־אלוף אפרים פורן, אחרי שזה ייחס, כביכול, לפרופסור יובל נאמן את האחריות לרשימות־הרכש, לא היתה נכונה.

מסתבר כי פורן לא דיבר כלל עם סופר „דבר" בארצות־הברית, נחום ברנע, בנושא זה; הוא לא הזכיר בפני איש כי קיים קשר בין רשימות־הרכש לבין יובל נאמן; ממילא לא ננזף בנושא זה, או בכל נושא אחר, על־ידי ראש־הממשלה.

פרסום ד"ר יעקבסון

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב נורדון 3, טלפון 03-243386. תאדואר 136 • מען מברקי: "עולמפרס" • מופיע כ"הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה: "גד" בע"מ • גלופות: "צינקוגרפיה כספי" בע"מ • הקורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קליאה יקי.

לפני שבועיים, במאמר "חסמבה ב־כנסת," (העולם הזה 2005), הזכרתי דרך־אגב נאום שנשאתי בכנסת בדצמבר 1971, בדיון על תופעות האלימות והפשיעה. ב־נאום זה הגשתי רשימה של פושעים, הז־הרתי מפני השתלטות כנופיות־הפשע על הארץ, וקראתי להחלפת צמרת מישרד־המישטרה והמישטרה עצמה.

חוששני שכמה קוראים התייחסו אל ה־איזכור הזה כאל התפארות־שווא לאחר־מעשה, מה־גם שהציטוטים לא דיווחה באותם הימים על הנאום הזה כלל, אלא בנוסח "כן דיבר ח"כ אורי אבנרי..."

כמו הרבה יוזמות פרלמנטריות שלנו, נתקלה גם זו בחומה של אדישות. כתוצאה מכך חלפו חמש שנים נוספות לפני שהצ־בור עמד על חומרת ההתפתחות בעולם הפשע — וביניהם החמיר המצב פי כמה וכמה.

היום אפשר כבר לגלות, כי עיקר המידע שמסרתי באותו נאום (והרשימת המפור־טת יותר, שהגשתי לאחר־מכן מחוץ לאולם המליאה) בא מפי קציני־מישטרה מתוסכ־לים. הם ידעו אז (כשם שהם יודעים כיום) את זהות הכנופיות הפועלות בשטח, אך אינם מסוגלים לחסלן ביגלל הליקויים ב־פעולת המישטרה, חוסר המוטיבציות בה, היעדר האמצעים הדרושים לעבודה מיש־טרתית מודרנית, ועוד. חלק אחר של המידע בא מידי הכתבים לענייניים פליליים של העולם הזה, העוסקים בבעייה זו באופן מיקצועי ושוטף.

■ ■ ■

אורי כדאי להביא כאן כמה קטעים מן הנאום שנשאתי ב־28 בדצמבר 1971, והמופיע בדברי הכנסת בעמודים 801 והלאה.

אורי אבנרי (העולם הזה — כוח חדש):

אדוני היושב־ראש, כנסת נכבדה. אני מוכרח לבטא רגש של אכזבה על הדרך שמתנהל בה הוויכוח הזה.

הוליד אותו רגש של הזדעזעות נוכח הברוטליות המשתוללת ברחובותינו, כאשר נערים ונערות טוענים שהם חוששים ללכת ברחובות בצפון תל־אביב, כאשר גל הפשיעה עולה וגואה, ופה אנחנו באים ועוסקים בפילוסופיה, סוציולוגיה, פסי־כולוגיה והרבה דברים טובים, כאילו ה־מדובר בבעייה מפשטת, בעוד אנו מחפ־שים תרופה לעניין שהגיע למימדים של חירום.

כבוד היושב־ראש, לפני חודש נשרפה מערכת עיתוני. איש עדיין לא נעצר בגלל ביצוע הפשע הזה, אף שחוקרי המישטרה סבורים שהם יודעים מי ביצע ומי הדריך את המעשה. הדבר מצטרף לשורה ארוכה של מעשי רצח, שוד, הצתה ואלימות ש־בוצעו ברחבי הארץ בחודשים האחרונים, ואיש לא הורשע בעוונם, ולדעתי יודעת המישטרה על כל אחד מהם מי עשה אותו.

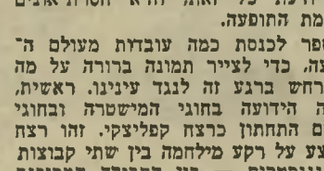
בגלל המעשה הזה ביצענו, חברי ואני, חקירה משלנו, מקבילה לחקירת המישטרה. ערכנו מעין סקר מקיף של הפשיעה ה־שלילית והפוליטית ברגע זה, ואני מוכרח לומר שהתמונה שנתגלתה מחרידה ועולה בהרבה על חשבותינו הכבדים ביותר, ואנחנו בכל זאת עתונאים העוסקים בשטח זה מדי שבוע בשבוע.

המסקנה שבאנו אליה, ואני חושב שגם המישטרה שותפה לה, היא שבגושׂ־דן בלבד פועלים כרגע שמונה כנופיות של פשיעה, והן: כנופיית בת־ים, הכרם, שבזי, התיקווה, רמת־ישראל, נווה־שאנן, יפו, פרדס־כץ. החלוקה היא, במידה מסויי־מת, גיאוגרפית.

בניירות שלפני כמה עשרות שמות של ראשי הכנופיות האלה וחבריהן. הם ידועים היטב. חלק מן הכנופיות האלה אינו בוחל ברצח. מוכנים בכל עת לבצע רצח בדם קר, לשם ביצוע פשע, כדי לחסל מודיעים, וגם מתוך חשבונות הדדיים. נוסף על ה־כנופיות האלה נמצאת בשלב של היווצרות שורה של כנופיות חדשות, ביניהן כנופיה בירושלים שעוד אעמוד עליה.

יחד עם זאת מתרחבת תופעות האלימות והברוטאליות ההמונית בשטחים רבים ב־ארץ — ברחוב, באולם־הקולנוע ובכל מקום שם מתאספים אנשים במספרים גדולים, בעיקר במועדוני־הלילה. המישט־רה יודעת על זאת, והיא חסרת־אונים לבלימת התופעה.

אספר לכנסת כמה עובדות מעולם ה־פשיעה, כדי לצייר תמונה ברורה על מה שמתרחש ברגע זה לנגד עינינו. ראשית, פרשה הידועה בחוגי המישטרה ובחוגי העולם התחתון כרצח קפליצקי. זהו רצח שבוצע על רקע מילחמה בין שתי קבוצות של גנגסטרים — בין החבורה המסוכנת ביותר בארץ ברגע זה, חבורת רוצחים זה מדי שבוע בשבוע.

בגלל המעשה הזה ביצענו, חברי ואני, חקירה מש־לנו, בקבוצה לחקירת הפשיעה. ערכנו בגוש דן סקר של הפשיעה הפלילית והפוליטית. בדבר זה ואני מוכרח לומר שהתמונה שנתגלתה היא, לצערנו, מדהימה ועולה בהרבה על חששותינו הכבדים ביותר. הרכה על מה שיקרה, ואחנו בכל זאת עתונאים העוסקים בשטח זה מדי שבוע בשבוע.

המסקנה שבאנו אליה, ואני חושב שגם המישטרה שותפה לה, היא שבגוש דן בלבד פועלים כרגע שמונה כנופיות של פשיעה, והן: כנופיית בת־ים, הכרם, שבזי, התיקווה, רמת־ישראל, נווה־שאנן, יפו, פרדס־כץ. הח־לוקה היא, במידה מסויימת, גיאוגרפית.

בניירות שלנגי כמה עשרות שמות של ראשי הכנו־פיות הללו וחבריהן. הם ידועים היטב. חלק נון הכנופיות האלה אינו בוחל ברצח. מוכנים בכל עת לבצע רצח

פיזוז כנופיות גוש דן
הכנסת דחתה פה־אחד

היזוזה בשם "כנופיית בת־ים," שבראשה אני פז ושורה של פושעים אחרים, ידועים היטב — לבין כנופיה שנייה, המורכבת מכמה דמויות ידועות, כגון עודד קפ־ליצקי שנרצח.

זה התחיל בכך שבין חברי שתי הקבו־צות פרץ ריב במועדון־לילה ביפו, ב־אריאנה, על רקע זה שמישהו לא שילם את החשבונות. הם יצאו החוצה ופתחו ב־אלימות. אחד רץ למכוניתו כדי לקחת אקדח ולירות בשני. האחרים ברחו ונפתחה מילחמה בין שתי קבוצות של פושעים, מילחמה המזכירה במידה רבה את הימים האלימים של שיקאגו בשנות ה־30.

כעבור כמה ימים נתקלו חברי הכנופיה האחת בחברי הכנופיה השנייה. הם עקבו אחריהם, מצאו אותם במקום מסויים בכרם־התימנים, וקבוצה אחת, שחבריה ידועים, פתחה באש לתוך חדר במקום הזה והרגה את קפליצקי. האשה שנכחה במקום, קרו־בת־משפחה של דמות ידועה אחרת מן ה־עולם התחתון, ירתה כנראה בחזרה. שני אנשים מאלה שהיו בחדר ברחו מהחדר, הביאו נשק חם וכאשר חזרו כבר היה קפליצקי פצוע ובדרך לבית־החולים נפטר.

זה מדי שבוע בשבוע.

המסקנה שבאנו אליה, ואני חושב שגם המישטרה שותפה לה, היא שבגוש־דן בלבד פועלים כרגע שמונה כנופיות של פשיעה, והן: כנופיית בת־ים, הכרם, שבזי, התיקווה, רמת־ישראל, נווה־שאנן, יפו, פרדס־כץ. החלוקה היא, במידה מסויי־מת, גיאוגרפית.

בניירות שלפני כמה עשרות שמות של ראשי הכנופיות האלה וחבריהן. הם ידועים היטב. חלק מן הכנופיות האלה אינו בוחל ברצח. מוכנים בכל עת לבצע רצח בדם קר, לשם ביצוע פשע, כדי לחסל מודיעים, וגם מתוך חשבונות הדדיים. נוסף על ה־כנופיות האלה נמצאת בשלב של היווצרות שורה של כנופיות חדשות, ביניהן כנופיה בירושלים שעוד אעמוד עליה.

יחד עם זאת מתרחבת תופעות האלימות והברוטאליות ההמונית בשטחים רבים ב־ארץ — ברחוב, באולם־הקולנוע ובכל מקום שם מתאספים אנשים במספרים גדולים, בעיקר במועדוני־הלילה. המישט־רה יודעת על זאת, והיא חסרת־אונים לבלימת התופעה.

אספר לכנסת כמה עובדות מעולם ה־פשיעה, כדי לצייר תמונה ברורה על מה שמתרחש ברגע זה לנגד עינינו. ראשית, פרשה הידועה בחוגי המישטרה ובחוגי העולם התחתון כרצח קפליצקי. זהו רצח שבוצע על רקע מילחמה בין שתי קבוצות של גנגסטרים — בין החבורה המסוכנת ביותר בארץ ברגע זה, חבורת רוצחים

גיוסי כנופיית מוסררה
שוסטק היה נגד

פוליטית, לא קומוניסטית ולא דתית, לא אנטי־קומוניסטית ולא אנטי־דתית, אינה יכולה ואינה צריכה לשמש אליבי כלשהו לפשיעה כואת.

כבוד היושב־ראש, המצב לדעתי חמור ביותר. אני חושב שהוא הגיע למימדים של מצב־חירום. עלינו על הדרך שתוכל להו־ביל תוך זמן קצר למדי למציאות האמרי־קאית, שהיא מחרידה. שם פוחדים אנשים לצאת לרחוב, פוחדים להיות בבית בלי שיתקינו בדלת מנעולים מיוחדים שזכו באישור המישטרה.

אין צורך באמצעים שיגרתיים, ובוודאי לא בוויכוחים שיגרתיים יש צורך באמצ־עים מיוחדים לשעת־חירום, ואני אציע כמה הצעות ברוח זו בסיכום לוויכוח הזה.

■ ■ ■

פרט פיקאנטי שני: הח"כ היחידי שקם נגדי באותו ויכוח היה דוקא חברו ומנהיגו של אהוד אולמרט — ח"כ אליעזר שוסטק.

היה אינטרמצו מגוחך בוויכוח, כאשר שוסטק קם לנאום מייד אחרי, ואמר, לפי הפרוטוקול:

אליעזר שוסטק: אני חושב שקיימת קנוניה פשוטה של גורמים נכבדים בסי־עת מיפלגת העבודה, לתת תמורה לחבר־הכנסת אבנרי — —

אורי אבנרי: האם גולדה מאיר שות־פה לקנוניה הזאת?

אליעזר שוסטק: — — בעדיפות של הופעותיו, וזאת בגלל התקפותיו והש־מצותיו על דיין.

אורי אבנרי: כמה זה מגוחך, חבר־הכנסת שוסטק!

אליעזר שוסטק: רוחב־הלב של סי־עת מיפלגת־העבודה כלפי חבר־הכנסת אב־נרי במתן עדיפות להופעותיו, אין להס־בירה אלא על־ידי קנוניה זמתן תמורה על זה שהוא מאשים מדי־פעם את השר משה דיין ומחבל במעמדו, בגלל החפירות הארכיאולוגיות של השר.

■ ■ ■

בסיכום הוויכוח הצעתי את ההצעה־ההחלטה הבאה:

אורי אבנרי: סיעתי מציעה את ה־סיכום דלהלן:

(1) הכנסת קובעת שהתפשטות תופ־עות הבריונות והפשיעה האלימה הגיעה למימדים של מצב־חירום, המחייב היערכות חדשה של הגופים האחראים לשמירה על שלום הציבור, בלי להפר את עקרונות מדינת־החוק והמישטר הדמוקרטי.

(2) הכנסת קובעת שבמיסגרת היערכות חדשה זו דרושים שינויים מרחיקי־לכת במיבנה ובתיפקוד המישטרה, ובין השאר:

א. הגברה ניכרת של המשאבים הכס־פיים והאנושיים המוקדשים למילחמה ב־בירימנות על כל גילוייה ובפשיעה הפלילית והפוליטית.

ב. שיחרור המישטרה מתפקידים בלתי־חיוניים, שאינם קשורים במישרין בהגנה על שלום הציבור.

ג. העלאת משכורת הקציניס והשוט־רים, לשם משיכת כוחות בעלי כושר אישי ומיקצועי מעולה לשירות המישטרה.

ד. ריענון מתכונת הצמרת המישטרתית הבכירה.

ה. חידוש ציוד המישטרה לשם חיזוק מערכת המיכשור החדיש למילחמה בפשע.

ו. גיוס כוחות־עזר ציבוריים לתיגבור המישטרה בנקודות־תורפה.

ז. קידום מהיר של כוחות מצטיינים בשורות המישטרה.

(3) הכנסת קוראת לנקיטת צעדים נמ־רצים במיסגרת החוק, לגילויים והעמדתם לדין של אירגוני־פשיעה פוליטיים כביכול, העוסקים באלימות ובאיומים באלימות.

(4) הכנסת קוראת לאנשי־ציבור לבל יתרועעו עם דמויות ידועות מן העולם התחתון, ולבל יפריעו לפעולות המישטרה נגד הפשיעה והאלימות.

(5) הכנסת קוראת לציבור לשתף פעו־לה עם המישטרה, ולמסור עדות למישט־רה על מיקרי פשיעה ובריונות המתרח־שים בנוכחותם.

(6) הכנסת קוראת להקמת צוות תיכ־נון, בהשתתפות מומחים למיקצועות ה־שונים, להתוויית תוכנית פעולה ארוכת־טווח לעקירת השורשים החברתיים, הפסי־כולוגיים, הכלכליים והסיבתיים של תופ־עות הפשיעה והבריונות.

■ ■ ■

עד כאן נוסח הצעת־הסיכום. נדמה לי שכל אחד מסעיפיה נכון כיום כמו אז, ואולי עוד יותר.

אולם הצעת־ההחלטה זו "לא נתקבלה" — כפי שמציין בדברי הכנסת (עמוד 955). האמת היא שאני הייתי היחידי שהצביע בעדה. תחת זאת קיבלה הכנסת החלטה נבובה, מלאת מליצות, וריקה מכל תוכן מעשי.

■ ■ ■

אפשר כאן לשאול: מה ההבדל בין פעולתנו אז, לבין הפעילות הנוכחית בכנ־סת, שאותה השוויתי לעלילות חסמבה?

ההבדל הוא בכמה מישורים.

ראשית, לא העמדנו פני בלשים, המתח־רים עם המישטרה. לא ערכנו סביב עניין זה פסטיבל של פירסומת־עצמית. אפילו בדיווח השבועי שלי בהעולם הזה (1792), הזכרתי את הנאום הזה רק בקצרה.

הדבר ניראה לנו רציני מדי, מכדי לנצ־לו לשם תעלולי־פירסומת.

שנית, לא הצענו שהכנסת תהפוך עצמה למישטרה שנייה. אמרנו מה שאמרנו אך־ורק כדי להצביע על חומרת הבעייה, והצענו לכנסת להסיק מכך את המסקנה הפרלמנטרית הנכונה, זו שהגדרנו בהצעת־ההחלטה שלנו, בשפה פרלמנטרית עדינה. כל חברי־הכנסת הבינו מה פירושה של הצעה זו: להחליף את שר־המישטרה וה־מפכ"ל, ולמסור את המישטרה בידי אנ־שים בעלי כושר־מנהיגות וכוח־הכרעה, ש־יפתחו דף חדש.

אנשי חסמבה בכנסת הנוכחית אינם ער־שים כך. הם נזהרו מאד מלהתקיף את המפכ"ל והשר, ופעלו בשיתוף־פעולה עימם כדי לזכות בעורתם בשבחים ובפירסומת.

אחרי שחלפה ההיסטריה הראשונה, נש־אר רק הכל על כנו, הכנופיות חוזרות לפעו־לתן השיגרתית, חברי־הכנסת ירדו מן ה־סוס, ושום שינוי במערכת המופקדת על המילחמה בפשיעה לא הורש.

שלמי שבתי

מכתבים

הזכות לבקר את דיין

בכתבתו של אורי אבנרי „האדם הזה" (הנדון, העולם הזה 2003), הוא מבקר את שלושת המנהיגים נותני־הטון החשובים שלפני מילחמת יום־הכיפורים: גולדה, גלילי ודיין.

אשר לביקורת נגד גולדה וגלילי, אני מסכים לחלקה. טענה קשה לי לסיגנון, ובייחוד שהוא אדם המציג עצמו כאינטלקטואל חופשי בדיעותיו, איש השכל הישר וההיגיון הבריא, שראייתו את המציאות מפוכחת. אלה אלה הם תארים שמר אבנרי מרבה לייחס לעצמו ולשמאלנים שונים.

אורי אבנרי מעריך ומכנה את דיין בתואר נכבד של „הלא־יוצלח המונומנטלי ביותר", או „מדינאי עתיר־ביזיונות, והוגה־דיעות שכל מילה שיצאה מפיו הופרכה על־ידי המציאות". כן הוא מאשים את חברי־הכנסת, את הטלוויזיה ואת מרבית עם ישראל, בסגידה לאליל שדמותו ורעיונותיו נופצו במילחמת יום־הכיפורים. זאת, מחד.

מאידך, כתבי וצלמי העולם הזה צרו על משה דיין על כל צעד ושעל, וכל מילה שנשמעה מפיו הפכה כותרת מצולמת ורעשנית. זאת ועוד. מר אבנרי בחר בדיין, בשנת 1968, כאיש־השנה, והעלה על נס את דמותו כאיש חזון ומעשה.

לפיכך, כלל לא ברור בשם איזה היגיון הסיק אבנרי את המסקנות שהעלה בכתבתו. לכל אדם במדינה, זולת אבנרי, יש הזכות למתוח ביקורת על משה דיין, מעשיו ורעיונותיו. או שלכל הדיעות, מן הראוי היה שיודה אבנרי כי טעה בהערכת האיש, ולא יעמיד פנים כאילו ההאשמות שבהן הוא מאשים אחרים הוא, אישית, לא לקה בהם.

המסקנה המתבקשת היא: „חכמים, היזהרו בדיבריכם!"

אני עצמי קורא ותיק מאד של השבועון, ומסכים ומחייב הרבה מהמתפרסם בו. אולם במה שקשור לאופן שבו אתם מתייחסים לדיין, איני חושב שהוא נבון ואובייקטיבי.

מנשה שאבי, אור־יהודה

● אם הקורא שאבי הוא ותיק, הרי זכרונו בגד בו. העולם הזה מתח ביקורת חריפה, גוברת והולכת, על משה דיין מאז מילחמת ששת־הימים והלאה, שהגיעה לשיאה בשנים שלפני מילחמת יום־הכיפורים. „איש השנה" של העולם הזה אינו עיטור ואינו תואר־כבוד, אלא בא לציין את האיש שהשפיע ביותר על מאורעות השנה, „לטוב או לרע".

האשה האידיאלית

אם התכוון העולם הזה (2006) במאמרו על לאה רבין להשמיצה, הרי הוא משול לבילעם.

המאמר שיכנע אותי שלאה רבין היא אשה מסורה לבעלה, משתתפת בבעיותיו, משתדלת להקל עליו את תפקידו האחראי, ובכלל ממלאה על הצד היותר טוב את התפקיד הקשה של אשת ראש־הממשלה. תיארתם אשה כימעט אידיאלית.

יחיאל רכזון, ירושלים

לאה וז'אקי

אני מעריצה את אומץ־ליבה של לאה רבין, שהיא מעמידה את עצמה ליד ז'אקלין קנדי. אפשר לקרוא לזה גם במילה אחרת...

חיים כר־און, תל־אביב

האירוניה הדקה שבה הכתרתם את תמונתה של לאה רבין ליד ג'אקלין קנדי־אונאסיס, אינה במקומה. על כל פנים, היא מעידה על לוח־ערכים משובש.

הגב' קנדי לא עזרה לבעלה מעולם, חוץ מאשר בקישוט הבית הלבן. אחרי שנרצח, ביישה את זיכרו כשהתחתנה בשביל כסף (אומנם הרבה כסף), ועכשיו היא בסך הכל מין נערת־שעשועים בינלאומית זנערת־שער לעיתוני־קיטש של נשים.

אולי לאה שלנו לא תנצח את ז'אקלין בתחרות־יופי, אבל היא בוודאי ממלאה תפקיד הרבה יותר חיובי.

שלמה כהנא, ירושלים

חזיר גברי

אילו הייתי אמריקאית, הייתי אומרת שאת המאמר הזה כתב „חזיר שוביניסטי גברי". מכל מילה בו נוטפת שינאה למין הנשי, זילזול ובוז.

(המשך בעמוד 8)

לאה רבין וז'אקלין קנדי
מי יותר חיובית?

מדינת ישראל

משרד החקלאות

להלן לוח המחירים המוסכם

ל־15.2.76 – 20.2.76

במסגרת ההוזלות בחנויות השרשרת של הסופרסל והסופרמרקט וחנויות פרטיות שהצטרפו למבצע.

	לצרכן	לק"ג
ירקות		
עגבניות מעולות	2.05	ל"י
גזר	1.70	"
חצילים	3.65	"
קישואים ירוקים	1.90	"
כרוב לבן	1.00	"
צנון	1.40	"
תפוא"ד מהיבול החדש בתיפזורת	2.60	"
תפוא"ד מהיבול החדש באריזה של 2 ק"ג	3.00	"
בצל יבש מסוג מעולה	3.05	"
בצל יבש ארוז בשקיות	3.25	"
פירות		
תפוחים גרנד אלכסנדר גודל 6	3.80	"
תפוחים גרנד אלכסנדר גודל 6.5	4.65	"
תפוחים זהוב גודל 6	4.45	"
תפוחים זהוב גודל 6.5	4.80	"
תפוחים יונתן גודל 5.5	3.90	"
אגסים ספרונה גודל 5	3.95	"
אגסים ספרונה גודל 5.5	5.00	"
בננות	4.00	"
תפוזים	2.15	"
אשכוליות	1.90	"
לימונים	3.10	"
עופות		
פטמים קפואים בשקיות שקופות גודל 1 (עד 1.4 ק"ג העוף)	11.00	"
גודל 2 (עד 1.6 ק"ג העוף)	10.00	"
גודל 3 (מעל ל־1.6 ק"ג העוף)	9.00	"
תחתון הודו במגשים	15.00	"
שוקיים הודיות בשקיות הוזלה מיוחדת	11.50	"
ירכיים הודיות הוזלה מיוחדת	11.50	"
דגים		
בקלה צעיר ארוז בשקיות	10.50	"
בקלה פרוס אחיד, עשוי מדגים שמשקלם לא פחות מ־250 גרם שקית כחולה	12.00	"
כסיף	8.50	"

במסגרת ההוזלות בחנויות השרשרת של הסופרסל והסופרמרקט וחנויות פרטיות שהצטרפו למבצע.

ליולדת

אנחנו אומרים גם מה

לא לקנות

אצלנו:

- זול יותר
- שרות טוב יותר
- יעוץ טוב יותר

מבחר ענק של כל הנחוץ לתינוק, ממוצץ ועד מיטה

Baby

„ביבי" „BABY"

המלך ג'ורג' 45, ת"א

שליקה אופנת בלות

שמלות מפוארות ואלגנטיות השכרה

שמלות בסיגנון בפרי מכירה

*אצל **שליקה**

כל בלה בת יחידה

דיזנגוף סוו תא טל 249020

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

מדוע אתם סבורים שלאה רבין, אחרי חמש שנים של ניסיון כאשת־שגריר פעילה, אינה יכולה למלא תפקיד של יועצת לראש־הממשלה כמו, למשל, אותו יעקב חלפון מבאר־שבע או דן פתיר ואפילו — תסלחו לי את הפגיעה בהוד רוממותו הגברית — אריק שרון?

לאה רבין בין קיסינג'ר ובעלה
עצות נבונות

אפילו מהמאמר שלכם נובע שהעצות של לאה רבין היו בדרך־כלל טובות ונבונות. ואשר לייצוג, היא לא ביישה את הפירמה גם כשישבה ליד פורד וקיסינג'ר.

אביבה שפירא, רמת־גן

איחולים לאורי אבנרי

זה־עתה חזרתי ממסע־הרצאות ברחבי ארצות־הברית, וקראתי על ההתנקשות בחייך. הזדעזעתי מאד, אבל גם שמחתי לקרוא בגיליונות שלאחר־מכן שהבראת, ו־יצאת מכלל סכנה.

האתיקה המיקצועית שלי כפרופסור לפסיכולוגיה, אוסרת עלי לעשות דיאגנוזות ממרחקים. אומר לך רק זאת: ההיסטוריה של המתנקש, פגישותיו אתך בעבר, יחס השילטונות ובעיקר יחס המישטרה — כל זה היה מספיק כדי להפוך אותי לפאראנואיד. פשוט יותר מדי חשדות!

בהצלחה במאבקיך הפוליטיים.

שלמה הררי, סן־דיאגו, ארצות־הברית

● הקורא הררי היה בעבר קצין במישטרת ישראל, והינו עתה פרופסור ידוע לפסיכולוגיה באוניברסיטת סן־דיאגו, ארצות־הברית.

מכתב השבוע

הישראלי היפה מכוער מאד

פגשתי היום את „הישראלי היפה". נדברתי עם ידיד שיבוא לאספני בדרכי חזרה לבסיס, לאחר חופשה קצרה. אולי מפאת הקור העז ששרר באותו בוקר, לא עלה בידו להתניע את מכוניתו. אני, ב־בגדים אזרחיים, נאלצתי להשתמש ב„שי־רותיו הטובים" של בעל מכונית מפוארת, שניאות לקחתני (בתשלום, כמובן) — שכן היה זה יומה הראשון של שביתת אנד המפורסמת.

כעבור זמן־מה התברר שמיטיבי הוא עורך־דין במיקצועו (מצליח, כנראה, אם לשפוט לפי המכונית שבה נהג), ותוך כדי שיחה עם טרמפיסט־חייל שאסף, הפטיר שהצבא היה מסוגל למלא בהצלחה את תפקידה של החברה השובתת.

בנקודה זו התערבתי, והערתי שהצבא אינו מסוגל להסיע אפילו את חייליו, והללו נותרים מופקרים לחסדי בעלי הרכב הפרטי — תופעה, שלפי מיטב ידיעתי אינה אופ־ינית לשום צבא מודרני אחר.

מארחי האדיב קבע בפסקנות שחיילים היוצאים לביתם יום־יום — אל להם ל־התלונן, ולא זו בלבד, אלא שהוא־עצמו לא יציע ל„ג'ובניק" מקום במכוניתו; הוא גם לא הבין מדוע בכלל יש כל־כך הרבה חיילי־שירותים, בעוד שאנשים מבוגרים כמוהו עדיין משרתים ביחידות קרביות.

מובן שנפגעתי קשות, שכן מזה שלוש שנים אני משרת ביחידה עורפית, אולם עבודתי ועבודת חברי קשה ומפרכת, ואי־נני יוצאים הביתה מדי־יום! ובכלל, מדוע להעניש חיילי־שירותים („לא־מחונך" ו„לא־ציוני", אליבא דאותו עורך־דין), על־ידי כך שגם הבסיס לא מציע לו מקום־לינה, וגם אזרחים כמו אותו עורך־דין מכובד לא מואילים בטובם לאוספו במכוניתם?

בתגובה השמיע הלה כמה דיעות כה קיצוניות, שאיני מעז אפילו להעלותן על הכתב. די אם אזכיר הערה שנחרטה בזיכרוני: „לא איכפת לי שחייל כזה (ג'ובניק) ייקח שתי שמיכות ויישן תחת כיפת השמיים."

המעציב מכל הוא, שאינני יודע כמה שוביניסטים כאלה נמצאים בתוכנו, ואולי הם בכלל הרוב? ואז, מה נותר לנו לחפש בארץ־ישראל? והו ציבור שהסכים ועודד התעשרות קלה של קבלנים שעבדו „עבור ילדינו בת'לה", אשר נרצחו אחר־כך בגלל צרות־המותזין שלהם־עצמם. והו ציבור ש־מנע או נמנע מלבקר את מישרד־הביטחון בכלל וצה"ל בפרט — ובכך פתח פירצה להסתאבות והתנוונות המערכת הביטחונית כולה.

זהו ציבור הרודף בחמת־זעם כל החולק על דרכם, ומכנהו „תבוסתן", „עוכר־ישראל" או סתם „פלשתיון" (חידוש לשוני מעניין של העיתונאי אורי פורת).

לבסוף רק אציין, שאותו „ציוני", „חייל קרבי" ו„פטריוט" — גבה ממני עבור נסיעה של 50 ק"מ מחיר, שהיה גבוה בחמש (!) לירות מן התעריף שנקבע על־ידי מישרד־התחבורה לתקופת השביתה של אגד.

וכבר נאמר: „מהרסייך ומחרבייך ממך ייצאו."

סמ"ר (מיל.) יוסף כהן, ירושלים

מכתבים

הדרכה ישראלית באנגולה

קראתי את הידיעה אשר פורסמה בעניין עזרה של ישראל לתנועת פנל"א באנגולה (העולם הזה 2003).

ב־29 בנובמבר, זמן־מה לפני שפורסם על פגישת שר־החוץ יגאל אלון עם שר מזאיר, סיפר לי כתב דני אשר שב מ־אנגולה וזאיר, כי בקינשאסא מדריכים 15 יועצים צבאיים ישראליים את כוחות־הגרילה פנל"א. הכתב שוחח עם איש ממקורביו של הנשיא מובוטו.

קורא, קופנהגן

מיכרה־יהלומים

אני עובד בתעשייה האווירית. כפי שידוע, ופורסם כבר בעיתונים, עובדים כיום בתעשייה האווירית כ־500 עובדים זרים מאנגליה. פורסם שפועל אנגלי העובד כ־15 שעות ביום ומשתכר 4000 ל"י בשבוע, מדובר עליו כאילו מצא מיכרה־זהב.

ובכן, האנגלים העובדים אצלנו מרוויחים אותו סכום בשמונה שעות־עבודה, שכרם הוא שמונה דולר לשעה. האם אין זה מיכרה־יהלומים? אגב, עובד ישראלי עושה עבודה עצמה ב־2200 ל"י לחודש.

ח.ע., תל־אביב

גילוי דעת בפרשת יונדף

מועצת אגודת הסטודנטים למישפטים של האוניברסיטה העברית בירושלים החליטה בישיבתה מה־4.2.76, לגנות נמרצות את נסיונות הפגיעה בעקרון סופיות פסיקת בית־המישפט העליון במדינת ישראל, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בפרשת ילדי יונדף.

האגודה קובעת שיש לעשות כל שניתן לאכיפת פיסקי־הדין של בית־המישפט העליון, ומגנה כל פעולה שנועדה לפגוע בסמכותה השיפוטית, ובעקרון אכיפת פיסקי־הדין של ערכאת השיפוט העליונה ב־

ילדי יונדף
אכיפת החוק

מדינת ישראל, על־ידי הפעלת לחץ ואיומים על השופטים, המישטרה וההוצאה־לפועל, ועל־ידי הצעות לחקיקה רטרואקטיבית על־ידי הכנסת.

באותה מידה שבית־המישפט הופך ענייניים פוליטיים הבאים לפניו לאי־שפיטים, כך גם על הכנסת לשמור על עקרון הפרדת הרשויות, ואל לה להתערב בהחלטותיו ובפסיקתו של בית־המישפט.

דויד שרוכסקי, אגודת הסטודנטים למישפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים, הר־הצופים

תמה הפרשה הטראגית־קומית של מישפחת יונדף.

נדמה לי שהרבה אנשים בארץ, שקפצו מרוב פטריוטיות על העגלה הזאת, נשארו במצב של אותו יהודי שנעמד להשתין מאחרי עגלה — ובינתיים העגלה זזה ונסעה לה.

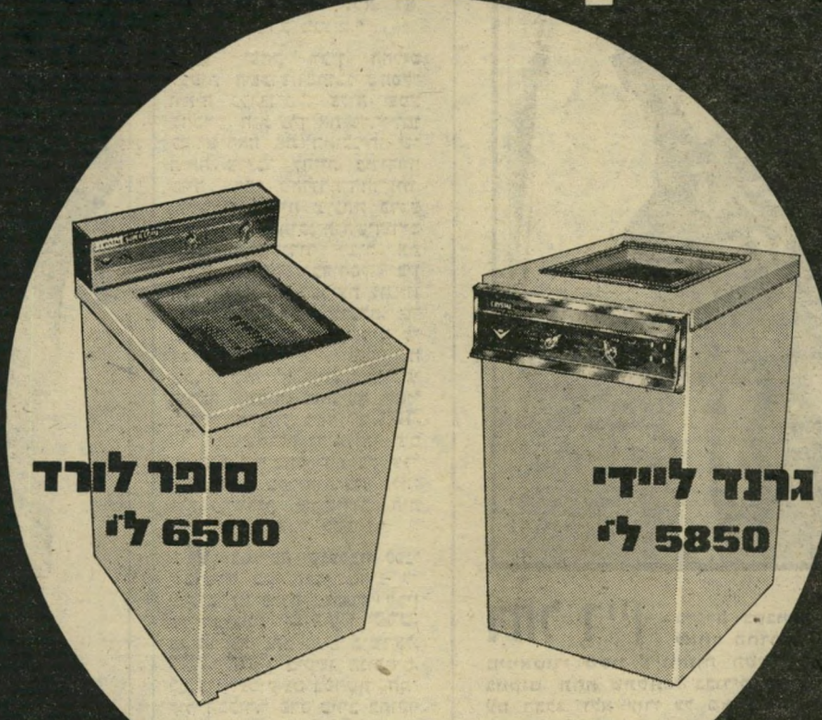
גור מדריך, עפולה־עילית

אותה גברת — בשינוי כותרת

קודם מילחמת ששת־הימים שלטה ההרגשה, לפחות אצל האיש הפשוט מן הרחוב, שהמדינה עומדת על סף השמדה. ששת ימי־הניצחון הפריכו הרגשה זו והסתבר

(המשך בעמוד 16)

הגדולות של קריסטל

אם את מחפשת מכונת כביסה שהיא גדולה באמת, יש לך שתי אפשרויות:
"קריסטל גרנד ליידי" או "קריסטל סופר־לורד".
בקנותך את אחת הגדולות של "קריסטל",

- את מקבלת מכונת כביסה שהיא גדולה במיוחד מבפנים - עם קיבולת כביסה עד 6 ק"ג - אך קומפקטית במידותיה החיצוניות.
- את מקבלת מכונת כביסה שיש בה כל היתרונות והשכלולים.
- את מקבלת מכונה מעולה מתוצרת צרפת, בעלת מוניטין רבים באירופה וגם בישראל.
- את מקבלת מכונת כביסה שמובטח לה שרות מהימן ומסור לאורך זמן.

את מקבלת מכונת כביסה גדולה ומעולה, במחיר סביר והוגן, ולא מנופח באופן מלאכותי

ממשלת ישראל
המשרד לקליטת העליה
משרד העבודה

ההסתדרות
הציונית
העולמית

הסוכנות היהודית לא"י
מחלקת העליה והקליטה

אל הישראלים השוהים בחו"ל

ממשלת ישראל והסוכנות היהודית החליטו לאחרונה על מתן הקלות לקליטת תושבים חוזרים.
על הענקת התנאים יוחלט באורח אינדיווידואלי בהתאם למצב ולצרכים של כל פונה.
ישראלים תושבי חוץ לארץ, המבקשים לשוב לישראל, יפנו אל משרד מחלקת העליה והקליטה של הסוכנות היהודית / ההסתדרות הציונית העולמית הקרוב למקום מגוריהם, ויקבלו מידע על סיוע אפשרי.

הכתובת בארץ: **ועדה לתושבים חוזרים**
ת.ד. 7348
ירושלים

בריחת „כוש" היתה ההישג הבינלאומי היחידי של ישראל - וגם היא לא היתה

■ בישיבת הנהלת סיעת המערך בעניין המקור הבכיר פתח את הישיבה ראש־הממשלה, **יצחק רבין**, במילים הבאות: „חזרתי מארצות־הברית לאחר שקיימתי שם יחסים." חברת־הכנסת **אסתר הרציון** לא יכלה להבליג, פרצה בציחקוקים רמים שגררו אחריהם ציחקוקים נוספים. רבין שינה את הנוסח, ואמר: „לא, לא. היו לי שם רק מגעים."

■ יצחק רבין החליט לצפות השבוע בתוכנית־הטלוויזיה כל־בו־טק, עליה שמע מחבריו. הוא ערך את סדר־יומו כך שיראה את התוכנית, שהיתה צריכה להיות משודרת מייד אחרי מהדורת־החדשות. אולם הטלוויזיה שינתה ברגע האחרון את תוכנית־השידורים והעבירה בשידור ישיר את מהלך מישחק־הכדורסל בין מכבי תל־אביב לקבוצת לוגאנו השווייצית. ראש־הממשלה, שנאלץ לחזות במישחק, היה לו בטח מתעודד אילו ראה מה שהטלוויזיה לא שידרה, על פי הוראה מגבוה, שהגיעה לפני שידור המישחק. כשהגיע **משה דיין** לאיצטדיון יד־אליהו, שם התקיים המישחק, התקבל על־ידי הקהל בקריאות־בוז נלהבות. למרות שהשידור היה ישיר, לא הועבר קטע זה.

■ בפגישה שנערכה לפני שבועיים בין חברי החוג ל־שילוב במיפלגת־העבודה לבין שר־הביטחון **שימעון פרס**, בביתו של כתב טיים בישראל, **דורו הלוי**, ביקשו הנוכחים, כמובן, לעסוק גם בפרשת „מקור הבכיר." פרס סירב בתוקף להתייחס לנושא. אולם בעקיפין לא יכול היה להימנע מלהתייחס אליו. היה זה אחרי שמארחיו ביקשו למזוג לו כוס שלישית של משקה חריף. פרס דחה את ההצעה, בתוספת רמז דק: „אני לא רוצה להפוך מקור בכיר."

■ בבוקר שקדם לראיון־הטלוויזיה בתוכנית מוקד, עם ח"כ **מנחם בגין**, ערכו שני מראיניו, **אילימלך רם** ו**דן רביב**, מעין מישחק־מילחמה, שנועד להכינם לקראת הראיון. הם שאלו איש את רעהו את השאלות שהכינו עבור בגין, כשכל אחד מהם מנסה לענות לחברו כיצד ישיב עליהן מנהיג חרות. כאשר נערך הראיון, הם נדהמו. כ־90% מהתשובות היו בדיוק אותן שצפו מראש, חלקן אפילו בניסוח דומה. כך, למשל, הצליחו לקלוע מראש ולנחש איזו תשובה יפתח בגין ב־מילה: „ידידי..."

■ לפני שהתבדתה, גרמה הידיעה הרדיופונית מגרמניה, כי העציר הישראלי **שמעון ריכטן** („כושי") הצליח לברוח מתא־מעצרו, גל של התרגשות. אנשים הגיבו למישמע הידיעה בהתפעלות, ואפילו בשמץ של הערצה. תת־אלוף **פינחס להב**, מפקד חיל־התחזוקה של צה"ל, הסביר את התופעה ברוח־הלצון האופיינית לו: „מה לעשות? זהו אחד ההישגים היחידים של ישראל בזירה הבינלאומית. אין לנו הרבה הישגים אחרים..."

■ את דעתו על תנועת־החרות סיכם הפרופסור **אמנון רובינשטיין**, בצטטו את דבריו של הוגה־הדיעות הבריטי, הלורד אקטון, שאמר: „השילטון משחית, והשילטון המוחלט משחית באופן מוחלט." טען רובינשטיין: „אם חרות כבר באמת שותף גרוע מאוד," אמר בר־לב.

■ כשנכנס לחדר אחר, דיגמנה לפניו הדוגמנית היפה־פייה **דנה כ"ץ**. בר־לב נעץ בדוגמנית מבט רב־משמעות ו־אמר **לגדעון מאיר**, מנהל מכון הייצוא, שהתלווה אליו: „תראה מה זה יופי!" השיב לו מאיר: „מה אתה מסתכל בדוגמנית? תסתכל על העיצוב של הבגד!" בר־לב ביטל את דבריו של מאיר בתנועת־זילזול ואמר: „עיצוב שמיצוב, בלי זה אין עיצוב."

■ כשנכנסה פמלייתו של שר־המיסחר־והתעשייה למעלית, נתקעה זו במקומה למשך כמה רגעים, בגלל העומס הרב. איש־הביטחון שנילווה אל בר־לב לא התאפק, ואמר לבסוף בקול מבוייש: „מישהו פה מיותר!" הנוכחים, באו במבוכה אך לא הגיבו, ואיש לא יצא את המעלית. לבסוף נאלץ השר בעצמו לפנות את המעלית, לעלות במעלית אחרת, בחברה מצומצמת יותר.

■ בעת ההצבעה על חוק־ההפלות הפתיע יו"ר ועדת־הכספים, ח"כ **ישראל קרגמן**, רבים, כשהצביע בעד החוק. כ־שנשאל ידידו, ח"כ **צבי גר־שוני**, איך קרה הדבר, השיב: „ח"כ **אורה נמיר** הצליחה להשכיב אותו."

■ תקרית בלתי־נעימה אירעה בין מזכ"ל ההסתדרות **ירוחם משל** לבין שר־התחבורה **גד יעקובי** בעת הדיון הכלכלי במיסגרת הבמה הרעיונית של מיפלגת־העבודה, שהתקיים בשבת בבית־ברל. בעת נאומו של משל הניד יעקובי את ראשו בתנועת־ביטול חד־משמעית, והעיר הערות מעליבות. משל, שהבליג בתחילה, לא התאפק וקרא לבסוף ב־כעס: „כל מה שאני אומר לא מוצא חן בעיניך, כל ציטטה נראית בעיניך מוגזמת!" יעקובי החליף צבעים, לא ענה.

■ באותו מעמד אמר משל: „אנחנו עם של מציצים. כל אחד מציץ לחשבון של השני."

רחל דיין

ביקרה בשבוע־האופנה בתל־אביב. כשנכנסה לאחד החדרים, משך את תשומת־ליבה כלב מיניאטורי מסוג צ'יוואווה השייך לאחת הדוגמניות, ושהסתובב במקום. תחת שתסתכל בבגדים או בדוגמנית, התעסקה רחל דיין עם הכלב, ולא עזרו כל מאמצי מלוויה להסב את תשומת־ליבה לפרוות שהוצגו בפניה. פרוותו של הכלב מצאה חן בעיניה יותר.

■ משחתת לפני שהגיעה לשילטון, לאיזו שחיתות תגיע אם תגיע אי־פעם לשילטון?"

■ את תכסיסי יצחק רבין הגדיר רובינשטיין כ„מאקיאוולי ליום של אמבות."

■ במיסגרת סיורו בשבוע־האופנה, שהתקיים במלון הילטון בתל־אביב, התעכב שר־המיסחר־והתעשייה **חיים כר־לב** גם בחדרם של האופנאים **סימי אלבז** ו**רובר דדרמן**, זוג־עולים מצרפת. לשאלתו של בר־לב אם הם מרוצים בישראל, השיב רובר: „הכל בסדר, חוץ מהשותף שלנו, שעושה כל ה־זמן בעיות." שותפכם? ביקש בר־לב לדעת. „הממשלה," השיב רובר. „אם כך, יש לך

רפי שאול

פתח לאחרונה מיסעדה סינית באילת. מאז הוא מבלה את כל זמנו הפנוי בעיר הדרומית. בשבת האחרונה אירגן רפי קומזיץ סיני תמוני על החוף. את תשומת־ליבו משכו שתי בחורות יפהפיות, שהשתזפו בבגדי־ים מינימליים. הסתבר כי השתיים, ליסי מנילף (מימין) ואניטה קרלהף (שמאל) הן דוגמניות מדנמרק, הנמצאות בארץ לצורך סידרת תצלומים עבור העיתון הדני הפופולרי „פמילר זורנאל". רפי מיהר להזמין את השתיים להצטרף אל הקומזיץ. השתיים, שהיו אמורות לטוס למחרת בבוקר לקופנהגן, הסכימו לדחות את נסיעתן בכמה ימים.

אנשים

■ גם נגיד בנק ישראל לשעבר, **דויד** („דוליק") **הורביץ**, השתתף בדיון. הוא האריך בדבריו, ומזכיר מיפ־לגת־העבודה במחוז תל־אביב, **רב כן־מאיר**, שניהל את הדיון, נאלץ להעיר לו מיספר פעמים כי זמנו תם. לבסוף לא התאפק הורוביץ וקרא לעבר בן־מאיר: „תשמע, תפסיק לי־העיר לי שומני תם. אני יודע. תשאל את הקהל אם הוא רוצה שאמשיך, או שאפסיק!" הקהל פרץ במחיאות־כפיים סוערות והורוביץ, שבאותו יום מלאו לו 77 שנים, המשיך בדבריו.

■ הזמרת **מיכל טל** הופ־תה. היא הוזמנה לתערוכת־הציורים של הצייר **יעקב** („יענקלה") **פיאלקוב** שנער־כה בביתה של אשת־החברה **טובה ישעיה**. כשנכנסה לי־דירה, השתרר לפתע שקט, וכל הנוכחים התרכזו סביב אחת התמונות שעל הקיר. מיכל נדהקה ביניהם, והופתעה לר־אות שם את ציור דמותה. פיאל־קוב ניגש אליה והסביר: „הס־נים שלך מצאו חן בעיני. השגתי באחד העיתונים צילום שלך, ולפיו ציירתי אותך!" הוא זכה לנשיקה בו־במקום.

חווה לוי מלכת־יופי לשעבר ודוגמנית־צמרת, חזרה לאחרונה ארצה מאירופה. מרומא הביאה איתה כלב מגזע קוקר־ספאניייל, הקרוי צ'יצ'ו. אלא שצ'יצ'ו זה גרם לחווה אי־נעימות כבר בשבוע הראשון לשהייתו בישראל. הוא התעקש לעשות את צרכיו דווקא במרכזו של חלובי המהודר של מלון „הילטון" התל־אביבי. חווה הנבוכה נזפה בצ'יצ'ו, התי־נצלה, והבטיחה שאם צ'יצ'ו לא ילמד להתנהג, לא תיקח אותו.

להקת בוורת נסעה בשבוע שעבר לכבוש את אמרי־קה, עם תוכניתה האנגלית. לפני המסיבה אירגנו חברי הלהקה מסיבת־פרידה לחברותיהן, שהפכה למסיבת־אבל, כשהחברות ביכו את הפרידה במקהלה. היחידי שניראה אופטימי היה גידי גוב (מימין), שנפרד מחברתו ענת מיבר (לידו), כמה חודשים קודם־לכן. מאיר פנינגשטיין (למטה, ימין) היה מדוכדך כל הערב, אך השתדל לעודד את רוחה של ידידתו דבורי ריס (שנייה משמאל) ששוחחה עם דני סנדרסון (משמאל).

הורוסקופ

טלה
21 במרס – 20 באפריל

הפסק לגשש באפילה ולפחד לשאול את האנשים הקרובים אליך שאלות. שום דבר לא ייפתר אם לא תיקח את היוזמה לידיים. אף אחד לא יעשה זאת בשבילך. נסה לגלות הבנה לבעיותיה של בת־זוגך ותיווכח שהכל יסתדר על הצד הטוב ביותר. בת טלה: אל תהיי נאיבית ואל תאמיני לכל.

שור
21 באפריל – 20 במאי

ועכשיו — השבוע הגורלי. ער כה התכוונת להכין את הקרקע. השבוע תצטרכי להלום כל עוד הברזל הוא חם. מגע חברתי הולם את תוכ־ניותייך, בייחוד ביום ה', סוף השבוע, שהוא גם הירח החדש. אבל טוב תעשי אם לא תסמכי יתר־על־המידה על אחרים ובייחוד לא על חברותיך.

תאומים
21 במאי – 20 ביוני

יום א' פותח פרק חדש במאבקך המיקצועי או האישי. אם תדע להס־תכל מסביב לפני שתקפוץ, לשקול את כל האפשרויות ולא להיכנס להתנגשויות עקרות — יש לך סיכויים מצויינים להרחיק לכת. פגישה עם נערה בחירת־שיער תוביל אותך לבחירה מביכה. תצטרך להחליט ומהר; אחרת תפסיד הזדמנות רומנטית גדולה מאוד. עליך לשים את הדגש על פעילות דווקא מחוץ למקום מגוריך, ולחסתכן מעט מאד בכך.

סרטן
21 ביוני – 20 ביולי

הישמר מאכילה מופרזת, ואל תזלזל בחוקי הבטיחות בדרכים. סיכסוך־שכנים עלול לגרום לך אי־נעימות. אם תתפתה להיות מעורב בו יתר על המידה. אל תסמוך על בעלי־המלאכה המטפלים בחפציך, ובדוק היטב את עבודתם. בת־סרטן: חידלי להיות ביישנות, ואל תשאלי הרבה שאלות.

אריה
21 ביולי – 21 באוגוסט

דיעות משונות ששמעת בזמן האחרון, גרמו אצלך מהפכת־ערכים, ורצון להיות שונה, אקסצנטרי, במרכז העניינים. אל תתן לאותו אדם שסובב את ראשך עד כה בדיברי־ההבלים שהוא נוהג להשמיע לך, להמשיך ולעשות זאת. כל מה שעליך לעשות הוא להיות ישר עם עצמך.

בתולה
22 באוגוסט – 22 בספטמבר

הוצאות כספיות בלתי־צפויות עומדות לגרום לך לעמוד בפני מצב מביך. אל דאגה: אומנם המצב קשה, אך אתה תיחלץ ממנו בכבוד. בעתיד היותר רחוק צפוייה לך צעידה ניכרת קדימה במישור הכלכלי. יחד עם ההתפתחות הזאת, תבוא התפתחות ניכרת בכל הקשור להצלחתך בקרב בנות המין היפה. חמיכתב שקיבלת — מפתה ומרגיז. עני לו בקרירות.

מאזנים
23 בספטמבר – 22 באוקטובר

בסך הכל, נכנסת לתקופה טובה מאלו שקדמו לה. אם את רווקה — אין הרבה סיכויים שתישארי בודדה, השבוע, או שתהיי רווקה, בעוד חודשים מועטים. בן מאזניים: הישמר מהוצאות ניכרות העלולות להיגרם על־ידי צעד פזיז או על־ידי ליאות־ממחשבה. מצד שני, מעולם לא היית כל־כך אקטיבי. ליבשי בגדים חמים.

עקרב
23 באוקטובר – 22 בנובמבר

אתה נמצא שוב בנקודה שאתה שונא — אבל לה אתה זקוק כדי לפעול כמו בן־אדם: בקו־הגנה. תוקפים אותך חזק, וחזקה שתדע כיצד לפעול כדי להשיב מילחמה־שערה, או למנוע את פני הרעה. בת עקרב: חברה קנאית עלולה לקחת אותו ממך. אך אם הוא חשוב לך באמת — או אם חשוב לך לסדר אותה — תזכי לברנש מתוק. ליבשי סגול או חום.

קשת
23 בנובמבר – 20 בדצמבר

הוויכוחים והמריבות שאתה שותף להם לא יעזרו להפגת המתח, אלא רק יגרמו לך לדפרסיה. במיוחד הימנע מאי־נעימויות עד יום ראשון. אז תתחיל להרגיש בהפגת המתח. התאזר בהרבה סבלנות. לך לראות סרט טוב, רציני, לבד, או עם חברה, ותיווכח שצפוייה לך הנאה.

גדי
21 בדצמבר – 19 בינואר

השבוע מסוכן מאד לבנות מזל־גדי: הן עלולות להסתבך בהרפתקאות העלולות לגרום לסיבוכים אישיים ובריאותיים, זמן רב לאחר שתשכחנה את התקרית עצמה. מוטב, איפוא, לא להרבות בקשרים חברתיים ולהגביל את המגע עם אנשים חדשים. בימים רביעי וחמישי ליבשי אדום.

דלי
20 בינואר – 18 בפברואר

הקצב המהיר של עסקיך יתגבר, ותיאלץ לעמוד בלחץ, שמור על כוחו־תיך ואל תגזים, פן תישבר. אל תהסס לדחות עיסקות, אפילו אם הן טובות ועשה קודם כל את הדברים אליהם התחייבת. בני־מישפחתך יעמדו לצידך ויבינו את המצב. בת־דלי: עזבי אותו, הוא לא בשבילך.

דגים
19 בפברואר – 20 במרס

לאחר הפסקה ממושכת, חזרת לחיות עצמך. נצל את השלווה היחסית שממנה אתה נהנה כדי לקדם את מעמדך בעבודה, לשפר את היחסים במישפחה. פקח עין על שותפיך ועל הכפופים לך, ואל תתרשם מדברי חנופה. בת דגים: אם תניחי לו בתנאי שתחיי צודקת, הוא לא יזדרז לברוח. השבוע יצוצו בפנייך כמה אתגרים חשובים. הימנעי מנסיעות.

אם החלטת לקנות מכונית, ההשקעה הטובה ביותר היא באריה של פיג'ו.

האריה של פיג'ו חסכוני באחזקה

בקנותך אריה של פיג'ו אתה משקיע ברכב אמין, בטוח בעל מבנה מכני איתן הבנוי לשמוש ממושך שהוצאות אחזקתו ומוכות. זהו רכב שיימצא מינימום זמן במוסך ומקסימום זמן על הכביש.
בקיצור - הארי שבחבורה.
הוא ישרת אותך באמונה שנים ארוכות ללא תקלה מיוחדת.

האריה של פיג'ו זוכה לשרות מלכים

לא חשוב לאן אתה נוסע - ברחבי הארץ תמצא אחד מ-42 מוסכי פיג'ו. תמצא בהם צוותות טכנאים מנוסים מצויידים בכלים ספציפיים משוכללים. המקבלים הדרכה טכנית שוטפת להבטחת שרות מעולה ברמה מקצועית גבוהה לפי דרישות מפעלי פיג'ו בצרפת. לרשותך מלאי עצום של חלפים מקוריים במחירים סבירים. כל אלה מעניקים לך נסיעה בטוחה וחיים ארוכים לאריה שלך.

האריה של פיג'ו מפואר בצורתו - מרשים בנוחותו

מתכנני הרכב הטובים באירופה תרמו מנסיונם לעיצוב אריות פיג'ו. זו הסיבה שכל דגמי פיג'ו מעוצבים בצורה פונקציונלית ואסתטית כאחד תוך שימת דגש על נוחות מירבית לנהג ולנוסעים. ההידור הפנימי, הגימור המושלם ושפע האביזרים הקטנים שהינם חלק בלתי נפרד מהמכונית - עושים את הנסיעה בפיג'ו לחוויה מהנה ומרגיעה.

האריה של פיג'ו מגיע תמיד ראשון

אריות פיג'ו זוכים במקום הראשון בתחרויות "ראלי" בינלאומיות.
במבחני דרך מפרכים ובתנאי אקלים קשים מתגלה האמינות המרשימה והשלימות ההנדסית של אריות פיג'ו. השנה הם זכו במקום ראשון ב-3 מרוצים אפריקניים גדולים. ובישראל - מדי שנה מכתיר הציבור את אריות פיג'ו בתואר "הקניה הטובה ביותר" במשאל דעת הקהל.

האריה של פיג'ו שומר תמיד על ערכו

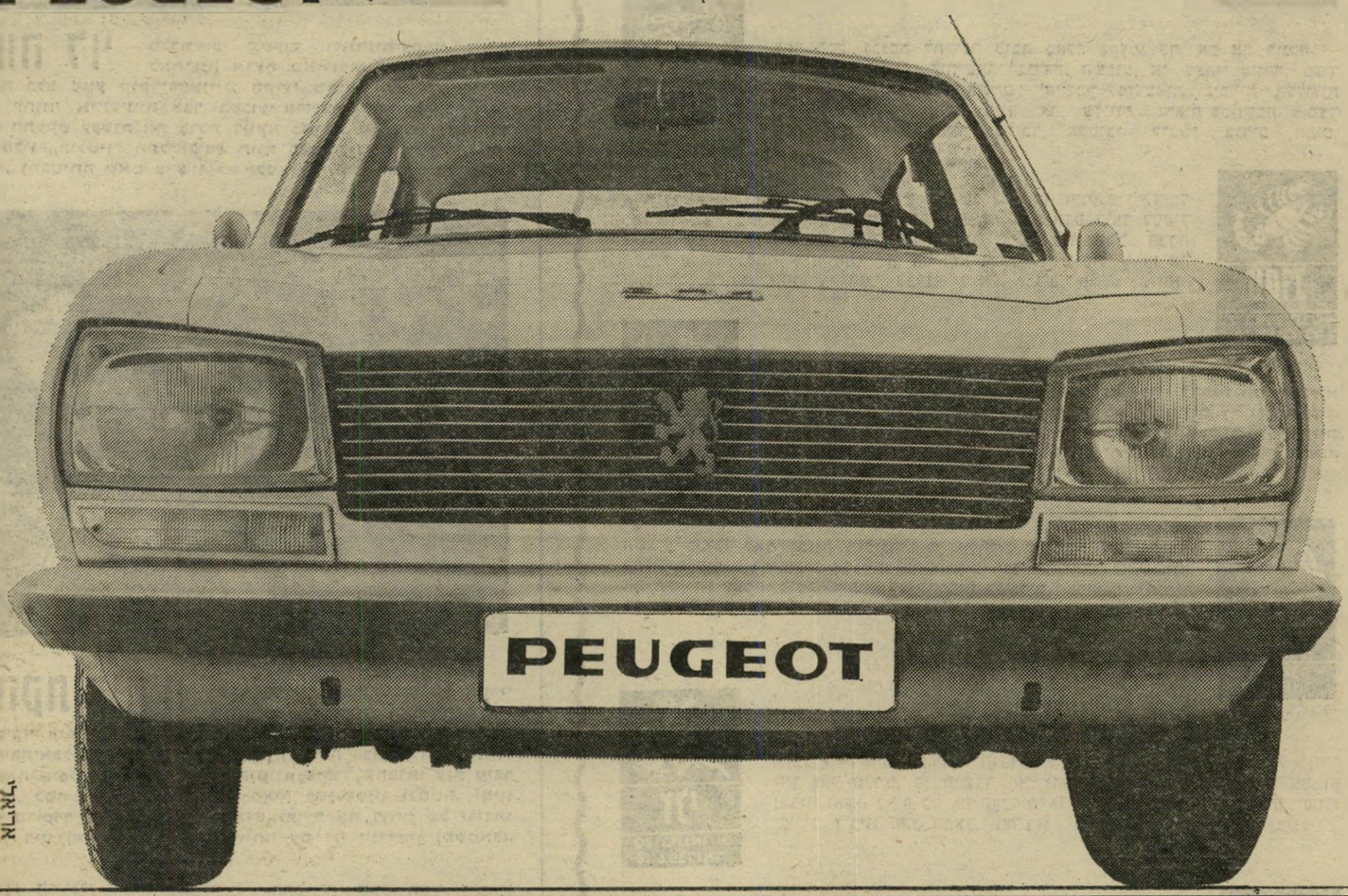
ערוך השוואה של מחירי הרכב מיד־שניה. נכון, קשה למצוא מכונית פיג'ו משומשת הן ומכרות בהרף־עין ובמחירים גבוהים. תמיד יהיה מי שירצה לרכוש לעצמו את האריה הפופולרי ביותר בשוק ותמיד יציעו מחיר גבוה כדי לקנות אותו ממך.

האריות של פיג'ו במבחר דגמים לבחירתך -

104 - הקצרה עם 4 דלתות
204 - הקומפקטית השקטה
304 - האלגנטית המרווחת
404 - הטנדר שעמד בכל המבחנים.
L-504 - מכונית היוקרה הפחות יקרה
GL-504 - מכונית היוקרה המפוארת
J-7 - המסחרית הרב־שמושית

הארי שבחבורה
PEUGEOT

המפיץ הבלעדי: **דור לובינסקי בע"מ. תל אביב** רח' שונצינו 16, טל. 6 – 33214, סוכנויות:
ירושלים מוסך גסנר, איזור התעשיה טל. 2 – 523221. **חיפה** אוריאל כהן, רח' אלנבי 51, טל. 523363, 536822, רכב הצפון בע"מ, שדרות הכרמל 8, טל. 538228. **נצרת** מישל וזוהיר סרוג'י, מרכז התעשיה החדש, טל. 54053 – 56860. **חדרה** קל־נע שיווק רכב בע"מ, הרברט סמואל 25, טל. 26689 **שכם** עומר כליפא, רח' פייסל, טל. 1894. **רמאללה** מכון "אל-מצרי" אל בירה, איזור התעשיה, טל. 3657.
באר שבע מוסך אכספרס, איזור התעשיה, טל. 78292. **ראשון לציון** מוסך "שרתון" רח' הרצל 41, טל. 949481 **אשקלון** אלבי ושות' סוכנות לרכב פיג'ו רח' צה"ל 16, טל. 5305. **כפר סבא** מוסך פוספלד טל. 20161

לא הכל שווים לפני החוק

חוק יסוד: נשיא המדינה קובע את תפקידיו וסמכויותיו של נשיא מדינת־ישראל. אלה, על־פי רוב, ייצוגיים ומותירים בידי הנשיא כימעט רק את „הזכות" לחתום על חוקים או אמנות שכבר נתקבלו בידי הפורום הנבחר (קרי: הכנסת), לקבל מן הממשלה דיונים וחשבונות על ישיבותיה או „לקבל" את התפטרות הממשלה.

בעצם, רק סמכות אחת של ממש יוחדה לנשיאנו ואף זו, כפי שיובהר להלן, מוגבלת ומבוקרת בידי הרשות המבצעת: הסמכות לחון עברייניים ולהקל בעונשים על־ידי הפחתתם או המרתם.

אבל, כאמור, אין זו סמכות שהנשיא רשאי ויכול להפעילה כראות־עיניו ולפי אמות־המידה שיושרו ושיכולו מכתיבים לו, שכן חתימה של הנשיא על מיסמך רישמי — וכתב־חנינה נכלל, כנראה, בקטיגוריה זו — טעונה חתימת קיום של ראש־הממשלה או של שר אחר שהחליטה עליו הממשלה. לפי הנוהג הקיים, הוטלה על שר־המישפטים משימה זו של „פיקוח" על נשיא המדינה, בעת שהוא מפעיל את סמכותו לחון עברייניים ולהקל בעונשם.

ועד כמה שידוע, עוד לא אירע שהנשיא יתעקש על הפעלת סמכותו זו במיקרה שעליו לא בא קודם־לכן אישורו של מדור החנינות במישרד־המישפטים, הוא המדור ה„מסנן" עבור נשיא המדינה את בקשות־החנינה, ומרוכז בעצם מתוכנו את מוסד החנינה בישראל.

שכן, במדינת ישראל, במשך 28 שנות קיומה, פשוט עוד לא אירע שלנשיא תהיה דיעה שונה מזו שיש לרוב שות המבצעת (קרי: למדור החנינות שבשליטת שר־המישפטים). וזה אפילו לא מפתיע: שהרי זו השיטה שבה נוהג השילטון בישראל מזה עשרות שנים.

וזו גם הסיבה, בעצם, שמעולם עוד לא נקלע שר בישראל לקונפליקט רציני עם ועדה מוועדות הכנסת — מה שאירע, למשל, לשר החוץ של ארה"ב בוועדות הקונגרס והסינאט. שם, פשוט, שומרים לעצמם הנבחרים את הזכות לדעת ולהבין בטרם יניפו את אצבעם באולם המליאה. אבל בישראל, שבה חברי־הכנסת וה־שרים מתמנים בידי ועדת־המינויים מטעם מרכז־המיפלגה הקואליציונית, אין שום עוברים תהליך של ברירת המוץ מהתבן, בבחירות חופשיות וישירות בידי האזרחים, ואילו הנשיא „נבחר" בידי „הנבחרים" — אי־אפשר אחרת מכפי שהכל נוהגים.

אבל המוני בית ישראל, ובכללם הגב' מ. ד., אם ל־11 ילדים שנידונה ל־30 ימי מאסר וציפתה לשווא לרחמיו של נשיאה, אין יודעים כיצד פועל בישראל ה„מיכניזם" של מוסד החנינה, ורבים־רבים מהם מתדפקים מדי שנה על דלתות לישכת נשיא־המדינה, עם שמץ של תיקווה בלב. מייחלים מדי יום ביומו לתשובת הנשיא לבקשת החנינה, שהגישו בשם יקירם הנתון במאסר.

אך תשובה זו, יש שהיא מבוששת לבוא משך חודשים ארוכים, עד ששוב אין בה עוד כל צורך, ויש שהיא מותירה — וזאת ברוב־רובם של המיקרים — את המבקשים המומים וכואבים למיקרא השורה הלאקונית: „לצערו, לא ראה נשיא המדינה, וגו'".

ולך ספר לאותם תשושי ציפייה לחסדיו של מוסד זה ששמו חנינה־מטעם־נשיא־המדינה, שבעצם נפלו קורבן לא לקשיחות־ליבו של הנשיא, אלא להחלטה שרירותית של מנגנון אדמיניסטרטיבי היושב ב„מדור־החנינות" של מישרד־המישפטים ומחליט לפי אמות־מידה שרירותיות שמעולם, אגב, לא ניתן להן פירסום.

גם לא לרשימת האנשים שזכו בעבר למתת־החסד של מנגנון זה בדרך של המלצה בפני הנשיא, להבדיל מאלה שלא זכו בה. סתם כדי שהציבור יידע שבפירוש לא הכל שווים בעיני החוק.

ואף שבמדינה דמוקרטית חייבים הדברים להיעשות בגלוי ובפומבי לעין־כל, שכן זהו העיקרון הטמון ביסוד הוראת החוק המחייבת את פומביות הדיון — חלק חשוב מאד של ההליכים הלאחר־מישפטיים נעשה במיסתרים, ללא קביעת קריטריונים פומביים. בקיצור, ללא סדר. ואם כך — למה לצפות מהאדם הפשוט במדינה שיכבד את הסדר שהשילטון מנסה לכפות עליו?

ולידיעת המעוניינים: דברים דומים מתרחשים גם במישרדם של מפקדי־המחוזות במישטרת ישראל שבידיהם, כידוע, לאשר עבודות־חוץ לאסירים שדינם נחרץ לתקופת מאסר שאינה עולה על שבושה חודשים. ואינני מוכן להניח אף לרגע כי מפקד מחוז תל־אביב, למשל, העושה שימוש אדמיניסטרטיבי בסמכויותיו אלה, מבלי שטרח אי־פעם לפרסם ברבים מהן אמות־המידה שעל־פיהן הוא נוהג — לא נכשל בעבר באפליית אזרחים הפונים אליו, מטעמים שלציבור הרחב אין אפילו יכולת לעמוד עליהם.

וכאשר הוא „נכשל" כך, כבמיקרה של גב' מ. ד. הנ"ל (שפנתה גם אליו במצוקתה), אף בית־הדין הגבוה לצדק אינו יכול להושיע. גם כאשר מפנים את תשומת־ליבו לכך שבמיקרה אחר, חמור פי־כמה, כמיקרהו של בדרן ידוע נעתר מפקד המחוז לפנייה דומה.

הוא אשר נאמר: במדינה שבה ה„סדר" נקבע ללא סדר, אלא לפי אמות־מידה של „נבחרים", שאינם נבחרים — לא בהכרח הכל שווים לפני החוק.

עו"ד חיים משגב, תל־אביב

פורום העולם הזה

ברונו - האדם הנכון במקום הנכון

כוונתי להגיב על הכתבה „רבינוביץ או גלבריית", („העולם הזה" 1998).

מבלי שהספקתי לעבור ביסודיות על ההצעות הכלכליות, כפי שפורסמו בעיתונים, אני מתימר לקבוע שהמאמר הוא גיבוב של חוסר־הבנה לאיך טיעונים כלכליים בנויים בכלל — ותחקפה אישית, עלובה מאד, על רבינוביץ וברונו. אני חושש שהיריעה קצרה מלדון בבעיותיה הכלכליות של המדינה — ונא לא לקנא בברונו, הסבך הוא באמת עצום, אך מיספר הערות.

נא להבחין בין הנחות של תוכנית כלכלית לבין תוצאות שלה, ובין מטרות של תוכנית לבין הוצאות־לוואי (או מחיר, אם תרצו). הדבר הקרוב ביותר לטיעון כלכלי במאמר שלכם היה הטענה שאבטלה אינה עיקבית עם המטרות של עצמאות כלכלית (דרך) והגדלת חייצוא. אז הבעייה קצת אחרת — לדעת רבים וטובים, מפני שבניית המשק הישראלי מעוותת בצורת די יסודית.

אולי לכם ניראה הכל פשוט, ופשוט לוקחים אנשים מפה־לשם, ומעבירים מיספר בעלי מועדוני־לילה וסוחרי־מכוניות לעבוד כפועלי־ייצוא, והעסק גמור. אך הדברים נראים לרוב קצת אחרת. במהלך ההתאמה של המשק למיבנה החדש, כרוך לרוב שלב־מעבר קצת מכאיב, שמלווה לרוב באבטלה (הקרוייה לעיתים אבטלה חיכוכית, כיוון שהיא תוצאה של מעבר גורמי־ייצור מסקטור לסקטור). נכון שבטווח הקצר קצת לא ברור, למי שאין לו מושג קלוש בכלכלה, מדוע על המשק לסבול אבטלה — בזמן שאותם מובטלים יכלו לעבוד לייצוא וכל הסיפורים הטובים.

אבל כיוון שהכלכלה בישראל אינה מתוכננת לחלוטין כמו בארצות הקומוניסטיות, צריכים השפעה (בין השאר) של מנגנוני השוק להעביר עובדים מסקטור לסקטור, וכפי שטענתי, זה לוקח זמן. צורה אחרת להעמיד את הדברים — עושים את החשבון בין הטווח הקצר והארוך, וכיוון שתפקידו של מתכנן מחייב אותו להסתכל על הטווח הארוך — נראה שהם הולכים, לעזאזל, לעשות מה שהם צריכים לעשות — לחקריב בזמן הקצר (וגם במונחים כלכליים) — כדי לנסות לבנות את המשק בצורה יותר בריאה.

ההקבלה בין הפיתרונות שמציע גלבריית המכובד לכלכלה האמריקאית לבין הפיתרונות הרצויים לבעיות הישראליות, איננה במקומה, ומשאירה טעם רע של פרובינציאליות. מאד מאד קשה לראות את ההקבלה בין המשק האמריקאי לישראלי — סדר־הגדל שונה לגמרי, בעיית האבטלה חריפה שם הרבה יותר מבישראל, האינפלציה קטנה יחסית לישראל, כל מיבנה סחר־החוץ שונה לגמרי, כשבחודשים האחרונים הם שוברים שיאים של עודף במאזן המיסחרי.

ומה שבאמת חשוב, ככה במבט מלמעלה, המיבנה של המשק האמריקאי שונה מאד מהמשק הישראלי, ואינני חושב שלגלבריית טענות על המיבנה הבסיסי של המשק האמריקאי — הצעותיו מתכוונות לטפל במשבר, שלדעת רבים הוא טכני ולא נובע מסיבות „ריאליות", אלא מפיגורים בתהליכי ההתאמה של השוק, או חוסר יעילות יחסית של כלכלת שווקים במהירות תגובה, אם תרצו.

כאמור, הבעיות של המשק הישראלי הן בעיות של „ממש" — מיבנה לא־נכון, פער מפחיד במאזן־התשלומים, וזאת — מבלי להתייחס לשעור האינפלציה ולגנטל הביטחון.

אינני יודע מניין נבע הרעיון המבריק של גיוס גלבריית לפתור את בעיות המשק הישראלי, אבל אולי רצוי קודם כל לשאול אותו אם הוא בכלל מתעניין, ובמיקרה שכן, אז אולי לדאוג להעביר אליו את הה־צעות הכלכליות של רבינוביץ־ברונו, ולשאול אותו מה דעתו. ואולי כדאי להניח שהוא אדם נבון דיו להבין שפיתרונותיו לבעיות האמריקאיות אינם ישימים לבעיו־תיה של ארץ מיזרח־תיכונית קטנה ומתפתחת?

מהמאמר נשתמעה גם איזו נימה של התקפה אישית לא מנומסת במיוחד על „גאון האוצר", פרופסור מיכאל ברונו. ובכן, קודם כל, אחת ההחלטות הנבונות ביותר שמר רבינוביץ יכול היה להחליט, היתה למנות את מיכאל ברונו כיועצו הראשי לענייני מדיניות כלכלית. אתם זורקים שם מפורסם כמו גלבריית (אולי כדי לדג־דג את הנטייה של רבין לחקות את קנדי המנוח, כפי הנחתכם?), אז אולי יעניין אתכם לדעת שברונו הוא בעל שם עולמי בתחום התיכנון הכלכלי, והוא בפירוש נחשב אחד הטובים בעולם בתחום זה.

אני חושב שכל מי שעיניו בראשו היה צריך לשמוח שאדם כמוהו, שיודע מה הוא עושה, מתחיל לקחת העניינים לידיים. מובן שהוא עושה ויעשה שגיאות, אולי כמו כל אחד אחר (בעצם כנראה הרבה פחות), אך לגבי זמן מינויו האפשרות היא שמשהו מתחיל לזוז, ובכיוון הנכון.

טענתם גם על כך שהתקציב החדש יעודד את ספסרי־ההון וכל ה„אלמנטים הלא־יצרניים". לצערי אינני יכול להגיב לעניין לטענה דמגוגית זו, כיוון שכאמור הנתונים לא בידי. אך אולי אישיותו של ברונו עשויה להוות ערובה שהוא יעשה כמיטב יכולתו כדי שהספסרים ובעלי ההון השחור (ואולי יש לנו הגדרות אחרות של ספסרים, אך בפעם אחרת) לא יהיו אלה שבמייוחד יהנו בתתקציב.

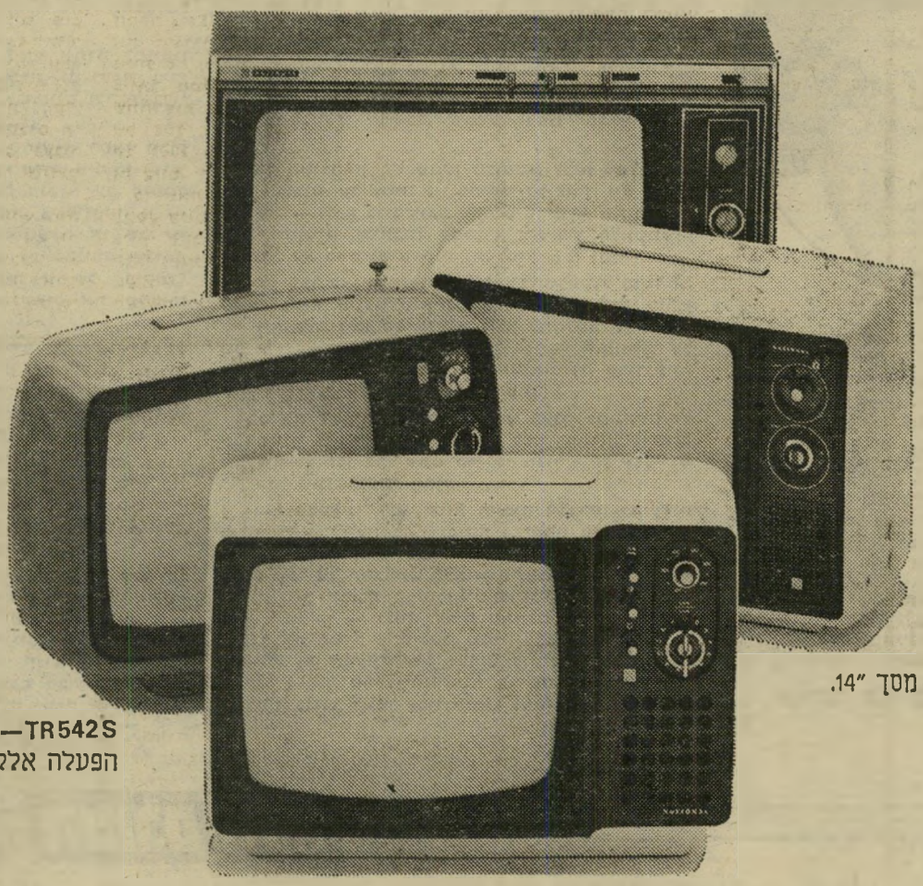
בכנס היסוד של שינוי, שברונו הוזמן אליו כאורח (וכמדומני מעולם לא הצטרף לתנועה), בנאום קצר ומבריק, היה ברונו היחידי שהעמיד את שינוי על העובדה שהעמידו את זכויות הרכוש לפני הזכויות האנושיות, בסעיפי הצהרת המצע והתוכניות שלהם. אולי רצוי שתבדקו אצל העיתונאי שווייצר מ„הארץ", שלטעמו ברונו שמאלני מדי, ותמצאו שברונו אינו דווקא מחסידי ספסרי הכלכלה השחורה.

לסיכום — זהו איש שכוונותיו רבות (לפחות לטעמכם), וכישוריו מעולים. אולי אף הוא שגה במשהו בהכנת התקציב החדש, ואולי יש דברים שיכולים להי־עשות טוב יותר, אך אינני מאמין שיש בארץ הרבה מועמדים טובים מברונו לתכנן את המדיניות הכלכלית של ישראל.

כלכלן,* אוניב. הרזוארד, ארה"ב

*החותם הוא כלכלן ישראלי, שביקש לשמור על עילום שמו.

TR239EU — מסך גדול "20.

TR714ES — מסך "14.

TR542S — מסך "12.
הפעלה אלקטרונית (SENSOR).

TR562ES — מסך "12, נבחר ע"י הירחון
הבריטי לצרכנות "וויטש", כ"הקניה הטובה ביותר".

National

בנשיונל אנו מציעים לך מבחר של 4 טלוויזיות בגדלים של "12, "14, ו־"20. כל מה שאנו משקיעים בטלוויזיה הגדולה, אנו משקיעים גם בקטנה ואף יותר מכך. הלא אלה הם מסוג הדברים, שאתה מצפה להם מנשיונל ומובטח לך שלא תתאכזב.

בכל הטלוויזיות תמצא את אותו צליל בהיר וצלול המופיע עם לחיצת הכפתור והמתאם עצמו אוטומטית כשאתה משנה ערוצים או מעביר את המכשיר ממקום למקום. כל הטלוויזיות ניידות ומופעלות הן ע"י סוללות נטענות (בתוספת מתקן מיוחד במחיר סביר) והן ע"י זרם החשמל, או בחיבור למכונית (שקע המצית).

אמנם המכשירים ניידים, אך לא כן התמונה המופיעה על המסך — זהו התכנון של כל טלוויזיות נשיונל — התמונה "מחוזקת" למסך כבחוטי פלדה. בכל הטלוויזיות, תמצא בקרה אוטומטית המכוונת את הגלים למישור הנכון ומונעת ממך כוונים מיותרים.

אם בחרת בטלוויזיה הקטנה שלנו, כדאי שתדע — אינך לוקח אתך הביתה פחות ידע, אלא רק פחות מסך.

להשיג בכל חנויות החשמל המובחרות.
מרכז התצוגה, אבן גבירול 18, תל־אביב.

National
צעד קדימה אל המחר

National, Panasonic and Technics are brandnames of Matsushita Electric.

פרסום קרמון

מאחה והפירה

עשה כסף בכמה ימים

אם יש ברצונך לעשות כסף קל בכמה ימים, הכן מזומנים לסוף חודש מארס. אז, לקראת המאזן של סוף חודש זה, מוכרים משקיעים רבים את איגרות־החוב הצמודות שלהם, ושערי הצמודים יורדים בכמה נקודות טובות. בעבור ימים אח־דים, בשנת־הכספים החדשה, מתחיל ה־ביקוש לצמודים, ושעריהם עולים שוב בכמה נקודות. זהו תהליך קבוע, החוזר מדי־שנה. אולם השנה הוא יהיה חריף יותר, שכן בסוף מארס יהיה הפידיון של איגרות־החוב הצמודות מסידרה „ק", ויש להניח כי לפחות מחצית מסכום ה־פידיון תושקע שוב באיגרות־חוב, כעבור ימים ספורים מאז הפידיון, דבר שיגרום לביקוש גדול מן הרגיל.

מה שעליך לעשות, אם כן, הוא לתת לסוכן שלך הוראה לקנות צמודים. את ההוראה תתן ב־31 במארס, אולם היא תבוצע בפועל רק ב־1 באפריל, כך שאינך צריך לדווח עליה בשנת המאזן המס־תיימת בסוף מארס. המתן עד ה־5 ב־אפריל, ותן פקודת־מכירה. ההפרש ש־תעשה יהיה בן כמה־וכמה אחוזים, ו־אתה עושה זאת בכמה ימים.

כדאי להשקיע שוב בצמודים, כהש־קעה הטובה ביותר הקיימת כיום. תוכל להניח בביטחון כי בשנת 1976 יעלה המדד ב־35% לפחות. כדאי לקנות בעיקר את הסדרות הנפדות בעוד שנה וחצי, מטיפוס „ר" ו„ש", וגם את החדשות ביותר, מטיפוס „3000". אל תיבהל מכך שהחדשות צמודות רק ב־90%. אי־ההצמדה של 10% נותן בעשר שנים אי־הצמדה של 100% בהפרש, ואם אתה מהוון את זה כיום, הרי זה הפרש של 30% בילבד.

כך שאתה קונה כאילו הצמדה מלאה לתשע שנים, והצמדה של 70% לשנה אחת. כיוון שסביר להניח שבעתיד יירעו את תנאי האיגרות, הרי איגרות חדשות אלה, ששעריהן כיום נמוכים ביותר, מחוות השקעה מושכת.

11 אלף לירות לחודש לגלי

חברת „אל־על" תשלם 11 אלף לירות לחודש לחברת יחסי־הציבור של **אראלה גלי**, אשתו של **אלקנה גלי**, האחראי לפירסומים ויחסי־הציבור של התעשייה

אלקנה גלי
תשלום לאשה

האווירית. גלי נימנה עם ראשי רפ"י ב־עבר, ומקורב ביותר לשר־התחבורה **גד יעקובי**. יעקובי החל מטפח את גלי, בעיקר אחרי שיחסי גלי עם שימעון פרס הצטננו.

בחברת „אל־על" מותחים על חוזה מוזר זה ביקורת מרה. לחברה מחלקת גדולה לדוברות ויחסי־ציבור, העולה כסף רב. לאחרונה אף עבר הדובר של „אל־על", **ארנולד שרמן**, לתפקיד אחר בחברה.

ספרדים לחמי־זוהר

קבוצה ספרדית נכנסה כשותפת למלון „חמי־זוהר" של **איתן אבני**. המלון יהיה בן שלושה כוכבים ו־150 חדרים. לפני כשנה וחצי הוקצתה קרקע לאבני, אולם טרם נעשה הרבה. לאחרונה הודיע אבני על כניסת השותפים הספרדיים, שביקשו גם לחקים פונדק בית־המלח.

לקבוצה זרה אחרת, בראשות ד"ר **אקסן**, הוקפאה התוכנית להקמת בית מרגוע בן 150 חדרים במקום, לאחר ש־לא נעשה דבר למימוש התוכנית המאו־שרת.

קבוצה שלישית, חרוצה להרחיב מכון בשפך־זוהר, בראשות **צבי כהן**, מבקשת להוסיף עוד 138 חדרים בדרגה ב'. לאחר־רונה החליטה הקבוצה לקדם את התוכ־נית, וביקשה ממישרד־התיירות לאשר את ההרחבה מחדש. הבקשה אושרה.

בן היענא

החלטת ההסתדרות לחפוך את יחידת המחשב של קרן „מיבטחים" ליחידה ה־מרכזית של קרנות־הגמל, חשובה מבחינת השתתת ניהול הקרנות על סדרים יעילים ומודרניים. ההחלטה, שטרם פורסמה, נתקבלה בוועדה מיוחדת, בראשות חבר הוועדה המרכזת **קובה וילן**, שהמליצה כי „מיבטחים" תרכוש מחשב שיחיה ה־מחשב של כל קרנות הגמל.

אולם להחלטה זו יש השלכה אישית. לפני כמה שנים חיה מזכיר ההסתדרות **ירוחם משל**, יושב־ראש מועצת ה־מנהלים של „מיבטחים". בנו, **מאיר**, ניהל למעשה את יחידת־המיכון של „מיבטחים." אותה עת התקשרה יחידת־המיכון של „מיבטחים" עם חברה למיכון ועיבוד נתונים בשם „יענא," מסרה לה עבודות בסדר גודל של מאות אלפי לירות לשנה. לפני שלוש שנים עזב מאיר משל את „מיבטחים," הצטרף ל„יענא" כבעל־מניות וכמנהל, ו„יענא" ממשיכה לעבוד בצורה פעילה עבור „מיבטחים." עתה, כשקונה „מיבטחים" מחשב משלה, תת־עוררה השאלה מי ייתן את השירות ליחידת־מחשב זו. „יענא" רוצה לקבל נתח מעבודות אלה, בעוד אנשי „מיב־טחים" סבורים כי הם עצמם יכולים לעשות את העבודה, ואין צורך בבנות „יענא" למיניהן.

קובה וילן עצמו אמר כי אינו רוצה להיכנס לנושא של „יענא" ו„מיבטחים", וכי הוועדה שבראשותו בדקה רק את שאלת הפיכת „מיבטחים" ליחידת־מחשב מרכזית לכל הקרנות. דובר ההסתדרות, שנשאל לגבי הנושא, השיב כי ירוחם משל לא התערב מעולם בענייני עבודות בנו או „יענא", והפנה את השואלים ל„מיבטחים". מקור בכיר ב„מיבטחים" השיב כי עיקר עבודות־השירות של „מיב־טחים" נעשות על־ידי לישכת־השירות של „אי־בי־אם", ו„יענא" עושה כיום עבודות ב־400 אלף לירות לשנה לערך, וכי הם מבצעים עבודות דומות גם עבור קרן־הפנסיה „נתיב" של עובדי „סולל־מונה". הוא אמר כי כאשר יקנו את המחשב החדש, יחליטו מי יתן את עבודות השי־רות למיניהן.

התפטרותו של הנציב

הודעת התפטרותו של נציב מס־ההכנסה **יצחק מן**, מסמלת יותר מכל את חוסר הרצון והיכולת של שר־האוצר **יהושע רבינוביץ** להילחם בתון השחור. מן, רואה־חשבון מצליח קודם לתפקידו הנוכחי, יודע היטב כיצד ניתן לחסל את ההון השחור וכמה הוא מסוכן. הוא הציע לאוצר תוכנית כוללת, שעיקריה היו:

- הכבדת המיסוי על מיפעלים מאו־שרים ושינוי החוק לעידוד השקעות הון;
- הטלת מס על הנת"ד;
- ביטול איגרות־החוב למוכ"ז ו־חובת רישום כל איגרת־חוב;
- חובת דיווח מלאה בהצהרות־הון וניהול ספרים על־ידי יהלומנים;
- חובת דיווח מלאה על עסקות ב־מזומנים.

נוסף על כך תבע מן תוספת של 150 עובדים למס־ההכנסה, העובד כיום ב־מחסור של 25% בכוח־האדם. מן מצא כי הגורם העיקרי לפיגורים בגביות מעצ־מאיים וחברות נובע ממחסור בכוח־אדם במס־ההכנסה.

הוא תבע גם הכפלת מיספר עובדי מחלקת־החקירות של מס־ההכנסה.

כל דרישותיו נידחו או הושהו. כיוון שמן מאמין כי ההון השחור כמוהו כסרטן בגוף חמשק, הסיק את המסקנות, הצהיר כי לא ימשיך בתפקידו אם לא יקבל את כל דרישותיו (ראה הנדון).

מחזור „נקי" בישראל למעלה מ־3 מיליון

מחזור חברת מכונות־התפירה האוטו־מטיות „נקי" בישראל בשנת 1975 היה למעלה מ־3 מיליון לירות. החברה מייו־צגת בישראל באמצעות חברת „סנגרנד ישראל," השייכת לאנשי־העסקים הצעי־רים **יצחק אילן וניסים אלקלעי**.

מנחם אלקלעי
דגם חדש

החברה מכרה בעבר בישראל בעיקר מכוונות־תפירה אוטומטיות לתעשיית ה־טכסטיל, ולאחרונה נכנסה למכירות מכונות־תפירה ביתיות. בתחום זה פוע־לות כמה חברות גדולות, כמו „זינגר" האמריקאית. „נקי" מכניסה עתה לשוק דגם חדש, מיטלטל, שמישקלו פחות מ־עשרה קילוגרמים, ומחירו לצרכן יהיה 3,990 ל"י כולל המזוודה.

מנהל „לופטהנזה" פורש

מנהל סניף „לופטהנזה" בישראל, **פאול פישר**, עובר לנהל את סניף החב־רה בהאנובר. במקומו יבוא מנהל סניף החברה באוסטרליה.

חברת־הבת של „לופטהנזה", „קונדור", קיבלה ממשלת ישראל היתר חד־פעמי להביא ללוד טיסת־שכר ב־28 בחודש זה. החברה רואה בכך אות לשינוי מדיניות טיסות־השכר.

„סוני" מערער על היטל־הפיחות

סוכני „סוני" בישראל מערערים על היטלי־הפיחות שחוטלו עליהם. במסיבת־עיתונאים של חוקר המכס שהושעה, **מיכאל אופק**, נמסר ופורסם בכל ה־עיתונים כי „סוני" חייב היטלי פיחות על מלאי בשיעור של 5 מיליון לירות. חוגי הענף מוסרים כי מדובר בציוד ש־הובא עבור צה"ל, בשווי מיליון וחצי לירות.

הציוד נרשם בעיקבות הפיחות של נובמבר 1974 על־ידי המכס, ו„סוני" עירער על ההיטל בנימוק כי מדובר בציוד של צה"ל. צה"ל שילם תמורת הציוד, אולם לא הוציאו ממחסני „סוני" כאשר הגיע פיחות נוסף, ושוב נרשם אותו ציוד עצמו וחוייב שנית בהיטל פיחות.

לגבי שאר המלאי טוען „סוני" כי זהו ציוד שאינו ניתן למכירה, בחיותו ישן ומורכב מפריטים שעבר זמנם.

חדשות רעות לאספני נודליות

השברנאט
להיט סובייטי

ממשלת מערב־גרמניה קבעה השבוע, כי מדליות ומטבעות־זיהב כפופות למס־הערך־המוסף, ככל סחורה אחרת. המס יחול לא רק על מדליות־זיכרון למיניהן, אלא גם על מטבעות־זהב, כמו 50 פזו מכסיקאי, ראנד דרום־אפריקאי הנושא דמות קרוגר, סוברן בריטי, וכן על ה־להיט האחרון בעולם — שרבונאט, שהוא מטבע־זהב סובייטי של 10 רובל.

החלטת שר־האוצר הפדרלי הגרמני, **האנס אפל**, קבעה כי מטבעות־זהב הן בגדר סחורה, כמו חלב וביצים. המס יהיה בשיעור של 5.5% לאספנים, ובשיעור של 11% למשקיעים. החלטה זו מהווה מהלומה נוספת לבעלי הזהובים, אחרי שפתיחת המיסחר החוקי לזהב באמריקה הכזיבה. מאז נפתח המיסחר, בדצמבר ה־אחרון, ירד ייבוא הזהב לאמריקה ב־שליש, וייצוא מטבעות הזהב ירד במח־ציח. בחודשיים הקרובים תמכור קרן־המטבע הבינלאומית, במכירות פומביות, 25 מיליון אונקיות של זהב, שהן כ־60% מן התפוקה העולמית השנתית. מצפים כי מכירות אלו יורידו את מחיר הזהב בעולם ממחירו הנוכחי של 130 דולר האונקיה, ל־106.22 דולר.

ירידת מחירי הזהב גוררת גם את ירידת מחירי מטבעות־הזהב, כך שגם בישראל צפוייה ירידה דומה. חטלת ה־מס בגרמניה תחסל את גרמניה כשוק למטבעות, והשאלה היא אם יתפתחו שווקים תחליפיים בשווייץ או בלוכסמ־בורג.

מכתבים

(המשך מעמוד 9)

שבעצם, מבחינה צבאית טהורה לא היה מקום לדאגה שכזו. חלפו שש ורבע שנים, וגלגל ההיסטוריה כאילו התהפך.

קודם מילחמת יום־הכיפורים שלטה ה־הרגשה, שהיתה נחלת חלקו הארי של העם, שאנו אחת המעצמות החזקות ביותר בעולם, ושנכונו לנו שנים רבות של „שקט ושלווה" — כפי שהיטיב לבטא השיר כי מדרום תיפתח הטובה.

אז ירדה עלינו מיתקפת יום־הכיפורים, ובתוהו־ובוהו של היומיים הראשונים הצ־טיירה תמונת־מצב קשה מאד: טנקים סו־ריים הגיעו על סף העמק, והמצרים צלחו בהמוניהם לתוך סיני.

מתוך הערכה רבה ליכולת החשיבה וה־כתיבה של העורך של העולם הזה, אורי אבנרי, ומתוך התבססות על הכתבה „ה־השמדה שלא היתה" (העולם הזה 1815) הזכורה לטוב, הייתי מעוניין לראותכם מתמודדים תחת כותרת דומה, שונה או שווה לנ"ל — בהתייחס למילחמת יום־הכיפורים.

בהזדמנות זו הרשוני להתעניין בגורלו של הפרשן הצבאי בנימין עמידרור, שלפתע „נעלם מן השטח". משוכנע אני שאינני בן־יחיד המחזיק בדיעה שעמידרור עשה עבודה מצויינת בסידרת כתבותיו המאל־פות. וגם על מלאכתו „הבלתי־גמורה" מגי־עים לו הכבוד והתודה.

קורא ותיק, קריית־ביאליק

● בנימין עמידרור חי ובועט, וממשיך לכתוב את כתבותיו — ראה עמ' 37—36.

למה הטביעו אותה?

ברצוני להודות על הכתבה „ספינת־האהבה טבעה" (העולם הזה 2004, על ה־ספינה של שני הזוגות ההולנדיים, שנט־רפה במיפרץ־אילת) ולבשר שאחרי שאחו־תי ילדה בן, ששמו יוסטוס, ילדה גם

התינוק יוסטוס
ילד־ים

חברתי, כריסטין, בת יפהפייה ב־23 בינואר. קראנו לה נאג'אדה, על שם אלת־הים.

אולם, רק הערה אחת, בכתבה נאמר שהחלטתי לשוט לאורך החוף, מפני שלא היתה בידי מפת מיפרץ־סואץ. אבל אני לא אמרתי דבר כזה ולעולם לא הייתי אומר, מפני שדווקא החוף הוא האיזור המסוכן ביותר, שכל השוניות מפוזרות לאורכו.

חוץ מזה אני מסכים לכל מה שנכתב. טוב היה אילו ניתן היה לברר מדוע, בעצם, הטביע חיל־הים הישראלי את הספינה שלנו, אבל אני מניח שהם לא יגלו את הסיבה האמיתית לכך.

ה־יוסטוס שלנו יכלה להוות ציון־דרך מצויין לניווט, לאחר שנתקעה על השירטון בראס־מילן. היא היתה יכולה להישאר שם גם עוד 50 שנה.

יוסי פק, ירושלים

גם הם אוהבים
TIME

סיגריות "טיים" נמכרות יותר
מכל יתר הסיגריות גם יחד
ויש סיבה טובה לכך-
סיגרית "טיים" באמת טובה

דובק מייצרת סיגריות איכות למעלה מ-40 שנה

T-4

פרסום ד"ר יעקבסון

אל תחסום את השור / של ההון השחור

הצדיק התמים

ה פרשה ששמה עלייתו ושקיעתו של יצחק מן היא יצירה ישראלית אמיתית.

מבחינה סיפרותית, מתאימה לה הצורה של הסיפור־הקצר־הקצר. איש תמים ומלא־תיקוות מקבל לידיו תפקיד חשוב. הוא מבקש להציל את המדינה. ברגע המכריע הוא נוכח כי תמימותו נוצלה בידי שילטון ציבי ומושחת. הוא שולף את אקדחו ומתאבד.

אפשר לכתוב זאת גם בצורה של אגדה לנוער. יצחק הקדוש עולה על סוסו כדי להציל את בתולת ישראל מידי הדרקון השחור הנוראי, יורק־האש, המתעלל בה. שם הדרקון הוא שחיתות, והוא מתגורר במאורה ששמה מס־הכנסה. יצחק הקדוש שולף את חרבו ומסתער על הדרקון, אך זה פוער את פיו ובולע אותו על סוסו וחרבו, ולא נודע כי באו אל קירבו. הבתולה מותאת כפיים לדרקון.

התנ"ך היה מקדיש לפרשה שני פסוקים: „ויעש את הרע בעיני אדוניו: וייאסף אל קודמיו."

האמריקאים היו הופכים את הפרשה למחזמר. צעיר תמים בא מעיירה קטנה אל העיר הגדולה. („אומץ בלב / כיפה על הראש / את קן הנוכלים / יצאתי לכבוש!") הוא מתאהב בבתו של שר־האוצר, ומקבל עליו את המשימה לשים קץ לברדק. („הקשיבו בני־מעל, / שימעו בני־בליעל: / בני שוחד וחמס / ישלמו מס־אמת!"). אבל כשהוא מתחיל לבצע את זממו, עוצר השר בעדו. („אל ונחסום את השור / של ההון השחור!"). לבסוף חוזר הצעיר אל עייתו, מדוכדך ומיואש. („הוי! רע לי, רע לי, רע לי! / היכן הצדק הסוציאלי?").

מקהלת אילי ההון השחור חוגגת את ניצחונה. („נעלה פי־שתיים / את מס השפתיים").

אנחנו נסתפק כאן בהספד קצר:

איש צדיק תמים היה בדורותיו. היה — ואיננו עוד.
מן בא והלך. הפיכחה השחורה נשארה.

■ ■ ■

ה איש הצדיק והתמים התמחה בענייני מיסים. הוא הגיע לידי המסקנה שמשהו אינו בסדר.

לא הכל נושאים בעול־המיסים במידה שוה. השכירים משלמים הרבה. העשירים משלמים מעט. חלק מן העצמאיים משלמים עד מעל לראש, וחלק אינם משלמים כלל. מי שעוסק בעבודה הגונה — נדפק. מי שעוסק בכלכלה השחורה — מקבל פרס.

יצחק מן היה ברור שיש כאן טעות. האנשים בשילטון פשוט אינם מבינים. שר־האוצר חסר־ישע. הממונה על הכנסות המדינה אינו רואה את המצב לאשורו. דרוש מישהו, המכין את העניין, שיתקן את המעוות.

עד כאן יצחק התמים. מכאן ואילך יצחק הצדיק.

מאחר שראה את השגיאות, התנדב לתקנן. הוא נטש את עסקיו הפרטיים, שהיו מן הסתם מכניסים מאד, והתנדב לשירות המדינה.

ואז נוכח לפתע לדעת שזה לא כל־כך פשוט. הוא שלח את ידו אל המכונה המקולקלת גדלת כדי לתקנה, אך המכונה המקולקלת גדלה את ידיו ביעילות מפתיעה.

■ ■ ■

ת מימותי של יצחק מן אינה תופעה אישית. זוהי מחלה נפוצה למדי, והייתי קורא לה „מחלת הפרוסורים", משום שאקדמאים רבים (אם כי לא כולם, כמובן) לוקים בה.

הסימפטום העיקרי של מחלה זו הוא אמונה תמימה, שאפשר לתקן פגמי־יסוד חברתיים ופוליטיים באמצעות תיקון טכני.

למשל: המיפלגות בארץ מושחתות ורודניות? אפשר לתקן זאת בפשטות. יש לחוקק חוק לדמוקרטיזציה של המיפלגות, והכל יבוא על מקומו בשלום.

הכנסת מורכבת מעסקנים עלובים, חסרי־כישרון ונטולי־עצמאות? פשוט מאד: הבה נשנה את שיטת־הבחירות, והכנסת הבאה תהיה מלאת אישים דגולים, מבריקים ועצמאיים.

יחסי־העבודה בארץ מעוערים? זה, בוודאי פשוט. נחוקק חוק לכיגון בוררות־חובה, ולמחרת היום יהיו כל העובדים ממושמעים, יבואו לעבודה בזמן ויעבדו במלוא המרץ תמורת השכר שפסק להם הבורר.

אי־אפשר לעשות שלום בלי הפלסטינים? לא נורא. הפיתרון מתבקש ממש מאליו: לוקחים חציי־תריסר ראשי־ערים בגדה המערבית וברצועת־עזה, קובעים שהם מהווים את הנציגים המוסמכים של העם הפלסטיני, ועושים שלום עימם.

מערכת־המיסוי מעוותת? זה, הכי פשוט. מטילים מס על הנת"ח ועל עיסקי הבורסה, מבקשים מכמה יהודים להסביר איך בנו ויזות מפוארות אחרי שהכריזו על הפספרים, והופ — יש מס־אמת.

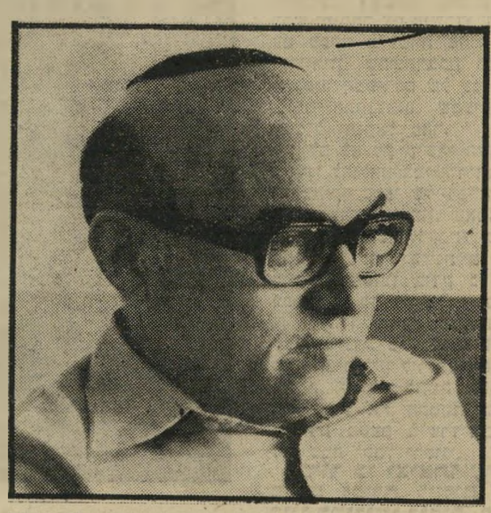
כל עוד יושבים מתקני־עולם טובים אלה בצד, ומסתפקים בפירסום קומוניקאט אחד ביומיים, הם יכולים לחיות בשלום. אבל כאשר הם מתנדבים לבצע את רעיונותיהם, הם נכנסים לצרות.

וזה מה שקרה גם לאיש הצדיק והתמים יצחק מן.

■ ■ ■

מ ערכת־מיסים היא מכשיר פוליטי. בכל התקופות ובכל הארצות. מכל המכשירים הפוליטיים, זהו אולי החזק ביותר.

המהפכה הצרפתית פרצה ביגלל מס על המלח. מילחמת־

יצחק מן: כפליים מס־שפתיים

השיתרור האמריקאית פרצה ביגלל מס על התה.

בשעתו קבע קארל מארכס כי שולט כחברה מי שחולש על אמצעי־היצור. כיום ניתן לומר כי שולט בחברה מי שחולש על מערכת־המיסוי.

המדינה המודרנית בולעת חלק גדל והולך מפרי עמלו של האזרח. כשהיא מכבידה את עול מיסיה על חלק אחד של האוכלוסיה, ומשחררת ממנו חלק אחר, היא יוצרת מישטר חברתי מסויים. כשמתחלפים היוצרות ועול־המיסים עובר מן החלק האחד אל שיכמו של החלק השני, פירוש הדבר מהפכה חברתית.

לפני דור בוצעה בבריטניה מהפכה קטנה כזאת. בעזרת מכבש־המיסים חוסל כוחה של האצולה. מס־העיזבון רושש את הבתים הגדולים של אנגליה. הכוח החברתי עבר לידיים אחרות.

אם רוצים לדעת מי שולט בחברה מסויימת, די להתבונן במיבנה מערכת־המיסים שלה. מכיוון שכל שיכבה שלטת משחררת קודם־כל את עצמה ואת תומכיה מעול המיסים, סמונה המציאות החברתית האמיתית בסעיפים היבשים של חוקי־המס. לעיתים קרובות אין כל קשר בין מציאות זו לבין התמונה היפה המשתקפת מבעד לחוקת־המדינה.

דבר אחד בטוח בהחלט: בשום מקום בעולם אין מערכת־המיסים קיימת „במיקרה". בשום מקום בעולם לא נוצרה כתוצאה מ„טעיות". בכל חברה תואמת מערכת־המיסים כדיוק נמרץ את המציאות הפוליטית הקיימת.

כאשר קיים פער בין מערכת־המיסים לבין המליצות של השילטון, ניתן לשנות זאת רק על־ידי שינוי המציאות הפוליטית. כלומר: על־ידי גיבוש כוחות פוליטיים חדשים, שיביאו לשינוי מאזן־הכוחות במדינה. זוהי הדרך המעשית.

ואילו אדם שהוא צדיק־תמים ינסה לככת בדרך ההפוכה: לשנות את מערכת־המיסים בהתאם למליצות השילטון. הוא ייווכח חישמחר כי מאחרי המליצות היפות מסתתר אגרוף־ברזל, ושהאגרוף הזה ישבור לו את הי־עצמות.

זוהי פרשת יצחק מן על רגל אחת.

■ ■ ■

מ אז קום המדינה, ובמייוחד מאז מילחמת ששת־הימים, השתלט בארץ מעמד חדש.

„צמרת" זו מורכבת בעיקרה מפונקציונרים מיסלגתיים, מפקידים בכירים, מספסרים ומאילי הכלכלה הפרטית והציבורית.

הקשר בין צמרת זו לבין מערכת־המיסים הוא הדוק והדדי.

מצד אחד: כימעט כל חברי הצמרת עלו ממעמקי־האפסיות תודות למערכת־המיסים. הם עסקו בעיסוקים ונקטו שיטות ששיחררו אותם מתשלום מס־אמת, ושאיפשרו להם לצבור הון.

רמת־המיחייה שלהם הרקיעה שחקים מחוץ למערכת־המיסים, מפני שחיו על חשבון הציבור, או מפני שהכנסותיהם באו להם בדרכים המשוחררות ממס הוגן, או מפני שפעלו במיסגרת הכלכלה השחורה המשוחררת ביכלל ממס.

מצד שני: הם משתמשים בשילטונם כדי למנוע כל רפורמה אמיתית במס לרעתם, וכדי לבצע אנטי־רפורמה לטובתם.

בדרך זו שוחררו ממיסוי ספסרי הבורסה, ההילומנים, קבלני־העפר של קו בר־לב, בעלי מלאי בשעת פיחות, ומאות קבוצות אחרות השייכות לצמרת.

כפיקחות רבה מניח המימסד הזה לכל אדם בישראל לרמות קצת־קצת את מס־ההכנסה. כך קורה שגם משלמי־המס הדפוקים ביותר במדינה מאמינים שהם שותפים לדופקים, ומוכנים להגן בכל הכנפש על המישטר הדופק אותם.

בצורה זו או אחרת שייכים לצמרת כל מיפלגות המימסד וכלי־התיקשורת. כדאי לראות מה מתרחש כאשר מנסה מישהו להטיל מס על נכסי־צאן־זהב של הצמרת. לא רק ראשי הליכוד הימני ול"ע צועקים או חמס, כאילו נעץ האוייב הזר את סכינו בגב האומה. גם המחנה הדהי ומיפלגת־העבודה מזדעקים לחנוק את המזימה בעודה באיבה.

שימחה אריך ושמואל תמיר מרעישים אז שמיים וארץ, ואילו עסקני המערך עושים את המלאכה בשקט, וביעילות רבה.

■ ■ ■

פ רשת יצחק מן מובנת היטב — ואכן, מובנת־מאליה — על רקע מציאות זו.

כמה פרוספורים טובים ישבו והמציאו רפורמה במיסים. היא היתה מורכבת משני חלקים: חיסול ה„עיוותים" שעזרו לשכירים ולעצמאיים העובדים, וחיסול העיוות הגדול של הכלכלה השחורה.

התוצאה: „העיוותים" הקטנים חוסלו, העיוות הגדול נשאר. רמת־המיחייה של האנשים העובדים, כימעט מכל הסוגים, חוקפאה או ירדה. מיספרות־הפאר והמטוסים מלאים יותר מכפי שהיו אי־פעם.

יצחק מן הציע תיקון קטנטן — להטיל מס על ריווחי־ההצמדה של הנת"ד, כשם שמוטל מס על ריווחי־ההצמדה של שכר־העבודה (תוספת יוקר). קמה צעקה נוראה, הימין התקומם והשמאל חיסל את המזימה.

כשלא הצליח מן להטיל מס על הכנסותיהם של אילי־ההון השחור, ביקש לשים יד על הוצאותיהם, בעזרת טפסי־בדיקה שנועדו לחלק קטן מהם. מייד קמה זעקה גדולה עוד יותר, והשילטון התנצל על חוצפת נציבי־המס.

לפני יצחק מן עמדה הברירה: להשלים עם המצב ולהעניק את הגושפנקה שלו למימסד מושחת וצבוע, או לטרוק את הדלת ולהסתלק.

כנאה לאיש צדיק ותמים, התפטר.

■ ■ ■

ה מסקנה: אין תיקון „טכני" למערכת־המיסים המעוותת. המערכת מבטאת את המימסד.

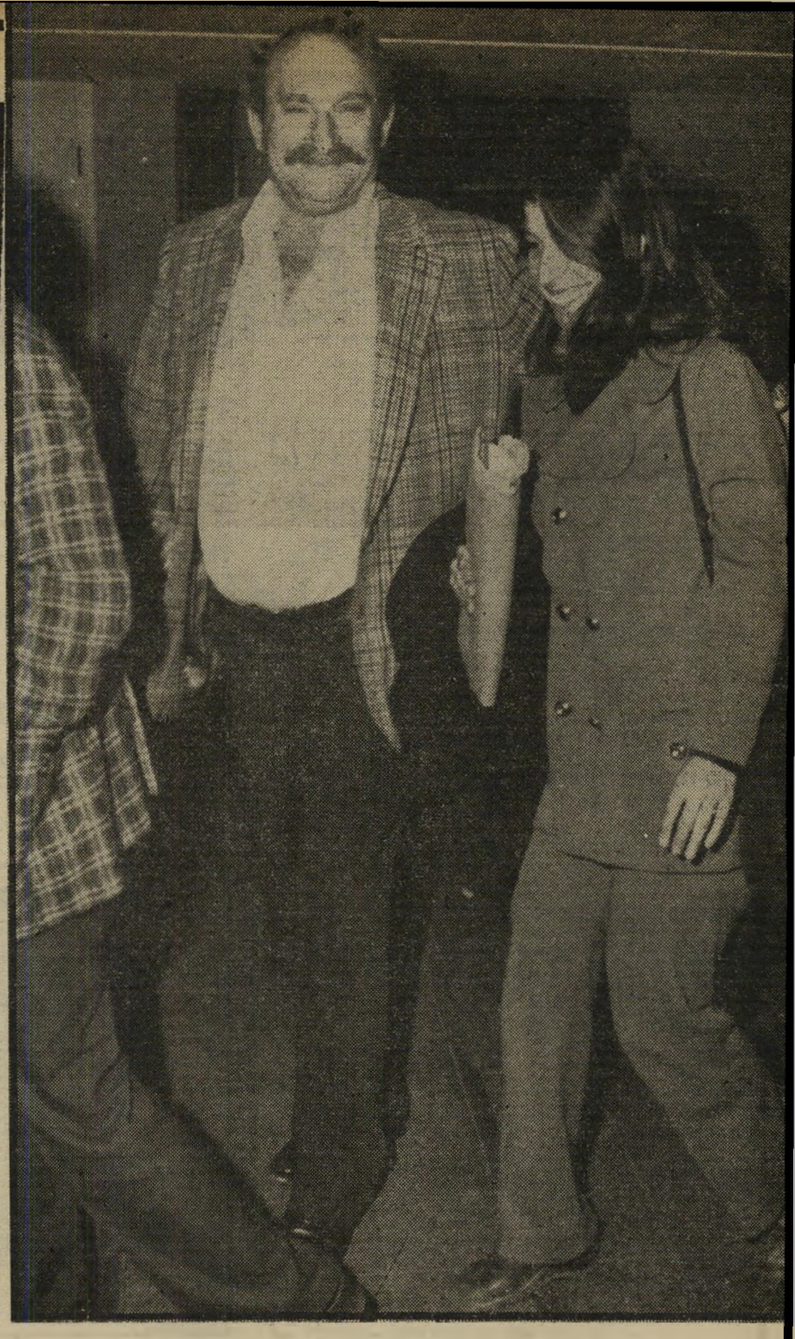
אין זה מימסד שיש בו עיוותים — אלא מימסד שכל־כולו עיוות.

מבחינה „טכנית", אין קל יותר מאשר להמציא רפורמה שתחסל את הכלכלה השחורה תוך שנה אחת, ושתכריח כל אדם במדינה לשלם מס־אמת. אני, שאיני מומחה, מוכן לפרט רפורמה כזאת על גבי הנייר תוך רבע שעה.

אך מי שרוצה לחסל את המישטר שהפך את מדינת ישראל גיהינום של ספסרים, ולכונן במדינה מישטר שבו יהיה כדאי לעבוד ולייצר — חייב לדעת שאין לכך אלא דרך אחת בלבד: הדרך הפוליטית.

פרשת שייקה ירקוני

דחפורי הזהב

שייקה ירקוני עם שוטרת בכירת־המישפט
צוחק מי שצוחק אחרון

הווירה במיסדרונות בית המישפט דמתה לקירקס. העיתונאים הצטופפו מסביב לשוטרים ולאזרחים, ובעיקר סביב אזרח משופם, בעל פנים מוכרות. המצלמות הבזיקו. סקרנים התאספו משאר אולמות היכל המישפט.

מפה־לאוזן פשטה השמועה במהירות הבזק, שטפה את בית־המישפט, עברה משם אל רחבי תל־אביב, הופיעה בכותרות־ענק בעיתונות: שייקה ירקוני נעצר. יחד עמו נעצר שותפו, משה קדר, וסרקליטו פרץ אמיר.

היה ברור לכל כי הגה זכתה המדינה בשערוריית־ענק חדשה. ואומנם, אחרי פרשת דויד פלד, מנהל המכס, היה נדמה שרק מעצרו של שר עוד יכול לגרום להתרגשות במדינה, אך פרשת שייקה ירקוני הבטיחה להיות עסיסית לא פחות. כי שמו של שייקה ירקוני שזור בתולדותיה של מדינת־ישראל, שלא לדבר על היות אשתו, יפה ירקוני, „זמרת חמש המילחמות", שגרירת הומר הישראלי מזה שנים רבות.

באולם בית־המישפט פירטו נציגי המכס והמישטרה את החשדות נגד ירקוני וחבריו:

● הם חשודים בכך ששתמטו מתשלום מיסים על ייבוא דחפורים, בשיעור של 5.1 מיליון לירות;

● הם חשודים בכך שהם הבעלים הנסתרים של חברה, הרשומה בפאנמה.

השופט אהרון כהן ניסה תחילה לפסול את עצמו, ביגלל ידידותו האישית עם אחד העצורים, עורך־הדין פרץ אמיר. לאחר־מכן קיבל החלטה שדקרה את הדקירה הראשונה בסנסציה הגדולה: ירקוני וחבריו שוחררו בערבות העצומית המגוחכת של 3000 ל"י, והשופט לא ציווה אף להחרים את דרכוניהם.

נציג־המכס לא התנגד להחלטה, באומרו שהמכס כבר שם את ידו על הדחפורים, נשואי־התביעה, שערכם לפחות 10 מיליון לירות.

בכך־זאת חיוותה החלטת השופט את סימן־השאלה הראשון. היה ברור כי יש משהו פתוח בי־פרשת ירקוני — משהו הנוגע לי־מישרד־הביטחון.

הכרזת מילחמה על פרס

ואמנם, הרושם הראשון היה שזוהי פרשה פשוטה לכאורה. שייקה ירקוני הונה את המכס בייבוא 19 הדחפורים מדגם ד־9, שאותם הביא כדי לבצע עבודות־עפר עבור מישרד־הביטחון.

אולם כבר למחרת פירסום הידיעות על המעצר עבר שייקה ירקוני להתקפה־נגדית חסרת־תקדים. הוא פירסם מודעות בכל העיתונים והימנה שאלות לשר־הביטחון שמעון פרס. זה התבקש להשיב לציבור ולומר את האמת על העיסקה האמורה:

● מי היה צריך לשלם את המיסים — ירקוני או מישרד־הביטחון עצמו?

● מי יזם את העיסקה ואת תנאיה — ירקוני או מישרד־הביטחון?

אם חיכה מישהו לתשובת חשר, הרי התאכזב. שר־הביטחון התעטף כשתיקה עמוקה וחשוכה.

אולם שייקה ירקוני לא הירפה. כעבור כמה ימים פירסם בעיתונים מודעות על עמודים שלמים, שהיוו למעשה הכרזת־מילחמה על שר־הביטחון.

הכרזת־מילחמה מעין זו יש לה משמעות מיוחדת במיקרה זה. כי שימעון פרס הוא ידיד מישפחת ירקוני. יפה ירקוני היתה הזמרת הקבועה בחגיגות־חגינה של מישרד־הביטחון, כאשר פרס היה מנכ"ל ה־מישרד ובן־גוריון היה השר. רק לפני כמה שבועות פירסם פרס מכתב־ברכה, ששלח ליפה ליום־הולדתה.

שייקה עצמו הוא חבר־ורע לכל ראשי מישרד־הביטחון, עוד מימי עמדו בראש „הפלוגה המיוחדת" (פי־אם) של ההגנה, ואחר־כך בעשותו כספים רבים בעיסקי רכש ומיסחר עם מישרדו של פרס וידידותו עם מפקד מישטרת מחוז תלאביב, עמוס בן־גוריון, שהשתרבבה בכמה תיקים ובמישפטו המפורסם של עמוס בן־גוריון נגד שורת המתנדבים, שבעיקבותיו טולק המפכ"ל יחזקאל סהר.

אולם לא רק קישרי העבר מכבידים על ירקוני להילחם במישרד־הביטחון. הוא עורך בהיקף כספי של עשרות מיליוני לירות עם מישרד־הביטחון, באמצעות חברת הציוד הכבד שלו רגבים, שבה הוא שותף עם משה קדר. בשנתיים האחרונות החל מישרד־הביטחון בודק כל חשבון ומקצץ בסכומים. כך, למשל, תובע ירקוני כיום 42 מיליון לירות תמורת סלילת כביש לראס־ג'ונדי. מישרד־הביטחון מוכן לשלם רק 27.5 מיליון לירות. היתרה, כ־15 מיליון לירות, עלולה להיות הפסד של ירקוני. הוא תבע את הקמתה של ועדת־בדיקה מיוחדת מטעם מישרד־הביטחון, וזו תחליט כמה יקבל ירקוני.

ברור כי יציאתו עתה למילחמה בפרס יכולה לעלות לשייקה ירקוני במיליוני לירות. שייקה: „שמי חשוב לי יותר מכסף!"

„גלגל יחד לבית־הסוהר!"

תחיתה של הפרשה במחצית שנת 1974, כאשר החל צה"ל חושש שמא תפרוץ מילחמה עם סוריה באוקטובר של אותה שנה. כדי להיות מוכנים למילחמה, היה צורך במיספר ניכר של דחפורים, שלדעת מישרד־הביטחון לא היו מצויים בארץ. (ראשי איגוד בעלי הציוד הכבד טוענים, לעומת זאת, כי היה, ויש גם כעת, די ציוד כבד בארץ, ולא היה צריך לייבא כל דחפורים).

ביוני 1974 נחתם חוזה מוזר ביותר בין אמיליו רוסמאן מארגנטינה, השותף עם הקבלן הירושלמי יוסף פפרמן, לבין אגף־ביניו־ונכסים במישרד־הביטחון, שבראשו עומד נפתלי גוראל (גורביץ).

לפי החוזה השכיר רוסמאן למישרד־הביטחון 10 דחפורים, מהם ששה לשנתיים וארבעה לשנה, תמורת 76.8 אלף דולר לדחפור לשנה. המחיר הכולל היה 1.228.800 מיליון דולר, ששולמו בתשלומים תלת־חודשיים. כן הוסכם כי מישרד־הביטחון ישלם גם דמי־שכירות מלאים עבור זמן־ההובלה ארצה וחזרה, עד 30 יום; ישלם במלואן את דמי־ההובלה והביטוח, וכן יחולו עליו הוצאות המכס וכל המסים וההוצאות הקשורים בהפעלת הציוד בארץ. בהתאם לחוזה יפעיל את הציוד בנו של אמיליו, ארתורו, שמישרדו נמצא ברחוב בארי 15, תל־אביב. בתום תקופת השכירות יוציא רוסמאן את הציוד חזרה לחו"ל. הציוד ניקנה, והובא ארצה מאיטליה.

היתה זו עיסקה פנטסטית — כי היא הבטיחה לרוסמאן רווחים גדולים, ללא שום סיכון, שום השקעה ושום אפשרות להפסיד בה. החשקעה לרכישת הדחפורים, דמי־חתימה בלבד, ההוצאות והמיסים חלו כולם על מישרד־הביטחון — ואילו הרווחים הצפויים היו לרוסמאן.

שמע עיסקה זו נפוץ בחוגי הענף, והיו כמה חברות שרצו גם הן לעשות עיסקה דומה, אולם הן לא נענו.

כאן נכנס לתמונה בעל ציוד כבד בשם יונתן לנדסמן, שהיה שנים רבות שותף

משה קדר
אין עשן בלי אש

בחברה בשם לנבר, יחד עם האחים ברזאני מירושלים הידועים בקשריהם הטובים עם ראשי צה"ל. אחד מן האחים נמצא עתה בקנדה, ומקים שם עסק בציוד עפר.

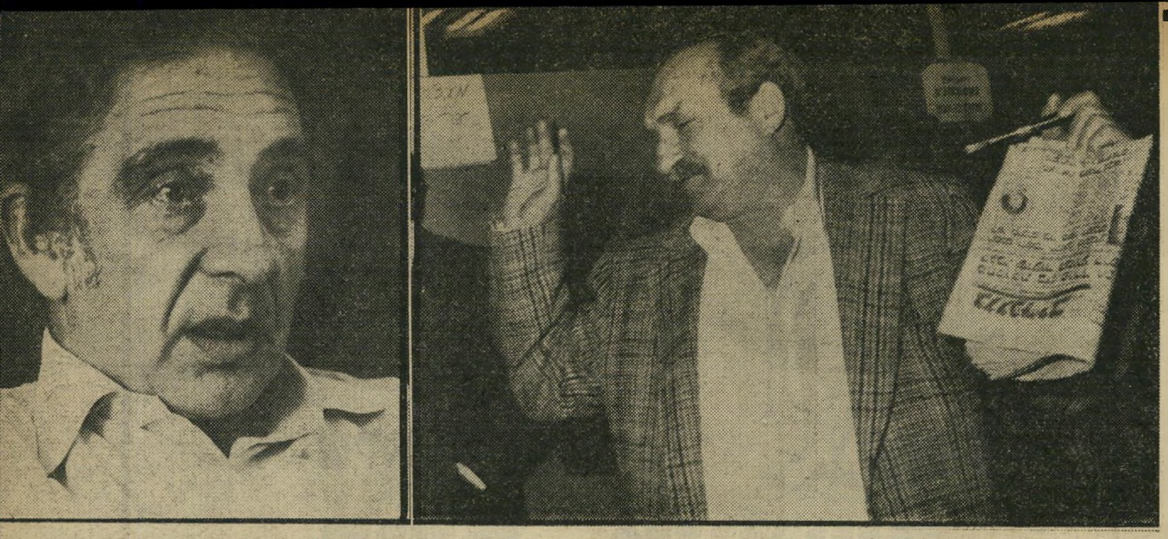
יונתן לנדסמן ניסה למצוא ציוד עבור מישרד־הביטחון, והציע לקדר וירקוני להיכנס עימו בשותפות.

הניסיונות לשכור ציוד בחו"ל נכשלו, וירקוני הציע לגוראל לקנות את הדחפורים, במקום לשכרם.

שייקה לא רצה לעשות את העיסקה עם לנדסמן שהיה מעורב בניסיון שיחוד של איש מישרד־הביטחון בסכום של 3000 לירות, במיסעדה טרי־אנה בתל־אביב.

לכן הציע שייקה לגוראל כי נציגו, עורך־הדין פרץ אמיר, יסע לאמריקה ויקנה את הדחפורים, ואחר כך ישכירם למישרד־הביטחון. אבל כדי שאמיר יקבל את הציוד, יהיה עליו לשלם מקדמות. ירקוני ביקש מגוראל כי יורה למישלחת־הקניות של מישרד־הביטחון בניו־יורק לתת לאמיר כסף למקדמות, וגוראל השיב כי עד שיקבלו את האישור מן האוצר יעבור זמן יקר.

גוראל הציע לירקוני לגייס כי־

ירקוני בעת שיחרורו בערבות

כל ישראל ערבים זה לזה

איש מישרד־הביטחון גוראל?

נתיים את הכסף (כמטבע זר!) באופן פרטי. כאשר הזכיר ירקוני שזה כניגוד לחוק, השיב גוראל בי־זיזוז: „זה עלי ועל ראשי. אם יחיה צורך, נדך לבית־הסוהר ביחד!"

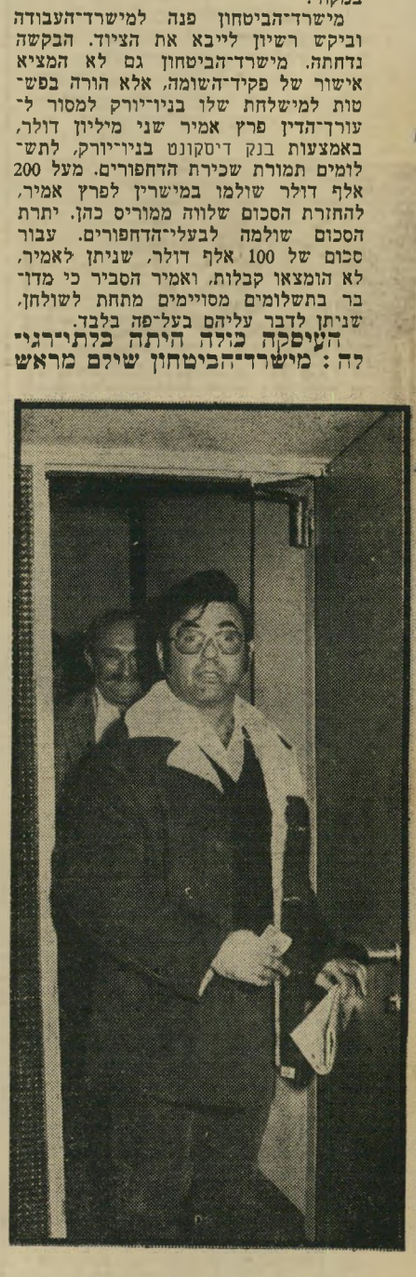
מעל ומחתת לשולחן

ב־ שיב זה פנה ירקוני לידיד מצרפת, מוריס כהן, שהעביר לו, באמצעות חברה פיננסית משווייץ, 300 אלף דולר. אמיר וקדר נסעו לאמריקה ורכשו את הכלים הדרושים, כשהם משלמים מיפרעות. כאשר היו בידם הכלים, חזרו ארצה והודיעו לאגף־בינוי־וונכסים כי התקשרו עם שתי חברות בחו"ל ושכרו מהם את הדחפורים.

ב־1 באוגוסט 1974 ביקש האגף מן המפקח על המטבע הזר באוצר לאשר הקצבת מטבע לרגבים, בסך 2 מיליון דולר, לשכירת הציוד. המפקח הודיע כי ההקצבה תהיה ממקורות מישרד־הביטחון, וכי יש צורך לקבל רשיון־ייבוא מטעם מישרד־העבודה. המפקח גם הודיע כי תשלום דמי־השכירות צריך להתבצע אחרי המצאת אישור מטעם פקיד־השומה על ניכויי־מס במקור.

מישרד־הביטחון פנה למישרד־העבודה וביקש רשיון לייבא את הציוד. הבקשה נדחתה. מישרד־הביטחון גם לא המציא אישור של פקיד־השומה, אלא הורה בפשטות למישלחת שלו בניו־יורק למסור לעורך־הדין פרץ אמיר שני מיליון דולר, באמצעות בנק דיסקונט בניו־יורק, לתשלומים תמורת שכירת הדחפורים. מעל 200 אלף דולר שולמו במישרין לפרץ אמיר, להחזרת הסכום שלווה ממוריס כהן. יתרת הסכום שולמה לבעלי־הדחפורים. עבור סכום של 100 אלף דולר, שניתן לאמיר, לא הומצאו קבלות, ואמיר הסביר כי מדובר בתשלומים מסויימים מתחת לשולחן, שניתן לדבר עליהם בעל־פה בלבד.

העיסקה כולה היתה בלתי־רגילה: מישרד־הביטחון שילם מראש

פרץ אמיר (מאחוריו: ירקוני)
התפרצות לדלת פתוחה

כארצות־הברית, כמטבע זר, לשיווקן ולשותפיו, עבור שלירת ציוד לשנה וחצי. שיקה השתמש בכסף זה כדי לרכוש את הציוד בארצות־הברית. דמי־שכירות כיסו, למעשה, את מחיר הקנייה — אך הדחפורים לא הפכו רכוש מישרד־הביטחון, וזא נקנו בשמו.

מספטמבר ועד נובמבר 1974 הובאו ארצה הדחפורים וחלקי־חילוף עבורם. אותה עת גם הוכנו טיוטות־חוזה עם רגבים, דוגמת החוזה שנעשה עם רוסמאן.

למעשה לא הוכן כלל חוזה חדש. פקידי מישרד־הביטחון פשוט לקחו את העתק החוזה הקודם עם רוסמאן, והכניסו בו תיקונים בכתב־יד, בהתאם למה שהוסכם עם שייקה.

אולם עד היום הזה לא חתם מישרד־הביטחון על החוזה הזה — שהוא הכסיס הכי־עדי לעיסקה כולה.

עובדה זו עשוייה עתה לצוף בהתדיינות המישפטית, אם יגסה מישרד־הביטחון להתחמק מאחריותו לעיסקה.

בינתיים הודיעה רגבים כי החברה שקנתה את הציוד היא חברה הרשומה בפאנמה, בשם טכניק אנד אינדוסטרי. פרץ אמיר המציא מיכתב של אחד בשם ג'קסון, המתגורר בשווייץ, שהוא נציג החברה הפאנמית בשווייץ, והממנה את פרץ אמיר לנציגו בישראל.

לשם מה נכנסה לעסק חברה מיסתורית זו?

לדברי ירקוני: בין המפרעות ששילם מישרד־הביטחון על־חשבון השכירות, ובין הסכומים ששולמו עבור רכישת הדחפורים, נוצר פער של כ־350 אלף דולר. את הכסף הזה המציאה החברה הפאנמית, ועל כן היא בעלת הציוד.

החברה הפאנמית היא „אנונימית" — הפאנמית — קנו דחפורים במחיר של 2.35 מיליון דולר. 2 מיליון דולר שילם מישרד־הביטחון, תמורת שכירת הכלים לשנה וחצי. ההשקעה של הקונים היא 350 אלף דולר.

כעבור שנה וחצי, אם יחזיר להם מישרד־הביטחון את הכלים, ימכרו אותם בעידם, וההפרש שבין 350 אלף הדולר ובין המחיר שיושג יהיה רווח נקי. סביר היה להניח שהדרישה לדחפורים תימשך וישוכנו לעשות לפחות מיליון דולר נקי, כולו בחוץ ופטור מכל מס.

היה רק עוקץ אחד בחשבון זה. לפי החוזה שלא־נחתם, ניתנה למישרד־הביטחון אופציה לקנות את הכלים בתום תקופת השכירות. במקרה זה היו שייקה וחבריו מרוויחים את דמי־השימוש החודשיים, בין תקופת הקנייה לבין תאריך הרכישה על־ידי מישרד־הביטחון — וזה היה הופך רווח נקי.

אולם כל עוד היה מחיר חדת־פורים בחו"ל גבוה מן המחיר שיש לאופציה הזאת, היה כדאי יותר לשייקה שמישרד־הביטחון לא ישתמש באופציה.

על רקע זה מובן מיסמך, שרק מעטים יודעים על קיומו. זהו כתב־בוררות בין רגבים ליונתן לנדסמן, האיש שהביא את עניין האופציה מקדים את המאוחר למועדו. בינתיים אך הגיעו הדחפורים לנמלי ישראל והיה צורך להוציאם. הם הגיעו על שמו של פרץ אמיר, שנרשם כבעליהם. המישלוח כלל גם חלקי־חילוף בכמה עשרות אלפי דולרים, וכן כמה עשרות ארגזים במישקל של כ־140 טון.

ארגזים מיסתוריים

כ־ די שאזרח רגיל יוכל להוציא מיטען מנמל, עליו לשלם מכס ומיסים, ולהצטייד ברישיון־ייבוא. תעריף המכס קובע במפורש כי „ציוד־לחימה" פטור ממיסוי, על־פי אישור מנהל מישרד־הביטחון ומנהל המכס. אולם הדחפורים לא היו ציוד לחימה, אלא ציוד רגיל, שהובא ארצה בשכירות לשנה וחצי. תעריף המכס קובע כי על ציוד מושכר ישולם מיסוי בשיעור של 20% מהמס הכולל, לכל שנה שהם שוהים בארץ.

במיקרה של ירקוני היו שטר־המיטען ותעודת־המישלוח רשומים על שמו של פרץ אמיר, תשלומי ההובלה והביטוח שולמו על־ידי מישרד־הביטחון עבור פרץ אמיר. על־מנת להוציא את הציוד מן הנמל, היה על אמיר להמציא את האישורים הדרושים ולשלם מיסים כחוק.

למרות זאת הוצאו הכלים מן הנמל על־ידי עמיר־המכס של מישרד־הביטחון, לזא כי אישור כתב. הם הועברו ישר למחסני עירובה, ומשם למחסני „רגבים".

יחד עם הדחפורים שנשכרו עבור מישרד־הביטחון הוצאו מן הנמל טרקטור נוסף, שנועד במפורש ל„רגבים", ולא עבור מישרד־הביטחון, כל חילקי־החילוף, ארגזים במישקל 140 טון, שעד היום אין המכס יודע מה היה בהם. פרץ אמיר אמר בחקירה, כי אף הוא אינו יודע מה היה בהם.

הכלים החלו בעבודה, אולם תוך זמן קצר החלה רגבים לוחצת לקיצור השכירות לשנה. ייתכן כי הסיבה היתה נעוצה בתחזית שלה, שמחירי־הציוד בעולם יירדו, כשייפלט ציוד רב עם סיום הנחת קטע צינור־הנפט באלסקה. יתר־על־כן עבודות מישרד־הביטחון נסתיימו, והדחפורים עמדו מושבתים בראשון־לציון.

הדחפור שנעלם

כ־ אן החיזה חקירת מחלקת־החקירות של המכס ומישטרת־ישראל.

(המשך בעמוד 22)

בחינתם של ירקוני וקדר היתה העיסקה פשוטה. הם — או החברה

„זה לא מריח טוב"

כלומר, שמות בעלי־המניות שלה אינם לפירסום. גם שייקה עצמו אינו מוכן לגלותם, ברמזו שבעליה השתמשו בהון שהוא שחור בארצות־מולדתם, ועל כן יסתבכו שם בצרות אם ייוודעו שמותיהם. נודע רק כי אחותו של משה קדר היא אחת מבעלות־המניות.

לגבי עצם הופעתה של חברה כזאת אומר ירקוני: „מה יש? זה דבר מקובל מאד. פועלות בארץ מאות חברות פנאמיות כאלה, והן שותפות בכל מיני חברות ובכל מיני עסקים, מן המכובדים ביותר. גם חברה זו אינה חדשה. היא קיימת מאז 1965 או 1966. אם הממשלה מתנגדת לחברות כאלה, אז שתוציא חוק שייאסור את פעולתן בארץ!"

לגבי המכס והמישטרה, קיימת אפשרות אחרת. הם חושדים כי החברה אינה אלא כיסוי לשייקה ולחבריו, שהשתמשו בה כדי להסוות את העובדה שהם עצמם בעלי הציוד שהובא ארצה, ושהשתמשו לשם כך באופן בלתי־חוקי במטבע זר.

העיסקה לירקוני ושתבע קומיסיון עבור הרעיון והקשרים. הבורר הוא איש־הביטוח יורם לייבוביץ, בעלה של ריבקה מיכאלי. הוא קבע כי רגבים תשלם ללנדסמן 70 אלף לירות — אם יגרום לכך שמישרד־הביטחון יחתום על העיסקה עם רגבים. סכום נוסף של 50 אלף לירות יקבל לנדסמן אם מישרד־הביטחון לא ירכוש את הדחפורים בתום השכירות.

ממכתב־הכוררות עולות כמה שאלות. המרכזית היא כיצד „גרם" לנדסמן לכך שמישרד־הביטחון יחתום על העיסקה עם „רגבים". השנייה היא, כיצד „גרם" לכך שהמישרד לא יקנה את הדחפורים.

בפועל, לא מימש מישרד־הביטחון את האופציה. על כך החליט, בסופו של דבר, האיש החדש שקיבל לידיו את הנהלת מישרד־הביטחון, האלוף ישראל („טליק") טל. כשהגיעו הדברים לידי טליק הוא החליט שהעניין כולו „אינו מריח טוב", ועל כן החליט לשים קץ לכל הפרשה ולבטל את האופציה. העיסקה נעשתה לפני כניסת טליק לתפקידו, ועל כן לא ידע את הרקע שלה. הוא לא יכול היה לדעת כי שייקה עצמו היה מעוניין בביטול האופציה, לא פחות ממנו.

עניין האופציה מקדים את המאוחר למועדו. בינתיים אך הגיעו הדחפורים לנמלי ישראל והיה צורך להוציאם. הם הגיעו על שמו של פרץ אמיר, שנרשם כבעליהם. המישלוח כלל גם חלקי־חילוף בכמה עשרות אלפי דולרים, וכן כמה עשרות ארגזים במישקל של כ־140 טון.

ארגזים מיסתוריים

כ־ די שאזרח רגיל יוכל להוציא מיטען מנמל, עליו לשלם מכס ומיסים, ולהצטייד ברישיון־ייבוא. תעריף המכס קובע במפורש כי „ציוד־לחימה" פטור ממיסוי, על־פי אישור מנהל מישרד־הביטחון ומנהל המכס. אולם הדחפורים לא היו ציוד לחימה, אלא ציוד רגיל, שהובא ארצה בשכירות לשנה וחצי. תעריף המכס קובע כי על ציוד מושכר ישולם מיסוי בשיעור של 20% מהמס הכולל, לכל שנה שהם שוהים בארץ.

במיקרה של ירקוני היו שטר־המיטען ותעודת־המישלוח רשומים על שמו של פרץ אמיר, תשלומי ההובלה והביטוח שולמו על־ידי מישרד־הביטחון עבור פרץ אמיר. על־מנת להוציא את הציוד מן הנמל, היה על אמיר להמציא את האישורים הדרושים ולשלם מיסים כחוק.

למרות זאת הוצאו הכלים מן

השולם הזה

חושף את כל פרטי הפרשה

שבה נתן מישרד־הביטחון גושפנקה להפרת־חוק,

הברחות־מטבע, התחמקות ממס וציפצוף על כל נוהל

תמרורים

נהרגה • ראש החוג ללימודי האשה באוניברסיטת בן־גוריון, ד"ר **דורית אייזנשטרק־פדן**, בתאונת־דרכים ב־סביבת גוש עציון. ילידת וינה, עלתה ארצה בגיל צעיר. עד לשנה האקדמאית האחרונה שימשה כראש החוג למדעי ה־התנהגות באוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע. החל בשנת הלימודים הנוכחית עמדה בראש מכון חדש, ויחידי מסוגו בארץ, ללימודי האשה. תחומי מומחיותה האקדמית היו חקר תפקידה ומעמדה של האישה, סוציולוגיה של המישפחה ותפקידי המינים. פירסמה פירסומים רבים בקבצים סוציו־לוגיים ובחוברות מדעיות, בנושאי מעמד האשה.

התאבד • דוקטור **רנה בלוך**, (42), מדען שעל אף גילו הצעיר־יחסית תפס מקום מיוחד במערך המדעי והטכנו־לוגי של ישראל. נולד בבזל, שווייץ, ל־מישפחה מבוססת ובעלת־אמצעים. בלימו־דיו האוניברסיטאיים התמחה בכימיה פי־סיקלית, היה תלמידו של המדען קול. מש־קיבל את התואר דוקטור־למדעים, החליט לעלות ארצה. פנה למכון וייצמן וביקש להתקבל למחלקה לפולימרים. בקשתו הוש־בה ריקם, אולם בהתערבותו של ראש המחלקה, פרופסור אהרון קציר המנוח, התקבל למעבדה לפלסטיקה. אחרי כמה שנים של עבודה במכון יצא לשנת הש־תלמות בארצות־הברית. בחוזרו השתתף בייסוד תעשיה חדשה, מוצרי מחקר רחו־בות בע"מ, שהוקמה בקרייה לתעשיות עתירות־מדע ברחובות. נחשב כאחד ה־מומחים המובהקים בתחומי הממברנות (קרומים) ורבים מרעיונותיו יישם לקידום הטכנולוגיות האקולוגיות וכן נטל חלק ב־פרוייקטים של המתקת־מים. לאחרונה החל מיפעלו מפתח ציוד רפואי לאיבחון הריון, ביוץ ברחם והפרעות גינקולוגיות.

נפטר • בלוס־אנג'לס, מהתקף־לב, **חנוך גיבתון**, (59), מי שהחל אך לפני חודשים ספורים בתפקידו כקונסול ישראל במקום, שבועיים בילבד אחרי ש־ניצח על פסטיבל־הכוכבים ההוליוודי ש־נערך לכבוד ראש־הממשלה יצחק רבין.

חנוך גיבתון
התקף־לב

גיבתון, יליד פולין, היה עורך תחנת־השידור המחתרתית של ההגנה קול המגן העברי, עבר לעבוד בשירות־השידור אחרי הקמת המדינה, ובמשך שבע שנים אף כיהן כמנכ"ל רשות־השידור, לפני שמונה כמנכ"ל מישרד־התיירות.

נרצח • שחקן־הקולנוע **סאל מיני־או** (37), שהצטיין בסרטים רבים, בין ה־שאר כאשר הופיע לצידו של ג'יימס דין בסרט מרד הנעורים, ולצידו של לי ג'יי קוב (שמת 24 שעות לפניו) בסרט אכסודוס, בתפקיד של איש אצ"ל. בשל שני תפקי־דים אלה הוצע לפרס האוסקר. מיניאו נדקר למוות ליד דלת ביתו בהוליווד, בידי גבר בלונדי, בנסיבות שעדיין לא הובהרו.

נפטר • שחקן־האופי האמריקאי, **לי ג'יי קוב** (64), יליד שכונת־עוני יהודית בניו־יורק, (ששמו האמיתי היה ליאון גדליה יעקוב) מהתקף־לב. קוב, מבחירי שחקניה של ארצות־הברית, רכש תהילת־עולם לפני 27 שנה בהופיעו בתפקיד מות הסוכן, עוזב את התיאטרון למען הקולנוע. סירטו הראשון היה בשנת 1937 מצפון לריו גראנדה, בין יתר סרטיו נער הזהב, אנה ומלך סיאם ואכסודוס, שחלקו צולם ב־ישראל, ושבו גילם את תפקיד מפקד אצ"ל. בתוכנית־הטלוויזיה המוקרנת בישראל, איש וירג'יניה, הוא מגלם את דמות השופט.

שלא יספרו לך

בובה - מעיישס

בעל רכב, אינך צריך לשלם יותר לחברות המספרות לך „ספורי סבתא"!
ב-ש.מ.ג.ה. תקבל מגוון שרותים מעולים, הטבות והנחות
עשה חשבון בעצמך! ותשלם פחות.

	חברה אחרת (רכב פרטי כולל דמי הרשמה)	ש.מ.ג.ה. (רכב פרטי כולל דמי הרשמה)	החסכון בל"י
מנוי לשנה לרכב משנת ייצור 62-63	לא מבטחת	125 ל"י	
מנוי לשנה לרכב משנת ייצור 64-69	210 ל"י	125 ל"י	85 ל"י
מנוי לשנה לרכב משנת ייצור 70-73	190 ל"י	125 ל"י	65 ל"י
מנוי לשנה לרכב משנת ייצור 74-75	170 ל"י	125 ל"י	45 ל"י
מנוי לשנה לרכב משנת ייצור 76	170 ל"י	125 ל"י לשנה וחצי	117 ל"י

צו השעה - חסכון!
הצטרף ל**שמ"ג** חברת הגרירה הגדולה בישראל, וחסוך כסף רב.

שמ"ג

פרטים והרשמה: ש.מ.ג.ה. שירותי מכוניות גרר בע"מ
רח' יצחק שדה 36 ת"א, טל. 38936 30440 , ובכל תחנות ההרשמה ברחבי הארץ.

פרסום כ.ב.ס.

רב־שיח יהודי־ערבי בנושא:

הפקעת קרקעות של האוכלוסייה הערבית במדינת ישראל

בהשתתפות:

ח"כ מאיר פעיל	ראש מועצת כפר־קאסם
פרופ' יצחק רנציגר	זקי ג'בריל
יהושע סיבוד	נכבד העדה הדרוזית
ד"ר יוסף סדן	שיך פרחוד פרחוד
דן קדר	עו"ד חנה נקארה
ח"כ אברהם לכנבראון	ראש מועצת עראבה
יכי	מחמוד נעמנה
	סיבוה כמיס
	סברי כורי

ייערך במוצאי־שבת, 21.2.76, בשעה 8.45,
בבית סוקולוב, רח' קפלן 4, תל־אביב.
הציבור מוזמן

טילאק
להסרת כתמי ניקוטין ואבן שן

Teelak

להשיג בכל בתי המרקחת דיסקי בע"מ

מנהל החברה הממשלתית לשיקום המלאכה (משמאל)

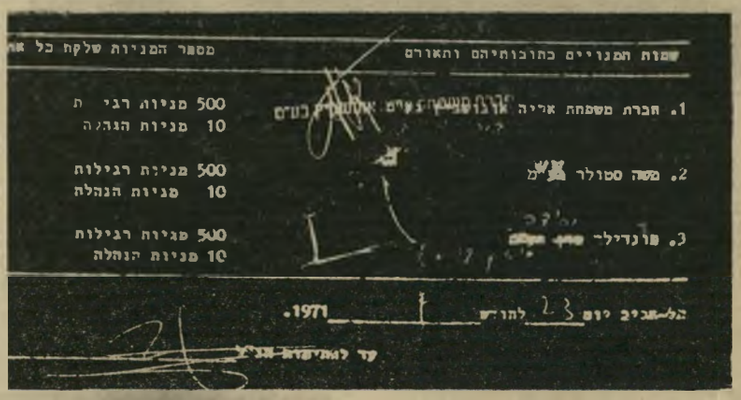
שותף בחברה פרטית המתחרה בה

המנהל שיקם את עצמו

"כ שקבעתי את האחריות על החברה לשיקום המלאכה, הודעתי למנהלה, יהודה פדן, כי עליו להתפטר מתפקידו או למכור את מניותיו בחברה הפרטית שלו," הצהיר לפני משה מן, מנכ"ל בנק טפחות, שהוא יושב־ראש מו־עצת־המנהלים של החברה לשיקום המלא־כה. אך למרות הוראה זו של מן, ממשיך פדן לעסוק במרץ רב בענייני החברה הפרטית

מאת יגאל לביב

צות להתאחדות בעלי המלאכה, 18 דונם באיזור היקר מפז של חולון־אזור, נחה לפניו בקשת ההתאחדות כי הקרקע תימסר לחברה־בת שלה בשם שיפוד, שתבנה עליו מרכז לעיבוד שבבי עבור מאות החברים. כיום נמצא המרכז בין גבעות כורכר, מכיל עשרות אלפי מטרים בנויים שחלקם נמכר

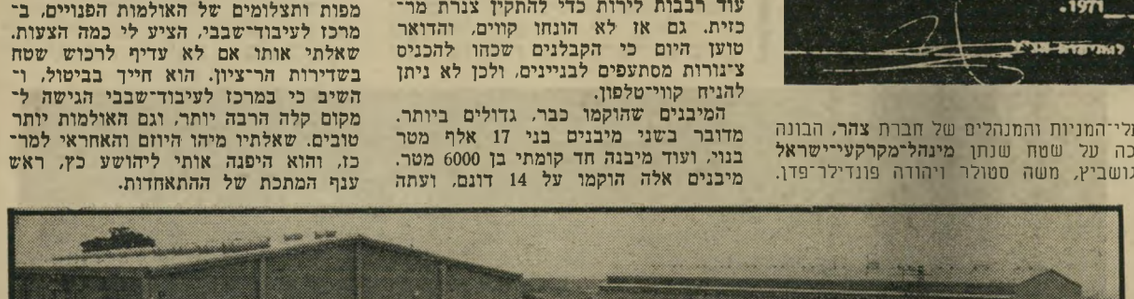
הצוהר לעושר

חתימות בעלי־המניות והמנהלים של חברת צהר, הבונה מיבני־מלאכה על שטח שנתן מינהל־מקרקעי־ישראל להתאחדות בעלי־המלאכה. חתומים אריה אגושביץ, משה סטולר ויהודה פונדילר־פדן.

שלו, הבונה מיבני־מלאכה ב־50 מיליון לירות באיזור התעשייה של חולון־אזור, ומתחרה בחברה לשיקום המלאכה הממ־שלתית שאותה מנהל אותו פדן עצמו.

פרשה מדהימה זו של כפילות, שבה עוסק מנהל חברה ממשלתית בעסקים פר־טיים באותו תחום, נחשפת עתה לראשונה. במרכז הפרשה: דמותו של יהודה פדן, המנהל, שהתקשר עם שני קבלנים פרטיים, אריה אגושביץ ומשה סטולר, ויחד איתם הקים חברה פרטית בשם צהר. חברה זו קיבלה לידיה מהתאחדות בעלי המלאכה 18 דונם קרקע שמינהל־מקרקעי־ישראל נתן להתאחדות בעלי המלאכה, כדי שתבנה עליהם מרכז לעיבוד שבבי עבור חבריה.

שלישיית פדן, בקנוניה עם ראשי ההת־אחדות, הפכה את הפרוייקט עסק פרטי נושא ריווחי־עתק, תוך הונאת מאות בעלי־המלאכה שהאמינו כי מדובר בעסק של ההתאחדות, והשקיעו ברכישת מיבנים. כאשר הורה מינהל־מקרקעי־ישראל להק־

האובייקט: 50 מיליון

לירות הכנים עד כה האובייקט שיזמו פדן, סטולר ואגושביץ. את הכספים שילמו מאות בעלי־מלאכה, שקיוו לקבל מקום נאות לעבודתם וזכו לצרות צרורות, מאחר שהבונים לא עמדו בהתחייבויותיהם. למרות ששילמו מראש תמורת התקנת טלפונים, לא נעשה הדבר עד עצם היום הזה.

לחברי ההתאחדות, אולם חלקים נכבדים מהם נמכרו והוחכרו לאחרים, כמו למיש־רד־הביטחון, למשל.

כאשר קיבלו בעלי־המלאכה, בשנת 1972, מיכתבים מיהושע כץ מהנהלת ההתאחדות, בהם נתבקשו לשלם מראש תמורת קבלת שטחים, לא שמו לב כי את חוזי־המכר עשו לא עם חברת שיפוד של ההתאחדות, אלא עם חברה אחרת בשם צהר, שראשיה היו הקבלנים סטולר ואגושביץ. גם התער־בותו של יהודה פדן בנושא לא הפליאה אותם. ככלות הכל, הוא מנהל את החברה הממשלתית לשיקום המלאכה, המממנת ובונה עשרות־אלפי מטרים של אולמות בשדרות הר־ציון בתל־אביב, וקונה מיג־רשים במקומות אחרים להקמת אולמות נוספים. אולם כאשר החלו הצרות פוקדות את הקונים, החלו שמים ליבם גם לקטנות.

הצרות החלו בעניין הטלפון. בעל־מלא־כה בלי טלפון חשוב כמת. כאשר שילמו תמורת השטחים, שילמו גם נוסף ל־700 לירות למטר בנוי, סך של 1000 לירות תמורת התקנת טלפון. כאשר הושלמו ה־מיבנים וטרם הותקנו בהם טלפונים, שילמו עוד רבבות לירות כדי להתקין צנרת מר־כזית. גם אז לא הונחו קווים, והדואר טוען היום כי הקבלנים שכחו להכניס צ־נורות מסתעפים לבניינים, ולכן לא ניתן להניח קווי־טלפון.

המיבנים שהוקמו כבר, גדולים ביותר. מדובר בשני מיבנים בני 17 אלף מטר בנוי, ועוד מיבנה חד קומתי בן 6000 מטר. מיבנים אלה הוקמו על 14 דונם, ועתה בונים על ארבעה הדונמים הנותרים. עם גבור התלונות על טיב הבנייה, החלו בעלי־המלאכה שואלים מה בדיוק עושה יהודה פדן בחברת צהר. השאלה היתה במקומה, כיוון שהחברה הממשלתית שהוא מנהל לא הצליחה למכור את המיבנים שלה, בידה מלאי מוכן של 5000 מטרים בנויים והיא נכנסה כבר להתחייבויות של 19 מיליון על חשבון מיבנים שתקים בקרוב.

מה נעשה בקרקע?

ע"מנת לראות את הדברים בעצמי, טילפנתי למישרדי החברה לשיקום המלאכה בתל־אביב, השוכנים בקומה ה־רביעית בבית בנק־טפחות ברחוב החשמו־נאים 123. דיברתי עם מזכירתו של המנהל פדן, ואמרתי כי אני מתעניין ברכישת אולם במרכז לעיבוד־שבבי. היא אמרה כי פדן מטפל בכך, וקבעה לי פגישה עימו.

באתי לפגישה, והצגתי עצמי כבעל־מלא־כה המבקש להרחיב את עיסקו. פדן שלף ממגירת שולחן־העבודה שלו תיקים ובהם מפות ותצלומים של האולמות הפנויים, ב־מרכז לעיבוד־שבבי, הציע לי כמה הצעות. שאלתי אותו אם לא עדיף לרכוש שטח בשדירות הר־ציון. הוא חייך בביטול, ו־השיב כי במרכז לעיבוד־שבבי הגישה ל־מקום קלה הרבה יותר, וגם האולמות יותר טובים. שאלתיו מיהו היזום והאחראי למר־כז, והוא היפנה אותי לייהושע כץ, ראש ענף המתכת של ההתאחדות.

אל כץ פניתי כעיתונאי. שאלתיו לגבי המרכז לעיבוד־שבבי. כץ סיפר כי התאגו־דות בעלי־המלאכה חכרה שטח של 18 דונם ממינהל־מקרקעי־ישראל עבור חברה־בת שלה בשם שיפוד, שכל מניותיה בידי התאחדות בעלי־המלאכה. ההתאחדות הפי־צה חוזרים בין חבריה, והציעה להם לרכוש שטחים במרכז לעיבוד־שבבי שהוא מיפעל של ההתאחדות. כך גם הוצג הדבר ל־מינהל־מקרקעי־ישראל, שנתן את הקרקע לחברה של ההתאחדות עבור חברי ההת־אחדות. והנה, כץ אישר כי חברת שיפוד חתמה חוזה, שלפיו מסרה את הקרקע ואת הפרוייקט כולו לחברה בשם צהר. בעליה של צהר, טוען כץ, הם משה סטולר ואריה

(המשך בעמוד 30)

1. שונים	
פדן יהודה – מנהל כללי, כולל ריבית (סכום ההלואה הגדול ביותר במש, השנה 197,975 ל"י)	47,975
אחרים	16,307
	64,282

המנהל מלווה לעצמו

זהו קטע ממא־זנה של **חברה** לשיקום המלאכה שאותה מנהל פדן. פדן חילווה לעצמו מכספי החברה כ־200 אלף לירות, למרות שהחברה כושלת וצוברת הפסדים וללווה כספים כדי להחזיק מעמד. פדן גם נסע לחו"ל יחד עם חבר מועצת־המנהלים, עוזי ורדי־זר, על חשבון החברה.

העם

הזמנה למילחמת קודש

בית־מישפט נמוך הדריך להבה, היכוה להפוך תבערה עולמית

„רק זה עוד היה חסר לנו!" נאנח קצין־מישטרה בכיר.

„זה" היה פסק־דין של בית־מישפט שלום, הערכאה הנמוכה ביותר במדינה.

נער ונערה ערביים על הארץ בהפגנת ירושלים
דת במקום פוליטיקה

גם במערת המכפלה, שם ביקשו קנאי גוש־אמונים לגרום לתבערה דתית, נמנע עד כה עימות חמור.

החודש החליט בית־המישפט כי מותר ליהודים להתפלל בחראם אל־שריף — האיזור המקודש של כיפת־הסלע ואל־אקצה. עד היום הזה נאסר הדבר על־ידי השילטונות הישראליים, בעזרת הרבנים שקבעו כי ממילא אסור ליהודים להתפלל שם, ביגלל איסורים הילכתיים הקשורים באי־הוודאות לגבי מקומו המדוייק של בית־המיקדש.

התנגדות חריפה. פסק־הדין החדש הפך את הקערה על פיה. במשך ימים ארוכים סער הנוער הערבי, אחוז ההתלהבות הדתית, ברחובות ירושלים, שכם, רמאללה וערים אחרות, חפצין, התנגש עם המישטרה ועם הצבא. העולם הערבי, העסוק בעניינים אחרים, החל מתפנה גם הוא לעניין זה.

תמונות ההפגנות נפוצו בעולם, הוכיחו מחדש כי קיימת התנגדות חריפה לכיבוש הישראלי, וכי המרי הפלסטיני חי וקיים.

הפרקליטות מיהרה להגיש עירעור, ה־ממשלה הודיעה שלא תרשה תפילות יהו־דיות במקום הקדוש למוסלמים. אך בסוף השבוע עדיין לא היה ברור אם ניתן לצמ־צם את הנזק, ולמנוע את התפשטות ה־להבה.

אבל גם בית־מישפט נמוך יכול לגרום לצרה גבוהה.

איסורים היכתיים. אם יש דבר אחד שכל אויבי ישראל מייחלים לו, הרי זה נושא שיאפשר להם להפוך את הבעייה הפוליטית של הכיבוש הישראלי בעייה דתית של מילחמת־קודש.

בכל שנות הכיבוש, שבהן נעשו שגי־אות רבות, נמנעה השגיאה האחת הזאת.

הממשלה

סכין בגב האזמה

ההיסטריה היתה מגוחכת, הכעייה היא עצובה

„רבותי, ההיסטריה חוזרת..." שרו אנ־שי ניקוי ראש השבוע, כאשר טיפלו ב־פרשת האחים יונדף.

אולם בשעה שהצלילים בקעו ממקלטי־הטלוויזיה, כבר היתה המדינה אחוזה בפר־שה היסטרית חדשה. אחרי ההיסטריה של פרשת יונדף באה ההיסטריה של פרשת פליטת־הפה של „הפקיד הבכיר" ואחריה ההיסטריה הגדולה של פרשת שלמה אבי־נרי.

פארודיה עצמית. תוכנית ניקוי ראש לא הספיקה לטפל בעניין אבינרי — אך גם לא היה צורך בכך. כי הפרשה עצמה היתה פארודיה חריפה על המציאות ה־ישראלית יותר מאשר כל סאטירה הי־תולית.

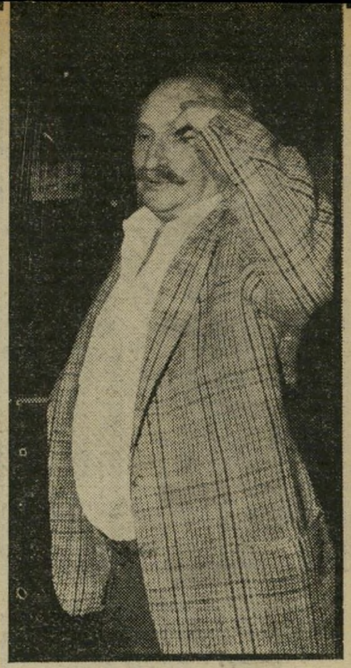
גיבור הפארודיה היה, כרגיל, הדמות הקומית העומדת בראש הליכוד, בהי־עדרו של מנחם בגין, המתרוצץ בעולם כדי להשיג כסף למיפלגתו אכולת־השחי־תות והמתמוטטת.

חיים לנדוי התעלה על הפארודיה של עצמו, הכריז כי מינוי הפרופסור לתפ־קיד המינהלי הוא „סכין בגב האומה!"

חבריו בליכוד ובמפד"ל פתחו בילללה דומה, כאילו ממשמש ובא חורבן הבית השלישי.

אולם הפארודיה הגלוייה הסתירה בעייה עמוקה הרבה יותר, שהתעוררה מחדש עם מינוי זה.

מימין ומשמאל התפתח ויכוח לוהט על עניין אישי טהור: האם צריך היה שר־

שיקה ירקוני
השר שותק

(המשך מעמוד 19)

עמדת המכס פשוטה ופורמלית: הייבואן הרשום הוא פרץ אמיר, ועליו היה לשלם את המכסים והמיסים. טענתו וטענת יר־קוני כי מישרד־הביטחון התחייב לפניהם שהוא ישלם, אינה מעניינת את המכס. ראשית, אין על כך חוזה חתום. שנית, לא מישרד־הביטחון הוא הבעל והייבואן האחר־קי. מבחינת המכס, ירקוני יכול לדרוש ממישרד־הביטחון להחזיר לו את תש־לומי המכס והמיסים — אבל עליו לשלם אותם קודם־כל כחוק.

המישטרה מגלה עניין בחברה הפנאמית, בחשדה כי היא הומצאה במיוחד על־ידי בעלי רגבים לצורך העיסקה, כדי לאפשר להם שלא להופיע כבעלי הציוד המושכר לישראל, ולעסוק במטבע זר.

נגדם טוען ירקוני, כי מישרד־הביטחון הוא שלחץ עליו להשיג דחפורים בכל דרך שהיא, הוא ש־המציא את השיטה שבה בוצעה 1974, בשליטתו של שמעון פרס, המשיך להתנהג כמו בימי משה דיין, כאילו חוקי מדינת־ישראל אינם חלים עליו.

המישרד הורה לירקוני לקבל ולשלם מטבע זר באופן בלתי־חוקי. המישרד העביר שני מיליון דולר, בניגוד להוראות האוצר. המישרד הבריח דחפורים ארצה, ואישר הברחה של ציוד נוסף, שאיש אינו יודע מהו. המישרד חתם עם רוסמאן ועם חברת רגבים חוזה חלמאי, שלפיו משקיע המישרד את כל הכסף ונוטל את כל הסיכון על עצמו, כאשר רוסמאן וירי־קוני רק מרוויחים מן העיסקות.

פרשת ירקוני חשפה, לפתע, פרשה צדדית לכאורה, המראה כיצד מבוזבזת מישלחת־הקניות כספים יקרים בצורה ה־מעוררת חשד כי יש כאן שחיתות ברורה: כאשר סבב עורך־הדין פרץ אמיר ב־אמריקה, וחתם על חוזים לקניית דחפורים במחיר של 157.5 אלף דולר האחד, שמע לפתע כי אחד הדחפורים, שאותו כבר הספיק לקנות ולשלם עבורו דמי־קדימה, נמכר על־ידי בעליו לאחרים. הבעלים הח־זירו את דמי־הקדימה.

כעבור כמה חודשים גילה מבקר־המדינה, באמצעות מיספרי הדחפורים, כי דחפור זה ניקנה ישירות על־ידי מישלחת מישרד הביטחון בניו־יורק, והובא ארצה!

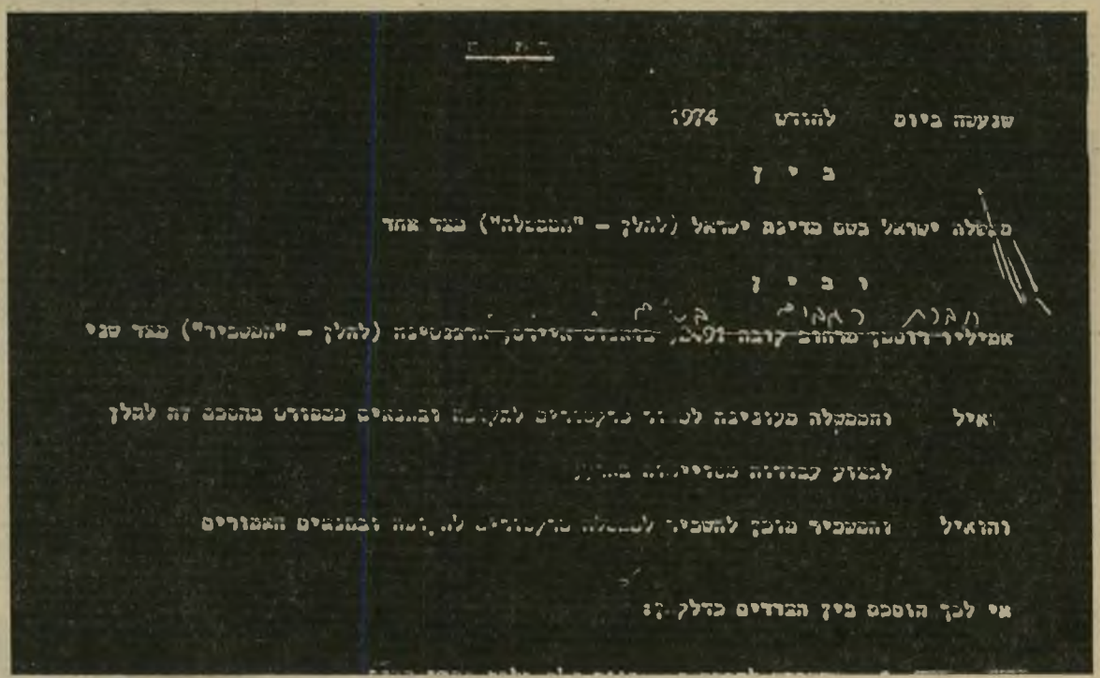
אוים המישלחת שילמה עבורו מחיר של 214 אלף דולר — כ־57 אלף דולר מעל למחיר ששילם עבי־רן אמיר!

מבקר המדינה גילה, כי במחירים גבו־הים כאלה קנה מישרד־הביטחון 20 דח־פורים, באותה עת שבה קנה קדר את הדחפורים במחיר הנמוך בשליש.

המבקר ביקש כבר כמה פעמים ממישרד־הביטחון את מיסמכי ה־קנייה וכך החשבונות של קניות הדחפורים האלה, אולם מישרד־הביטחון מסרב להמציאם, ומסרב אף לתת הסבר להפרש במחירים.

כל העיסקות התמוהות האלה מעלות חש־דות כבדים ביותר לגבי שחיתות בצמרת מישרד־הביטחון. יש בהן היבטים שכימעט אי־אפשר להסבירם אלא בכך שמישהו או מישהם במישרד־הביטחון קיבלו שוחד. קשה לדעת מה גדוע יותר — שחשדות אלה יתאמתו, או שיתברר כי במישרד שלטו בכיפה הטימטום וחוסר־היעילות.

השתיקה המוזרה של מישרד־הביטחון מול גילויים אלה, ומול טענותיו הפומביות של שיקה יר־קוני, מגבירה את החשד שיש ל־

החוזה שלא נחתם

חון וחברת רגבים, שיעמוד במרכז הפרשה. החוזה אינו אלא זוהי טיוטת החוזה בין מישרד הביט־העתק החוזה שנחתם עם חברת אמיליו רוסמאן, כשפקידי מישרד־הביטחון תיקנו בכתב־יד את השמות ופרטים אחרים. מימין, חתימתו בראשי־תיבות של ירקוני. מישרד־הביטחון לא חתם.

העיסקה, והוא שהבטיח כיסוי מלא לדרך שכה חושגו — ועתה הוא מתכחש לדבריו מתוך פחדנות, ומשזיך אותו לכבכים.

תהיה האמת אשר תהיה, דבר אחד נחשף כאן בבירור:

מישרד־הביטחון בסוף שנת מישרד־הביטחון מה להסתיר לגבי התקופה שבה בוצעה העיסקה. חקירה מהירה ופומבית, והוראה תקיפה של המנהלים החדשים של מישרד־הביטחון שכך פירטי הפר־שה חזאת יפורסמו ברבים, היא חובה ציבורית ממדרגה ראשונה.

השילטונות הישראליים היו מודעים היטב לעניין. לא ניתנה כל אמתלה לטענה כי ישראל פוגעת במקומות הקדושים. כאשר גרם מעשה של חולה־רוח זר לשריפה במיסגד אל־אקצה, השלישי בחשיבותו ל־דת האיסלאם, מיהרה הממשלה להחניק את האש בעודה באיבה — תרתי משמע.

החוץ יגאל אלון למנות את הפרופסור אבינרי לתפקיד המנכ"ל של מישרדו? את מי רצה להרגיז? נגד מי כוונה ה־פרובוקציה? האם זה בא לדפוק את יצחק רבין, או את שימעון פרס? מה זה מגלה לגבי כוונותיו של אלון עצמו?

שאלות תסלות וחסרות־חשיבות אלה ניסרו בחלל הארץ, שיגעו את המדינה במשך שבוע ימים. לעומת זאת, לא נשאלו השאלות האמיתיות, שבהן תלוי גורל המדינה.

אין חשיבות רבה לשאלה אם דוגל שלמה אבינרי במדינה פלסטינית או לא. אם הוא רוצה לנטוש את הקו הפרו־ירדני של ממשלת־ישראל, או אם הוא מוכן להכיר בנסיבות כלשהן באש"ף.

השאלות האמיתיות הן: האם צריכה מדינת־ישראל להסכים להקמת מדינה פלס־טינית? האם היא צריכה לנטוש את הקו ההאשמי? האם היא צריכה להידבר עם אש"ף, ובאילו תנאים?

איש לא העלה השבוע שאלות אלה. הרכילות האישית, המופיעה בישראל ב־תחפושת של פרשנות מדינית מכובדת, אכלה כל חלקה טובה במיפלגות, בכנסת ובכלי־התיקשורת.

כי בישראל של 1976, אבד הכושר לברר באופן רציונאלי שאלות חשובות, להת־ווכח עליהן בהיגיון ולמצוא להן תשובות סבירות.

איש המימסד. גם מינוי אבינרי לא ישנה מצב זה.

הפרופסור הצעיר לא היה מעולם אר־

מנכ"ל אבינרי
רכילות במקום ויכוח

פוזיציונר. עוד לפני עשרים שנה, כשהיה עסקן בציבור הסטודנטים, נהנה מתמיכה מאסיבית של המימסד, שראה בו מסביר מוכשר של עמדותיו. מאז פעל פעמים רבות בשליחות מישרד־החוץ, ומוסדות אחרים, כשהוא מנהל תעמולה עבור עמדות ממשלת־ישראל, בנימה יונית מתונה.

גם עתה מייצג אבינרי את הקונסנזוס של החלק היוני של המימסד, שהוא עדיין רחוק מקבלת הצורך להידבר עם אש"ף על הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה. אך המוכן עתה לקבל את נוס־חות אהרון יריב ויהושפט הרכבי. גישה זו אומרת שאסור להכריז „לעולם לא", אלא יש לגלות נכונות להידבר עם גוש פלסטיני המכיר בישראל. אבינרי מוכן בהחלט להגיע להסכם עם המלך חוסיין, ומציע לתת למלך תמריץ לכך על־ידי נכונות ישראלית לוויתורים.

כמנכ"ל מישרד־החוץ ישתתף אבינרי באותן ישיבות־הממשלה שבהן יידונו ענ־יני מישרדו. אולם ספק רב הוא אם יוכל להשפיע על הממשלה הכוללת את זבולון המר, ושבראשה עומד יצחק רבין, המת־נגד לכל גישה חדשה לעניין הפלסטיני וגם למשא־ומתן מוקדם עם ירדן — שיביא בהכרח לנפילת ממשלתו.

מינויו של איש כמו שלמה אבינרי הוא צעד קטן קדימה, אך לא יותר מזה.

איך לשמור על התקציב
וגם על היופי

לא כל מה שעולה יותר הוא גם טוב יותר

סוג המוצר	מוצרי תיא בל"י		מוצרים אחרים בל"י
מי קולון 30 גר'	שירה	20.10	26.80	86.50
דיאודורנט ספריי 140 גר'	דלילה	20.90	29.45	36.—
מי אחר גילוח 120 גר'	מס' 1	21.70	55.90	41.85
קרם לחות 50 גר'		15.50	27.40	89.40
קצף גילוח 160 גר'	מס' 1	15.90	22.85	29.50
קצף אמבטיה 200 גר'	בת־אורן	7.90	29.80	41.20
משחת שיניים 110 גר'	"תיא" ענק	4.70	6.90	8.90
מי־פה 70 גר'	תיארום	6.80	28.80	38.25
שמפו 500 גר'	ביצאפון (חסכוני)	14.90	21.00	31.40
שמפו 200 גר'	פייר ליידי	14.50	28.65	36.85
שפתון	דורה־גלוס	9.90	20.40	24.55
לכה לצפרניים	דורה־גלוס	8.50	15.35	17.40
קרם ידיים	מיקסה	9.90	12.90	11.75
שמפו 130 גר'	בלום	5.50	7.40	9.00
דיאודורנט ספריי 125 גר'	באק	29.90	39.95	45.00
מי־פנים 115 גר'	(מלפפונים קספור)	9.50	37.90	14.40
חלב פנים 115 גר'		9.80	17.90	49.80
מי קולון 50 גר'	דלילה	16.50	22.50	55.90
קצף אמבט 115 גר'	בלו־סי	8.90	40.85	61.30

דרמפון — אין דומה לו - לא ניתן להשוואה - יחיד במינו.

מוגש ע"י Taya הראשונה והגדולה בחברות הקוסמטיקה בארץ
ברשיון משרד הבריאות

באור-ורשבסקי

כולם מדברים על הידוק החגורה.

העולם הזה

מהדק אותה. הוא לוקח רק
2.400 ל"י
תמורת שטח פירסום בגודל עמוד.

אנו מחפשים בתים חמים
עבור חתלתולינו החמודים
אגודת צער בעלי חיים

רחוב סלמה 30, יפו
טל. 827621

למבלי־המסיבות היה קשה להחליט

מזה זמן רב שקועה העיר תל־אביב בתרדמה עמוקה. אין יוצא ובעיקר אין בא. אין מסיבות ואין חגיגות. וכך, כאשר הודיע איש יחסי־הציבור והחברה מייק סטולובצקי כי הוא עומד לערוך מסיבה כדת־וכדין, לכבוד יום־הולדתו ה־שלושים־וחמישה, לא חדלה העיר להשיח במאורע. וכשחודיעו אסי ואהרונה דיין כי באותו יום ובאותה שעה עצמה עומדים גם הם לערוך מסיבה בדירת־הגג שלהם, לכבוד התחלת הקרנת סירטם של אסי דיין וידידי־שותפו נפתלי אלתר, יופי של צרות, היתה השימחה כפולה ומכופלת.

החלוקה לא היוותה בעייה. היה ברור שאנשי הבוהימה היפה יבלו את יום הששי בדירת־הגג של הדיינים, שברמת־אילן. ואילו אנשי־החברה הנוצצים, והפחות־נוצצים — דוגמניות, נערים ונערות־זוהר, יהלומנים ועשירים אחרים, יבלו אצל מייק במועדון 77.

וכך, בשעה היעודה, נדחסו שני המקומות בהמוני חוגגים. אצל אסי ואהרונה אפשר היה לפגוש בשחקני הסרט יופי של צרות, בהם ריבקה מיכאלי, עליזה רוזן, משה אישי־כסית, טוביה צפיר, גבי עמרני, טליה שפירא שבאה בחברת הבעל שלת יורם בן־טובים, ויונה אליאן שבאה מאוחר, עם בעלה ששי קשת. וכן את המפיקים יורם גלובוס, ויצחק שני, את הזמר אושיק לוי בחברת אשתו עירית. את אורי זוהר ואשתו אליה, דורי בן־זאב וצבי שיסל שהצחיקו עד דמעות, ג'וזי כץ במיבנסי ג'ינס וחולצה לבנה ובהריון מתקדם, בחברת בעלה שמוליק קראוס, ועוד רבים רבים אחרים.

כולם אכלו אוכל סיני, וחזו בסרט שהוקרן על מסך. מי שנהנתה מאד מהסרט היתה ללא־ספק נורית גפן, שלא חדלה לצחוק

מסיבה א' של מייק סטולוביצקי התקיימה במועדון 77 גרמה אליה את כל היפים והפסבדו יפים של העיר. האורחת שגנבה ללא ספק את ההצגה היתה פנינה גולן שבאה בשמלת מחשוף, והקפידה לדבר רק באנגלית.

הצייר והמפיקים אורי ליפשיץ שחילק הזמנות לתערוכתו, בחברת המפיק צבי שיסל ובעל אולפן ההקלטה טומי מטריטון. למטה כוכבת יופי של צרות יונה אליאן עם בעלה הזמר ששי קשת.

מבילחנמת

המליונרית הפסלת אילנה גור חגגה במסיבה של מייק סטולוביצקי גם את סיום שהייתה בת שלושת השבועות בישראל, למחרת טסה לביתה אשר בלונס־אנג'לס.

הכוכב השניים לעזוב את ח

אל הדיינים (למטה) או אל מ"ק?

המסיבות

אשת המשורר

נורית גפן, אשתו של יונתן, באה בגפה למסיבה שהת־קיימה בביתם של אסי ואהרונה דיין. היא פגשה במקום את רבקה מיכאלי, שבאה גם היא בגפה, בעלה יורם נשאר לשמור על הילדים.

הבוטיקאית

מיקי אמדורסקי ומנהל־ההפקה מיכה שרפשטיין, משמאל: משה איש־כסית.

אשת הבמאי

ברוריה דוידסון, אשתו של במאי־הסרטים בועז דוידסון.

ניקוי־ראש

עליזה רזון ורבקה מיכאלי, שתיים ממשתתפות התוכנית הטלוויזיונית, משתתפות גם בסירטו של אסי דיין **יופי של צרות**, שלכבוד הקרנתו **התקיימה המסיבה** ביום חמישי. חמשתיים התחבקו בשימחה רבה.

והדביקה בצחוקה את כל הנאספים. מי שעוד נהנתה היתה עמליה, בתם בת השלוש וחצי של אסי ואהרונה, שסירבה ללכת לישון ורק אחרי שסבתא רות דיין נטלה את העניינים לידיים, הסכימה שהסבתא תשכיב אותה במיטה.

■ ■ ■

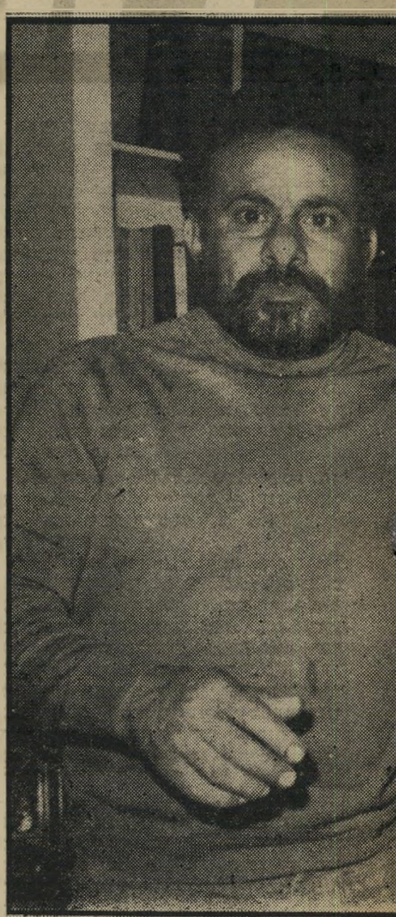
אריק מייק סטוזיובצקי היה שמח לא שחות. המוני האורחים וללו פיצות, בשר, גולש ואורז, שתו ויסקי ויין כמים.

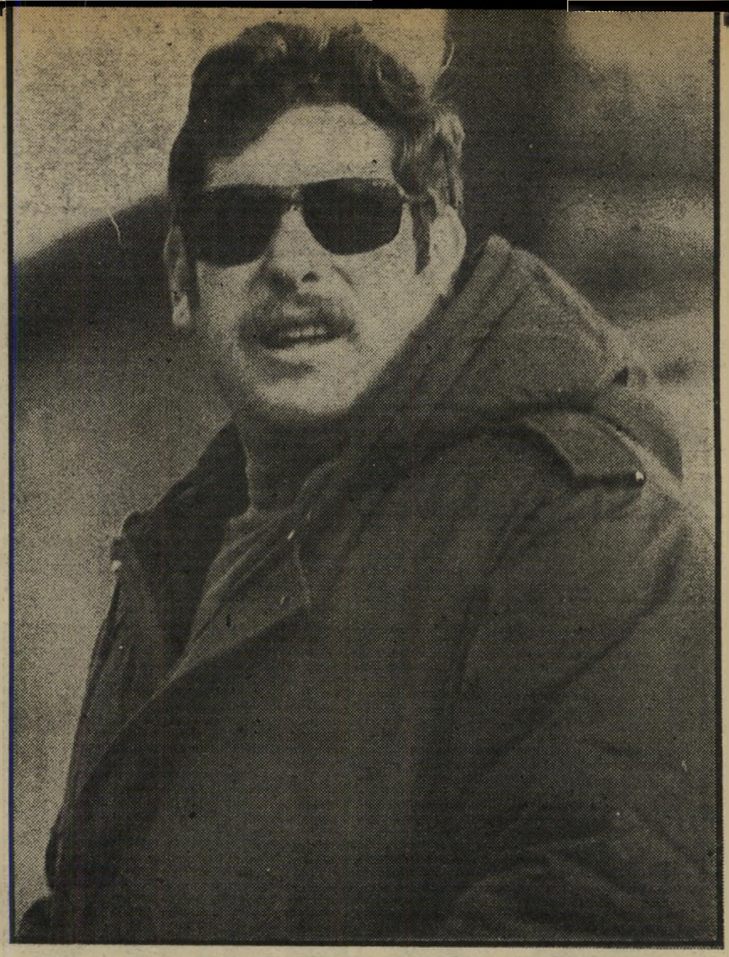
המארחת

אהרונה דיין יושבת על ברכיו של ה־צייר אורי ליפשיץ, בילתה את מרבית הזמן עם בתה עמילה, השתדלה להרדים אותה.

נהנו מחמוקי גופה של הדוגמנית פנינה רוזנבלום־גולן, שחשפה טפחיים והסתירה טפח. הפסלת אילנה גור נפרדה מידידיה, ולמחרת נסעה חזרה הביתה, לארצות־הברית. האדריכלית מלי לנגוצקי הגיעה למסיבה באופן מיוחד מירושלים, וכמה נערות־יוהר שהוזמנו במיוחד לאירוע חגיגי זה הרהיבו את עיניהם של האורחים.

עמרני, אחד ממשתתפי **יופי של צרות** בא למסי־בת, חזרו לתינוקת שלחם בת שלושת החודשים.

מפקד הבסיס: יגאל פרכנר

„פחדתי לסרב"

„ה**יכתי איתו בפחד**, כי פחדתי לסרב למפקד־הבסיס. הוא אמר לי ללכת מהר, וטען שיש רק 20 דקות לבדיקה. הגענו למירפאה. הוא אמר לי להוריד את הנעליים. הרגשתי בפחד, ואחר־כך הוא אמר לי להישאר עם לבנים. תחילה לא רציתי להוריד את החלק העליון, כי טענתי שהנשימה בסדר. הוא אמר לי לא לפחד, שזה בסדר, מאחר שהוא המפקד כאן. הסכמתי לדבריו, מרוב פחד לא ידעתי מה שאני עושה. הוא החל לבדוק לי את הרגל ואחר־כך הוא ישב על המיטה ב־רגליים פשוקות וסחב אותי אליו. הוא קידם אותי אליו וניסה לקפל את הרגליים. הרגשתי כאבים ואמרתי לו, די, זה כואב'.

„לפתע ראיתי שהוא ניסה להוריד לי את החזייה. רציתי לצעוק, אך המילים לא יצאו לי מהפה. ראיתי שהוא כבר מתחיל למזמז לי את החזה וריעדתי בכל גופי. הוא שאל אותי אם תענוג לי. הנדתי ב־ראשי ובכיתי, כי לא יכולתי לדבר. שאל־תי אותו: ,מה יש לי?' כי ראיתי שהוא מתחיל להגיע רחוק. הוא שאל: ,את רוצה שיהיה לך משהו?' אמרתי, לא', ובכיתי. ניסיתי לצעוק, אבל לא יכולתי. קיבלתי ממש ,שוק'.

„הוא ראה שכולי רועדת, ורצה להרגי־עני. הוא צחק ואמר: ,את יודעת מי אני? אני המפקד יגאל.' אמרתי לו: ,אני מפח־דת ואני רוצה ללכת.' הוא אמר לי: ,לא. עוד קצת.' באותו רגע הבנתי לאן הוא חותר. הוא אמר: ,תכי רגע' ויצא החוצה. מהר התלבשתי. בגדי היו הפוכים מרוב פחד, רציתי רק ללכת. הוא חזר ואמר לי לנעול את נעלי. הוא רחץ את ידיו. כשי־הוא הפשיט אותי הייתי בהלם, ואני לא־כל־כך זוכרת מה הוא עשה לי.

„בתחילה לא סיפרתי בבית שום דבר. רציתי לעשות בדיקה. סיפרתי לאימי ש־סיפרה לאבי, ואבי אמר שהוא ידאג לכל. ניגשתי לרופאת־נשים, והיא אמרה שחצי מהבתולים נקרעו לי וייתכן שהוא הכניס לי אצבע. אמרה שאני אבוא אליה אחרי המחזור, כי יכול להיות שאני נכנסתי ל־הריון. אך בזה היא לא־כל־כך בטוחה."

שושנה ", גדנ"עית צעירה בת 16, תלמי־דת הכיתה י"א בבית־הספר שיפמן ב־טירת־הכרמל, פרצה בבכי מיספר פעמים כאשר סיפרה את סיפורה. כל שומעיו נידהמו. היא האשימה מפקד בכיר בגדנ"ע, סרן יגאל פרכנר, מפקד בסיס גדנ"ע נורית, כי השתמש בסמכותו, בתפקידו כמפקד בסיס הגדנ"ע שבו שהתה עם כיתתה, ו־עשה בה מעשה מגונה בכוח, תוך שהיא שרויה בפחד.

סרן יגאל פרכנר, מפקד צעיר, נשוי ואב לילדה בת שלוש מכחיש מכל־וכל את ההאשמות החמורות שהטילה בו הצעירה.

מאת

יוסי ינאי ומרסל זוהר

הוא יודע את משמעותן של האשמות אלה לגבי הקאריירה הצבאית שלו, ואף יודע את משמעות המיקרה לגבי הגדנ"ע כולו. קשה להאמין שאמהות תסכמנה לשלוח את בנותיהן לאימוני ולבסיסי הגדנ"ע, כאשר הן חוששות כי מפקדים מבצעים שם מע־שים מגונים בנערות.

מסקנות־לא־מסקנות

ל יתכן שהפרשה כזיה לא היתה נודעת, לולא חברתה של שושנה, רחל אייזנקוט. למחרת היום שבו, לפי טענת שושנה, עשה בה הסרן מעשה מגונה, סיפ־רה תוך כדי בכי לחברתה הטובה ביותר, על מצ"ח היקשתה העובדה שיגאל סירב להיבדק במכונת־האמת. מסביר חותנו של יגאל, אביה של אשתו סנדרה, יוסף זוסמן, מוותיקי חדרה: „יגאל מוכן להיבדק במכו־נת־אמת. עורכי־הדין שלו הציעו לו ל־הציב תנאי, שגם המתלוננת תיבדק במכו־נת־אמת. מצ"ח לא הסכים לתנאי זה, לכן יגאל סירב ללכת למכונת־אמת."

למרות שמסקנות מצ"ח לא היו חד־משמעיות, הוחלט להעמיד את סרן יגאל פרכנר לדין. הוא הואשם בעבירה פחותת־ערך, כדי שאחרי המישפט לא תפרוץ שערורייה. האשימו אותו בכך שלקח את הגדנ"עית שושנה למירפאה, מבלי שליווה אותם אדם נוסף, וזאת בניגוד לתקנות.

למרות שיגאל הכחיש את העניין מכל־וכל, הוא הורשע על־ידי שופטו, סגן־מפקד סיקוד הגדנ"ע, בעבירה טכנית פעוטה זו, ונידון ל־35 ימי מאסר על־תנאי. בד־בבד תועבר יגאל מתפקידו כמפקד מחנה נורית, ועתה הוא שולי בתקופת המתנה — לתפקיד חדש שיטיל עליו מינהל־הסגל של צה"ל.

חקירה כדי לטשטש

ק שה להבין כיצד לא הצליחו שתי ועדות־חקירה, של הגדנ"ע ושל מצ"ח, להגיע אל האמת, אלא אם כן עשו שני גופים אלה לעצמם מלאכה קלה. אחת ה־אפשרויות היא שגם מצ"ח וגם ועדת־הגדנ"ע נטלו חלק במגמה הכללית להשתקת הפר־שה, וקיימו את חקירותיהם רק כדי לצאת ידי חובה כלפי כל מי שדרש למצות את ההליכים: מישפחתה של שושנה, סרן יגאל ושילטונות מישרד־החינוך.

ייתכן שהקשיים בדרך לגילוי האמת נעו־צים באופיין של שתי הדמויות שבמרכז הפרשה: סרן יגאל, והגדנ"עית שושנה.

יגאל ידוע כקצין מצטיין, שטיפס במהי־רות בסולם־הדרגות ורכש לו בגיל 25 מע־מד של קצין בעל עתיד בגדנ"ע. גם שושנה מוכרת לסביבתה כבעלת אופי חזק.

סיפרה עליה רחל ציילר, יועצת חינוכית ששושנה היתה בפיקוחה: „שושנה מקוב־לת מהבחינה החברתית. היא ילדה מטופ־חת, דואגת להופעתה החיצונית והברה ב־להקת־ריקודים שבטירת־הכרמל יש לה חשיבות חברתית מרובה. מבחינת לימודים היא לא גילתה יחס רציני במיוחד, הכינה שעורים רק כדי לצאת ידי חובה."

לפני שלוש שנים בעט בשושנה סוס, והיא נפגעה בגופה ובנפשה. כאשר יצאה, ב־28 בדצמבר 1975, לפני כחודש וחצי, לאימוני הגדנ"ע בבסיס נורית, מיהרה מייד למירפ־את הבסיס, סיפרה שם לרופא על בעיותיה וביקשה אישור להשתחרר מריצות וקפי־צות. הרופא נתן את האישור.

ההבדלים בין הגירסות

ב אותו ערב יצא מחזור של הגדנ"עים שהגיע באותו יום לבסיס, תלמידי בית־הספר שיפמן בטירת־הכרמל ואורט חיפה, למסע להכרת החגור. שושנה לא יצאה איתם, בזכות האישור הרפואי שניתן לה. היא מונתה כשומרת על החדר שבו התגוררה.

בשעה מסויימת הצטרפה אל שתי גדנ"עיות אחרות אורלי מורנו ואורנה אליאס, שאף הן לא יצאו למסע, משום שלדבריה: „פחדתי להישאר לבד." סרן יגאל, מפקד הבסיס, שלא יצא למסע, שמע קולות מהחדר שבו שהו הבנות ופנה לשם, כדי לבדוק מדוע לא יצאו. הוא נזף בשוש־נה על שהזניחה את שמירת החדר שלה, שלח אותה חזרה לחדרה. עד כאן זהות גירסותיהם של השניים.

לפי גירסתה של שושנה, „שלוש דקות אחרי שחזרה לחדרה הופיע שם יגאל, שאל אותה „מה קרה לך?" אמר לה: „אני כמו רופא," והצליח לגרור אותה בעורמה, תוך כדי ניצול סמכותו, למירפאה, שם עשה בה מעשה מגונה.

„המפקד יגאל מיהר, כי בשעה תשע וחצי בערב הוא היה צריך להרצות לפני החני־כים שחזרו סמוך לשעה זו ממסע הכרת החגור שלהם."

ואילו יגאל טוען: „להד"ם." סיפר יגאל: „המסע היה אמור להיגמר בשעה תשע ב־ערב, ואחריו שיחת פתיחה עד השעה עשר בלילה. עד תשע הייתי במישרדים ובמוע־דון, שם ראיתי טלוויזיה. בשעה תשע ירדתי למטה, ואז הסתבר לי שהחניכים עדיין לא חזרו מהמסע. עמדתי ליד חדר־האוכל כרבע־שעה, והמתנתי. שמעתי מכיוון מגורי הגדנ"עים צחוק וצעקות. הבנתי שיש גדנ"עים שלא יצאו למסע. החלטתי לעלות ולברר.

„זכור לי שחלק ממגורי הבנות היה נטוש, ללא שמירה, וכאשר הגעתי לאחד ה־מיבנים ראיתי ר־כזו של כמה בנות שישבו שם. שאלתי כל אחת מהן מדוע לא יצאה למסע. הסתבר שואחת הבנות היתה אמורה לשמור על הביתן שאותו מצאתי לפני־כן נטוש, ולכן הוריתי לה לחזור מייד לביתן שלה ולשמור. ירדתי לחדר־האוכל. השעה היתה בערך תשע וחצי בערב, והחניכים הגיעו. העברתי שיחת־פתיחה ואחר־כך ישבתי עם עוד חיילים במיטבח עד השעה שתיים אחר חצות. אכלנו ושתינו, ולאחר־

---

* שם בדוי משום שהגדנ"עית עדיין קטי־נה.

הנערה:

המפקד לקח אותי למירפאה הריקה, הוריד לי את הבגדים והתחיל למזמז אותי!

פיקוד־הגדנ"ע, אלוף־מישנה ישעיהו („שייי־קה") תדמור. מסקנותיה היו ברורות: „אין באפשרותנו להסיק מסקנות."

מאותו רגע ירד מסך־שתיקה כבד וחמור על הפרשה כולה. הטוענת לפגיעה, שושנה, הוריה, מוריה וחברותיה מטירת הכרמל הסתפקו, כפי הנראה, בעובדה שהם נחקרו על־ידי הוועדה. רשויות הגדנ"ע החליטו להשתיק את הפרשה בכל מחיר, כדי לא לגרום להורים שיתנגדו לשלוח את בנו־תיהם לפעילות בגדנ"ע, במידה שמפקד ה־בסיס אומנם ביצע את הדברים שבהם מאשימה אותו שושנה.

אולם פיקוד הגדנ"ע נאלץ שלא להסתפק במסקנות־לא־מסקנות אלה. סרן יגאל פרכ־נר עצמו דרש כי מישטרה־צבאית־חוקרת (מצ"ח) תיכנס לתמונה. גם מישרד־החינוך, שאליו הגיע דיווח מבית־הספר, דרש מסק־נות של ממש. תדמור הסכים שמצ"ח תחקור בפרשה, אולם מסקנות מצ"ח היו דומות ל־אלה של הוועדה שהקים הגדנ"ע.

מכן הלכתי משם לישון, עם רס"ל גדעון יוסיפון."

מיספר פרשים מעידים לרעת גירסתו של יגאל, ומעוררים חשד מסויים: העובדה ש־הרצאת הפתיחה שלו החלה מאוחר, מחניכים נאלצו להמתין לו כ־20 דקות, עד שהגיע לאולם־ההרצאה. העובדה שלמחרת היום זיהתה אותו שושנה, לא־כל־ספק, פעמים אחדות, כמי שעשה בה את המעשה המגונה. מסירה מעל הפרק אפשרות שחייל אחר מהבסיס התחזה כמפקד, ביצע בה את המעשה כשהוא מטיל את האחריות לכך על המפקד האמיתי.

אולם עדותם של שני חובשי הבסיס, וזהה מועלם ואברהם שמואל, אשר העידו כי שמצא אותו אשם, אך נענה על־ידי אלוף־מישנה תדמור: „אני לא מוכן להתעסק אתך עד שתסכים להיבדק במכונת־אמת."

אולם חותנו של יגאל, יוסף זוסמן, אשר אינו אסור בראיון עיתונאי מאחר שאינו איש־צבא, זועם על צה"ל. אומר זוסמן, כשהוא מציג את עמדתו של יגאל: „אני אב שכול. איבדתי את בני במילחמת־ההתשה. כואב לי שצה"ל מתנהג כמו שהוא מתנהג, אל קצין אחר שלו."

זוסמן טוען כי החקירות שעשה צה"ל היו שיטחיות ונועדו להשתיק את העניין. „יגאל הוא שעיר־לעזאזל. הצבא היה צריך לתת תשובות למישרד־החיגוך, ולכן העמי־דו את יגאל למישפט על דבר פעוט־ערך. מה שכואב לי זה שהצבא לא נותן גיבוי לקציניו שלו ושמפקד הגדנ"ע, כדי להציל את עורו, מוכן לזרוק קצין לכלבים.

„אני לא יודע מדוע הבחורה העלילה על יגאל את כל העניין הזה. יכול להיות שהיא קיימה יחסים עם מישהו אחר מתוך הסכמה רק בידיהם היה מפתח למירפאה, וכי בידיו של יגאל לא היה מפתח, מעוררת סימני־שאלה לגבי אמיתות סיפורה של שושנה.

מישפט על עניין פעוט

ם התנהגותו של יגאל, כאשר הת־פוצצה הפרשה למחרת היום, יש לה פנים לכאן ולכאן. מספר המורה שבתאי: „בשעה 12.15 למחרת בצהריים, חברה של שושנה קוראת לי ואומרת: ‚מורה, קרה דבר רציני לשושנה.' שושנה עמדה בצד ובכתה. קראתי לשושנה ולחברה שלה, והיא סיפרה לי את כל הסיפור. אז בלי לחשוב הלכתי לחדר של המפקד. קודם חשבתי שהיא טועה. שאלתי: ‚הוא זה שיורד במדרגות?' ענתה שושנה: ‚כן, זה הוא.'

„הלכתי למישרד, סגרתי את הדלת ואמר־תי לו: ‚לא נעים לי, אך זו חובתי ואני צריך לברר את העניין. מה קרה עם שוש־נה ואתך?' אז היא אמר: ‚איזה שושנה? אני בכלל לא מכיר אותה.' אז הסברתי לו מה ששושנה סיפרה לי, והוא שאל או־תי: ‚האם אתה מאמין לכל מה שסיפרה לך?' אמרתי: ‚כן, ולכן אני אצלך.' הוא שלח אותי לברר את העניין עוד פעם.

„הלכתי וישבתי עם שושנה, והיא סיפרה לי את כל העניין מההתחלה. אז לקחתי את שושנה לחדר המפקד, נכנסתי בפנים והיא עמדה ליד הדלת למטה, ורציתי לשמוע איך היא מספרת לו מול הפנים. הוא לא הסכים ששושנה תיכנס בפנים בלי ההורים, מנהל בית־הספר ומפקחים של הצבא. הסכמתי, ואמרתי לה שאני מזמין את כל האנשים. אז היא אמרה: ‚אם תעשה את זה, אני מתאבדת.' אז כבר היו לי שתי מחשבות, אם הילדה אומרת שהיא לא רוצה הורים והמפקד לא רוצה לבד.

„המפקד הודה שהוא בדק רק את ה־ברך שלה, בחדרה. הוא אמר לי בבירור שהוא בדק את הרגל. את זה הוא אמר בסוף. כשהבאתי את הילדה לחדר, אחרי שהוא אמר ‚לא מכיר אותה', הוא אמר שהוא בדק לה את הברך."

עימות נוסף נערך בין שושנה ליגאל, על־ידי ועדת החקירה של הגדנ"ע. הפגי־שה ביניהם נערכה בנוכחות הוריה של שושנה ואנשי צבא.

יגאל אמר בפגישה: „אני בכלל לא מכיר אותך, מה את רוצה ממני." ואילו שושנה התפרצה בבכי וצעקה: „איך אתה לא מתבייש עכשיו להכחיש את הכל."

כאשר התבקשה שושנה באותה פגישה, לחזור על הגירסה שלה לפרשה היא טע־נה: „אני לא יכולה לדבר בנוכחותו, הוא מפחיד אותי."

יגאל הזעיק מייד את קצינת החן, סגן־מישנה חנה („חני") שריר. סיפרה חני על הפרשה: „דיברתי עם יגאל, והוא סיפר לי שהגדנ"עית מתלוננת שלילה קודם היא שמרה ומפקד־הבסיס ניסה להפשיט אותה, ועכשיו היא רוצה לעזוב את הבסיס. ידענו שיש לנו שתי אפשרויות: או שנפנה ל־מצ"ח, או שנשחרר אותה הביתה באחריות המורה ושהנושא ייסגר. המורה המליץ ש־היא תישאר, מאחר שפחד מתגובת המישפ־חה. על־פי ההתרשמות ניראה לנו שהיא לא תנסה להפיץ זאת ועדיף שלא תסבול מזה, ונקוה שבזה זה יישאר. המפקד העדיף שמצ"ח יתערב מיידית. אך לטובת ה־גדנ"עית הסכים שלא לערב את מצ"ח."

יגאל עצמו אינו מוכן להגיב על הפר־שה. הדבר היחיד שהיה מוכן לומר לכתב העולם הזה: „כל מי שמכיר או ראה את שושנה, יודע שאני לא עשיתי לה כלום." הוא פנה אל מפקד פיקוד הגדנ"ע, ודרש לערער על פסק־הדין של סגן מפקד־הפיקוד

המפקד:

לא היו דברים מעולם! לא נגעתי בה! בסך־הכל הלכתי לראות טלויזיה במועדון!

גדנ"עית

למפקד הבסיס!"

„יש עוד דבר. אפילו אם יגאל היה רוצה לעשות את זה לבחורה הצעירה, הוא לא היה עושה את זה בלחץ של זמן, כשהוא ידע שהוא צריך לתת הרצאה אחרי 10 דקות. מה אנשים חושבים, שהוא הגיע עם החנות של המיכנסיים שלו פתוחה ל־ופחדה שזה יתגלה, ולכן המציאה כאילו מישהו עשה לה את זה בכוח. והמישהו הזה צריך להיות מפקד־הבסיס, איתו היא נפגשה באותו ערב, כשהוא שלח אותה לשמור בחדרה.

נערות גדנ"ע מקשיבות לשיעור פוליטי*

מעשה מגונה או דימיון פורה?

הרצאה בפני הגדנ"עים? חוץ מזה, כולם יודעים שלא היה לו מפתח למירפאה.

„אבל הטענות של המישפחה שלנו הן לא אל הבחורה, אלא לשילטונות הגדנ"ע. קשה לי להאמין שצה"ל מתייחס ככה אל קצין שלו. אין עדים לכל העניין, ויש מילה של בחורה צעירה מול מילה של קצין ב־צה"ל."

מבלי לקבוע מי צודק בפרשה זו, האם סרן יגאל פרכנר עשה בשושנה מעשה מגונה או שהיא העלילה על הקצין הצעיר, אין ספק כי צה"ל הסתבך שוב במערכה של טישטוש ונסיון להסיח את דעתו של ציבור הורים גדול של גדנ"עיות, כשהוא מסכן בכך את שמם הטוב של הגדנ"ע ושל מיפעל גדודי־הנוער. אם אכן ניצל מפקד בסיס הגדנ"עיות את דרגותיו וסמכותו כדי לעשות מעשה מגונה בתלמידה, היה הדבר חייב להדליק אור אדום אצל שילטונות הצבא, כדי למנוע הישנות מקרים כאלה ולהזהיר מפקדים אחרים בגדנ"ע. עובדה היא שתקופה ארוכה אחרי שהפרשה הת־פוצצה, עדיין המשיך יגאל לשרת כמפקד אותו בסיס, והשתקת הפרשה עלולה היתה להביא לכך שמפקדים אחרים יסיקו כי על מעשים כאלה אין נענשים בצה"ל.

עם העלילה הגדנ"עית על סרן יגאל פרכ־נר, עשו שילטונות הצבא עוול משווע ל־קצין הצעיר. השמועות, הליחשושים והסי־פורים סביב הפרשה עברו מזמן את גבול הכיתה של שושנה, ואפילו יצאו את גדרות מחנה נורית. הם פשטו בחייל כולו, הגיעו לאוזניהם של קציניו, חיילים ומפקדים ב־צבא, לידיעתם של מורים, מחנכים ותלמי־דים רבים, ולעיר־מגוריו של יגאל, חדרה — מבלי שניתן לו להתגונן.

אין ספק שצה"ל צריך לחקור את הפרשה מחדש, ביסודיות רבה, כדי להחליט אם יש מקום להעמיד את סרן יגאל פרכנר לדין על מעשה מגונה בגדנ"עית קטינה. אם יוחלט להעמיד את יגאל לדין והוא ייצא חייב, חייב מיקרה זה לשמש אות אזהרה לכל מפקד בצה"ל שינסה לנצל את סמכותו כדי לעשות מעשים מסוג זה. פירסום רחב ככל האפשר ירתיע קצינים שאינם מסוג־לים לכבוש את יצרם, וירגיע אימהות רבות.

אם יימצא יגאל זכאי, חייב פירסום רב שיינתן למישפטו לשמש לו תעודת־זיכוי מוחלטת, כדי שיוכלו הוא, אשתו ובתו הקטנה לשאת שוב את ראשם מול מבטי ידי־דיהם ושכניהם.

* בבסיס אחר.

שבוע־האופנה ג'ילה לא רק את הדגמים

הדוגמניות החדשות

חנה אורדן מלכת־היופי לשעבר, בל־טה משיכמה ומעלה ביופייה הטבעי. חנה, שילדה לפני שנה וחצי חזרה לפעילות.

ירדנה גורביץ' הביאה איתה לשבוע־האופנה ספרים ואת כלבה פוצ'י.

מלכת־היופי של שבוע־האופנה היתה, ללא־ספק, ירדנה גורביץ', שאי־ננה דוגמנית מיקצועית, והלומדת היסטוריה של המיזרח־התיכון באוניברסיטת תל־אביב. ירדנה, שלא ניחנה במידות־גוף מושלמות, ניחנה לעומת זאת בפנים מעניינים ובאישיות מקסימה, זכתה במחמאות רבות מצד קניינים ודוגמניות.

הני אסקה ילידת פינלנד, נחשבת כבר בתחילת דרכה כדוגמנית מצטיינת, מת־נהגת בהתאם, מסרבת לדבר עם העיתונאים.

„**ב אות אלי המון** בחורות, כמעט כל בחורה שנייה שנראית פחות או יותר טוב, רוצה היום להיות דוגמנית. אני מקבלת את החומר היותר טוב. קודם־כל, אני דורשת השכלה תיכונית מינימום. שנית, אני רוצה לדעת למה הן רוצות להיות דוגמניות. בחורה שאומרת לי שהיא רוצה לעשות כסף, לא מתקבלת. במיקצוע הזה לא עושים כסף אלא מוציאים כסף, לפחות בהתחלה.

„בחורה שאומרת לי שהיא רוצה בדוג־מנות כבעבודה נוספת, לא מתקבלת. זה פשוט לא ייתכן. המיקצוע דורש התמסרות טוטאלית. אם בחורה אומרת לי שהיא רוצה לעסוק בדוגמנות כבמיקצוע, ושהיא מוכנה להתחיל בשלב הכי נמוך כמו דוג־מנות־בית, שבהחלט אינו זוהר, ואפילו לענות על הטלפון בעונות המתות, אז בחורה כזו אני מקבלת." נאום המלכה קארין דונסקי.

הדוגמנית קארין דונסקי היא, ללא־ספק, מלכת הדוגמניות של ישראל, אלילתה של כל דוגמנית מתחילה, ומטרה לקינאתה של כל דוגמנית מבוקשת, פחות או יותר. בשבוע־האופנה הישראלי עובדת קארין כדוגמנית יחידה אצל אופנאי־הצמרת גדי עון אובראזון, האומר במסורש שהיא, לדעתו, הדוגמנית היחידה בארץ. קארין טוענת שהוא מגזים, ומונה חמש דוגמניות מתוך מאתיים ידועות, שעליהן היא מוכנה לומר בפה מלא כי הן דוגמניות. בין שאר עי־סוקיה היא גם מנהלת בית־ספר לדוגמנות. שמונה מתלמידותיה משתתפות בשבוע האופנה.

לא כל מי שיש לה מידות־גוף מושלמות יכולה להיות דוגמנית. צריך להיוולד עם זה, צריך שיהיה בדוגמנית אותו „משהו" המעלה מעל לממוצע, משהו ההופך סתם אשה — אשה זוהרת.

כל אותן צעירות אלמוניות־עדיין, שהחלו את הקריירה שלהן בשבוע־האופנה, מודעות לעובדה שעולם הדוגמנות הוא עולם אכזר ושמוכרחים להיאבק על המקום בתוכו.

אחת הדוגמניות החדשות הבולטות ביותר השנה היא איילת היימן, סטודנטית לרוק־חות באוניברסיטה העיברית בירושלים. לאיילת מידות־גוף מושלמות. למזלה הב־חינו בכך היצרנים המקומיים מייד בהת־חלה, ועל גופה נתפרו כל ביגדי־הים שייוצרו השנה בארץ. לדבריה, השתלם לה להפסיד שבוע לימודים. „בשבוע־האופנה את מכירה יצרנים, הם מכירים אותך, והשכר גבוה מהרגיל," היא אומרת. יש לה מכונית, והיא חוזרת מדי־ערב הביתה לירושלים, אל הבעל.

ירדנה גורביץ, לעומתה, לא ניחנה במי־

בת־שבע פכט (משמאל) תת־דודה

עם עדנה ברדי חאמריקאית במשך שבוע־האופנה, והשתיים נראו יחד בכל מקום.

של הבגדים, אלא גם של הדוגמניות

דות של דוגמנית אידיאלית. הצעירה היפה בת העשרים, הלומדת היסטוריה של המיזרח־התיכון באוניברסיטת תל־אביב, אינה יודעת עדיין אם רצונה להיות דוגמנית מיקצועית. ביניתיים קיבלה הצעה להשתתף בשבוע־האופנה, והיא נבוכה ומתרגשת.

עדנה ברדי היא דוגמנית אמריקאית גבוהת־קומה ויפהפיה, שאינה מוכנה לגלות את גילה. זהו ביקורה השביעי בישראל, והפעם הראשונה שבה היא מדגמנת אופנה ישראלית. עדנה החליטה כי שבוע־האופנה מהווה עבורה הזדמנות לא־נורמלית לחדור לשוק הישראלי, ואם יילך לה היא תחלק את זמנה בין ניו־יורק ותל־אביב. ביניתיים התערתה עדנה בחברה התל־אביבית, התיידדה עם כמה נערי־זוהר ידועים ועם דוגמניות מפורסמות, ונראה שהיא מרגישה בישראל כמו בבית.

מתרגשות מאד מהעובדה שדווקא הן נבחרו לדגמן בשבוע־האופנה. השתיים מעוררות תשומת לב מרובה בזכות הבגדים שתיכננה סימי אלבז, ושאותם הן מדגמנות. הבגדים, שזכו בכינוי ,אופנה ישראלית אמיתית', תפורים מבד כפיות ערבי, והפכו פופולריים בקרב צלמי הטלוויזיה, ובמייוחד העיתונות הזרה.

גם ליאורה סחה, מי שהיתה אשתו של הזמר בועז שרעבי, משתתפת הפעם לראשונה בשבוע־האופנה. ליאורה, שלא עברה מימיה קורס דוגמנות, אינה לוקחת את העניין ברצינות. היא מתעניינת יותר בצילומי־פירסומת, שבהם היא מצליחה יפה. לאחרונה השתתפה במיספר סירטי־פירסומת, ולדעתה — דוגמנות של אופנה ומסלול זה שיעמום אחד גדול. מדוע, בכל־זאת, היא משתתפת בשבוע־האופנה? „בשביל

איילת היימן

ספרדנטית לרוקחות בירושלים, ניחנה במידות־גוף מושלמות.

ליאורה סחה

אשתו־לשעבר של בועז שרעבי, היא דוגמנית־צילום מבוקשת וזו לה הפעם הראשונה שהיא עובדת בדיגמון אופנה. ליאורה אינה מתלהבת, טוענת כי היא מעדיפה להצטלם ולעשות סירטי־פירסומת. למרות זאת הופנו לצעירה היפה הצעות־עבודה רבות, מצד יצרנים שפגשה בשבוע־האופנה.

מימי שם טוב

בלונדית וחמודת־גו, הפכה דוגמנית אחרי שבעל בית־החרושת שאת מוצריו הציגה, הזמינה לדגמן.

אסתי פרי

לא־כל־כך חדשה לראשונה בשבוע־האופנה, אך משתתפת אסתי זכתה בהצלחה גדולה אצל היצרנים.

אחת הדוגמניות החדשות המעניינות ביותר בשבוע האופנה היא בת־שבע פכט, צעירה בעלת גוף חטוב ושיער בלונדי, הנראית כמו היפית יותר מאשר כדוגמנית. בת־שבע, שהיא אם לשתי בנות, החלה את הקריירה שלה בגיל 16, מעט מאוחר יותר מישאה, ומאז היא מקדישה את עצמה לטיפוח מישפחתה. במילחמת יום־הכיפורים, כשהחליטה לחזור אל מסלול הדוגמנות, נפצע גרשון בעלה ואיבד את שתי רגליו.

רק עכשיו, אחרי שהבעל השתקם, החליטה לחזור לעבודה, והיא עושה זאת במישנה־מרץ. היא משתכרת בשבוע־האופנה שלוש מאות לירות ליום, וזהו פחות או יותר השכר המשולם למרבית הדוגמניות החדשות. על שתי הבנות שומרים הבעל והחמות בבית, והיא מאושרת, כאילו מש חייה החלו מחדש.

ריזי דיי היא אחותו של צלם־האופנה סמי בן־גד, וגם היא מחדשת עתה את ימיה כקדם. לפני כעשר שנים היתה דוגמנית מבוקשת ולאחר־כך נישאה, ילדה שתי בנות ונטשה את המיקצוע. כיום, משגדלו הילדות, חזרה לעבודה, ואת הופעת־הבכורה המחודשת שלה היא מבצעת במיסגרת שבוע־האופנה.

יפעת נצר בת ה־18 ונעמי צבי בת ה־17 וחצי, בוגרות הקורס של קארין דונסקי, הכסף," היא משיבה חד־משמעית.

אחת הדוגמניות החדשות, שרבים טוענים כי היא מתנהגת כאילו היתה אחותה התאומה של קארין דונסקי, היא הגי אטקה בת ה־19, שנולדה בפינלנד וגדלה בישראל. הגי מסרבת לענות לשאלות העיתונאים, מתנהגת כפרימאדונה ומוכירה גושי־קרח גודדי קפוא.

לעומתה, מימי שם־טוב בת ה־21, צנועה ובישנית. היא ההלה את דרכה בעולם הדוגמנות כסוכנת של בית־החרושת שאת דגמיו היא מציגה, תקופה מסויימת שהתה בגרמניה, וכעת היא מתכוונת לעסוק בארץ בדוגמנות. ביניתיים נענתה לבקשתם של בעלי בית־החרושת, הפכה דוגמנית־הבית של המקום. יש לה זמן ורצון ללמוד מההתחלה, ושאיפה להגיע רחוק.

לצד הדוגמניות החדשות מכובבות הוותיקות, כמו חניתה צנטנר, קארין דונסקי, אניטה לווין, ליאירה לפידות וזיווה שומרת. בין הוותיקות להדשות נמצא דור־הביניים, המכיל יפהפיות כמו אסתי זבקו, דינה ברכה, חווה לוי, חנה אורדן, אסתי פרי, מירי אורן ואחרות.

כך או כך, לגבי הוותיקות עוד מעט ייגמר הסוס; דור־הביניים חולם כבר על הצמרת, ואילו לגבי החדשות — המירוץ הגדול אך זה החל.

נעמי צבי

סיימה את הקורס של קארין דונסקי, ומייד הושלכה לתוך העבודה בשבוע האופנה. נעמי מתעניינת גם בתיכנון ועיצוב.

ייצוא „טבק אוריגינל" לתורכיה

שוק חדש וגדול המקיף למעלה מ־40 מיליון תושבים, נפתח בפני החברה הישראלית „לילית" — המחזיקה בזיכיון מחו"ל לסידרת מוצרי הטיפוח לגבר „טבק אוריגינל".

המדובר בזכויות השיווק לתורכיה, שקיבלה „לילית" לאחרונה מהחברה הבינלאומית „טבק אוריגינל" — שמר־כזה בשוייצריה.

עד עתה היתה תורכיה מייבאת את מוצרי „טבק אוריגינל" מאירופה. מאחר והחברה־האם בשוויצריה נוכחה שרמת הייצור במפעלי „לילית" אינה נופלת במאומה מזה שבמפעליה באירופה, ובהעריכה את ההצלחה שמוצרי „טבק אוריגינל" קצרו בשוק הישראלי, הח־ליטה החברה להעביר את הטיפול בשוק התורכי לחברה הישראלית.

הייצוא מישראל יקיף מיגוון רחב של מוצרים מסידרת „טבק אוריגינל", כגון: אפטר שייב, קצף לגילוח, משחת גילוח, מי קולון, מי שיער, דיאודורנטים, ועוד מוצרים חדשניים ו„נועזים", כגון ספריי לשמירת התסרוקת הגברית, בודי לושן וקצף למקלחת — מוצרים חדשים שעד כה לא יוצרו עבור גברים דווקא.

מר דוד נוסבאום, מנכ"ל „לילית", מסר כי לאחרונה הוכפל שטחו של המפ־על בתל־אביב והוכנסו מכונות וציוד חדש לקווי הייצור, כדי לספק את הדרישה הגוברת בארץ וכן לענות על הדרישה משווקי חוץ שאליהם כבר מייצאת „לי־לית" (כגון מיספר מדינות ביבשת אפ־ריקה).

המנהל שיקם את עצמו

(המשך מעמוד 21)

אגושביץ, שהיה נגר וחבר בהתאחדות. כן אומר כץ כי ההתאחדות תקבל חלק מרווחיה של צהר תמורת מסירת החוזה לידיה.

בדיקה בתיקי רשם־החברות העלתה, כי חברת צהר נרשמה והתארגנה בסוף שנת 1971 ותחילת שנת 1972. מניותיה מוחזקות בחלקים שווים בידי אגושביץ, סטולר ו־יהודה פדן, כשלכל אחד מהם 500 מניות רגילות ו־10 מניות הנהלה. שלושתם גם מנהלים של החברה.

זה שהאדונים אגושביץ וסטולר עשו עיסקה עם התאחדות בעלי־המלאכה, ש־קיבלה קרקע השווה מיליונים ממינהל־מקרקעי־ישראל על שמה ומסרה אותו ל־אחרים, זה עניין אחד. אולם מה למנהל החברה הממשלתית לשיקום המלאכה ב־חברה פרטית, המתחרה בעסקיה ובאינטר־סים שלה בחברה הממשלתית?

עם שאלה זו פניתי אל האיש הקובע בחברה, משה מן, מנכ"ל בנק־טפחות, ה־אחראי מטעם הממשלה לחברה לשיקום המלאכה. כאשר סיפרתי לו את הפרשה השיב, כי כשנודע לו לפני כמה חודשים שפדן הוא בעל־מניות בצהר, דרש ממנו למכור את מניותיו או להתפטר מתפקידו. פדן הבטיח לו להפסיק כל קשר עם צהר.

משה מן אישר גם, כי פדן קיבל לפחות פעם אחת סכום של 10 אלפים לירות דמי־ייעוץ מבעלי־המלאכה. מן הודיע בצורה חד־משמעית, כי אם נכון שפדן ממשיך לעסוק בעיסקי צהר, הוא יפטרנו מייד.

אחת הסיבות לכך שפדן עושה כרצונו, היא שמשה מן עוסק בענייני טפחות, ואין לו פנאי להשגיח על טוהר־המידות של פדן. חבר אחר של מועצת המנהלים של החב־רה לשיקום המלאכה הוא זאב וינר, המנ־הל־הכללי של מרכז מישען, המייצג במו־עצת־המנהלים את עיריית תל־אביב. נראה שגם וינר עסוק, ואין לו זמן עבור החברה. לעומת זאת נראה כי חבר אחר של מוע־צת־המנהלים, עוזי ורדי־זר, מצא לו זמן, והוא נסע לחו"ל על חשבון החברה.

עובדה היא שפדן מצא לנכון לקבל את אישורו של משה מן לנסיעה שלו לחו"ל, שעלתה 18 אלף לירות, כאשר מן אישר לו רק 14 אלף לירות. כן ביקש פדן ממן לאשר לוורדי־זר השתתפות בנסיעה לחו"ל, בסך 4.653 לירות.

מי חייב לבדוק מה

השאלה היא מדוע צריכה מדינת־ישראל לשלם את הנסיעות הללו? האם נסעו השניים ללמוד בחו"ל מכירת אולמות־מלאכה? ואם כן, מדוע לא תשתתף חברת צהר, שבה שותף פדן, בהוצאות־הנסיעה? אחרי הכל, בעבודתו עוסק פדן גם במכירות של צהר.

אילו לפחות היתה החברה הממשלתית במצב משגשג ורווחי, היה ניתן איכשהו להבין כי המנהל עוסק בעסקים פרטיים הנוגדים את טובת החברה. אבל מאזנה של החברה לסוף מארס 1975 מראה על הפסד נקי של כ־300 אלף לירות. כלומר, אילו דאג פדן קצת יותר להקטנת מלאי־המיבנים של החברה הממשלתית, על־ידי מכירתם, היה מקטין את ההפסד. אבל כשהוא דואג למכירות המיבנים של החב־רה הפרטית שלו, ברור שמצב החברה ה־ממשלתית שבהנהלתו אינו מעניין אותו ביותר.

פדן עצמו נהנה למדי מן החברה ה־ממשלתית. הוצאות ההנהלה שלה בשנת המאזן הגיעו לרבע־מיליון לירות! הוא לא היסס אף לקחת לעצמו, כהלוואה מכספי החברה המפסידה, סך של כ־200 אלף ל"י!

עד כאן סיפור העובדות. עתה חייבת להתערב בעניין שורה ארוכה של גורמים:

- מינהל־מקרקעי־ישראל, החייב לב־דוק כיצד העבירו קרקע שהוצא ממנו ל־צורכי ההתאחדות בלבד. בדיקות בשטח הבנייה מראות, כי רק חלק מן המיבנים הגמורים משמש לחברי ההתאחדות. כך, למשל, כמה אלפי מטרים הושכרו למשרד הביטחון, ועוד כמה אלפי מטרים ללקוחות שונים שאינם חברי ההתאחדות.
- רשות החברות הממשלתית ועיריית תל־אביב, האחראיות על החברה לשיקום המלאכה, חייבות לבדוק את סידרי הניהול בה.
- היועץ־המישפטי־לממשלה חייב לב־דוק אם עיסקו הכפול של פדן עומד בתנאי טוהר־המידות.
- משה מן מטפחות צריך לנקוט צע־דים, אם אכן רומה.

הופיע!
גיליון חודש פברואר של
חדשות המשטרה
ירחון המשטרה בארץ ובעולם
84 עמ' של כתבות ענק
* כך גילתה המישטרה את הכספת
* כך נלכדה כנופיית סוחרי הנשק מרמת־אביב
* ישראל על מפת הפשע הבינלאומי
* פירסום בכורה: משטרות ערב
הפצה: „גד", צ'לנוב 13, ת"א

כדורגל

בית"ר ירושלים -

עיניים לכתר

הקריאות „יש אליפות! יש אליפות!", שבקעו אחרי נצחונה של בית"ר ירושלים על מכבי תל־אביב 2:0 בשבת האחרונה, סימלו יותר מכל את אוירת השיכרון שאחזה באוהדי בית"ר ירושלים, הנושאים עיניהם לכתר אליפות המדינה בכדורגל.

משהו מוזר ובלתי־צפוי אירע העונה בשורות הקבוצה הבית"רית. אשתקד סיימה במקום הלפני־אחרון, ועמדה לרדת לליגה א'. היום, אחרי המחזור ה־19 בליגה, מדורגת הקבוצה בראש הטבלה, כשלמאזנה 25 נקודות ויחס־שערים נדיר של שלושה־עשר שערי זכות.

פוד ההצלחה — הצעירים. בשבת הלפני אחרונה, כשהביסה בית"ר ירושלים את הפועל חדרה 2:4, ניתן האות להסתערותה של הקבוצה הבית"רית על פיסגת הליגה הלאומית. בשבת האחרונה הוסיפה הקבוצה למאזנה ניצחון נאה — 2:0 על מכבי תל־אביב בירושלים, כשאת השערים כובשים, בלי סנטימנטים, שני כדורגלניה־בעבר של מכבי תל־אביב, שלמה ג'רבי ודויד קרקו. הראשון הורחק בשבת האחרונה מהמיגרש, יחד עם בלם מכבי תל־אביב צבי רוזן, שניהל איתו קרב מהלומות.

על אימון הקבוצה מנצח המאמן ניסים בכר. „אנשים לא התרגלו לראות את בית"ר ירושלים כגורם רציני בצמרת," הוא אומר. „אבל מניצחון לניצחון יתחילו אוהדי הכדורגל בישראל לראות את בית"ר ירושלים כקבוצת־צמרת לכל דבר. לא נכון לומר שהרמה של הכדורגל הישראלי ירדה, ומשום כך בית"ר עלתה. פשוט, אנחנו הרבה יותר טובים ותכליתיים בהשוואה ל־עונה שעברה. שבה הזדנבנו בתחתית."

התאוששותה המופלאה של קבוצת בית"ר ירושלים, באה בעיקר תודות למאמנה ניסים בכר בן ה־32, מי שהיה שחקן של מכבי תל־אביב ונבחרת ישראל. עם קבלת מישרת המאמן לידיו, החליט לבצע עירויי־דם, שנתבקש מכורח המציאות של העונה אשתקד.

„כשבאתי לבית"ר החלטתי שיש לבנות שלד של קבוצה צעירה. כך שתחילה שיחררנו את השחקנים הוותיקים. קיבלנו שלושה כדורגלנים: החלוץ שלמה ג'רבי, מהכוח רמת־גן; חיים רוזנבלום ודויד קרקו ממכבי תל־אביב, שהם שחקני־הגנה. סוד ההצלחה שלנו," מטעים המאמן, „מתבטא בצעירים שלנו.

„אנחנו הקבוצה הצעירה ביותר בליגה, והגיל הממוצע של חברי הקבוצה נע בין 21 ל־22 שנים. למען האמת, גם בעונה שעברה היו לנו אותם צעירים. התברר שהניסיון היה חסר להם, ובגלל גורם מכריע זה הידרדרה הקבוצה לתחתית."

אדמי אוהדים שרופים. בשורות הצעירים בולט אורי מלמיליאן בן־ה־18, המשרת עתה בצה"ל. אורי מלמיליאן נחשב מיגרש במהירות, ומתחילים לשיר. ברחובות ירושלים," מוסיף הקשר, המועסק כפקיד בעיריית ירושלים, „רואים אותי ומזמינים אותי לסעודת מלכים. לפעמים לא נעים לסרב, עלולים לחשוב שאני סנוב."

משימה אפשרית בהחלט. מלך־השערים של הקבוצה, שקיבל בשבת האחרונה נגיחה בפניו מצבי רוזן, בלם מכבי תל־אביב, ונלקח בשל כך לטיפול רפואי בבית החולים שערי־צדק, מדהה שהקהל מעניק לו חמימות. וזאת, אולי, מפני שבקבוצתו לשעבר, הכוח רמת־גן, כלל לא הרגיש מהו קהל אדוק ושרוף. כדבריו: „אני הולך לקנות בשוק מחנה־יהודה פיסטוק חלבי ושקדים לשבת. עושים לי חבילה של שקדים ואגוזים. המוכרים, שהם שרופים על הקבוצה, לא רוצים לקבל ממני כסף. אני הולך בירושלים לקנות חולצה, ואני יוצא מהחנות עם ז'קט וזוג מכנסיים."

בקבוצת בית"ר ירושלים אין מדברים על אליפות. „אם נעבור את מחסום ה־33 נקודות, שהוא מעין חוף־מיבטחים של ההישארות בליגה, נמשיך לשחק ,פתוח', ואף ננסה להיכנס לתמונת האליפות," אומר מאמן הקבוצה בראייה שקולה. „להגיד את האמת," מוסיף ויקטור לוי, „לשחקנים אין די ניסיון כדי לרוץ לאליפות."

אוהדי בית"ר ירושלים, לעומת אליליהם, רואים בזכייה באליפות המדינה בכדורגל, משימה אפשרית בהחלט. קשה להעלות על הדעת מה יתחולל, אם אכן בית"ר ירושלים תזכה באליפות המיוחלת. „האוהדים שלנו יעשו כזה קרנבל," אומר ויקטור לוי, „שאחיהם בישראל עוד ילמדו איך חוגגים את יום העצמאות."

היום כמחונן מבין הכדורגלנים הצעירים בישראל. הוא ניחן בבעיטה חזקה לשער, שולט היטב בכדור, ומנווט בהצלחה את התקפת הקבוצה. חוליית־הקישור, הכוללת את ויקטור לוי, דני נוימן ואורי מלמיליאן, מהווה את החלק החזק ביותר של הקבוצה.

הקהל הבית"רי של הקבוצה תורם לה רבות. כל אוהד־כדורגל בישראל כבר שמע באוזניו את העידוד הקולני שמעניק הקהל הבית"רי לאליליו. „כבר היום," מודה המאמן, „שוררת בירושלים אווירה של טירוף. מה שמעניין הוא שגם אישים בכירים מפורסמים באים לחזות במישחקי הקבוצה. בין האוהדים השרופים אפשר למצוא את פרופסור וייצברג מבית־חולים הדסה, ו־פרופסור נוימן, אביו של השחקן דני נוימן.

„אף פעם בקריירה שלי לא ראיתי קהל כזה. קהל שבא מכל קצות הארץ. לפני כשבועיים, למשל, הגיעו לחדרה 2500 אוהדים בית"רים מתוך 5000 הצופים שחזו במישחק. הגיעה אפילו משאית אוהדים מחצור הגלילית."

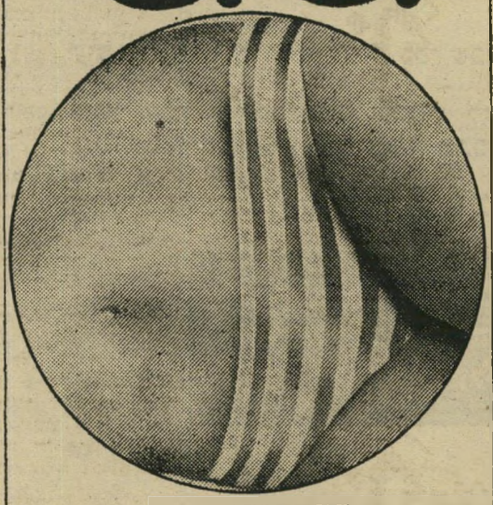
ויקטור לוי בן ה־27, שהוא הכוח המניע של הקבוצה, מספר על הקהל ומוסיף: „במישחקי־חוץ אנחנו לא מרגישים ש־אנחנו משחקים מחוץ לתחומי ירושלים. האוהדים שלנו משתלטים על העידוד ב־

שחקני בית"ר ירושלים צוחקים בתום המישחק •
שיכרון בירושלים

• מימין: קרקו (מס' 6), ויקטור לוי (10), אורי מלמיליאן, אברהמי.

היי
חופשיה עם או־פֶּה

הטמפון הקטן שכבש את העולם

גלריה לאמנות תוראל
מתכבדת להזמינכם לתערוכת
ציור, פיסול וקולנוע
של האמן
עודד שמיר
התערוכה תינעל ב־27.2.76
שעות הביקור יום־יום 13.00—11.00, 20.00—17.00
שישי 13.00—11.00, שבת 13.00—11.00, 21.00—18.00
רח' ז'בוטינסקי 3, ת"א, מול מלון „הילטון"

תצוגת ענק

כיורים, אסלות, אמבטיות, חרסינות, קרמיקה ואביזרים. פאר תוצרת איטליה.
מוזמנים לחזות לבונטין 1, תל־אביב.
טל. 623978
המטבח, חשרותים וחדר האמבטיה יראו כמו בדירות הפאר שבאירופה.
הדימיון והחלומות יחפכו למציאות נעימה, לאחר שתבקר אצל היבואן משה קטן בע"מ.

גלוי דעת

כך הם באמת פני הדברים:

1. עיסקת 19 הדחפורים בוצעה כפי שבוצעה ביוזמת משרד הבטחון.

2. תנאי חוזה העיסקה, לכל פרטיו, לא הוצעו על ידינו, אלא הועתקו מא' ועד ת' מחוזה זהה שנעשה עם חברה אחרת לפנינו לפי אותה מתכונת.

3. בחוזה מצויין במפורש שכל המסים יחולו על משרד הבטחון:

> "... כן יחולו על המשרד (קרי: משרד הבטחון) חשלומי מכס, היטלים וארנונה, וכל ההוצאות הקשורות בהפעלת הציוד בארץ ..."

(דו"ח מבקר המדינה האחרון, עמוד 767)

4. רעיון ההתקשרות עם חברת חוץ (במקרה זה החברה הפנאמית) אינו שלנו. אנו הצענו למשרד הבטחון שתי הצעות אחרות:
   א) לקנות בעצמו את הציוד הנ"ל, להעמידו לרשות כל הקבלנים בארץ לרכישה או להשכרה, מבלי ש„רגבים" תהיה בכלל צד בעיסקה. אופציה זו עמדה למימוש עד קיץ 1975.
   ב) לאפשר לנו לקנות את הציוד בכסף ישראלי, ללא ערוב החברה הפנאמית, ואז, כמובן, כל המיסים והמכס היו חלים עלינו.

5. החברה הפנאמית, מראש הוצגה למשרד האוצר, הבטחון ושאר הגורמים המעורבים, כחברה אנונימית ולכן אנו רואים עצמנו חייבים לא לגלות את שמות בעלי המניות אשר מסיבות השמורות עימם, מעדיפים להישאר בעילום־שם.
   באם עסקות עם חברות אנונימיות הן מחוץ לחוק, שמשרד האוצר יודיע על כך, ושיחוקק חוק מתאים. מאות עיסקות בארץ נעשות בדרך זו ביזמת משרדי הממשלה, כדי להקל על משקיעי חוץ. לנו; בכל אופן, לחברת „רגבים" (שייקה ירקוני) אין מניות בחברה זו.

6. האם כך מתנהלים הדברים במדינת חוק?
   — האם יש צדק בכותרות עיתונים המפלילות מראש, שהאזרח עומד מולן חסר־אונים וחסר אמצעים להכחישן?
   — האם ידענו, טרם המעצר, כי אנו נתבעים לשלם את המכס? האם פנו אלינו שלטונות המכס בענין זה ולו גם פעם אחת?
   — האם הציבור מודע לעובדה שטרם נמצא בסיס לתבוע אותנו על עבירה כלשהי? האם נתנו אנשים דעתם לעובדה שהמכס בעצמו, שהוא התובע הפוטנציאלי, דרש שחרורנו בערבות סמלית ומינימלית של 3,000 ל"י?
   — האם שאל מישהו את עצמו כיצד יכול אדם (או חברה) להבריח 19 דחפורים כאילו היו שעוני־יד?
   — מי עומד מאחורי כל הענין? מי הבמאי ומהם האינטרסים שלו?
   — האם גם כשירד הנושא מסדר היום והכל יתברר כעורבא־פרח נקבל כותרות בעתונים?
   איננו מוכנים להיות שעירים לעזאזל במלחמת יוקרה בין רשויות ומשרדים, אשר מגמגמים ואינם מדברים גלויות וברורות.

7. ולכל חברות עבודות העפר הגדולות האחרות (ציבוריות ופרטיות):
   ידוע וברור לנו כי אתם דאגתם לאיסוף אינטנסיבי ונמרץ מאד של מידע נגדנו משום שהצלחתה המסחרית של חברת „רגבים", לאורך כל הדרך, באה לה למרות ובגלל שמעולם לא הסכימה להשתתף בקנוניות שלכם להעלאת מחירים.

זכרו: זריקת בוץ אינה אקט חד־צדדי.

נעשה כל שבידינו לטיהור שמנו.

שייקה ירקוני
חברת „רגבים"

במדינה

תל־אביב

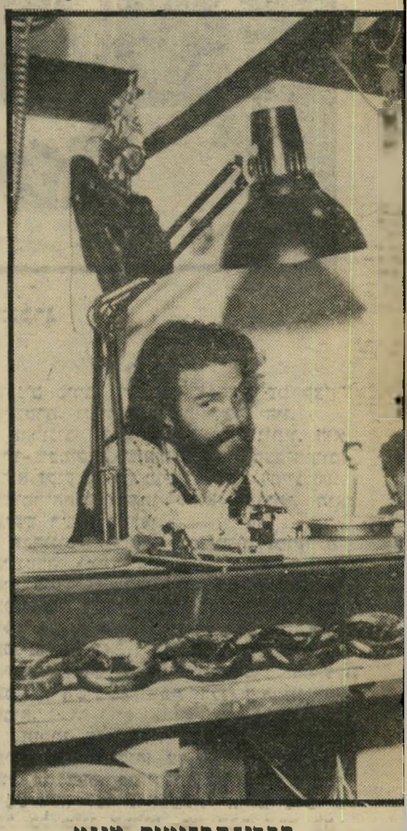
נוסטלגיה בגרוש

רוצה מרק? רוצה תקליט? בוגרי „אזיאנס" מספקים את הכד ברחוב ירמיהו

כשמחירי התקליטים מרקיעים שחקים, ואינם שווים עוד לכל נפש, נוצר חידוש ברחוב ירמיהו בתל־אביב: סיפריית־החלפה של תקליטים, ששמה נוסטאלגיה. לא ברור אם הנוסטאלגיה היא על שום אותם ימים שבהם מחיר התקליט היה סביר, או על שום אותם ימים שבהם, תחת להחליף תקליטים היו עדיין מחליפים ספרים.

יוני מגנט בן ה־25, הוגה רעיון הסיפרייה ובעליה, טוען כי מיפעלו החדש זכה בהצלחה מרובה, וכי ברשימת החברים שלו תופסים חלק נכבד תלמידי־גימנסיה שאין בכוחם לממן קניית תקליטים מדמי־הכיס שלהם.

מודעות לא תשרום. הסיפרייה שוכנת בתוך חנות מיניאטורית בת שתי קומות. בקומה הראשונה ארבע מערכות

ספרן־תקליטים מגנט
צדקה ומשקה יצילו ממוות

סטריאופוניות ומערכת טייפ־קסטות. אליהם תקליטים מכל הסוגים, תוצרת חוץ ותוצרת הארץ, מאכלסים את המדפים. בחדרון קטן, סיפרי־כיס לעשרות. על הקיר לוח־מודעות ועליו מוצעים למכירה כלי־נגינה, ומערכת סטריאופונית פלוס רדיו במחיר 600 לירות.

סטודנטים מציעים עצמם כחשמלאים, נגרים וכו', סטודנטיות מציעות עצמן כבייבי־סיטר ועוזרות־בית. כל אחד יכול לתלות מודעה ללא תשלום. בקומה השנייה כריות על הריצפה, ואוזניות. על שולחן נמוך, עשרות שבועוני־פופ מרחבי העולם. אפשר לבוא לכאן להאזין למוסיקה ולהחליט באיזה תקליט לבחור, וגם להתכבד במשקה.

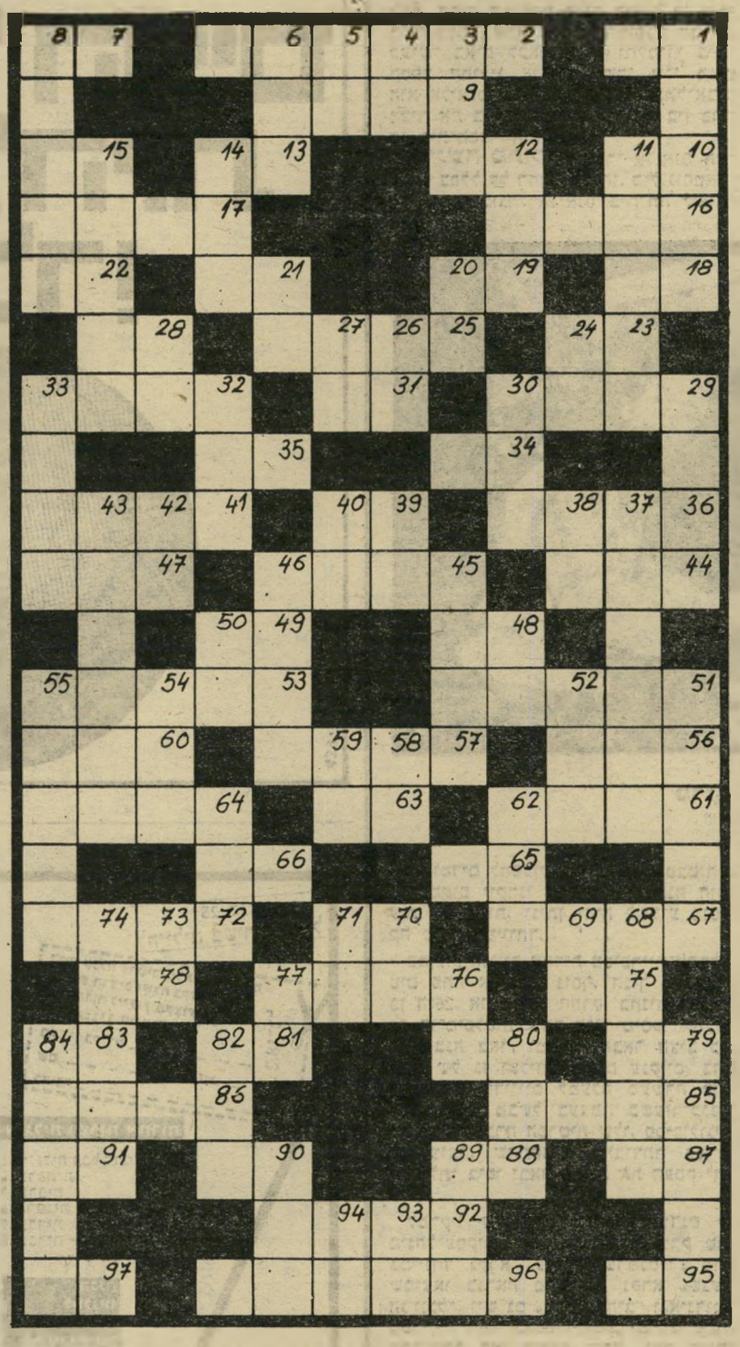
על לוח־המודעות תלויה מודעה המגלה כי דמי־החבר במועדון, לשנה אחת, הם בסך 25 לירות בילבד. מחיר־החלפה חד־פעמי של תקליטים „עייפים" 2 לירות, תוצרת־הארץ חמש לירות, ותוצרת־חוץ שבע לירות.

מודעה נוספת מזהירה: „ניסיון זמני: הרשלום עבור משקאות נתון לשיקול דעתכם, אך זיכרו: צדקה תציל ממוות!"

המקום פתוח רק מהשעה חמש אחרי־הצהריים.

(המשך בעמוד 34)

תשבץ העולם הזה 2007

מאוזן:

1) כיסא כבוד; 2) מחלקי היממה; 7) נוסף, עוד; 9) סגן; 10) שאין נשמה בו־אפי; 12) אומלל; 13) בתוכך; 15) מופע, באנגלית; 16) עובד־אדמה; 17) בניינים; 18) יחידה ברכס; 19) סחוב!; 21) בוא!; 22) מיספד (יחזקאל ז', י"א); 23) חבר־ממשלה; 25) סיעה בכנסת; 28) מתווי־הנגינה; 29) נקי וצח; 31) בת־קול; 32) מקהלה ישראלית; 34) אותו אכלו בני־ישראל במידבר; 35) אריג מיקראי מובחר; 36. אבן יקרה; 39) מילת־זיזיון; 41) מין מישחק בכדור וסוסים; 44) חיוני להכנת הבגד; 45) קיבוץ בנגב; 47) דרך. באיטלקית; 48) קול הפרה; 49) גבבה; 51) בירת וויילס; 53) דריסה; 56) סופו של אויב; 57) האטמוספירה מלאה בו; 60) מילת־קריאה; 61) הגיעה לידי פיתרון; 63) מבלה את הלילה; 64) מיגדל־תחמיץ; 65) בוסתן; 66) יום־טוב; 67) דמות; 70) נרו יאיר (ר"ת); 72) אחת המחתרות; 75) מספיק!; 76) רך ונוח; 78) מרגן; 79) ענף רך; 80) אדון; 81) בילבד; 83) אחד השוואים; 85) אשרה; 86) אמר לא־אמת; 87) נישא; 88) בוא מלמעלה ל־מטה!; 90) תבואה; 91) תן!; 92) קיבוץ גדול בארץ; 95) פתי; 96) ספיד; 97) חי לילי.

מאונך:

1) קיבוץ בדרום; 3) דג נהרות; 4) נע ממקומו; 5) קידומת הולנדית; 6) דיברי־התברברות; 8) משהו; 11) גנטיקה; 12) תוצרת הדבורים; 14) גרם־מעלות לאונייה או למטוס; 15) לימוד; 20) מן ההורים; 21) מזל; 24) רוח ללא קץ; 26) קריאת־יגון; 27) משתחווה; 28) מספיק!; 29) מביגדי־הקודש; 30) מישור גבוה; 32) גץ; 33) תשוקה גדולה; 37) חרק יפהפה; 38) זכר בבקר; 39) זז; 40) קריאת־צער; 42) קרס; 43) עיר בקפריסין; 45) שמתפקידו להעלות ארוכה; 46) מכשיר ביתי חיוני; 48) מילת־שאלה לזיהוי; 50) כינוי; 51) סכין־קצבים; 52) מעיתוני־הבוקר בארץ; 54) יהיה; 55) ראשוני; 58) נהר באפריקה; 59) מטבע יפאני; 62) אביזר חיוני במכונית; 64) מדרגות־הקצונה; 68) קרויים בטעות שושנים; 69) כמות גדולה; 70) כמו 39 מאונך; 71) מכינויי האלוהות; 73) קיים; 74) עיר בקפריסין; 76) מאור קטן; 77) לא־טעים; 79) סבון; 80) בקצב מואץ; 82) יחס־גומלין; 84) עיר ברוסיה; 89) עוף־טרף; 90) חיצוניותו; 93) שמו הפרטי של דה־מופאסאן; 94) סופו של אור.

קשקשת 2007

הפעל את דימיונך ונסה למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת", ת.ד. 136, תל־אביב. ההגדרות הקולעות ביותר תפורסמנה, ובעליהן יזכו בכרטיס כניסה זוגי לקולנוע דרייב־אין בתל־אביב, קולנוע־המכוניות היחיד בישראל.

קשקשת 2005

● רואה־שחורות מיקצועי. **פיר אל־חלד**, רח' הר־דפנה 20, סביון

● שני הלוחות לפני הברית. **עפרי בקר**, רח' השופטים 61, קריית־מוצקין

● זון, חמור, ותן לצלם את הנוף! **ענת סודאי**, רח' אליהו מפירנה, שיכון דן, תל־אביב

● זהירות, פקיד מס־הכנסה מרחרח אחריך! **אדי מיזרחי**, רח' שרשרת 23, אפקה, תל־אביב

● שתי נזירות מרכלות על העולם הבא. **שירי בן־עמי**, רח' יהודה הנשיא 36, נווה־אביבים, תל־אביב

השבוע בדרייב־אין
בשעה 5.30
„קריאת הסכנה"
בשעות 7.15—9.30
בכורה ארצית
„תעלומת עדשית המגע"

בס'טונות
● שמלות הריון
● מכנסי הריון
● טוניקות הריון
● חליפות הריון
כהן מודל
תל־אביב, רח' נחלת בנימין 4, קומה ב', דרך החצר
פתוח עד 7 בערב
(סגור בשעות 4—2)
להזמנות ע"י סוכן: טל. 50344, ת"א

(המשך מעמוד 33)

הצהריים ואילך שכן בעליו, בוגר שני טרימסטרים בחוג לפילוסופיה של אוניברסיטת תל־אביב, אוהב מאד את שעות הבוקר ומשום כך הוא מנצל אותן לשינה.

החל מהשעה חמש הומה המקום מפה־לפה. חברי המועדון אינם רואים בו סיפרייה בלבד, אלא גם מקום־מיפגש חברתי. בעיקר באים לכאן בוגרי ותלמידי בית־הספר התיכון אליאנס, שכן יוני מגנט הוא אליאנסי לשעבר, וכל ילד בתל־אביב מכיר את בריית־הסתרים הכרותה בין בוגרי בית־הספר הזה.

הרגשה מתוקה. בוגרי אליאנס התלבשו בכלל על רחוב ירמיהו. מול נוסטאלגיה פתחו בוגרי אליאנס בית־תה שאותו דבס לחפש שם את אשתו, לפי העדות שנמסרה בבית־המישפט מפי אהרונוב, הנאשם, בעצמו.

השכנים סירבו להתערב. אהרונוב נכנס לחצר ביתו של קצין־המישטרה דבס, ברחוב השדירה 7 א' בשכונת מטלון בפתח־תיקווה, והתקרב לחלון הדירה, שבקומת־הקרקע. „שמעתי את קול אישתי ואת קולו של דבס," סיפר, „שניהם היו עסוקים במישחק־אהבה. אישתי אמרה: ‚משה, תגמור כבר, הרגת אותי.'"

הבעל הפך מטורף ברגע ששמע את קול אשתו, וזינק מייד לדירתו של שכן באותו בית. אהרונוב דרש מהשכן שייכנס יחד עם שכן נוסף, לדירתו של הקצין דבס, כדי לתפוס את אשתו בשעת־מעשה. הם עומדים להספיל בקרוב, והם מבטיחים כי במקום יוקרנו סרטים, תיערכנה תוכניות אמנותיות, וניתן יהיה לשמוע מוסיקה טובה במיוחד.

מרקן רייכנברג
שיהיה מתוק

במרחק חנויות אחדות מסיפרייה־התקליטים פתח אליאנסי נוסף, חנוך רייכנברג בן ה־26, את פונדק המרק. בחנות קטנטנת דו־מיפלסית, דחס חנוך מיספר שולחנות, בנה באר, ומאחרי הבאר הציב כיריים של גז ועליהם סירים ענקיים, בהם מתבשלים מדי־יום למעלה מעשרה סוגי מרק שהוא מבשל בעצמו, כשעוזר־כנגדו משמשת החברה הפרטית שלו, פסיכולוגית במיקצועה, שהתפנתה מעבודתה במרכז הקהילתי ביפו ובאה לבנות את העסק יחד איתו.

למרקיו של חנוך, שהוא סטודנט למינהל־עסקים, שמות מלהיבים. מרק טוב במייוחד נקרא „צרפתי שרמנטי"; מרק שמוצאו כנראה מאפריקה נקרא „שגעון הג'ונגל", ויש גם „נזיד מלהיב" ו„אינדונזי מטריף", ועוד כהנה וכהנה. המקום פתוח ערב־ערב למן השעה שבע, ואת שעת־הנעילה קובע אחרון הסועדים. ויש גם מנות אחרונות, „שייצאו בהרגשה מתוקה."

דרכי חיים

מישחקי מין־במישטרה

הוא מעז שתפס את אשתו עם קצין־מישטרה — והמישטרה השתדלה לטשטש ולהעלים

השעה היתה ארבע אחרי־הצהריים, כאשר התעורר אהרון אהרונוב משנתו וגילה ש־אישתו, יפה, עדיין לא חזרה הביתה. היה זה בשבת, ה־10.1.76, ואת התאריך הזה לא ישכח אהרונוב לעולם.

מיד קפץ ממיטתו ויצא לחפש את אישתו הצעירה. בליבו של אהרונוב ניקר חשד נורא. הוא מיהר היישר אל ביתו של משה דבס, קצין־מישטרה בדרגת מפקח המתגורר בסביבה. „הייתי בטוח," גילה אהרונוב השבוע בבית־מישפט־השלום ברמלה, „שלדבס יש קשרים עם אשתי".

לא קשה לשחזר את צעדיו הבאים של אהרונוב, באותה שבת אחר־הצהריים, כשיצא מבוהל לביתו של קצין־המישטרה שכנים סירבו להסתבך בפרשה עם קצין־מישטרה, ויהיו הנסיבות אשר יהיו.

אהרונוב לא איבד את עשתונותיו. הוא ידע שבמיקרה שאדם נמצא במצב־חירום, והוא זקוק לעזרה מיידית, עליו לחייג 100, ושומר־החוק יזהרו לבוא לעזרתו. הוא ביקש רשות לטלפן.

אהרונוב חייג 100, בקו ישיר למוקד המישטרה, ומייד ענה לו היומנאי התורן. הוא ביקש שישלחו מייד שני שוטרים לביתו של הקצין דבס, כדי לתפוס אותו ואת אשתו של אהרונוב, שנמצאה איתו בפנים. היומנאי ביקש ממנו שימתין רגע על הקו, ואחרי ש„התייעץ עם מי שהתייעץ במוקד, השיב: ‚בשביל דבר כזה אנו לא נבוא.'

„חזרתי חזרה ליד התריס, והתאספו בינתיים קרוב ל־40 עד 60 על־יד הכניסה של מר דבס. כשהגעתי לשם עברה כבר רבע־שעה לפחות. שמעתי אותם מדברים על כל מיני דברים. מר דבס אמר לה: ‚חכי, תני לו להיכנס למשבר. הוא יהיה יותר שבור.' והיא ענתה: ‚משה, אני חושבת שעכשיו הוא שבור. אם נציע לו קצת כסף, הוא יסכים לחתום." מן הדברים הבין אהרונוב שקצין־המישטרה ואשתו־שלו מתכננים דרכים לשבור אותו ולאלצו לוותר על חרכוש.

אהרונוב חזר אל מחוץ לדירתו של קצין־המישטרה דבס, והמשיך להאזין לקולות מעבר לחלון. המישטרה לא הגיעה. לפתע, בסביבות השעה חמש לפנות־ערב, התכוננה יפה לצאת את דירתו של הקצין־המישטרה. אהרונוב זינק קדימה, תפס לבנה בחצר, וחיכה. כשיצאה, הוא רץ לעברה, בעט בפניה, ויפה נפלה במקום כשדם זורם ממיצחה.

חקצין חזמין מישטרה. מי שהזמין את הניידת הפעם היה הקצין, משה דבס. בהתחלה, אחרי שיפה נפלה ארצה היא היה המום, קפא במקומו ולא אמר מילה. הוא לא ניסה אפילו לעצור את המתנפל, אהרונוב, בעלה החוקי של האשה, שהתנהג כמטורף.

קצין־המישטרה, הבין כנראה, שהסתבך, בשל עצם העובדה שהפרשה התפוצצה בדירתו. הוא נותר קפוא עד ששמע את קולה של יפה וגם אז, לא העז לעזור לה. הוא לא הושיט לה יד, לא ניסה לסייע לה לקום מקרקע החצר, השאיר אותה שוכבת בשלולית־דם.

מתלוננת יפה אהרונוב לפני ואחרי תקיפת בעלה
עם לבנה בפרצוף

יפה ביקשה מן הקצין שיתקשר בטלפון ויזמין עורה־ראשונה, אך הוא לא הצליח להשיג אמבולנס. אז התקשר לתחנת־המישטרה בפתח־תיקווה, והורה לשלוח אליו אמבולנס ונידת.

באותה עת היה גם אהרונוב בחצר ביתו של דבס. הוא לא זז משם, ולא גילה התנגדות למעצרו על־ידי השוטרים שהגיעו בניידת. אהרונוב נסע עם אשתו לבית־החולים בייליינסון, ואחר־כך ירד בתחנת־המישטרה בפתח־תיקווה, בחקירתו הראשונה סירב לומר דבר, באומרו שמה שיש לו לספר, יגלה רק במישפט.

חקירה על־ידי חבר. את החקירה ניהל הסמל ציון כהן ממישטרת פתח־תיקווה, ידיד ותיק של הקצין משה דבס, שבדרך־כלל עוסק בחקירות של פשעים חמורים. הוא דאג לכך ששמו של הקצין דבס לא יעורב כלל בפרשה. בבקשה לה־ארכת מעצרו של אהרונוב, שהוגשה למחרת היום לבית־מישפט־השלום בפתח־תיקווה, נאמר שיפה אהרונוב נפגעה בביתו של קצין מישטרה, אך לא הוזכר שמו המפורש. יתירה מזו, בכתב־האישום שהוגש נגד אהרון אהרונוב נאמר רק, שהמתלוננת נפגעה כאשר עמדה לצאת מביתה של שכנה. לא יותר מכך.

היה פגם חמור בחקירת המישטרה, בכך שהקצין המעורב בפרשה, שבביתו התרחש המאורע, היה אחד מקציני היחידה שאליה השתייך הסמל ציון כהן מי שניהל את החקירה.

במישטרה התלוננה יפה שבעלה אהרון אנס אותה, ורצה לשדל אותה לעסוק בזנות למענו. היא טענה שהוא אמר לה לצאת לעבוד בכביש, ולקחת שלט לצורך זה. כן טענה שבעלה איים עליה שיהרוג אותה.

טענות אלו לא זכו באמון רב, ואהרון לא הואשם כלל בעבירות מסוג זה. אנשי־המישטרה ידעו שבין בני־הזוג התרחשו מריבות רבות וחמורות.

בין השאר הוסיף אהרונוב: „אני מתמצא במחלקות המישטרה כי ישבתי שנתיים בכלא, בגלל תלונותיה. שנתיים סבלתי בגלל התלונות האלה. הכל בגלל האהבה בין מר דבס ואשתי.״

יפה התלוננה פעם נגד בעלה על כך שגנב מעל ונעלים, ממעבידו, ובמישפט שהתנהל נגדו הוא יצא זכאי רק בגלל חוסר הוכחות נגדו. אך יומיים לפני שתקף את יפה בדירתו של הקצין דבס, הורשע אהרונוב בבית־המישפט בפתח־תיקווה על שהיכה את אשתו, והוטל עליו עונש מאסר בפועל של שישה שבועות. השופט דחה את ביצוע העונש, לבקשתו של הנאשם, לצורך סידורים מישפחתיים. ב־8 בינואר, הסתיים המישפט הקודם, וב־10 בינואר, יומיים לאחר־מכן, כבר תפס אהרונוב את אשתו בדירתו של קצין־המישטרה משה דבס.

בניגוד להוראות־החוק. חוקרי־המישטרה סירבו לשחרר את אהרון אהרונוב מן המעצר, ביקשו מבית־המישפט להאריך את מעצרו עד תום ההליכים המישפטים נגדו. כך ישב אהרונוב מאחרי סורגים במישטרה למעלה מחודש ימים, עד לסיום מישפטו. ולא זו בילבד, אלא שחוקרי־המישטרה מגעו מסניגורו של הנאשם כל אפשרות להיפגש איתו בימים הראשונים שלאחר המיקרה, וזאת בניגוד מוחלט להוראות החוק, וללא הסבר מתקבל על הדעת.

כאשר נודע לשופטת המחוזית הדסה בן־יתו, על נסיונות המישטרה למנוע מן הפרקליט, יוסף חבה, להיפגש עם אהרונוב ולשוחח איתו בחיותו במעצר, נזפה במישטרה והורתה להעביר אל מפקד המחוז הדרומי של המישטרה, ניצב אריה איבצן, העתק מהחלטתה בנדון.

בבית־המישפט בפתח־תיקווה ביקש סניגורו הנוכחי של אהרונוב, עורך־הדין שימחה איתן, משופט־השלום שיפסול עצמו מדיון בפרשה, מפני שבעבר דן בתיקים קודמים של אהרונוב, וגם חתם על הארכת מעצרו. לצורך זה ביקש הפרקליט להעביר את התיק לדיון בבית־מישפט אחר. שופט־השלום, דויד קרניאלי, פסל את עצמו, והתיק הועבר לבית־מישפט השלום ברמלה.

בבית מישפט זה טען בשבוע שעבר, קצין המישטרה משה דבס, גרוש (52), שיפה אהרונוב (30) באה אליו לדירתו באותה שבת גורלית, כדי להתייעץ איתו בעניין מישפטי.

בבית־המישפט אמר עורך־הדין איתן: „הכל היה תרגיל מישפטי. הם ידעו שעומד נגדו מאסר שנה וחצי על־תנאי, וביקשו לגרום לנאשם להגיב באלימות, כדי שהמאסר על־תנאי (שאותו קיבל רק יומיים קודם־לכן) יופעל נגדו.״

יפה עצמה, מצידה, סיפרה אף היא שהלכה לדירתו של קצין־המישטרה רק כדי לשוחח איתו על מישפטו של בעלה שהסתיים לפני יומיים. אלא שפרקליטו של הבעל, עורך־הדין איתן, לא השתכנע מטענה זו, ושאל את הקצין אם קיים יחסים מיניים עם אשתו של הנאשם, אהרון אהרונוב.

דבס השיב שלא קיים עמה יחסי־מין. ואז, כאשר נודע לדבס שבאולם בית־המישפט נוכחים עיתונאים (כתב וצלם של העולם הזה), קם על רגליו וביקש מהשופט שהדיונים במישפט זה יתקיימו בדלתיים סגורות, כן ביקש להוציא צו האוסר פירסום הדברים שנאמרו במישפט.

השופט חייך ודחה. לא נותר לשופט אורי שטרוזמן אלא לחייך ולדחות את הבקשה. בקשות מסוג זה מגישים בדרך־כלל לבית־המישפט כאשר מדובר בעניינים סודיים הקשורים בבטחון המדינה, או כשרוצים להגן על קורבנות מעשי־אונס חמורים או במיקרים המסורטים בחוק, שזה לא היה אחד מהם. נראה שהקצין דבס חשב, שכאיש־מישטרה יש לו פריוולגיות בבית־המישפט.

בעדותה גילתה יפה אהרונוב שנישאה עם אהרון הם נישואין שניים, מזה קרוב ל־11 שנה. לפני־כן היתה נשואה ב־פעם הראשונה, במשך שנה וחצי, והתגרשה מפני שבעלה היה עקר.

יפה טענה שמעולם לא נפגשה עם הקצין דבס, חוץ מאשר באותה שבת אחר־הצהריים. אך הוא עצמו הודה שביקר בביתה. הבעל, מצידו, טען שראה את אשתו עוד לפני כשנה במכוניתו של הקצין דבס, כשנסעה איתו.

בכתב־התביעה דרשה התובעת, עורכת־הדין מרים חרמון, להטיל על הנאשם עונש מכסימלי לפי החוק. היא מנתה את הרשעותיו הקודמות, והכריזה שהנאשם מסוכן, ובמייוחד למישפחתו. כן ביקשה להפעיל נגדו מאסר־בפועל, ואת המאסר על־תנאי שהוטל עליו בבית־המישפט ב־פתח־תיקווה יומיים לפני שאירע המיקרה.

השופט הזכיר, בגזר־הדין, כי ייתכן שיש ממש בחשד שהנאשם מטיל באשתו ובקצין דבס, והחשד הזה הוא שגרם למה שקרה. אך אין אדם יכול לעשות דין לעצמו, פסק. משום כך הטיל השופט מאסר בפועל של חמישה חודשים על אהרון אהרונוב.

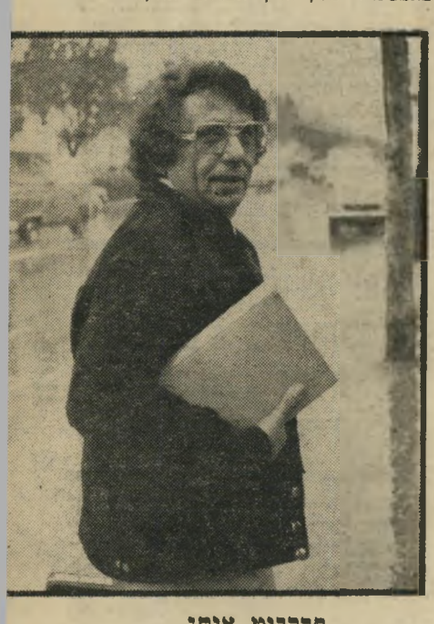
בתקופה זו תוכל יפה לבקר בביתו של הקצין דבס ללא כל חשש שמישהו יפצח את פניה בעזרת לבנה. כעת היא מכינה תביעה אזרחית, שאיתה תגיש נגד בעלה באמצעות עורך־הדין אברהם אורן.

קצין־מישטרה דבס
— ולא אחרונה

נאשם אהרונוב מובא לבית־המישפט
לא פעם ראשונה —

פרקליט איתן
לא נתנו להיפגש

ביום ה־8 באוקטובר הבקיעה קבוצתנו שער עצמי, בשעה שהיריב התחמם עדיין במחצית המיגרש שלו ולא עבר את קו־האמצע

8.10: שער עצמי

ה מערכה שהתחוללה בחזית הדרום ב־8 באוקטובר 1973 היתה אחת מאותן התנגשויות נדירות, שבהן ניתן לאתר בבירור את נקודת־ההכרעה וגם להגדירה — במונחים מדוייקים של כוחות, מהלכים, זמן ומקום.

תוצאתה נחרצה בשעה 10.30, עת הגיעה אל אוגדת שרון פקודת האלוף גונן, מפקד פיקוד־הדרום, שאותה אוגדה תצא מיד מגזרתה — היא „הגזירה המרכזית" של החזית — ותמהר לנוע אל הגזירה הדרומית.

החלטה זו ניתנה בגזירה ובעיתוי הגרועים ביותר לנו. במקום שקודם היה המצב הטאקטי בגזירה זו לטובתנו והבטיח הצלחה — מוגבלת, במיקרה הגרוע; ניצחת, במיקרה היותר טוב — נשקפה עתה סכנה מוחשית להתמוטטות מקומית, אשר בעיקבות ניצולה המושכל על־ידי המצרים היתה עלולה להוליד קריסת החזית כולה ונסיגה־בהלה עמוקה.

הסכנה לא התממשה, רק מפני חללו התלוש והמרוחק של בונקר הפיקוד. המציאות שנצטיירה והשפיעה שם לא היתה זו ששררה באמת בשדות־הקרב, אלא בבואתה המעוותת והחסרה — כפי שעיצבוה בדמיונם שוכני־הבונקר, על־פי דיווחי הקשר, המפות ותצלומי־האוויר. חלקם של המצרים במישחק היה חיצוני ופאסיבי באופיו. הם הועילו בעיקר כזרז ומאיץ לאירועים, וכן תרמו להמחשת משמעות ההחלטות שנפלו בפיקוד, ותוצאותיהן.

מאת
בנימין עמידרור

תמונה בבונקר

א כך צורכי קבלת ההחלטה הקובעת על־ידי אלוף־הפיקוד, כאילו לא היו המצרים קיימים כלל: מעשיהם או מחדליהם, כפי שאירעו בשטח, לא העלו ולא הורידו לעניין זה.

יום זה נסתיים ככישלון חרוץ לנו, רק בגלל סיבות פנימיות — ובעיקר משום הפער שבין הציפיות המוקדמות לבין התוצאות הסופיות. אבל עד שלא קמה אצלנו הסערה, לא חלמו כלל המצרים שביום זה התחולל המיפנה לרעתנו.

דומני כי עד עצם היום הזה אין המיצרים מבינים כדיוק על מה הי־רעש. מכחינתם ודאי שאין להם דבר להתפאר בו ב־8 באוקטובר, ומאזנם המיבצעי האובייקטיבי בו מורה על כישלון, לא על הצלחה. במונחי הכדורגל ניתן יומר, שכמי עט הפסדנו ב„מישחק" זה, ביגלל שער עצמי שהבקיעה קבוצתנו, שעה שהיריב התחמם עדיין כמחצית־המיגרש שלו, ואפילו לא הספיק לעבור את קו־האמצע.

אומנם, כבר בתיכנון של מיתקפת ה־8 בחודש, שנעשה בליל 8—7, הופיעו שגיאות חמורות ביותר (ראה סקירתנו „מהלך אלעזר", העולם הזה 1980). גם ברי כי במהלך ניהול הלחימה שגו ברן, ומפקדים כפופים באוגדתו, שגיאות קשות (על חלקן עמדנו בניתוח התקפות ברן בפירדאן, בסקירות קודמות). אך בידי מיפקדת־הפיקוד נמצאה האפשרות המעשית לנטרל את השפעתן השלילית של שגיאות אלו, ועוד לנהל את המערכה כך, שלמרות עשייתן תושג הצלחה, או לפחות שתסתיים לחימת היום באי־כישלון.

מיפקדת הפיקוד לא ביטלה מה שקילקלו אלעזר וברן, אלא עוד הוסיפה טעויות — גדולות וחמורות יותר — משלה. בגללן ובעיקבותיהן הפכו כישלונות ברן, אשר כשלעצמם היו מקומיים ומוגבלים, לכימעט־קטסטרופות. והשלכותיהם איימו לחרוג הרבה מגבולות המקום והזמן של התרחשותם.

יש אפילו להרחיק לכת עוד יותר ולומר כי, בחשבון סופי, מאזנה של אוגדת ברן, ב־8 באוקטובר, חיובי יותר משלילי, משום שהיא אשר הציילה את חזית הדרום משגיות מיפקדתה.

אך כמו בצליחה לאפריקה כן ב־8 באוקטובר, לא אוגדת ברן, אלא אוגדת שרון, היא העוצבה שמילאה את התפקיד המרכזי בחזית הדרום. ההבדל הוא, שבקרב הצלחה הכריעה האוגדה על־ידי מעשיה, והיא שביצעה את רוב הלחימה בפועל. ואילו את גורל ה־8 בחודש הרצה בכך, שלא נטלה כל חלק בלחימה הקובעת, אלא ביזבזה את כל זמנה (עד לפנות־ערב) בתנועה עקרה לאחור, דרומה ושוב צפונה, כשהיא שוחקת את הטנקים שלה וסותמת את הצירים, הסתומים בלאו־הכי.

בשחר ה־8 באוקטובר היו כוחות פיקוד־הדרום ערוכים, כזכור, כך: הי־שליטה המעשית על הקטע שבין קנטרה והים נמסרה לתא"ל (אחר־כך אלוף) קלמן מגן ז"ל. ברן היה עדיין ממונה על מגן, אך אוגדתו עצמה היתה ערוכה רובה על כביש הרוחב, מול קנטרה ומטה, ערוכה לתקוף. מהברגה דרומה עד כישוף, נערכה אוגדת שרון, כאשר חטיבת חיים נמצאת באיזור הברגה וונגביל; חטיבת אמנון פרושה ליד צידני, נוזל וחמוטל; וחטיבת טוביה, עם יחידת הסיור האוגדתית, בפיקוד בנצי כרמלי ז"ל, תופסת את חמדיה ו־כישוף. הגיזרה הדרומית של החזית נמצאה באחריותו של אלברט מנדלר ז"ל, מפקדה של „אוגדת סיני" המקורית. כוח־צנחנים סדיר, בפיקוד אל"מ עוזי יאירי ז"ל, התחפר בראס־סודאר.

מיצרים במצור

ת וכנית המיתקפה קבעה, כידוע, כי ראשונה תתקוף אוגדת ברן את ארמיה 2, תוך שתעבור לרוחב חזית אוגדת שרון חרצה את גורל ה־8 באוקטובר בכך שלא נטלה כל חלק בלחימה

איתנותם העיקשת וכושר־לחימתם של ציוותי ויחידות־הטנקים באוגדת ברן, כפיוץ הגורם־המושיע הקבוע — נחיתותם הממורתית של המצביאות וכושר־הביצוע הי־מיצריים.

את מערכת השיקולים וההחלטות של פיקוד הדרום, ב־8 בחודש, ניתן לתאר כמעין מישחק עצמי, שהתנהל ב־

כשהאוגדות השחוקות של ברן ואלברט ניהלו קרבות קריטיים, טיילה אוגדת שרון בעורף

דת שרון ולפני תותחיה — אבל שרון לא ייטול חלק מתוכנן בהתקפה, וישמש רק עתודה. אחרי הצלחת ברן, ייצא שרון דרומה ויתקוף את ארמיה 3, כאשר ברן נשאר בצפון ואלברט מתבטל בתפקיד עתודה.

בצד המצרי ודאי ניראה יום ה־8 ב־חודש — השלישי למילחמה והשני ב־שבוע — כיום רווי בעיות; עקב קשיים

שונים — בעיקר בפריצת הסוללות — פיגרה הצטברות־הכוחות של ארמיה 3, לעומת התיכנון. מצבה של ארמיה 2 היה גם הוא הרה־סיכונים. שיטחי ביצות אשר ממיזרח ל„אי" התעלה (אל־בלח) הכתיבו פיצול מתוכנן של הכוח. מול קנטרה צלחה דיוויזיית חי"ר 18. שתי דיוויזיות חי"ר האחרות של הארמיה צלחו בין „האי" לאגם המר. שם נועד לקום ראש־הגשר הארמיוני העיקרי, שאליו ינועו אחר־כך גם דיוויזיות השיריון (טנקים וממוכנת) של הארמיה.

דיוויזיית חי"ר 16, עם אלמנטי הטנקים המסופחים, כבר הקימה ראש־

צורת ההגנה היחידה עם טאנקים שהכירו מפקדי יום־הכיפורים היתה ההגנה הסטאטית

גשר רחב בין האגם־המר לאגם־תימסח, והתפשטה כ־6 קילומטר מיזרחה. היא השתלטה על איזורי אמיר („החווה הסינית") ומיסורי, וגם עד „קו הגבעות" וכביש החת"מ (חזיזית — פוטון) כנראה כבר הגיעה (באיזור מכשיר).

דיוויזיית חי"ר 2 פיגרה אחר שכנתה. עד בוקר ה־8 בחודש לא עלה בידה להקים בסיני אלא שלושה ראשי־גשר חטיבתיים, כימעט נפרדים: האחד בין דרום, נתבקש אישורו — ותוך שתי דקות גם ניתן, מפני שאי־אפשר היה אחרת, בכל הנוגע לנעשה בחזית־הדרום גופא, זה המטכ"ל בעיקר מן הנתונים וההערכות שהזרים לו הפיקוד. כיוון שלא ראה להחליף את מפקד החזית וגם לא ירד לסיני, לנהל את הלחימה שם באופן אישי, לא היתה לאלעזר כל ברירה, אלא ללכת בעיקבות הפיקוד. הסיג של אישורו המוקדם, אשר הציב להזזת שרון, היה תמות מלכחילה. וכבר עם נתינתו צריך היה שיבינו כל הנוגעים, כי ההכרעה הקובעת למעשה תהא זו של מפקד הפיקוד, ו־הרמטכ"ל ישמש חותמת־גומי, לא יותר. (העילה הסבירה היחידה לתגבי של אלעזר התבטאה באפשרות שאולי יחליט, מסיבות איסטרטגיות, להימנע מהשקעת אוגדת שרון בלחימה בדרום, כדי שיוכל להניעה לחזית אחרת — כסייג שהוטל על עתודות־הדרום בששת הימים. לא מצאתי כל רמז לשיקול כזה, אשר השפיע על קביעת אלעזר).

כך נושא הרמטכ"ל רק באחריות הכללית והאמצעית לשיפת שרון, בעוד לכך שאר המחלקים הי אופרטיביים הראשיים במילחמה, אבל האחריות והאשמה הישירות, המעשיות והקובעות רובצות על מפקד־הפיקוד לבדו.

נסיגת ה„ביזיון"

קודת הנסיגה מן הגיזרה והירידה דרומה הגיעו לאוגדת שרון ב־10:30. הביצוע החל ב־10:45. במקום חטיבת חיים נכנסה מול הברגה חטיבת גבי. עיקר כוחה היה גדוד־המילואים הטרי של חיים עדיני, שנוסף על הגדוד המקורי בפיקוד עמיר, אשר שב וניבנה בלילה לאחר שנשחק כימעט כליל ביום הקודם.

עדיני נע על כביש החת"ם ב ע ו ר פ ו של שרון, ומשום כך לא בא בכל מגע עם המצרים. בהגיעו להברגה הסיבו גבי, לפקודת ברן, ורק אז התקדם לכיוון התעלה. ב־11:00 לערך פתח עדיני, לפקודה, ב־הסתערות־הסולו הראשונה לכיוון הפירדאן על ציר חביבה. כעבור מחצית השעה כבר נסוג, באבידות כבדות. עוד קודם־לכן החל ברן מקדם מן הצפון את חטיבת נתקה, עם שניים מגדודיה (השלישי נשאר מול פית־חת־קנטרה המסוכנת). ב־12:00 לערך עזב אמנון, של שרון, את גיזרתו — כפי הנראה, בלא שדאג מישהו לתיאום מוקדם ולביצוע החלפה־בקו מסודרת, עם חטיבת אריה של ברן, אשר נעה לגיזרה זו (עם שני גדודים; השלישי תיגבר את גבי). אולי הסיבה היתה, שמשימתו של אריה לא היתה החזקת הקו, אלא הנחתת התקפה לכיוון פורקן. מסתבר כי אריה הגיע עד נוזל וחמוטל.

ב־14.00 לערך נסוגה חטיבת שובניה של שרון מגיזרתה, בלא שתוחלף על־ידי כוח

באותו יום מכריע הוריד פיקוד־הדרום ממצבתו הפעילה רבע מעוצמתו הכללית

כלשהו. במקומה נותר במקום רק גדודו הבודד של כרמלי.

באותה שעה — 14:00 — ציווה הפיקוד לפתע את שרון, שיעצור מייד את מרוצתו דרומה, וישוב עם עיקבותיו לגיזרתו המקורית, יתקוף את החווה־הסינית, „מיסורי" ו„מצמד" — רק כדי שלאחר־מכן יחזור וישים פניו דרומה, אל אריה 3.

אותה עת עדיין היה ברן במצב התקפה: הסתערות־הסולו השנייה, של גדוד יגורי מחטיבת נתקה, החלה, על ציר ערוב, מול זרקור, רק ב־14:30. אריה היה אז עדיין „לוחץ" (אחד הביטויים הריקים־מתוכן, שהתאזרחו בצה"ל ביום־הכיפורים. משמעותו הרגילה: „עומד במקומי ושומר מגע")

(המשך בעמוד 40)

לזנק מ„קו הגבעות", אל יעדם הצבאי־אסטרטגי „הסופי" במילחמה — קו מיתלה־רפידים־בארדאוויל — כאשר הדיוויזיות המשוריינות הן המובילות).

אבל עתה כבר נפוגה השפעת ההפתעה. מילואי־צה"ל הגיעו לחזית ותפסוה בכוח רב, כשהם ניצבים בעמדות נוחות להגנה, לאורך כל „קו הגבעות". ההתקפות המצריות הונחתו — בהכרח — חזיתית ומן הכיוונים הצפויים, כאשר התוקפים נעים מן השטח הנמוך הנשלט, אל התוואים הגבוהים השולטים. יתר־על־כן, לפחות בגיזרת דיוויזיה 2 לא אישר צימצום שיטחם של ראשי־הגשר, אפילו טכנית, ביצוע כל תימרון טאקטי. לכן, לא נותר להם אלא לדחוף קדימה מאסות חי"ר וטנקים, בחיפוי מאסות של ארטילריה — ולקוות לטוב. כל השתהות בפריצה מיזרחה היתה עלולה להפוך את ראשי־הגשר השטוחים והצפופים של דיוויזיה 2 מלכודות־מוות, שאליהן ייקלעו — בניחותה, ומטווח רחוק — מטוסים, ארטילריה וטנקים ישראליים, כאשר כל פגז מוצא לו מטרה.

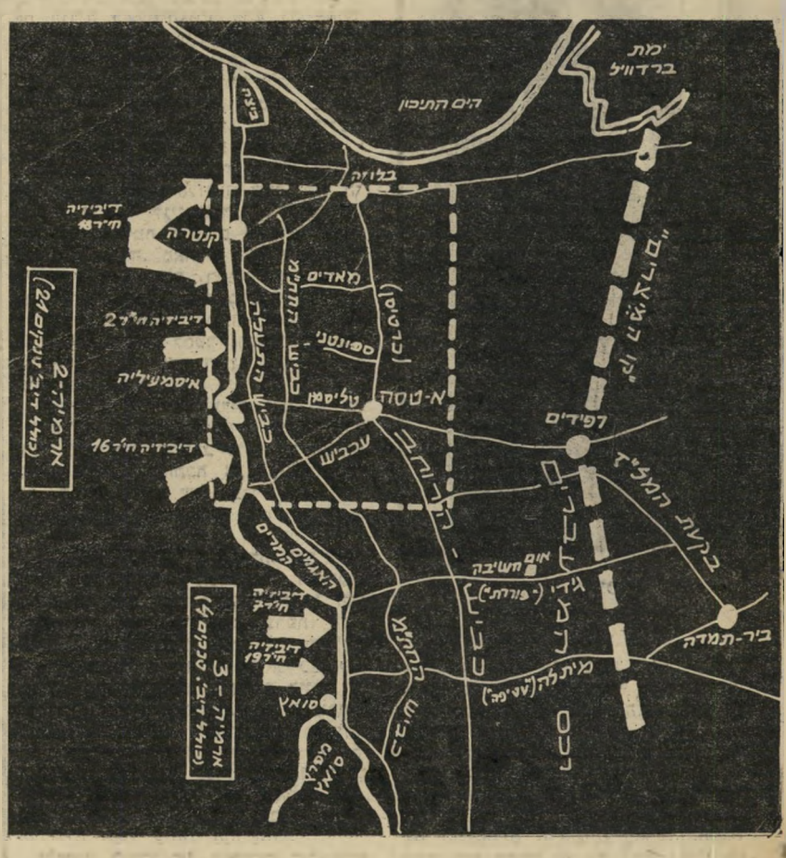
שליפת שרון

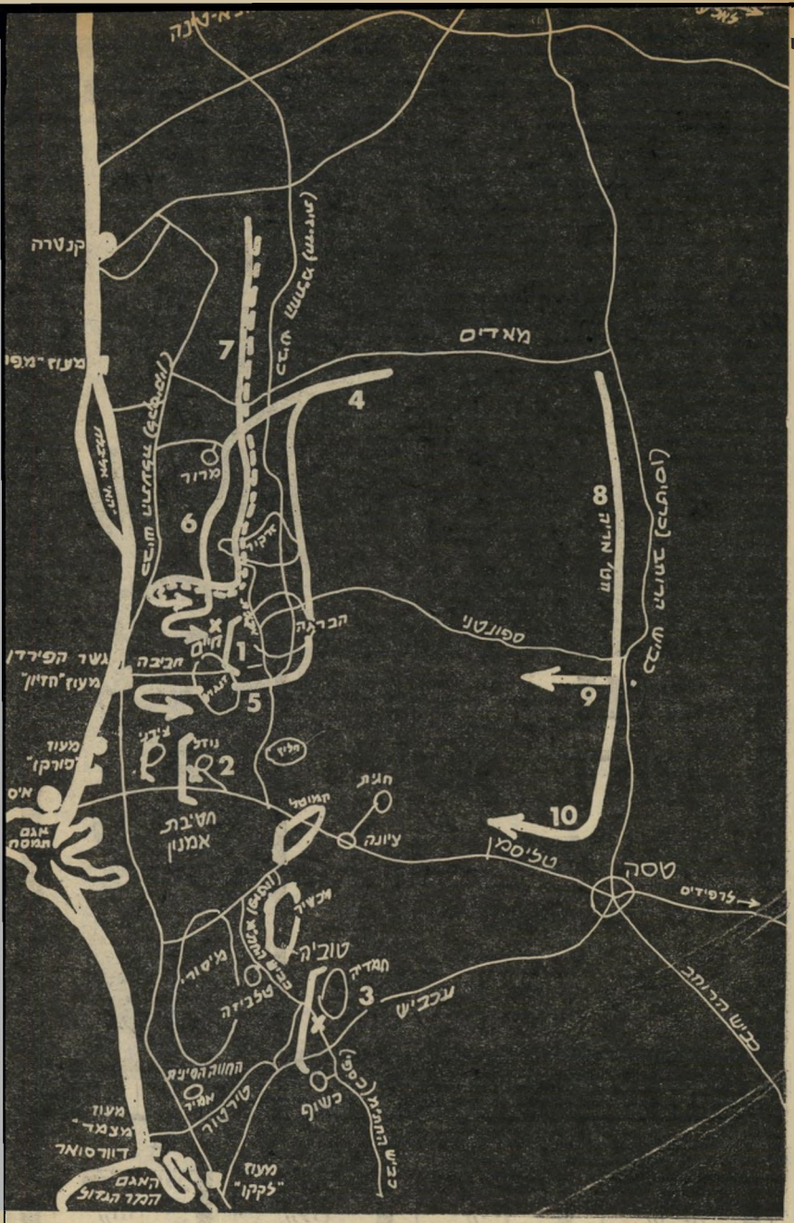
ב אום־כתף, כששת־הימים, תקף שרון ומחץ את דיוויזיה חי"ר 2 של הצבא המצרי. עתה שוב ניצב שרון מול דיוויזיה 2, ושוב נשקף סיכוי, שיוכל לסגור את היד של אוגדתו על צוואר יריבתה המצרית. כדי שיום ה־8 באוקטובר יסתיים בכישלון מצרי — אשר, גם אם לא יהפוך מפלה מוחלטת, ודאי יכשיר את הקרקע להנחתת „מכת־החסד" של פיקוד־הדרום, בעיקבותיו — נדרש ממיפקדת חזית־הדרום לא יותר מאשר המעט־מזעיר: שלא תעשה דבר, ורק תימנע מייזום שגיאות חמורות מדי ומביצוען.

אכן, כאשר העשייה היא מעל ליכולתו האמיתית של אדם ומעבר לכישוריו, עשוי המחדל לשמש הטוכה שברעות — יאילו המעט יזיד אפין.

אמת זו נעלמה, כנראה, מידיעת האנשים הקובעים במיפקדת החזית — או נשגבה מבינתם. כך החליט גונן לשלוף את שרון לאחור ודרומה. בעשותו כן, הגשים במו־ידיו וביצע את המהלך היחידי האפשרי, שיכול היה להפוך בבת־אחת, בנסיבות הזן, יתרון ברור לנו, למצב של נחיתות כימעט־מכרעת; ולפתוח במו־ידיו, בעבור המצרים — באורח שלא יכלו לחלום עליו וגם לא לתכננו — את הפתח היחידי לאי־כישלון, אשר בפועל כמעט הפך להם הצלחה־רבתי.

ליכאורה ניתן לראות גם את הרמטכ"ל דויד אלעזר, אשם גם הוא בתזוזת שרון. בערב הקודם הורה אלעזר כי מהלך זה ייעשה רק לאחר קבלת אישורו. ואומנם, אחרי שנפלה ההחלטה במיפקדת חזית

קולנוע

שחקנים

ג'יין בירקין –

הכל בגלל אצבע

בסרט חדש בשם יצאנית בע"מ, שיוצג בקרוב בתל־אביב, נוסעת הכוכבת הראשית, ג'יין בירקין, יחד עם אחד מלקוחותיה, ברכבת־התחתית. הרכבת דחוסה לעייפה, הדוחק גדול, כאשר הלקוח מפשיל את שימלתה של ג'יין מאחור, ובקצב נענועי הרכבת הדוהרת מתחנה לתחנה, הוא מרגיע את תשוקתו הלוהטת.

מו"ל ממולח, המבחין בנעשה למרות הצפיפות בקרון, אינו מאחר להגיב. הוא עוקב אחר ג'יין, יוצר עימה קשר ומציע לה בו־במקום... לכתוב את זיכרונותיה.

אין לדעת אם זו הדרך שבה התגלתה ג'יין גם על־ידי המו"ל שלה בחיים, אולם עובדה היא, שהיא מתכוננת בקרוב לפרסם את זיכרונותיה המלאים עליהם היא אומרת, מבלי להיכנס לפרטים: „אני חושבת שיהיו משעשעים מאד."

ג'יין היא, כמובן, אותה נערה שהתפרסמה בכל רחבי העולם, כאשר התעלסה עם דווייד המינגס (ועם נערה נוספת), במערומיה, בסצינה ציבעונית ומפורסמת מאד, בסרט יצרים.

הכוכבת והמלחין. לצרפת היא הובאה כעוד מידגם אחד של הנערה הבריטית המשוחררת, מעין נציגה של עידן החיפושיות, אחת שאינה חוששת להסיר את בגדיה בשעת־הצורך, ויש בה אפילו משהו זר ומשום כך מגרה. אולם את דרכה אל התהילה עשתה אך־ורק אחרי שפגשה בסרז' גיינסבורג, הזמר־מלחין־שחקן סופר־מחזאי צרפתי — דמות מוזרה, מקורית ומפחידה במיקצת, שיצאה היישר מתוך המחתרת התרבותית הצרפתית.

השניים נפגשו כאשר ג'ין באה להשתתף במיבחני־בד לסרט סלוגאן, שבו נועד התפקיד הראשי לגיינסבורג. ג'ין הגיעה לשם עם רשימת הישגים לא־רעה עבור שחקנית צעירה. מאחריה היו הופעה ב־תיאטרון עם ראלף ריצ'רדסון (אומנם בתפקיד־מישנה), תפקיד־מישנה קולנועי בסרט־יוקרה נוסף ליצרים (הכוונה ל־הפטנט של ריצ'רד לסטר), ותפקיד כימעט־ראשי בהבריכה לצד דלון, רומי שניידר ומוריס רונה.

למרות זאת הטילה עליה נוכחותו של גיינסבורג אימה, מה־עוד, שהאיש לא עשה כל מאמץ להתחבב עליה. רק לקראת סוף המיבחן, כשחתכה אצבעה בחתיכת־פח, התרכך ליבו של הגבר. הוא חבש את האצבע, הזמין אותה לארוחה, ומאז הם יחד.

המישגל המוקלט. תחילה, הפך אותה סרז' כוכבת־זימרה. הצרפתים, האוהבים מבטא אנגלי בשירים שלהם (לראייה, הצלחתה של פטיולה קלארק בצרפת) ממש יצאו מדעתם לשמע המישגל שהקליטו השניים, בשם אני אוהב אותך אני כבר לא, שהיה לאחד הלהיטים הגדולים ביותר בתולדות התקליט הצרפתי. שירים נוספים בנושא זה הוסיפו והעלו את מיניותה המופגנת והמשוחררת של ג'יין על נס. הופעותיה הצמודות לסרז' בכל הזדמנות חברתית בלבוש שקוף, קצר ומפולפל מאד, הפכו אותה אורחת־כבוד בכל טוריי הרכילות ובכל עיתוני־החדשות.

ולבסוף, סידרה של תפקידים קולנועיים סייעה לעצב סופית את דימוייה הציבורי: ג'יין בירקין, כידוע עתה לכולם, היא הנערה המודרנית באמת, זו שהמין חשוב לה ביותר אבל היא אינה רואה בו עניין אכסקלוסיבי לגבר אחד, או סיבה להינזר מכל פעילות מרתקת נוספת בחיים. וכאשר אומרים מין — אין לעניין הגבלות. הכל הולך, ובדרך־כלל זה אפילו הולך בחיוך גדול ורחב על־פני כל הנוגעים בדבר.

חברה ליצאנות. יצאנית בע"מ יכול, מבחינה זו, להוות תמצית תורת בירקין. היא מגלמת בסרט נערה בריטית שבאה לפריס ללמוד בישול. עד־מהרה היא מגלה שכישרונותיה אינם קשורים לסיר־הבשר דווקא, ותוך זמן קצר היא מקימה סביבה אגודה, שבה חברים נוסף ללקוח התאוותן מן הרכבת התחתית ולמו"ל הזריז, גם אשף־בורסה, נער יורש־מיליונים, ואציל בעל דם כחול וגינונים מושלמים.

כל אחד מהם זוכה ביום אחד מן השבוע העמוס של הגיבורה, וכל אחד תורם למען יום זה סכום נאה. אולם אין היא יצאנית הפושטת מלקוחותיה את העור, אלא אשת־עסקים מפוכחת הנוטלת את התרומות, משקיעה אותן בניירות־ערך ואחר־כך מחלקת רווחים, כבכל חברה עיסקית מהוגנת.

מצב זה מוצא חן בעיניה מאד, בעיקר משום שהיא מחבבת את כל אחד מבעלי־המניות שלה, אינה מעוניינת כלל וכלל להתמסר רק לאחד ולהזניח את האחרים. היא הרי אשה חופשית, ומותר לה לנהוג כרצונה.

זכרונות שבדרך. מאחר שאצל ג'יין בירקין נוהגים לעשות השלכות מיידיות בין החיים והקולנוע, יש מן הסתם סקרנים רבים המצפים בכליון־עיניים לפירסום יומניה, אשר אולי יהוו פירקי־מתח מרת־

ג'יין בירקין
התיסרוקת היא פיאה

קים עוד יותר מן הסרט. „אני רושמת אותם מאז למדתי בפנימיה בריטית מהוגנת," מספרת ג'יין, „שבה השתעממתי עד מוות."

בינתיים הספיקה ג'יין לסיים סרט נוסף, ששמו כשם הלהיט הגדול שלה: אני אוהב אותך אני כבר לא. הבמאי הוא סרז' גיינסבורג, המופיע גם באחד משלושת התפקידים הראשיים בסרט. התפקיד השני הוא כמובן זה של ג'יין, ואילו את המשולש משליש ג'ו ד'אלסנדרו, כוכב סרט־המחתרת של אנדי וארהול, אשר הטופוגרפיה הפיסית שלו מוכרת לקהל הרחב על כל פרטיה, לא פחות מזו של ג'יין.

גיינסבורג וד'אלסנדרו שותפים במשאית שאותה הם נוהגים על כבישי צרפת, ובנוסף קשורים ביניהם ביחסים הומוסכסואליים הדוקים. יום אחד, הם פוגשים בפונדק בצד־הדרך את ג'יין, המחפשת טרמפ, ומן הפגישה יוצא רומן לוהט עם ד'אלסנדרו המסתיים, בסופו של דבר, בלא־כלום.

האהבה הגברית בכל זאת חזקה יותר, וג'יין נותרת לצד הכביש, מקללת את השניים.

ישכן גדוד וחזה שטוח. ג'יין, נערת־הטבע, מסירה כמובן לעיתים קרובות את בגדיה בסרט, להנאתם הגדולה של גברים ולמבטן הביקורתי של הנשים. „אני יודעת שיש לי ישבן גדול וחזה שטוח," אמרה פעם, ללא כל רגש־תיסכול.

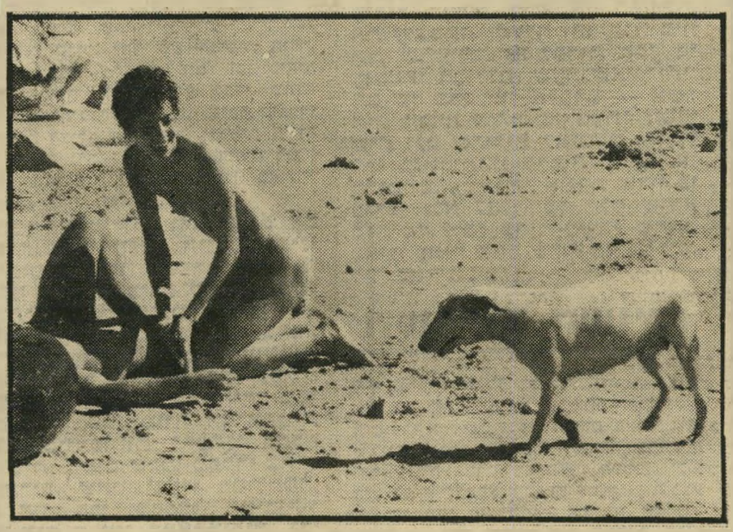

ג'ין בירקין שוכבת עם ג'ו ד'אלסנדרו ב„יצאנית בע"מ" ועם ז'אן־קלוד בריאלי ב„אני אוהב אותך"
אני יודעת שיש לי ישבן גדול —

אבל גראה שאיכות האביזרים וכשרון ה־שימוש בהם, משכנעים את הגברים הרבה יותר מגודלם וצורתם האבסולוטיים. למעשה, נראה שכל פרט בדמותה חשוב למעריצים. כך, למשל, כשראו אותה ב־סירטה החדש בתיסרוקת קצרה, קמה מייד זעקה גדולה: היכן הרעמה המפורסמת והסכסית שלה? כדי להרגיע את המעו־ניינים, מיהרה ג'ין להודיע שהתיסרוקת הקצרה אינה אלא פיאה, שמתחתיה נותרה הרעמה כשהיתה מאז־ומתמיד.

שחקנית גדולה? לאו־דווקא. אבל יכול מאד להיות שבין המוני השחקניות הדו־חקות זו את רגלי זו על בד הקולנוע, רשאית ג'ין לראות עצמה כנציגה ה־הולמת ביותר של בוגרי מהפיכת המין, אלה שהמיטה עבורם אינה מקום אפל לתחושות אסורות, ולא במה להפגנת־מחאה כלשהי, אלא חלק בלתי־נפרד מן החיים, טבעי, פשוט, חיוני, ונעים. ואלה בדיוק התחושות שהיא מצליחה להמחיש על הבד.

בירקין ב„יצאנית"
— וחזה שטוח

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב: סרט מתוק, אהבה ומיל־חמה, אחר־צהריים של פורענות, בושם נשים, צמד בכותרות.

ירושלים: זהות גנובה, אחר־צהריים של פורענות, אהבה ומילחמה.

חיפה: האנגליה הרומנטית, המפיקים, תמונות מחיי־נישואין.

תל־אביב

★★★★ **סרט מתוק** (פריס, צרפת — קנדה) — סירטו הפרוע והמרשים של דוז'אן (מיסתרי האורגניזם) מאקאביב, המבטא בצורה חזותית מדהימה את אכזבתו של הבמאי מן הקומוניזם והקאפיטליזם גם יחד. רק לצופים המוכנים לחשוב בשעת הצפייה.

★★★ **צמד בכותרות** (אלנבי, אר צות־הברית) שני בדרנים בדימוס שבים להופעת־אורח בטלוויזיה, בקומדיה שגונבה ומבריקה של ניל סיימון, תנהנית מהופעה מזהירה של שני שחקנים בתפקידים הרא־שיים: ואלתר מתאו וג'ורג' ברנס.

★★½ **בושם נשים** (מוגרבי, איטליה) — סרן עיוור ושרתו הצעיר יוצאים למסע מטורינו לנאפולי. קומדיה שחורה מבריקה של דינו ריזי, לפחות במחצית הראשונה של הסרט, עם הופעה קולנועית נדירה של ויטוריו גאסמן בתפקיד הראשי.

★★★ **אהבה ומילחמה** (גת, אר־צות־הברית) — וודי אלן משתולל ברוסיה של המאה שעברה, כשהוא יוצר סלט משעשע ומטורף מטולסטוי, דוסטוייבסקי, צ'כוב, אייזנשטיין, אינגמר ברגמן ועוד. הומור למשכילים.

ירושלים

★★★½ **זהות גנובה** (אור־גיל, אי־טליה) — כתב־טלוויזיה קץ במיקצועו ו־שואל זהות של סוחר־נשק בסרט מרשים ומעמיק של מיכלאנג'לו אנטוניוני, על משכיל המחפש — לשווא זהות ראוייה־לשמה בעולם המודרני. עם ג'ק ניקולסון ומריה שניידר.

★★★ **אחר־צהריים של פורענות** (אורנע, ארצות־הברית) — שיחזור כיש־רוני של מעשה־שוד שלומיאלי ומוזר, ש־קרה באמת בניו־יורק לפני ארבע שנים, מאפשר לבמאי סידני לומט להפגין את תיסכולי הכרך הגדול, כשהוא נעזר באל פאצ'ינו, כשודד ההומוסכסואלי ההופך כו־תרת ראשית במשך שעה קלה

חיפה

★★★ **האנגליה הרומנטית** (או־רה, אנגליה) — המשולש הנצחי — בעל אשה ומאהב — מאפשר לבמאי ג'וף לוזי להעלות סידרה של בעיות חברתיות המ־עסיקות אותו: מקומה של האשה בחברה, יחסים בין המימסד לאלה הטוענים הם מחוץ לו, ואפילו יחסים בין החיים ליצירה האמנותית. עם מייקל קיין, גלנדה ג'קסון והלמוט ברגר.

★★★ **תמונות מחיי־נישואין** (עממי, שוודיה) — אינגמר ברגמן חודר לתוך מוסד־הנישואין המודרני ומאיר כל פינה אפלה בו — בסרט שידבר לא רק אל חסידי הבמאי השוודי, אלא אל לב כל מי שמוסד הנישואין מוכר לו.

טימותי בוטומס: במטחנה האקדמית

נוה לנוד בגן היום?

חכל למען התואר (סינמה 2, תל־אביב, ארצות־הברית) — סרט זה יכול לשמש מדד מעניין לשי־נוי הקיצוני שחל בחלך־הרוחות באקאמפוס האוניברסי־טאי האמריקאי, מאז שנות השישים. בח־בשעה שכל סרט שהתנחל בין כותלי אוניברסיטאות עד לפני חמש־שש שנים, היה בחכרח ביטוי למחאה חברתית, למרד במימסד ולשלילת כל הערכים המקודשים של הדור הקודם, חוזר הבמאי ג'יימס בריג'ס אל מערכת־הערכים הישנה המקו־בלת. גיבורו, סטודנט מן הפרובינציה שבא ללמוד מיש־פטים בהארווארד, הוא מאמין אדוק בציונים ובחשיבותם, כמוהו ככל חבריו לספסל הלימודים. והסרט כולו, למרות סיום מפוקפק במקצת, האמור להטיל ספק בערכו האב־סולוטי של התואר האקדמי כמטרה בחיים, מצביע בבי־רור על כך שמיצעדי־המחאה שייכים כבר לעבר.

לעומת זאת מנסה בריג'ס להתמודד עם בעיות אח־רות. הארווארד מוצגת כמטחנה משוכללת ויוקרתית חנו־טלת צעירים תוססים ועצמאיים, וחופכת אותם מוצרי צריכה המונית, חדומים זה לזה כשתי טיפות־מים, מדק־למים אותם מישפטים, נוקטים אותן עמדות ומשתדלים להפוך העתקים חיוורים של מחנכיהם.

פרופסור קינספילד, המייצג בסרט את מחנכי דור המישפטנים החדש — שחצן, תוקפני ומזלזל — יורד לחיי תלמידיו, ומעורר את הערצתם ושינאתם גם יחד בידע העצום שהוא מפגין, בנימה הלגלגנית שבה הוא פונה אלי־הם. ועצם העובדה שהפרופסור מרצה על „חוזים", מאפ־שרת ליצור הקבלה מעניינת בין סיפרי החוקים ותתק־דימים של הסטודנט בכיתה, לבין יחסיו עם בתו של הפרופסור, המתקשה לקבל את כניעתו מול שיטת־לי־מודים הרומסת להלוטין את אישיות תלומד.

אבל בסופו של דבר, בריג'ס אינו מעיז ללכת עד הסוף. הוא אינו יכול להעלות על הדעת כל שיטת־חינוך עדיפה על הקיימת, והתואר הוא עדיין האמצעי היחידי לקידום, גם אם הוא מושלך למים בסצינה האחרונה (תמיד אפשר לקבל העתק).

לכן, הסרט אינו הרבה יותר ממלודרמה, אומנם משו־חקת היטב (חמפיק־לשעבר ג'ון האוזמן קיבל אוסקר על גילום הפרופסור חקשוח), טימותי בוטומס נראה כן וטיבעי בתפקיד הראשי, וחצלם גורדון (הסנדק) ויליס משיג אפקטים מרשימים בעזרת כיתמי־צבע חריפים על רקע אפרורי, ומצטיין במייוחד בסצינה הפריצה לתוך סיפריית הארווארד, העושה רושם חזותי חזק. לכן, גם אם מערכת חחינוך לא תצא נשכרת במייוחד מסרט זה, לקחל זה לא יפריע.

(המשך מעמוד 37)

מכיוון נוזל אל פורקן. סמוך לתחילת התקפת יגורי החל אריה מדווח על לחצים חזקים כלפי שני התוואים שבהם החזיק נוזל וחמוטל.

ברן, שעדיין לא ראה כל סיבה לדאגה בגיזרת הברגה־זרקון, החיש אליו את גדוד עמיר, מחטיבת גבי. אבל עד שהגיע גדוד זה, נשטפה חמוטל (בשעה 15:30). ואבדה, אחרי שהמג"ד דן ספיר נהרג. מנוזל נסוג אריה מייד לאחר־מכן. הדיעות חלוקות אם אומנם לא יכול היה אריה להחזיק מעמד. העיתונאי אורי דן מכנה את נסיגתו "ביזיון", ודומה שלא רק את דעתו הפרטית הוא מביע בכך.

בסביבות 16.00 כבר נוכח ברן כי יגורי נשחק ואבד כימעט לגמרי, ורק 4 טנקים מבין 22 נחלצו.

כעבור זמן קצר — פחות ממחצית השעה, כנראה — החלו התקפות מאסיביות של שיריון (חי"ר על־גבי נגמ"שים וטנקים), בסיוע ארטילרי כבד, הולמות חזיתית, בגיזרת חטיבות גבי ונתקה. כוחן המשולב של שתי עוצבות אלו לא עלה, למעשה, על זה של חטיבה אחת — מדולדלת. למרות משברים מקומיים, החזיקו שתי יחידות אלה מעמד בקו זרקון־הברגה, כשהן נלחמות בעורף־שיניהן, על סף־השבירה ממש. זמן־מה קודם החשיכה ביצע עמיר, שירד לתגבר את אריה, התקפה גדודית — שוב "סולו" כמסתבר — על חמוטל, מצד צפון. התקפתו נהדפה באבידות כבדות — תותחו של המג"ד עצמו נקצץ.

אותו זמן, ובלא כל תיאום או קשר עם התקפת עמיר, ערכה חטיבת חיים של שרון, אשר שכבה במרוצה מן הדרום, התקפה חפוזה־מדי משלה על "חמוטל", ממיזרח. המרות ששטפה חלק מן הי"עץ, לא יכלה להחזיק בו ונסוגה.

סקירה כללית זו של אירועים, זמנים, כוחות ומקומות, די בה להבנת עיקרי שגיאותיו של פיקוד הדרום — ולהכחשת כל הניסיונות שנעשו להטיל את האשמה על אחרים, ובעיקר על ברן.

חור בחזית

ה תוצאה המיידית והראשונה של שליפת שרון התבטאה באובדן שטחים חשובים ובהשפעה על יחסי־הכוחות. אוגדת שרון היתה אז — וגם נשארה, עד סוף המילחמה — האוגדה הגדולה ורבת־העוצמה ביותר בחזית הדרום (ובעצם, בצה"ל כולו).

הסד"כ "הרישמי" של ברן היה כזה של שרון, אבל בדיקת תיאורי הקרבות, כפי שפורסמו, תראה כי למעשה הגיע ברן להתקפה אוגדה מקוצצת: רק חטיבת אריה היתה שלמה, ואילו חטיבות גבי ונתקה יצאו, כל אחת, עם שני גדודים בילבד. אחרי שחיקת גדוד עדיני ואובדנו של גדוד יגורי, נותר בידי ברן כוח פעיל, שהיה בקושי שווה־ערך לשתי חטיבות. בצאתנו מן ההנחה היותר־גרועה, שבכל מיקרה היה פיקוד־הדרום דבק ב"תוכנית אלעזר," על כל מהלכיה התמוהים וסיגיה הבלתי־מציאותיים הרי בכל זאת, אילו נשאר שרון במקומו שעה שארמיה 2 הנחיתה את התקפותיה, לא היו התקפות אלה מערערות את אחיזתנו בכל הגיזרה המרכזית.

בהיותקן לא רק בכרן המקוצץ והחבוט, אלא גם באוגדת שרון, הגדולה והרעננה יותר, היו התקפות כבדות ביותר לאוויב ובלא שיעזה בידו להרחיק חרכה — אם בכלל — את ראש־הגשר, בעיקר את אלה של דיוויזיה 2.

הישארות שרון בגיזרה היתה מבטיחה, למיעזר, את המשך אחיזתנו בנוזל וחמוטל. בכך, היו תוואים שולטים אלה נשללים מארמיה 2, התחברות טובה של ראשי־הגשר הדיוויזיוניים לראש־גשר ארמיזי אחד היתה נמנעת, ושניהם היו נותרים חסרי עומק מספיק ונשלטים על־ידי כוחו־תיגר.

נחיתותם הטופוגרפית של המצרים, במצב זה, בתוספת הישארות כוחותינו על צידני נוזל, הסמוכים מאד לתעלה, היו יוצרים לנו אופציות נוחות להתקפות יזומות על ארמיה 2 — כלליות, מקומיות, רק ממיזרח התעלה או לחצייתה, כרצוננו. נוחיות זו היתה מבוססת, בין השאר, על כך שבהיותנו בקו שבו החזיק שרון בבוקר ה־8 באוקטובר, שללנו מן המצרים את השימוש היעיל והמלא בכביש התעלה, אשר שימש ציר־הרוחב היחידי וחיוני שלהם ממיזרח לתעלה.

בחלקה הדרומי של הגיזרה המרכזית — בין חמוטל לכישוף, — פערה שליפת שרון פער מסוכן ביותר, בכך ששפה אותה כימעט כליל מכוחות. כאמור השאיר שם שרון רק את יחידת הסיור שלו, טוביה, שיצא, לא תוחלף. למירב המזל, הופנה מאמץ ההתפשטות של דיוויזיה 16 ממיזרח ל־צפון־מיזרח (בכיוון חמוטל) שם גמצא אריה, עם שלושה גדודים (אחרי שתוגבר על־ידי גדוד עמיר).

איזו תקפו לאחר עזיבת טובה, כעוצמה רבה וכגיזרה רחבה, כין "מכשיר" ל"כישוף", ודאי שהיה כרמזי ז"ל יכול לכולמם עם גדודו הכודד — וממנו ועד טאסה, מרכז־החיות הגיזרתי, היה המרחב ריק מכוחות.

טיול בעורף

ל מרות שהמצרים לא הבחינו — ובוודאי לא ניצלו — את חשיפת אגפו הדרומי של ברן, ואת הפיריצה שהבקיע פיקוד־הדרום בחזיתו־שלו, עדיין היתה הגיזרה שנותרה לברן, הברגה־נוזל־חמוטל, רחבה מדי עבורו. זאת, לא־כל־כך מפני אורכה — כקשת של 25 ק"מ לערך — כמו מפני דלילות כוחותיו בה לעומת הכוחות שמולו. שתי דיוויזיות החי"ר של ארמיה 2 הכילו יחד שש חטיבות חי"ר, רגיל וממוכן (על נגמ"שים) וכן כוחות טנקים, שסך־כולם הצטרף לכדי שווה־ערך לאוגדת־טנקים שלמה. בנוסף תוגברו העוצבות הצולחות בקומנדו ובכמות גדולה של יחידות נ"ט, וגם נהנו מעדיפות מכר־עת — בשיעור שלא נפל מ־1:30, בארטילריה.

מבחינה כוללת, ודאי שגם עם אוגדת שרון עדיין היו כוחותינו נחותים כמותית בגיזרה. אבל אז היתה נשמרת בידם עדיפות משמעותית בגורם־עוצמה מרכזי — כטנקים. היה באפשרותם לרכז, כמהירות ובקלות יחסית, עוצמות גדולות, ואף עדיפות, כלפי נקודה נבחרת, תוך הסחתן המהירה ממקום למקום. ההטייה הדראסטית של יחסי־הכוחות לרעתנו הפכה קריטית, משום שכמו מפקדי צה"ל האחרים, שהיו ופעלו כמיזרחמה, לא היו ברן ומפקדי חטיבותיו מאומנים כראוי כטאקטיקות, וכי עיקר באלו הכרוכות כהגנה באמצעות מכות־נגד־משוריינות.

(בכך הצטיינו מאד הגרמנים. באמצעות צורת־הגנה זו החזיקו גיזרות־חזית רחבות יותר, ביחסי־כוחות גרועים כהרבה ולא מול הצבא המצרי — אלא מול הרוסים, האמריקאים והבריטים, בשיא גאות כוחם).

צורת־ההגנה היחידה עם טנקים שהכירו מפקדי־יום־הכיפורים הצטמצמה, כמסתבר, להגנה סטאטית, תוך שהטנקים מופעלים כעיקר כמעין־בונקרים. זהו ההסבר היחידי שניתן למצוא לתופעה, שבכל לחימת אוגדת ברן באותו יום — לפחות כתיאוריה בכל הפירסומים — לא מצאנו אפילו ניסיון אחד, שביקש לנצל את המרחב ואת עדיפותנו בניידות ובלוחמת־התנועה, כדי להתחמק מהתגוששות חזיתית בהתקפות המצריות, תוך תימרון הכוחות אל הרווחים שביניהן, לשם הנחתת מכות־נגד מרוזכות מהאגף.

אבל ליקוי זה הינו "מכת מדינה" כצה"ל — גם את החיחמה כצפון איפיין — ורק חריגים כודדים ומעטים מדי נמצאו לו כבל מהלך המילחמה: ובעצם, בכל מילחמות צה"ל כולן.

אין הדברים אמורים לתירוץ אי־מספיקותו של ברן גם כקרב־ההגנה שניהל. למרות שכך לומד וגם לימד הרי, לפחות לצרכי השקת הלקחים, יש לומר בפירוש כי שגה, ולרשום לחובתו שלא השכיל לעשות את "המעשה הנכון". אבל עובדה היא, שיחידותיו נקלעו לקרב קשה ביחסי־כוחות נחותים ביותר, וכי במהרה היו מרוחקים במלואם, כל כוח לגיזרתו.

האשם לעצם היווצרות המצב המסוכן הזה איננו מוטל על ברן, אלא רק על פיקוד־הדרום.

כך השפיעה שליפת שרון על הגנת הגיזרה, בעת שתקפו המצרים. אך יש לה־נית, בוודאות סבירה שאילו נשאר שרון במקומו, אולי לא היו המצרים זוכים כלל להגיע להתקפה והיה גם נמנע לפחות הניזיון של התקפת ברן השגייה, אם לא אף של זו הראשונה.

השפעת עצם הימצאותן של שלוש חטיבות־טנקים שלמות, העומדות באותה גיזרה בטלות ללא מעש, היתה גורמת לשיתופן בהתקפות — אם לא לכפיית גוזן (בכוח לחץ של שרון, אולי בתוספת סיוע של ברן) שאוגדת שרון כולה, או רובה, תוטל גם היא להתקפה, לצד ברן או עימו. אומנם ייתכן כי אפילו במצב זה לא היה מפקד החזית מבחין שאין לגזל מיבצעים טאקטיים מתוך "מרתף פחמים" בעורף, וכי מן ההכרח שיעצב את שתי האוגדות ל־גוף דו־אוגדתי ולו גם מאולתר. אך, בהיות מצב ראשי־הגשר של דיוויזיה 2 כפי שהיה עד צהרי ה־8 בחודש, אין־ספק שהתקפה אוגדתית — ואולי אפילו חטיבתית, אם שלמה ומרוכזת — יכולה היתה שם לכתוש כל כוח מצרי שעליו היתה ניחתת — ואחר להמשיך ולמעוך, בזה־אחר־זה, כוחות נוספים שלידו.

שרון נשלף מן הגיזרה המרכזית עוד קודם שביצע ברן את הסתערותו הראשונה — ושב אליה אחרי שכבר עלה בידי ברן להדוף, ללא סיוע, את ההתקפות המצריות שניחתו עליו, ולייצב את חזיתו במיזרח־שטח מוגבלים. אבל אם מן המרכז יצא שרון, הרי לגיזרה הדרומית מעולם לא הגיע.

כך, כאותו יום מכריע, הוריד פיקוד־הדרום ממצכתו הפעילה, את עוצכתו הגדולה והרעננה כיותר, שהיוותה אז לפחות רבע מעוצמתו הכוללת. שעה שאוגדותיו הם של ברן ושל אלברט — אשר היו קטנות יותר כעוצמתן המעשית וגם שחוקות לאימעט — ניהלו כגיזרותיהן קרבות קשים, או קריטיים, "טיילה" אוגדת שרון כיעדכן ולא נטשה כי חלק שהוא כלחימה. לכך צורך מעשי שהוא, כאילו עדיין שהה שרון, כאותו יום, ליד כאר־שבע.

השגיאה השנייה

ע צירת שרון כתגיעתו דרומה והשבתו לאחור היתה שגיאתו הקרדינלית השנייה של פיקוד־הדרום כאותו יום.

כיוון שכבר נעשתה השגיאה הראשית והראשונית ושרון נשלף מן המרכז, יכול היה הפיקוד לרפא איכשהו את הנזק ולבצע את משימתו כרוחה — אם לא גם כלשונה — בכך שילווה את העתקת הכוח דרומה, במאמץ להזין שמה גם את גוקודת־הכובד המבצעית של המערכה.

לשם כך נדרש שיחיש את ריכוז שרון כדרום, ויחד עם כל כוח נוסף שיינתן להקצותו למטרה זו יגיחתו, כהתקפה מרוכזת (כיוון 9—8, או כבוקר המחרת), על גיזרה נבחרת כחזית ארמיה 3.

אמת, החלטה כזו דרשה תבונה מיבצעית ועצבים חזקים — שני דברים שפיקוד־הדרום לא היה משופע בהם כמילחמה ה־אחרונה. אבל הדבר ניתן היה כהחלט להיעשות. מובן שהסיכונים כגיזרתו ה־מרוכזת של ברן היו נשארים אז כעינם. אך אילו צפה אותם הפיקוד מראש, כי אפשרות, לא היתה השפעתם כה חמורה, משום שניתן היה להרשות לברן מראש ויתור כלשהו, מתוכנן מראש, על שטח, כדי להרוויח זמן ולשמור על הכוחות, עד שתוכה ארמיה 3 והכוחות שמולה יתפנו לעלות ולטפל, כמלוא עוצמתם, בארמיה 2.

יתר על כן, כמשך ה־8 בחודש הצטברו והלכו כהחמדה תיגבורות נוספות אל חזית הדרום. חלקן הפנה לגיזרה הדרומית ול־גיזרת קלמן מגן וחלקן הושאר מאחור, כעתודה להגנת העומק האופרטיבי. הימנעות פיקוד־הדרום מן השגיאה הקלאסית כניהול העתודות, שהיא "שמירתן" מאחור עד שתתמוטט החזית (ואז יהיו הן מעטות וחלשי מדי לעצור ההבקעה), כמקום לה־טילן לעיבוי המערך הקדמי כעיתוי שיכול לקבוע, או למכות־נגד מכריעות כחזית אשר יגרמו את הצלחת המיגננה — יכולה היתה להכטיח, כי ברן יקבל תיגבור משמעותי כזמן הנכון ויהיה ככוחו, אם לא לתקוף לבדו כהצלחה את ארמיה 2, הרי לפחות להתגונן מפניה היטב.

ההחיטה יכרום את תנועת שרון דרומה ולהחזירו צפונה השלימה כך את מעגל הכשל שיצרה ההחלטה לשלפו מגיזרתו המקורית. כאופן זה חרצה מיפקדת־הפיקוד וקבעה סופית, שה־8 כי אוקטובר יהפוך מיום של הצלחה ליכאורה־מובטחת, יום של כישלון ודאי.

יאוש

הרופא ד"ר פרידריך קנכט מחבק את בנו הנפצע, כאשר באו הפקידים והשוטרים לקחת אותו.

"א יגני מכוגרים להוציא לפועל את החלטת בית־המישפט ולהעביר את הילד!" הודיעו הפקידים האחראיים לבית־המישפט הגרמני. "מטעמי מצפון, אנו נאלצים לסרב לבצע את הצו."

מצלצל כמו אחד הקטעים של פרשת ילדי יונדף, שנסתיימה לא־מכבר. אבל זה היה קטע מפרשה אחרת.

גם הפעם עמד במרכז הפרשה צו של בית־מישפט גרמני. אלא שהמוסד שסירב למלא את הצו היה גם הוא גרמני — לישכת־הנוער בעיר הגרמנית פולדה.

גם במרכזה של פרשה זו עמד סיכסוך בין הורים, שרבו על פרי גישואיהם שתת־פרקו. אלא שהפעם היה מדובר רק בילד אחד. ובניגוד לפרשת יונדף, החליט בית־המישפט להעבירו דווקא מן האב אל האם.

דעת־הקהל הגרמנית, שהתעלמה כימעט כליל מפרשת ילדי יונדף, נסערה סביב פרשת הילד תומאס קנכט, בן ה־9. השבוי עון שטרן הקדיש לה כמה עמודים, ומשני עברי המיתרס רגשו הרוחות.

אמא סחטנית

ק וזרא הישראלי יש בפרשה זו עניין מייוחד, דווקא בשל הדימיון הרב שלה לפרשת יונדף. כיצד מתנהגים הגרמנים

בכוח

נגרר הילד מבית אביו אל המכונית, כאשר מימין ה־עובדת הסוציאלית, ומאחוריו פקיד־ביצוע.

פרשת יונדף הגרמנית

בשעה שפרשת ילדי יונדף הסעירה את ישראל בגלל העברת הילדים לגרמניה - נסערה גרמניה עצמה בגלל פרשה אחרת

ריך ושכניו על הצהרות, שאישרו כי הילד מרגיש בטוב בבית אביו, דבק בו ואוהב אותו. גם הכומר של המישפחה אישר זאת. הילד עצמו הכריז שהוא רוצה להישאר אצל האב ואינו מסכים לחזור אל אמו.

עד כאן יכלו הדברים לקרות גם בישראל. סיכסוך כזה עלול לקרות בכל מישפחה — כפי שקרה במישפחת יונדף. אלא שההמשך הוא גרמני מובהק.

מובן שהאב פנה מייד לפסיכולוגים אחרים, ואלה המליצו להשאיר את הילד בידי אביו. אולם השופט קיבל את חוות־הדעת האוניברסיטאית, ציווה להעביר את הילד „תוך שימוש בכוח, בשעת הצורך." הוא החליט להעביר את הילד לידי האם. החלטה זו אושרה גם בערכאה גבוהה יותר.

הילד תומאס השתכן בינתיים בבית

„אבא, תציל אותי!"

זועק תומאס קנכט, כזאשר פקיד לישכת־הנוער מכניס אותו בכוח למכונית, בעזרת העובדת הסוציאלית. מסביב ניצבים שוטרים במדים ובתילבושת אזרחית. הפקידים באו מעיר אחרת, אחרי שפקידי לישכת־הנוער המקומית סירבו לבצע את צו בית־המישפט להעברת הילד, מטעמי מצפון.

בדלת בית אביו פורץ הנער תומאס בבכי היסטרי, כשהוא נגרר על־ידי פקיד ופקידה למכונית.

אביו הרופא, כאילו לא יצא ממנו לעולם. בחדרו נערמו הצעצועים, המורה שלו היה מרוצה, הידידים התדפקו בכל שעות היום על דלת ביתו. בטרקלין היה תלוי ציור שהילד צייר בעצמו: הילד תומאס מחזיק בידי אביו ואמו החורגת, באידיליה מישפחתית.

מצוקה מצפונית

אשר נמסר צו ההוצאה־לפועל ללישכת־הנוער המקומית, הודיעה שהיא נתונה ב„מצוקה מצפונית", ואינה יכולה לבצעו. השופט לא היסס, העביר בו במקום את צו ההוצאה־לפועל ללישכת־הנוער בעיר אחרת.

הביצוע זכה בכיסוי נרחב בעיתונות הגרמנית. התיאורים והתמונות שברו לבבות: פקיד ההוצאה־לפועל ועובדת סוציאלית הגיעו בליווית שוטרים. הילד נאחז ברהיטים ונלקח בכוח, כשהוא מתגונן וצועק: „אבא, תציל אותי!" האב התנפל על השוטרים וניסה לקרוע מידיהם את הילד. עוברים־ושבים פרצו בבכי.

סיכם בית־המישפט הגרמני: „מעתה על שני ההורים לחשוב על טובת הילד, ולעזור לו לקיים יחסים טובים עם שניהם."

בפרשה כזו, כשהיא נוגעת כולה להם־עצמם?

באחד הימים יצא הילד תומאס מבית־הספר, כדי לחזור אל בית אמו, שנישאה בינתיים שנית. אולם לפני שער בית־הספר המתינה לו מכונית האב, הרופא פרידריך קנכט. האב לקח את הילד לביתו.

קדמו לכך שנתיים של מריבות, שהעסיקו שופטים, עורכי־דין, קציני־מיבחן ועובדים סוציאליים.

הכל החל דווקא בצורה שקטה. ההורים התגרשו בשלום. תוך הסכם ביניהם נמסר הבן לאביו, ואילו האחות הקטנה נמסרה לאמה. הוסכם גם שבימי החופשות יגורו שני הילדים ביחד, פעם בבית האם, פעם בבית האב, שגם הוא נשא בינתיים אשה חדשה.

אולם ההסכם לא החזיק מעמד. אחרי אחת החופשות חזר הילד אל אביו רק לכמה שעות. האם ביקרה אצל האב, וכתוצאה מהשיחה הועבר הילד לטיפול האם.

מדוע? על כך נחלקות עתה הדיעות.

לדברי האב: האם הפעילה עליו סחיטה, איימה למסור לשילטונות פרטים על הפראקטיקה הרפואית שלו, שיכלו להרוס אותו. על כן נאלץ למסור לה את הילד.

לדיברי האם: לאב ביכלל לא היה איכפת, והוא מסר את הבן מרצון.

אולם כאשר ביקשה האם מבית־המישפט להעביר לה את הילד רישמית, הגיש נגדה האב קובלנה פלילית על סחיטה וכפייה. ובילוי של השנה האחרונה פעל האב, הביא את הילד שוב אליו.

כעבור כמה ימים החתים האב את מכונאי־רכב שוטרים במדים מחזיקים באב, הרופא פרידריך קנכט. כשהוא מנסה לפרוץ לעבר בנו ולחלצו מידי הפקידים. לאחר־מכן רדף האב אחר המכונית שהובילה את בנו, וניסה שנית לשחררו.

לגמול מאהבה

שופט לעניני־נוער החליט להעביר את הילד למירפאה הפסיכיאטרית לנוער של האוניברסיטה הסמוכה. הוא ביקש חוות־דעת מדעית על השאלה: אצל מי משני הוריו ייטב לנער? חוות־הדעת הקיפה, כיאה לגרמנים, 65 עמודים, ועלתה כ־20 אלף לירות.

את חוות־הדעת הזאת, שעליה חתמו הפרופסור הרמן סטוטה ועוזריו, מגדיר השבועון הגרמני, בלשון עדינה, כ„תמוהה".

אין ספק שהנער אוהב את אביו, קבעו המומחים. אולם אהבה זו אינה אלא תלות טוטאלית. על האב, שכלל לא נקרא למירפאה ולא נבדק, אומרים המומחים שיש לו „תפיסות פאראנואידיות, הזורות למציאות." על האם אמרו שהיא „אשה חמת־לב ובעלת־מעוף." מסקנת המדענים: להעביר את הילד מידי האב לידי האם.

איך לעשות זאת, נגד רצון הילד? גם לכך היה למדענים הגרמנים פיתרון: לפני שיימסר לאם, יש להעניק לילד טיפול פסיכו־תראפויטי במוסד, כדי להחיות את אהבתו לאם.

טען פרקליט האב: חוות־הדעת מציעה לגמול את הילד מאהבתו לאביו, ולחנכו לאהוב את אמו.

האב מתנגד

שני שוטרים במדים מחזיקים באב, הרופא פרידריך קנכט. כשהוא מנסה לפרוץ לעבר בנו ולחלצו מידי הפקידים.

רחל מרחלת על כל העולם

האחגרים של אתי

אתי אוזמן
בחזרה לזרקורים

לאלה מכם שלא הכירו את השחקנית היפה **אתי אוזמן**, ולאלה מכם שנעים להם להיזכר בה, יש בפי היום בשורה נעימה: אתי כנראה תשוב בקרוב אל הבמה העברית, הענייה כל־כך בשחקניות חתיכות. אלא שהיא מאוד מתלבטת. ומדוע? פשוט מאוד. לדעתה, התיאטרון מנוהל היום בשיטה של יד־רוחצת־יד, ובקליקות מאורגנות. בכל הצגה ובכל סרט חדש רואים אותם הפרצופים. „וחוץ מזה," היא אומרת לי בביטחון גמור, „גם התיאטרון וגם הקולנוע בארץ לא מספיק טובים בשבילי, ושום שחקנית לא מהווה עבורי אתגר לתחרות."

אתי, שהופיעה בזמנו בסרט המטרה טיראן, בהצגות שונות בקאמרי, אצל **גיורא גודיק** ואצל **מנחם גולן**, פרשה מהתיאטרון אחרי שנישאה לרב־סרן מחיל־הים. כעבור תקופת ניסיון שוואין שנמשכה שנתיים התגרשו השניים, ואתי נשארה עם בת חמודה שהיא היום בת ארבע. היא הספיקה לנסוע לארצות־הברית, לחזור, לעבור קורס ליועצות־יופי, והיום היא עובדת כיועצת־יופי באחת מחברות־התמרוקים הגדולות.

„אני חושבת שלהיות יועצת יופי, זה דבר שקשור נורא לאמנות," היא אומרת, „וחוץ מזה זה לא כל־כך רחוק מתיאטרון." אתי יודעת שהיא יכולה לחזור היום לבמה בלי כל בעיות, והיא אפילו זכתה במיספר הצעות שלדעתי שחקניות רבות היו משתוקקות לקבל, אלא שהיא לא מצאה בהן אתגר שבכוחו לעניין שחקנית בעלת נתונים כמו שלה.

„פניתי בזמנו למוטי קירשנבאום מניקוי ראש, והצעתי את עצמי לתוכנית, כי אחרי הכל, לדעתי אני די מתאימה. אני גם שחקנית, גם רוקדת, וגם בעלת הופעה חיצונית טובה, אלא שכנראה אין להם מקום בתוכנית לשחקניות יפות," היא מוסיפה בחיוך.

אתי בת ה־29 נראית היום יפה מתמיד, בתיסרוקת קצרה, ועם אותו גוף משגע שכולם זוכרים. לקהל הרחב הזדמן לראות אותה לאחרונה בתוכנית־השידוכים בטלוויזיה חפש אותי.

אתי, שהיתה הדיילת של התוכנית בשתי התוכניות האחרונות, היתה למעשה היחידה שקיבלה הצעות רציניות מהבחורים שהשתתפו, למרות שלא נמנתה עם שלוש המועמדות שהשתתפו בתחרות על ליבו של הגבר.

העניין הוא שתודה־לאל, היא לא זקוקה לתוכניות־טלוויזיה כדי למצוא לה חברים. יש לה די חברים גם ככה, זטוב לה כמו שהיא. כי האהבה האמיתית שלה, לכל המעוניינים, נמצאת עדיין בחו"ל, אם לסמוך על דבריה.

עד אז, תסמכו עליה שהיא לא משתעממת. במידה שהיא תקבל הצעה אתגרית ומעניינת להופיע באיזה סרט או הצגה, בתפקיד שבו תוכל להוכיח סוף־סוף שחוץ מיופי יש לה גם כישרון, היא הבטיחה לי חגיגית שעוד תשמעו ממנה.

בורסת החתיכות

דעו לכם שהיהלומים האמיתיים של המדינה נאספו בשבוע שעבר לא בבורסה שברמת־גן, אלא דווקא בבורסת־החתיכות של שבוע־האופנה.

וכמו בכל מקום שיש בו מיצבור של אנשי־מיקצוע, ואני מתכוונת לדוגמניות, כך גם הפעם התפתחו יחסי־ידידות מצד אחד, ויחסי־קינאה מצד שני, כמו למשל המיקרה הבא.

אחת הדוגמניות הבולטות בשבוע האופנה, היתה הדוגמנית הכושית **לואיס**, שדיברה מנה ביגדיים עבור אחת החברות. אלא שדוגמנית־הבית הוותיקה של אותה חברה עצמה, **תמי** הבלונדית, התערבה בכל פעם שגילה מישהו עניין רב מדי בלואיס, ודאגה לכך שהתעניינותו תצטמצם בביגדיהם בלבד.

דוגמנית אחרת, שבלטה במייוחד בתצוגת־האופנה החגיגית שנעלה את הירועים, היתה הדוגמנית החתיכה **אסתי זבקו**. למרות שלאחרונה היא נעלמה מהנוף, חזרה אתי והוכיחה שדוגמנית יפה תמיד מוצאת לה את דרכה בחזרה לצמרת.

אסתי זבקו
בחזרה למסלול

אלא שההפתעה האמיתית היתה שאסתי חזרה לא רק אל המסלול, אלא גם אל אהבתה הישנה, **אבי צ'רופה**, בעל חברה להפקת סירטי־פרסומת ובנו של קבלן.

אסתי ואבי סיימו את הרומן ביניהם כבר מזמן, לפני נסיעתה של אסתי לאמריקה. אלא שכאשר היא חזרה לארץ, לפני זמן קצר, הופתעו הכל לראות בצמוד אליה — כן, את החבר הישן, צ'רופה. והפעם, כך מלחשים לי, הם כל־כך כל־כך מאושרים, שהרומן הזה לא יסתיים להם בקלות.

היא הרגישה בחו"ל געגועים אל אבי, הוא הרגיש כאן שהוא לא יכול בלעדיה, ואחרי השמירה האישית שהוא שם עליה בשבוע האופנה, תהיו בטוחים שהתצוגה הבאה שלה תהיה בשימלת־כלולות, ולא לבד.

האפי אנד

תראו מה שהגירושין עושים לבן־אדם. למה שאנשים יחיו ביחד, אם זה עושה להם בעיות? ראו, למשל, את הדוגמנית **איה יורמן**. במשך תקופה ארוכה היא היתה מדופרסת בגלל הצרות שהיו לה מניסואיה למפיק **פולו יורמן**. לא שסולו עשה לה צרות, הם פשוט לא יכלו לחיות בדואט.

הבת היסהפייה שלהם, שלא־מכבר מלאו לה ארבע שנים, הצליחה עוד איך־שהוא למנוע פירוד ביניהם, אבל לבסוף הם הגיעו למסקנה שהפיתרון היחיד עבורם הוא הגירושין. וזאת עשו.

עד־מהרה מצא לו סולו אהבה חדשה, בדמותה של צעירה רמת־גנית יפה בשם **ויוי ויטבאק**. השניים נישאו לפני זמן קצר וחיים כיום באושר בדירתם שבגיבעתיים. אלא שאיה נשארה בודדה. למרות מאמציהם של החברים הטובים שלה למצוא לה גבר כלבבה, לא התנערה מעצבונה. וכשעצובים, אז כידוע גם מזניחים את היופי, כי פשוט אין בשביל מי להתאמץ וכו'.

עד שבשבוע שעבר פגשתי את איה בשבוע־האופנה, בעת שדיגמנה עבור אחת החברות, והנה היא יפה ופורחת כמימים ימימה. היא רזתה, גופה התחטב כבעבר והיא פשוט חזרה להיות חתיכה מצליחה כפי שהכרנו אותה בשנותיה היפות.

ואם אתה חושבים שהיא פרחה רק תודות לשבוע־האופנה מכיוון שהיתה חייבת להקפיד על הופעה, אז אתם טועים. כי פריחה כזאת באה רק בעיקבותיה של אהבה חדשה.

איה התאוששה מהמשבר שפקד אותה בעיקבות הגירושין, והיא מנהלת כיום רומן יפה עם קצין חתיך מחיל־הים, בשם **עופר שלי**. וכך הגיע עוד סיפור־אהבה בעיר האהבות והחטאים שלנו להאפי־אנד שלו.

הכל חלוי בטיב העיסוי

בחיי, לא מבינה למה אנשים פה בארץ קבעו דיעה שלילית על המוסד הזה שנקרא מכון־עיסוי. כי אם תקראו את הסיפור הבא, תבינו שזו רק שאלה של איך עושים את זה ועם מי, ואז — הרושם המתקבל יכול להיות דווקא חיובי מאד. כלומר, אם שומעים שגבר הלך לקבל עיסוי, מייד רואים אותו בבית־בושת על כל המשתמע מכך. אבל מה בדבר נשים שזקוקות למסז'ים, וגם מקבלות אותם?

ובכן, השבוע הגעתי למסקנה סופית שהאופנה הזועקת האחרונה לשעות הבוקר אצל נשות החברה הגבוהה, היא המסז'ים הפרטיים.

עד היום, כל אשת־חברה המכבדת את עצמה היתה מזמינה אליה הביתה מסז'יסט פרטי, כדי שימתח לה איזה שריר ויחלץ איזו עצם. מובן שהדבר היה נעשה אחרי שהבעל יצא לעבודה והילדים לבית־הספר. מן הון להון, היתה אחת מספרת לשנייה על המעשה הפרטי שלה, עד שכולן גם־יחד החליטו שכדאי לצאת מהשיגרה גם בנושא בריאותי שכזה. ואם הן כל־כך נהנות מהעניין, למה שלא יעשו את זה בצוותא? אז אפשר גם לספר זו לזו חוויות טריות, וחוץ מזה עושים את זה עם אותו בחור ממש, כך שאפשר גם להתייחס לאותו אובייקט, וכולן תדענה בדיוק למה כל אחת מתכוונת באומרה.

מובן שהיה זה רעיון בריא יפה ונחמד, אלא שמה שהתרחש שם בדירה, לפי המסועות המהלכות היום בעיר, יכול היה לספק חומר לחמש כתבות־שער, לפחות.

כי מדובר בחמש נשים לבעלים מאד ידועים, שהן גם מפורסמות בפני עצמן: **אשת עורך־דין** ידוע, **אדריכלית** צמרת, **אשת יחסי־ציבור** ידועה, **סו־כנת־ביטוח** מצליחה ו**דיילת** בכירה.

ובכן, הפעם נפגשה החמישייה העליזה אצל אחת מהן, בווילה ברמת־חן. הן הגיעו למקום בשעה עשר בבוקר, אחרי שמסרו הוראות אחרונות לעוזרת, החנו את המכוניות המפוארות שלהן לפני הבית, ונכנסו פנימה. שם כבר המתין להן המסז'יסט הפופולרי, ובקבוק־השמן בידו, וכדי שלא יתעוררו בכם אסוציאציות מגונות סתם, אז השומן משמש לצרכי העיסוי בלבד!

ואחרי לגימת־קפה חפוזה החלה ההצגה הגדולה. ארבע חיכו בסלון, ואילו אחת התפשטה עירומה כביום־היוולדה ונכנסה לחדר־העבודה של המעסה, סגרה מאחוריה את הדלת, נשכבה על שולחן־העיסויים ועברה הרפיית־בוקר משחררת.

אחרי למעלה משעה הסתיים הטיפול בכל חלקי הגוף והיא נכנסה למיקלחת, ומיספר שתיים כבר חיכתה עירומה לתפוס את מקומה.

אחרי שכולן סיימו את הטיפול החלצני הגישה המארחת ארוחת־צהריים דשנה, כי שהיא מגישה מנה כפולה לגבר היחידי שבחבורה. כל אחת מהן שילשלה לכיסו סך 50 לירות עבור טיפול של שעה, שנמשך קצת למעלה מזה. הפגישה הבאה נקבעה כבר אצל חברה אחרת, וכמו שסיפרה לי אחת מהן: „אנחנו נפגשים בכל פעם בדירה אחרת."

נו בטח, תארו לכם שהחברות שלהן שומעות על זה ורוצות להצטרף. בתוך חודש יצטרכו לשכור אולם, לפחות, וזה כבר לא יהיה זה.

INDESIT

היום היא בהישג ידך

לפילוט-אינדסיט תכניות מתוחכמות חדישות:
בנוסף ל:

* שלש תכניות שונות ל"קדם כביסה" (שרייה).
* ביטול סחיטה - גם לבדי בותנה (אל"גהץ).
* תכנית למניעת "הלם־סיבים" -
והתכווצות הבד בכותנה.
* חוכנית חסכון בחשמל, מים וחומרי כביסה למחצית כמות כביסה ועוד יתרונות רבים.

מבצע שי חינם!
מערכת יוקרה של 24 יחידות סכו"ם
וירוסטה בעיצוב סקנד'נבי חדיש,
עם רכישת דגמי פילוט אינדסיט
3000, 3001, 4000,
אצל סוחרי פילוט המורשים
בתוקף עד 29.2.76

מפיצים בישראל
פילוט
שרות פילוט בכל פינה ברחבי המדינה

אולמי תצוגה מרכזיים: תל־אביב, רחוב אלנבי 66, חיפה: ככר מאירהוף, קרית אליעזר.
סלוני פילוט: תל-אביב: ארלוזורוב 53. רמת-גן: ז'בוטינסקי 133 (מול משטרת ר"ג). הרצליה: סוקולוב 64.
בת-ים: רוטשילד 14. רחובות: לוין אפשטיין 25. (מול ככר העיריה).
ובחנויות הבאות: נצרת עלית: יבלונקה יואל, חרמון 1. טבריה: סיטון יעקב, רח' העצמאות. בית־שאן: אובניש שלום, מרכז מסחרי. צפת: ברם פליקס, ירושלים 70. קרית־שמונה: משיח בנימין, תל־חי 14. חולון: עובד אליהו, סוקולוב 26. תל־אביב: פליק לופו, ארלינגר 2; גרינולד צבי, הרצל 68. רוטנברג ראובן, לבונטין 1. תל־מונד: חקיה אהרון, מרכז מסחרי. בית־דגן: אברהם יוסף, „אלקטרו־רדיו", קק"ל 2. יפו: גלי־קור, דוניצה יוסף, שדרות ירושלים 78. רחובות: גרינס עזריאל, הרצל 171; קרומהולץ מאיר, הרצל 155; שחר קלמן, אחד העם 15. רמלה: שינוס ישראל, הרצל 104. בת־ים: גרון ישראל, רח' אנילביץ 1; אלקטרו־ליין, עוזיאל 28; סלון הוד, בלפור 48; סלון שקל, רוטשילד 40; גלובוס, שד' העצמאות 62; סלון דב, רוטשילד 14. באר־שבע: איתני נפתלי, הרצל 96-98; פטמן חיים, טרומפלדור 57; שבתאי יוסף, העצמאות 27; סלון צמרת, החלוץ 114; סיטבון, הפלמ"ח 2. אופקים: ברדה ראובן, הפלמ"ח 1. דימונה: כליפה יוסף, הדקל 24. אשקלון: כהנא שמואל, רח' צה"ל. קרית־גת: אלקטרו אלבז, מרכז מסחרי 48. אשדוד: יעקובסון, רמב"ם 88. חדרה: הכט את פלוטניק בע"מ, רוטשילד 38. נתניה: חבה יוסף, „האושר", בנימין 13. פתח־תקוה: מנור אברהם, חיים עוזר 1. רמת־גן: פאר רבינוביץ, ביאליק 39.
לכוחות חבטחון בחנויות שקם בכל הארץ.

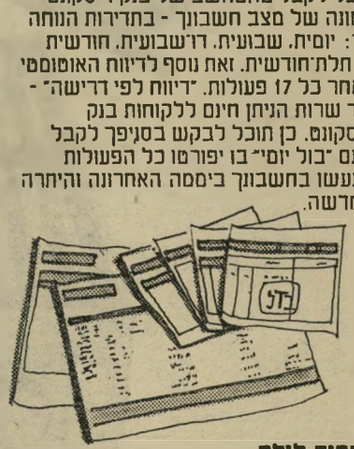
תמיד יש חדש בדיסקונט

אך לעולם לא שוכחים את הישן והטוב

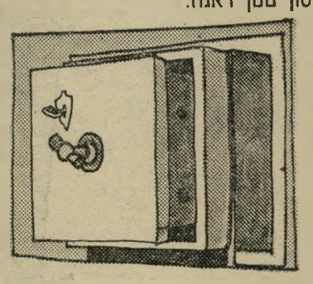
דיסקונטומט 24
קופה אוטומטית למשיכת עד 300 ל"י במזומן ביום - 24 שעות ביממה. מכשירי דיסקונטומט מותקנים היום ב-9 סניפי בנק דיסקונט ברחבי הארץ ובמשך שנת 1975 תורחב הרשת. דיסקונטומט 24 - עוד חידוש לשיפור השרות לציבור.

דיווח לפי דרישה
חוכל לקבל מהמחשב של בנק דיסקונט חמונה של מצב חשבונך - בתדירות הנוחה לך: יומית, שבועית, דו־שבועית, חודשית או חלת־חודשית. זאת נוסף לדיווח האוטומטי לאחר כל 17 פעולות. "דיווח לפי דרישה" - עוד שרות הניתן חינם ללקוחות בנק דיסקונט. כן תוכל לבקש בסניפך לקבל חינם "בול יומי" בו יפורטו כל הפעולות שנעשו בחשבונך ביממה האחרונה והיתרה החדשה.

כספות לילה
אם אתה בעל בית־עסק - תוכל להפקיד את פדיונך, בשעות בהן הבנק סגור, בכספות הלילה שהותקנו בחלק מסניפי הבנק. שרות כספות לילה - עוד שרות שנוער לחסוך מסך דאגה.

כספרים
בכל סניפי בנק דיסקונט תוכל להנות משרות אישי בשיטת הכספר (Teller) - הדיסקונטאי שלך בסניף שלך, שיטפל בכל פעולותיך הבנקאיות במרוכז. שיטת הכספר חוסכת מסך טירחה ובזבוז זמן.

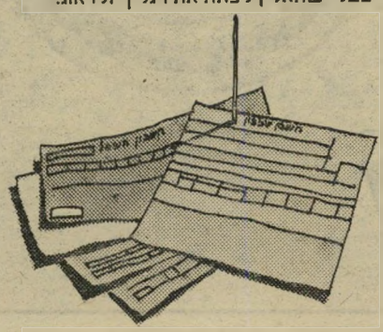
אל־תור
בשרות "אל־תור" תוכל להפקיד שיקים, לשלם חשבונות, ולחת הוראות שונות בכתב סבלי שתאלץ לעמוד בתור. לשם כך הותקנו ברבים מסניפי הבנק חיבות "אל־תור", בהן תוכל לשים, בתוך מעטפות "אל־תור", את השיקים, החשבונות או מפסי ההוראות השונות שברצונך כי מבוצעו. אנו נטפל בו־ביום בכל הוראותיך. שרות "אל־תור" - בנק בשרות עצמי, לחסכון בזמן ובטירחה.

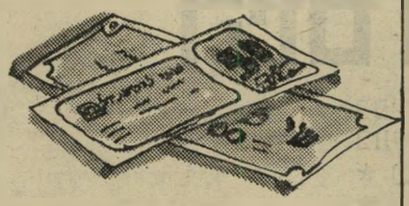
המחאות שי
לרשותך מיגוון עטיפות־שי מפוארות להמחאות־המתנה האישיות שלך. תוכל לקבלן חינם בכל סניפי בנק דיסקונט - לפי מעמך. כך תעניק גוון אישי והידור להמחאת־השי שלך בכל אירוע.

הוראות קבע
חשבונות הטלפון, המים, החשמל, המיסים העירוניים והממשלתיים, דמי מנוי, שכר־ליסוד ועוד תשלומים תקופתיים קבועים - ישולמו על ידינו אוטומטית - עבורך. תן לנו הוראת־קבע לתשלום חשבוותיך השונים - אנו נדאג לשלמם בזמן סבלי שתאלץ לכתת את רגליך ולדאוג.

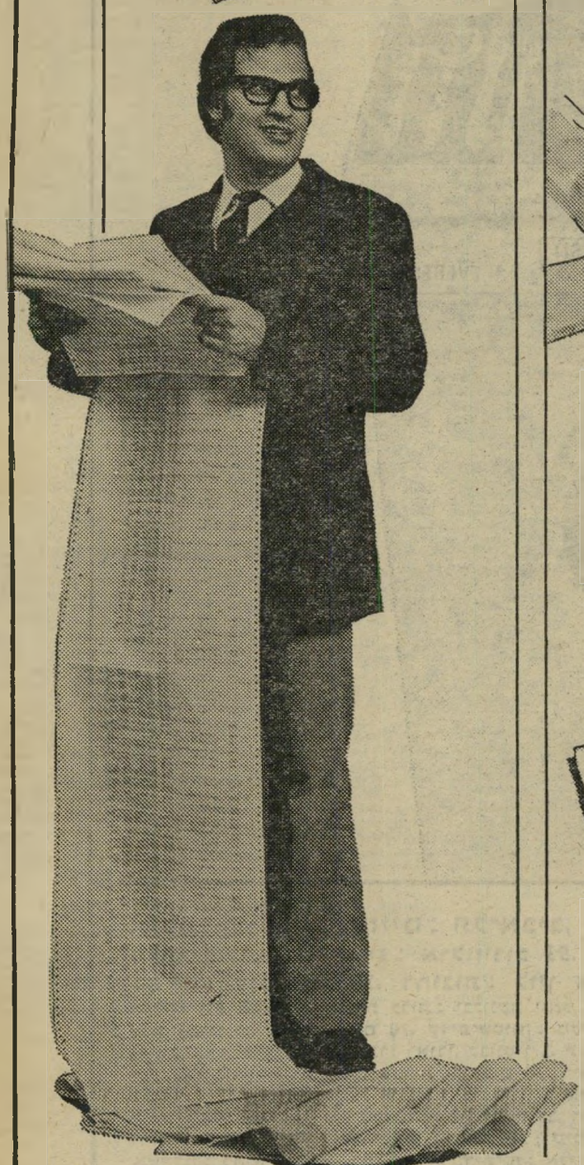

תלושי־שי ותלושי־דלק
אם אתה בעל מפעל או בית־עסק - נדפיס עבורך תלושי־שי נאים, אותם תוכל לחלק לעובדיך, לשם רכישת מוצרים שונים, בהנחות ניכרות, ברשתות המכירה הגדולות במדינה. אל תחלבט בבחירת השי־לחג לעובדיך. תן להם תלושי־שי של בנק דיסקונט. לבחירת התשורה למעמם. כן תוכל להוסיף אצלנו תלושי־דלק, שיתקבלו בכל תחנות הדלק בארץ.

שיקים אישיים ושיקים עם תצלום
אם יש לך חשבון עו"ש בבנק דיסקונט - תוכל להזמין שיקים רגילים, שיקים אישיים (עם שמך וכתובתך) או שיקים עם תצלום - עליהם תתנוסס תמונתך, תמונת בית העסק שלך, הסמל המסחרי, המוצר שאתה מייצר וכד'. כל השיקים מסוגנטים - ליעילות הטיפול בהם ומיונם.

הדיסקונטאים בתנופה יוצרת

LUJ · ג'ון א'

רחל מרחלת על כל העולם

כי מציון
תצא אירים
ודבריה מחל־אביב

לפני זמן־מה הגיע ארצה צוות של הטלוויזיה האוסטרית, להכין כאן סרט באורך מלא במיסגרת תוכניתה הפופולא־ רית — היא מופיעה — בבקשה. בתוכנית זו מארחת הטלוויזיה האוסטרית דמויות מעניינות ממקומות שונים בעולם, ובמיס־ גרתה הגיעו אנשיה הפעם לישראל, כשהם מחפשים להם בחורה ישראלית צעירה ו־ יפה, שתדבר קצת על ציונות וכל מיני דברים שמתעוררים היום שוב לתחייה.

אז אם אתם חושבים שהיה להם קל למצוא אובייקט כזה, שייצג את הציונות המתחדשת בציון, אינכם אלא טועים. כי הם חיפשו במשך עשרה ימים רצופים בחורה שתענה להם על כל הדרישות, לא מצאו, וכמעט התייאשו. אז כמו שהם מתכוננים כבר לעזוב את הארץ בחוסר־ כל, מציע להם מישהו את **אירים דוידי־ דסקו** היפה, ומה אתם חושבים? היא היתה בדיוק המיפוס.

מובן שכשהם פנו אל אירים, מה ששמעו ממנה לא היה בדיוק תשובה שלילית. כי בחורה ציונית כמו אירים, ודאי שלא תניח להם לצאת מהארץ מאוכזבים, על שלא הצליחו למצוא בישראל בחורה אחת ל־

אירים דוידסקו
יום אחד

רשאה שתתאים לתוכניתם המפורסמת. מה עוד שאיריס מעולם לא סירבה לראיון עיתונאי, קל־וחומר לתוכנית־טלויזיה כה חשובה.

בקיצור, עשו על הבחורה הזאת סרט, שיראה לאוסטרים בערך משהו כזה: איריס קמה בשעה תשע בבוקר, פותחת את ה־ חלון, נושמת מלוא ריאותיה העדינות אויר ישראלי מצוי רווי קודש ואקולוגיה, עוברת על הדואר היומי, ניגשת לסטודיו שבדי־ רתה ושוקעת בציור חדש של אורי גלר או משהו חללי אחר, עושה הפסקה קלה, כותבת איזה שיר או שניים לעיצוב ה־ אישיות ויוצאת לרחוב.

שם היא עושה קצת קניות של כל מיני דליקטסים מטוב הארץ וייבואה, יושבת קצת בבית־קפה אופנתי לשיחת רכילות מרעננת עם כמה ידידים, יוצאת לטייל על שפת ימה של תל־אביב, ובין צילום ל־ צילום שזורים אימרות ומיכתמים מפיה של איריס ובקולה האישי, כפי שנאמרו למראיין.

ואיך מרגישה איריס אחרי הכבוד שנפל בחלקה? בבקשה: „הם עבדו כל־כך מהר, שלא היה לי אפילו זמן לעכל כמה זה גדול," היא מספרת בהתרגשות. „כל מה שעשיתי עד היום, והגיל הצעיר שלי, זה נתן להם המון חומר לתוכנית. עכשיו אני רק מקווה שההקרנה, באוסטריה, תביא

איך נפלו גיבורים (בפח)

תאמינו לי, על־יד סיפור־האהבה שיש לי לספר לכם, סיפור אהבה של **אריך סגל** הוא אגדת־ילדים. כי זהו סיפור מהסוג שאני, באופן אישי, מאד מתרגשת כש־ מספרים לי אותם, מפני שהם מוכיחים לכל מי שרק מוכן להאמין בגורל עיוור ובמזלות, עד כמה העולם קטן. ואני לא אתפלא אם יום אחד עוד יעשו מהסיפור הזה סרט, כפי שסיפר לי בהתרגשות כוכבו הראשי, השחקן **יהודה ברקן**: „זהו התסריט הכי מרגש שעברתי בחיי!"

אבל מי שהצליחה הפעם לגנוב מברקן את ההצגה, היא המיועדת להיות אשתו (השנייה במיספר), גרושה יפה בת 30 בשם **ניצי מור**. ההיכרות בין השניים התרחשה לפני 12 שנה, כששניהם שירתו יחד בלהקת פיקוד הצפון בתוכניתה כל הכבוד. „יהודה טוען שכבר אז הוא חיזר אחרי, אבל אני לא כל כך שמתי לב לזה," נזכרת היום ניצי, „ואולי, אם הייתי נענית אז לחיזוריו, כל הסיפור היה משתנה."

וזה הולך ככה. הומר **רני גרזן**, שהיה בזמנו החבר של ניצי, החליט יום אחד להכיר לה חבר שלו שילמד אותה לפרוט על גיטרה, צעיר בשם **אלי תדמור**. מן הון להון, ניצי ואלי התאהבו בין פריטה לפריטה, ניהלו ביניהם רומן לוהט שנמשך כמעט לכל אורך השירות הצבאי של ניצי, עד שעם שיחרורה הם החליטו להינשא ולצאת לחו"ל, במטרה להופיע כצמד.

הם קראו לעצמם בשם המיסחרי בני אנד ליזה, והופיעו בעיקר בשירים ישר־ אליים. רק מה, אחרי שנה של הופעות משותפות, הם נוכחו לדעת שעל הבמה הם אולי מסתדרים טוב, אבל בחיי־הנישר־ אין שלהם בטח שלא. וככה זה נמשך עד שבאחת ההופעות במכסיקו הם החליטו שהם נפרדים. אלי פנה לדרכו, וניצי החלה מופיעה בכוחות־עצמה כשהיא מסיירת בכל ארצות אמריקה הדרומית.

בין ההופעות היא היתה עדיין נפגשת עם אלי, ומאחת הפגישות האלה נולדה להם בתם **פלטי**. אלא שלמרות לידת הבת, לא התאחה הקרע. ניצי החליטה שהיא כבר עברה די וראתה מספיק עולם, ושהגיע הזמן להפסיק עם ההופעות. היא חזרה ארצה עם בתה בת השנה וחצי, שכרה לה דירה בגבעתיים והחלה לעבוד במישרד־ פירסום. משם עברה לעבוד במחלקה ה־ מישפטית של עיריית רמת־גן, אחר־כך עבדה קצת במיכון מישרדי, והמפיקה אפילו לנהל שני רומנים די ממושכים. האחד עם מהנדס והשני עם אדריכל. מובן, כל אותה תקופה מר ברקן בכלל לא היה בראש שלה.

„את יהודה מאד חיבבתי," היא מספרת. „עוד בתקופת הלהקה היה בינינו קשר ידידותי יותר חזק מאשר עם שאר חברי

ניצי מור
12 שנים

הלהקה, אבל האמת היא שמאז כמעט לא ראיתי אותו. היינו נפגשים לעיתים די רחוקות, אבל אלה היו תמיד פגישות מיקריות, לא יזומות. מובן שזה היה נורא לבבי, עם חיבוקים ונשיקות, אבל עדיין בתקן של ידידות עמוקה ותו־לא. יהודה אפילו הציע לי פעם להשתתף יחד איתו בהצגה נשבר לי, אלא שלא מצאתי בזה עניין.

„הקאריירה המיקצועית שלי אף פעם לא עמדה אצלי בראש סולם העדיפויות. אני לא אמביציונית בתחום הבידור, זה היה אצלי בסך הכל הובי שעסקתי בו תקופה מסויימת עד שהחלטתי להפסיק.

„מצד שני, לא בער לי להתחתן. מובן שלא היה לי שום דבר עקרוני נגד זה, אבל אחרי הכל כבר הייתי נשואה, ויש לי בת. אז חשבתי שאם אני מתחתנת פעם שנייה, אני רוצה שזה יהיה משהו יפה ומכל הלב, שלא ידרוש ממני פש־ רות."

לפני חודש וחצי עברה ניצי להתגורר בשיכון ל', בדירה מרווחת עם הסקה מרכזית, וכמו כל מי שעובר לדירה חדשה, התישבה ליד הטלפון וצילצלה לכל החב־ רים להודיע את המיספר החדש. בשיחה שקיימה עם **קרני**, אשתו של הבדרן **מני פאר**, התברר לה שידידה־מנוער, יהודה ברקן, גר גם הוא בסביבה. ניצי קיבלה את הטלפון שלו, מיהרה לבשר לו שהם בעצם שכנים.

ותראו מה זה דיאלוג: „איפה אתה גר?" שאלה אותו מייד.

יהודה, שהופתע משיחת־הטלפון הבלתי־ צפוייה ועוד יותר מן השאלה, השיב: „למה את שואלת, את רוצה להזמין אותי לחתונה? אני גר ברחוב בר־אלי 12, ב־ קומה השמינית." כך התברר לניצי שהם בעצם גרים באותו בניין עצמו, וכמו ב־ סרטים היא אמרה לו בשלווה־נפש: „אז אולי תרד ארבע קומות לשתות אצלי קפה?"

ועוד קודם שהספיקה למלא מים בקומ־ קום יהודה כבר היה למטה, ואם אתם חושבים שאחרי צירוף־מיקרים כזה לא תתלקח מחדש האהבה הישנה, אינכם אלא נאיבים.

„היו לנו ימים כאלה שהיה לנו כל־כך נפלא ביחד, שפשוט נדמה היה לי שכל זה לא ריאלי ואני עומדת בכל רגע להתעורר מהחלום הכי משגע שהיה לי בחיים," סיפ־ רה לי ניצי. „שנינו היינו מודעים לכך שההכרות הישנה בינינו גלשה לפתע ל־ מישור רומנטי, כך שזה היה ממש מרגש."

אחרי שבוע ימים בלבד הציע לה יהודה נישואין. „אני חושבת שהוא בעצם קצת פחד מנישואין, בגלל שהוא כבר נכשל פעם אחת וייתכן גם שהיה לו נוח מאד בתור רווק," היא אומרת. „אבל מצד שני, אני משוכנעת שבתוך־תוכו הוא בכל זאת רצה למצוא מישהי שיאהב ויוכל לסמוך עליה, מישהי שתגלם את כל הדב־ רים שתמיד חיפש.

„אבל למרות שידעתי את זה, הופתעתי מאד מהצעת־הנישואין. אמרתי לו שבאופן עקרוני אני מוכנה, אבל זה נורא מפחיד אותי, כי הכל נעשה במהירות כזו. היות שאני אשה מאד שקולה והגיונית, ביקשתי לחשוב על זה.

„יהודה הבין אותי, ואמר לי: ‚עקרונית הצעתי לך, ועקרונית את מסכימה, אז ברגע שתחליטי שזה בסדר, תני לי תשו־ בה.' חשבתי בהתחלה לנסות את העניין הזה שלושה חודשים, אבל אחרי שבוע התברר לי שאני לא מחזיקה מעמד, ו־ הודעתי לו שאני מוכנה."

אף שיהודה החל השבוע בצילומי סירטו החדש, הם קבעו את מועד חתונתם לעיצו־ מם של הצילומים, בערך שלושה שבועות, ב־9 במארס. החופה תיערך בחוג המיש־ פחה, והמסיבה הגדולה לחברים הרבים תיחגג בחודש אפריל, כשיהודה יחזור מ־ ניו־יורק עם חום הצילומים.

אז קדימה, מייד לבדוק מי גר ארבע קומות למעלה!

שלושה בדירה אחת

שוו בנפשכם מה עלול להתרגש על מישפחה אחת, כשהבעל מחליט להכניס לדירה את המזכירה הפרטית שלו. בכל מישפחה נורמלית, אני מניחה, צעד כזה היה גורר בעיקבותיו מריבות ואפילו גירו־ שין. אלא שהפעם מדובר ב**עיתונאי** ידוע מאד וב**אשתו** האינטלקטואלית, שלא רא־ תה בכך דבר העלול לפגום בחיי־המישפחה שלה. מה עוד שבעלה כבר בשנות ה־60 שלו. אז אם יותר נוח לו לבצע את העבודה מהבית, למה שהיא תתנגד?

אז כדי להקל עליו את החיים, הוא הפך חלק מהדירה מישרד, ולקח אליו לעבודה **מזכירה** צעירה בת 20 פלוס. מובן שהסידור החדש היה מאד לרוחו. אחרי הכל, צריכים קצת לגוון את החיים, לפחות בפנים חדשות. אם לא למעלה מזה.

כך גם קיבלו את הדבר חבריו הרבים. אלה היו בטוחים שאדם בגילו יכול כבר להרשות לעצמו הנאות. אם־גם ויזואליות בלבד. וכנראה שכך גם חשבה, לתומה, אשתו הנאמנה.

עד שלפני זמן קצר נפלה ההפתעה. היא היתה, בעצם, יכולה להיות טיבעית בהח־ לט, אילו גיבורי הפרשה היו אחרים. אלא שהוא עשה דבר שלא־ייאמן.

ביום בהיר אחד, לפני זמן קצר, הודיע לאשתו ההמומה שהוא החליט להתגרש ממנה, ולבצע מיספר שינויים בבית. הוא העביר את הרעייה לגור בחדר ששימש קודם כמישרד, ואילו את המזכירה העביר לדירתו הפרטית, על מנת שתשמש אותו שם כאשתו הנוספת.

חבריו הרבים לא הספיקו להתאושש מהשינויים הבלתי־צפויים, וכבר נפלה עלי־ הם ההפתעה השנייה. השבוע ילדה המז־ כירה־לשעבר והרעייה־של־היום, במזל טוב, בת. וכפי שיכולתי להתרשם מהמישפחה העליזה הזאת, היחסים בין שתי הנשים שבו כבר לתיקנם.

שתי הנשים יוצאות ביחד לקניות, יוצ־ אות לטייל עם הילדים, עושות ביחד את העבודה בבית. בקיצור, אידיליה במלוא מובן המילה, לפחות למראית־עין.

הבעיה היחידה של אותו עיתונאי היא שהוא שוב נשאר בלי מזכירה. ואם אתם חושבים ששתי הנשים יניחו לו להכניס לביתן מזכירה חדשה, אינכם אלא טועים. רק זה חסר להן. הוא הרי מסוגל עוד להפתיע.

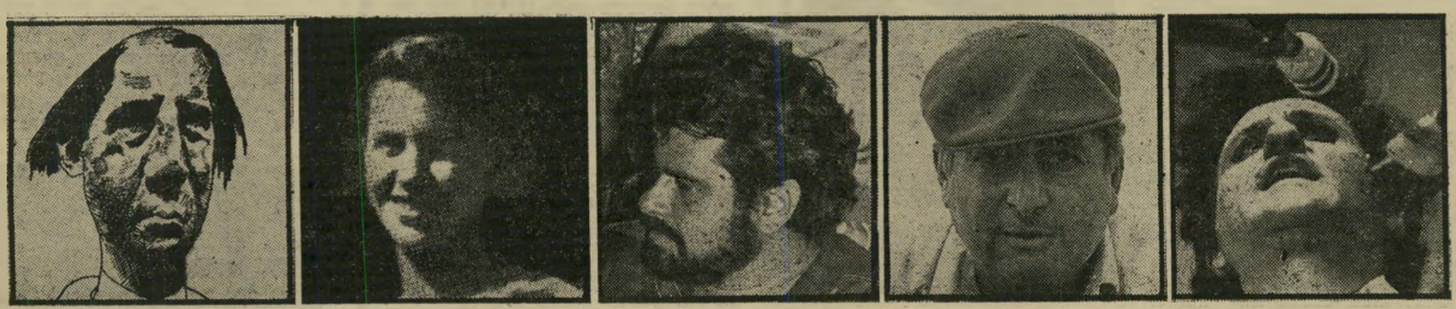
בעיקבותיה כמה הצעות־עבודה."

בינתיים נפרדה איריס מהחבר הקודם שלה **איציק לוי**, והיא שוב פתוחה ל־ הצעות. ואם תגיע אליה איזו הצעה רומנ־ טית בעיקבות התוכנית, אז כל העסק היה כדאי, אפילו אם עבודה לא תצא מזה.

עברית

רמח"ל מתנחל בסבסטיה ✷ מילחמת המשוררים בין תל־אביב וירושלים ✷ מה עשו הערבים לא. ד. גורדון ✷ ההיפיס הראשונים בארץ־ישראל ✷ שמו של משה שמיר היה משה שמרקיס ✷

ד"ר קרוי הופך יתום אידיאולוגי אחרי שאיין ראנד הפסיקה

א.ב. יהושע | משה שמיר | אריה זקס | סילביה פלאת | היינריך כץ

מי מפחד מא.ב. יהושע

1. מבוא

א.ב. יהושע הוא סופר עיברי. יש לו דיעות על מזג־אוויר, קופת־חולים, אגד, הרבנות הראשית ועוד. נוסף לכך מאמין א.ב. יהושע בדימוקרטיה הישראלית. משום כך הוא לא ייסד ברית־ביריונים פרטית, שבעזרתה יוכל לכפות על הרוב את דיעותיו בנושאי מזג־האוויר, קופת־חולים, אגד וכו'. א.ב. יהושע רגיש לנסיונות־כפייה של מיעוט על רוב. משום כך שלח מיכתב למדור המכתבים בהארץ, בזו הלשון:

2. א.ב. יהושע

באמת, קשה להבין את ההיסטריה וההתרגשות של חוגי היונים בישראל, לנוכח מיבצעי־ההתנחלות האחרונים של גוש־אמונים. דומני שלהיפך, יש לעודד אותם להתנחל עוד ועוד, מעבר לקו הירוק, כך שבבוא השלום המיוחל וכאשר נשתחרר מהשטחים, נוכל גם להשתחרר מהם.

זה בהחלט ייטיב לנו גם בתחומים אחרים של חיינו (כפייה דתית וכו'), שמונים אחוז מהעם היהודי יושבים בגולה, ואין זה נורא אם עוד אלפית הפרומיל תלך לגולה קרובה. דתיים שכמותם תמיד הרגישו את עצמם מצויין בגולה (הרבי מלובאביץ', למשל). הם בכלל המציאו אותה.

שיישבו להם בסבסטיה, במעלה־האדומים, בחורון תחתון ועליון, ואם אפשר — יילכו גם לבשן ולגילעד. אני בטוח שאפילו הפלסטינים ייהנו בסופו של דבר מאלמנט אידיאליסטי תוסס זה. לפחות דבר אחד ימצאו עימם במשותף — הקושי לחיות תחת שלטון ישראל.

[23.1.76]

3. השרשורים

במילון אבן־שושן לעיברית, מוגדר השרשור כתולעת שטוחה טפילה, החיה במעיים של בעלי־החוליות, ומציאותה גורמת בחילה, הקאה, סחרחורת ומיחושים אחרים. ואכן, השרשורים מיהרו להגיב על דבריו של א.ב. יהושע, ולהגן על תולעת יעקוב.

4. יוסף שריג

(קטע ממיכתב בהארץ)

דיעותיו הפוליטיות, אהבותיו ושינאותיו של הסופר א.(ברהם) ב.(לי) יהושע אינן מעלות ואינן מורידות, ואף אינן ראויות לתגובה. מצער אומנם לראות פשטנות המחשבה וזולות הגיסוח של הסופר בישראל, אך בסופו של דבר לא מפיו חי עם ישראל, וזכותו של א.ב. יהושע, כשל כל אזרח בישראל, לאמץ לעצמו דיעות כאוות־נפשו.

המצער הוא כי בעל דיעות אלה נושא בתפקיד חשוב ומשפיע במוסד להשכלה גבוהה בישראל, ולא קשה לנחש את מידת אהבת ארץ־ישראל ועם ישראל אשר איש זה מקרין על ציבור הסטודנטים. אומנם, לדרגת הפרופסור הירושלמי לתורת הכימיה טרם הגיע א.ב. יהושע, אולם יש לקוות כי אף הוא "יתקדם ויתפתח", ותודות ל"תרומתו" תוכל האוניברסיטה בחיפה להתחרות בהצלחה באוניברסיטה העיברית בירושלים.

[6.2.76]

5. א. ברוך

(קטעים ממאמר בידיעות אחרונות)

אפשר לפרק את המישפט של א.ב. יהושע, סופר ישראלי, למרכיביו: "דתיים שכמותם"; "תמיד"; "גולה"... ה'גולה' מוחזרת לשימוש. א.ב. יהושע, סופר ישראלי, מכניס את ה'גולה' למעגל הדימאגוגי הישראלי. הסופר בשירות התעמולה; הסופר בשירות הפוליטיקה; הסופר עוזב את מיגדל־השן... חללית דימאגוגית מאיימת מרחפת מעל לראש הישראלי הנבוך, שלכבודו ולכבוד גורלו יוצא הסופר הישראלי ומביע דעתו בענייני השעה...

"דתיים שכמותם" — כלומר, יש גם דתיים אחרים. נראה, שלמר יהושע דתיים משלו ("כמה מידידי הטובים ביותר הם"...) ודתיים אלה הם בסדר גמור; בגולה לא היו מרגישים מצויין. הדתיים שהם בסדר גמור הם אומנם דתיים, אבל בסדר גמור, "משלנו" ("בינינו לבין עצמנו גם הם לא מי יודע מה, אבל בהשוואה...") דתיים. אתם יודעים, אבל בכל זאת, לא פאנאטיים, יודעים שיש עולם, שלערבים יש זכויות, לא מתנחלים...

גוש־אמונים מקשה על זיהוי 'הדתיים האחרים'. פעם, בשכבר הימים, היו הם אלה שהתגייסו לצה"ל, השאר היו "הדתיים", אלה שאינם בסדר, ובוודאי שאינם בסדר גמור. השירות בצה"ל היה המודד. 'הדתיים' שלא שירתו היו בחלק החשוך של ישראל שטופת־האור. אפשר היה לתת בהם סימנים. גוום אינו כפוף למכים; גוום — כיוון שהם משרתים בצה"ל, למוד מסע־אלונקות מידברי כגוד של א.ב. יהושע. חוטמם כחוטמו; חיתוך דיבורם כדיבורו; עוז־רוחם כשלו; גיבוריהם, בחלקם, הם 'הגיבורים הישראליים המוסריים החדשים', כגיבוריו...

א.ב. יהושע, סע לחוץ־לארץ. קח חופשה. החלף אוויר. הסיסמאות הפאשיסטיות האלה נגד גוש־אמונים לא יקדמו את העניין...

[6.2.76]

6. הליגה להגנת הספרות העברית

מאחר שהסיסמות ה"פאשיסטיות" של הסופר העיברי א.ב. יהושע נגד גוש־אמונים מפחידות את א. ברוך, ויוסף שריג חושש שא.ב. יהושע יתעלה לדרגת הפרופסור הירושלמי לתורת הכימיה, דאגתם הכנה של השניים לטוהר־הנשק של הסיפרות העברית מרגשת. היות ששניהם מעודם לא נחרדו מסיפרי א.ב. יהושע, יש להניח שמיכתבו הצנוע למערכת הפחידם. אולי מוטב שיתלכדו וייסדו את הליגה להגנת הסיפרות העיברית.

כיצד גוייס רמח"ל לגוש־אמונים

ב־1937 ציווה יוסף סטאלין על הבימאי סרגיי אייזנשטיין ליצור סרט היסטורי, בעל שליחות לאומית, שידון בסכנה המאיימת על ברית־המועצות מצד גרמניה הנאצית. אייזנשטיין בחר בסיפור רוסי מן המאה ה־13, שעסק בנסיך אלכסנדר נייבסקי, אשר ליכד את ההמונים הרוסיים לנצחון על השבטים הטוטוניים (גרמניים) שצרו עליהם.

אין לדעת מה התרחש בראשו של יגאל לוסין, הממונה על תיק סירטי התודעה היהודית בטלוויזיה, שעה שהחליט על הסרטת סרט־יוקרה בסכום קרוב לחצי־מיליון ל"י אודות הבחור מפאדובה (כינוי זה טבע חיים נחמן ביאליק לר' משה חיים לוצאטו.)

דמותו של לוצאטו (1707-47), עילוי תימהוני, משורר, מחזאי וגם מיסטיקן נמסרה לידיהם של סופר בינוני (משה שמיר) ובמאי־טלוויזיה כישרוני (מיכאל לב־טוב), שהביאו לצופי־הטלוויזיה יצור־כילאיים שהזכיר מרכבה רתומה לסוסים המושכים לשני כיוונים שונים.

הבמאי מיכאל לב־טוב עשה בסרט את כל הפעלולים שביכולתו על־מנת להציג בצורה עניינית ודוקומנטרית את דמותו של לוצאטו על המסך הקטן. אלא שמגמתו הברורה של מחבר סיפור הסרט, משה שמיר, הכריעה את הסרט.

סיפורו של משה שמיר הוא אליגורי לתקופתנו, וגם אם מתעלמים מקיטעי־קריינות בסיגנון "הליכוד הלאומי הועמד בסכנה," הרי רמח"ל של משה שמיר הינו דמות ייצגנית למרידה לאומית בסיגנון גוש־אמונים, וכל הכרוך בזה.

זהו סיפורו של אדם צעיר (רמח"ל), המחפש את הגאולה כמה עשרות שנים אחר הרצל (בסרט — שבתאי־צבי) ואחרי השואה (בסרט — פרעות ת"ח־ת"ט ובוגדן חמלניצקי), והממשלה הזקנה והמכוערת מחרימה אותו (מועצת־הרבנים) ולצעיר יש עדת מאמינים נלהבת (חסידי רמח"ל).

בתמונת־הסיום של הסרט, כאשר קומביינים קוצרים בשדות, כמעט שחמצתי לראות את הבחור מפדובה מלמד שיעור בתורת הניסתר בישיבת אלון־מורה בקדום לילדי מישפחת יונדף.

לוצאטו, שהיה משורר מעולה, מחזאי בינוני ומיסטיקן חלוש, לא אמר דבר

שפריץ / מחזה מאת בגדכפת בכלם

הנפשות:
פיכסה'לה — האב.
גרפצי — האם.
שפיכיניו — הבן.

שפיכיניו: אמא, אני רוצה שתמותי.
גרפצי: אבל למה, שפיכיניו. למה שאמא גרפצי תמות?
שפיכיניו: בגלל שאמא גרפצי קאקא.
גרפצי: לא יפה להגיד על אמא קאקא. אל תשכח שאתה יצאת מהקאקא הזה.
שפיכיניו: איך אפשר לשכוח. הלואי שלא הייתי יוצא משם. הלואי שהייתי נשאר שם.
גרפצי: לא היית נשאר שם. הייתי מפליצה אותך. ואם לא הייתי מפליצה אותך, אז אבא היה מוציא אותך משם בכוח.
שפיכיניו: כן, רק לדברים כאלה יש לאבא כח, להוציא לך מהתחת כל מיני דברים שנתקעו שם.
גרפצי: אהה, עכשיו אתה מתחיל להשמיץ גם את אבא? וזה כשהוא איננו? חכה חכה שהוא יבוא! תראה מה הוא יעשה לך! הוא יתחוך לך את הביצים!
שפיכיניו: תגידי, אמא, למה אדיפוס הרג את האבא שלו?
גרפצי: תיכף יבוא אבא ותוכל לשאול אותו. או, הנה הוא בא! טוב שבאת, פיכסה'לה! אתה שומע, פיכסה'לה? שפיכיניו רוצה לדעת למה אדיפוס הרג את האבא שלו!
פיכסה'לה: תסלח לי שפיכיניו, אתה לא על הגל הנכון. לפני שהוא הרג את אבא שלו, אז קודם הוא שכב עם אמא שלו. תסתכל בבקשה על הגרפצי הזאת: היית מוכן לשכב איתה? אפילו בשביל התענוג להרוג אותי?
שפיכיניו: אתה צודק, אבא, אני נכנע.
פיכסה'לה: את רואה, גרפצי? ככה צריך לחנך את הנוער! פשוט להגיד להם את האמת בפנים. לא להתבייש!
גרפצי: אני גם כן אמרתי לו את האמת. אמרתי לו שאם אני קאקא אז הוא יצא מהקאקא.

חנוך לוין — עמוס קינן

פיכסה'לה: אבל זאת אמת שלילית. באמת שלילית לא תחנכי את שפיכיניו. אבל כשמראים לו את הברירה האכזרית הזאת, לשכב עם גרפצי, אז הוא מתחיל לראות את האור!
שפיכיניו: אבא, יש לי רעיון. מה דעתך שאדיפוס שוכב קודם עם אביו ואחר־כך הורג את אמו?
פיכסה'לה: תראו מה גידלתי בבית! סוטה! סוטה־מין! עוד מעט תתחיל גם לגדל לי שיער ארוך! צא מהבית הזה, חתיכת הומו!

מ ס ך
דעת המבקרים

מבקר א: הפעם הזאת עלה המחבר על עצמו. אני מרגיש שגם אני קאקא.
מבקר ב: הוא הראה לנו מי אנחנו באמת. נכון שזה מכאיב. אבל האמת מטהרת ויוצרת קטארזיס.
מבקר א: לי היה קטארזיס אמיתי בהצגה. הלכתי הביתה ואוננתי כמו שלא אוננתי שנים.
מבקרת: אני בכל־זאת חושבת שהוא הגזים, ושלא הכל כל־כך שחור.
מבקר ב: אבל הרי המחבר בעצמו הראה לנו קרן־אור! עובדה שהמישפחה מתאוששת ומגרשת את החרא הזה!
מבקר א: אני חושב שהעובדה שהבן מתגלה כהומו, בסך־הכל מוכיחה שלא זה הדרך, והמחבר מצביע בפירוש על הסכנה שבאובדן ערכים. מי שרוצה לשכב עם אביו, סופו שיוקא החוצה מהמישפחה. אני סבור שמבחינה זו תרם המחזה תרומה חיובית לחיינו.
מבקרת: בכל־זאת הייתי מעדיפה שיהיה נורמלי וישכב עם אמו. אבל במחשבה שנייה, אני מעדיפה אותו לא־נורמלי, אחרת המחזה היה נורא משעמם ולא היה בו חידוש. עכשיו, תודה לאל, גם אני מרגישה כמו קאקא.
מבקר א: צר לי, זמננו תם. מהאולפן רומזים לנו שעוד כמה שניות הולכים להוריד עלינו את המים.

הביא לבית־הדפוס: עמוס קינן

לישראלי שצפה בסרט ששם את הדגש על המיסטיקן שבו. לא נותר אלא לסיים במילים, שבהן סיים ביאליק את רשימתו על הבחור מפאדובה: „אות הוא כי אכן דלונו, דלונו עד מאד."

מי מריבה

סיבוב ראשון: תל־אביב נגד ירושלים

בחוברת סימן קריאה העומדת להתפרסם בימים אלה, מצוי מאמר בעל אופי משמיץ ביותר מאת סגן־עורך כתב־עת זה, ניסים קלדרון. ההשמצה יוצאת בחריפות נגד קבוצת המשוררים הירושלמית. מאמרו של קלדרון דן בעיקר במרכיבים משותפים, ונטולי־ערך לדעתו, בשירתם של יהודה עמיחי, אריה זקס, הרולד שימל ואחרים. וזאת, תוך ניסיון נואש להציג את יצירתם העכשווית כנטולת ערך ממשי.
כאשר נשאל מקור יודע־דבר במיסתרי ביצת הסיפרות העברית, למסתתר מאחרי השמצה זו, הוא נימק את המיתקפה התל־אביבית בכך שמטרתה להאדיר ולרומם את משוררי תל־אביב: ישראל פנקס, אורי ברנשטיין, מאיר ויזלטיר, יאיר הורביץ ואחרים, כמוקדי השירה העברית בת־ימינו.

סיבוב שני: ירושלים נגד תל־אביב

יהודה עמיחי מעודו לא נהג להתיז מים בביצת־השירה המקומית. הוא הגביל את ייעודו לכתיבת שירים. כמו־כן מבלה יהודה עמיחי את זמנו בעולם הרחב, שם נוטה לו הביקורת חסד רב יותר מן הביקורת התל־אביבית, כך שאין סיכוי שהוא ייחלץ להגנתה של קבוצת המשוררים הירושלמית — שאינה בנמצא.
אלא שלא אלמנה ירושלים. באותו מאמר בכתב־העת סימן קריאה מושמץ הפרופסור־משורר אריה זקס. החץ הראשון מירושלים לתל־אביב נשלח במאמר שאותו פירסם זקס, אחדות פולחן סילביה פלאת במוסף לסיפרות של ידיעות אחרונות.
בין השאר כותב אריה זקס: „אצלנו משתרבב איפוא למישחק־ההדהוד־עם־סילביה־פלאת איזה אי־ביטחון פרוביצ'יאלי נוגע־ללב. מי הם גיבורי התרבות הראויים להכתרה? מי יערוב לנו שאנו מעריצים את המשוררים הנכונים? העובדה שלסילביה פלאת ניתן כבר אישור העולם הגדול, הלא־טוב, מסבירה את התפוצה הצפוייה לפעמון הזכוכית בתרגומו העברי הכושל. היא מסבירה את המאמרים המלומדים שנתפרסמו כבר, ואת תצלומה של סילביה פלאת, הניבט אלינו מן העמוד הראשון של כתב־עת סיפרותי חדשני, כשבבואת המתרגמת הישראלית של יוליסס, אף היא צעירה ונאה, מלווה אותה בעמוד השני."

סיבוב ביניים: אופציות פתוחות

העורך הראשי של סימן קריאה, המבקר מנחם פרי, המודע לאיזון העדין של כתב־העת שאותו הוא עורך, וגם לכמות המשוררים הדלילה בארץ, מציין במפורש, כי בחוברת הבאה של סימן קריאה יתפרסם מאמר־סניגוריה על קבוצת המשוררים הירושלמית שאינה קיימת, מאת המשורר החצי תל־אביבי חצי ירושלמי מנחם בן.

אהרון דויד במיצעד־הפיזמונים

אחרי שאליעזר בן־יהודה, תיאודור הרצל, חיים וייצמן ויצחק שדה ניצבו כבר בפיסגת מיצעדי־הפיזמונים. הגיע תורו של אהרון דויד גורדון להעפיל לפיסגה.
הבלדה של אהרון דויד המושרת בפי הזמר חנן יובל, רדודה ככל הבלדות־מטעם על מנהיגי חיישוב, שהגיעו לפיסגת מיצעדי־הפיזמונים. הבלדה משמיטה פרק ביוגראפי חשוב מתולדותיו של אהרון דויד גורדון, פרק המצוי בביוגראפיה שחיברה פרופסור אלי שביד על א.ד. גורדון:
„בתו של א.ד. גורדון, יעל, הגיעה אליו בחודש אלול תרס"ח. היא גרה עימו ברחובות והוא ניפנה לטפל בהבאת אשתו. בצאתו יום אחד ברגל ליפו, כדי לסדר את המיסמכים הדרושים, התנפלו עליו שודדים ערביים, דקרוהו וירו בו וסצעתהו פצעים אנושים. הזעזוע המוסרי*) שעבר עליו עקב המאורע הזה היה חמור לא פחות מן הפציעה הגופנית, ונראה שהוא השפיע לא־מעט על השקפותיו בשאלא הערבית."

(*) בזיכרונות בעל־פה של בני אותה תקופה, מזכירים שבאותה תקרית הופשט א.ד. גורדון, ונעשה בו מעשה־סדום.

בחטף

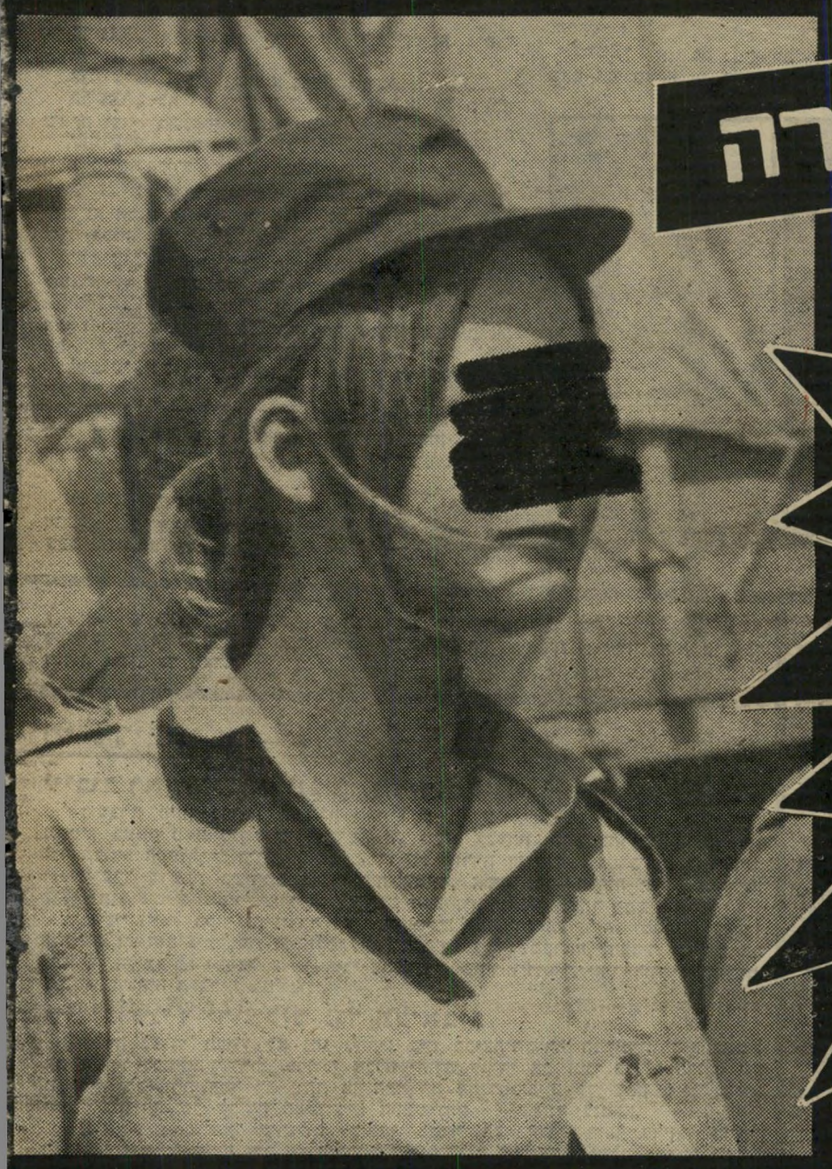
לקוראי מדור־הסיפרות של ידיעות אחרונות נתגלתה הפתעה לא־נעימה במאמר מאת **יהודית אוריין בן־הרצה**, אשר דן בשמותיהם של סופרים. ההפתעה היתה בכך שרק לפני חודשים ספורים פורסם באותו מקום מאמר דומה להפליא בנושאו, רוחו וכותרתו, מאת **עמוס קינן**. לעורך־המדור פיתרונים. ● אגב, במאמר זה מגלה המחברת שמות טרום־משוברים של סופרים ישראליים. למשל: האחים **מתי ואהרון גרינברג — מתי ואהרון מגד; חנוך הלפגוד — חנוך ברטוב; משה שמרקים — משה שמיר; בנימין קמרשטיין — בנימין תמוז** ● הסופרת האמריקאית **איין ראנד** (מרד הנפילים, כמעיין המתגבר) החליטה לחדול מפירסום יחזונה הימני. אשגר איין ראנד, שנשא משך שנים רבות את דגל הפילוסופיה האובייקטיביסטית שלה. הגברת ראנד החליטה לשוב לכתיבת ספרים. בפנייתה האחרונה אל 15,000 קוראיה, כתבה איין ראנד על מצבו הנחות של העולם — בשורה שהוציאה, מן הסתם, את הרוח ממיפרשיו של תלמידה ונושא־דיגלה הישראלי־האוסטרלי **ד"ר משה קרוי** ● המשורר הירושלמי **חיים גורי** הצטרף לוועד ציבורי להגנת כדורגלן הפועל ירושלים מבני־המיעוטים **עזי עותמאן** ● בראשית חודש מארס עומד לראות אור בגרמניה כתב־עת חדש שיקרא L 76, בעריכת **היינריך בל** (המוקיון, תמונה קבוצתית וקתרינה בלום) **וגינטר גראס** (תוף הפח), ובו ישתתפו סופרים ממיזרח וממערב למסך־הברזל, הרואים עצמם כסוציאליסטים. לאחרונה ראה אור בגרמניה ספר חדש מאת **היינריך בל**, ושמו דו"ח על השיכנועים המדיניים של האומה, בו דן בל בביקורתיות רבה בגרמניה החדשה, שאינה לרוחו, ובעיקר במישפט קבוצת באדר־מיינהוף ● בחוג לסיפרות עברית באוניברסיטה העברית בירושלים הועלה פרופסור **גרשון שקד**, מחשובי חוקרי הסיפרות העברית, לדרגת פרופסור מן־המניין ● **נעמי שמר** נתקנאה, מן־הסתם, במשוררת **דליה רביקוביץ**, שפירסמה בזמנו ספר־שירים בשם הספר השלישי. משום כך פירסמה מחברת הכריש ופגשתי באיש מוזר את הספר השני ● **אלה המתלבטים בבעיות נישואים שלא־ברבנות, יכולים להיעזר בסיפרו של אייקים איינסון**, שראה אור בהוצאת דביר: נישואים שלא כדת משה וישראל. הספר מהווה מחקר מקיף על עמדת ההלכה כלפי נישואים חריגים, כגון: קשרים חופשיים, טיכסי דת זרה, ונישואין אזרחיים ● **עמנואל פיוון** פירסם קובץ בשם ערב וישראל (6), ובו מיבחר מאמרים מתורגמים מערבית על בעיות חברה ותרבות בעולם הערבי ● הסופר־מהפכן הצרפתי **רז'יס דברה**, ידידו של **צ'ה גווארה**, פירסם בפאריז את סיפרו המנודה. שבו הוא מביע את אכזבתו ממהפכני העולם־המערבי. דברה מגדיר את אחת הדמויות בסיפרו כ„אדם הנוהג כאילו התחתן עם ההיסטוריה". אחד המבקרים כתב על דברה שהוא נאמן לאבותיו הסיפרותיים, **אנדרה מאלרו וארנסט האמינגווי**, ששניהם לא הפרידו בין כתיבה לחשיבה פוליטית.

חמחור: 5.00 ל"י | מספר 2007 | שנה 40 | י"ז אדר א' תשל"ו, 18.2.76

העולם הזה

צה"ל פתח בחקירה

גדנ"ע"ית האשימה את מפקד הבסיס:

„הוא ביצע בי מעשה מגונה!"